

Universitat de Lleida

PREMIS A TREBALLS DE RECERCA DE LA UdL
per a l'estudiantat de batxillerat i cicles formatius de grau superior

**El miratge de la immersió: del Montesinos al
Guindàvols**

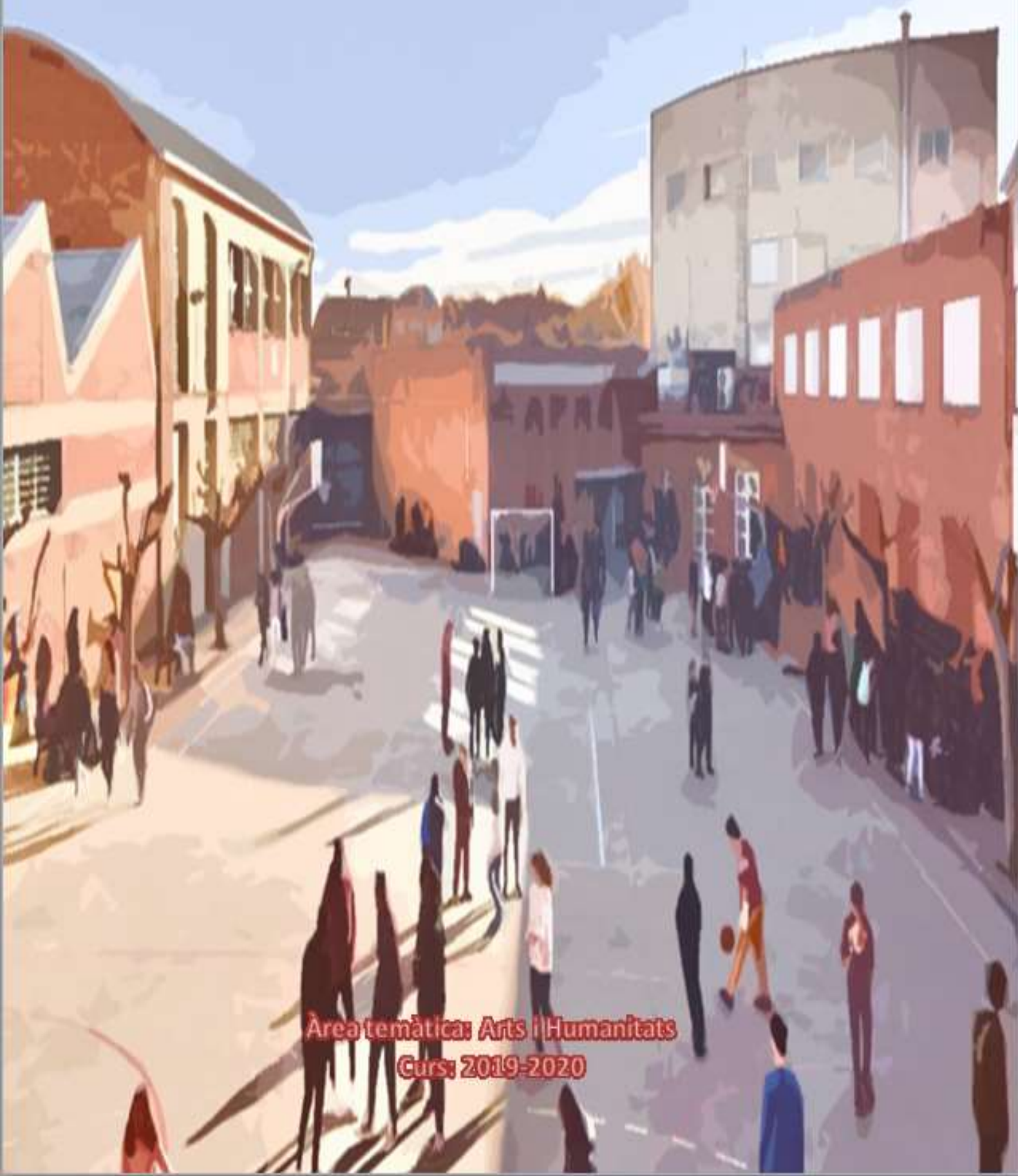
Xènia Capdevila Queralt

Centre: INS Guindàvols de Lleida

Tutora: Immaculada Creus Bellet

Data: novembre, 2020

EL MIRATGE DE LA IMMERSIÓ: DEL MONTESINOS AL GUINDÀVOLS

Àrea temàtica: Arts i Humanitats
Curs: 2019-2020

Agraïments

La realització d'un treball de recerca és sens dubte una tasca complexa de la qual potser no en copses l'essència fins que no l'has acabat. Més enllà, però, de les dificultats personals que has d'anar assumint i resolent és també un exemple de complicitats. Per tant, vull dedicar les primeres pàgines del meu TR a reconèixer la col·laboració de les persones que, d'una o altra manera, m'han ajudat a fer-lo possible.

D'entrada, he d'agrair el guiatge la meva tutora XXXXXXXX. Al seu costat he après a estructurar, a dissenyar i a saber fer un treball d'aquesta mena.

Des del principi vaig comptar també amb la predisposició de la directiva actual de l'institut Guindàvols. Gràcies a les facilitats de la coordinadora pedagògica, XXXXXXXX, vaig poder gestionar millor l'enviament dels qüestionaris electrònics de les enquestes. Igualment propera ha estat la implicació de XXXXXXXX, adjunt a cap d'estudis, sempre en línia directa quan em faltaven dades per elaborar els meus gràfics. Tampoc vull oblidar que se m'hagi permès consultar els arxius històrics del centre amb total llibertat.

Però sense les persones que han format part del meu treball de camp els objectius del meu TR no s'haguessin acomplert. He d'agrair la paciència i la col·laboració dels/de les responsables de secretaria, consergeria i cafeteria totes les hores que hi he estat en condició d'observadora, de la mateixa manera que agraeixo molt a tot l'alumnat 'observat' que m'hagi possibilitat aquesta tasca.

He d'incloure també en aquesta llista d'agraïments la gent entrevistada (professorat i alumnat) que m'ha dedicat una llarga estona del seu temps perquè pogués completar tota la informació que no constava als documents consultats. Amb tothom vaig aprendre moltes coses —totes les que hi ha al treball i d'altres que han quedat només per a mi.

Finalment, gràcies a la meva mare, que ha estat tothora al meu costat.

ÍNDEX

Agraïments	2
1. Introducció	5
2. Objectius i hipòtesis	7
3. Metodologia	9
4. Marc teòric	17
4.1. El català a l'ensenyament: perspectiva sociolingüística i històrica.....	17
4.1.1. La sociolingüística educativa.....	17
4.1.2. El català a l'ensenyament: un recorregut històric	19
4.1.2.1. Els orígens: segles XVIII i XIX.....	19
4.1.2.2. L'època de l'autogovern.....	20
4.1.2.3. Els anys del franquisme: llums i ombres.....	23
4.1.2.4. La transició i la (re)introducció del català a l'ensenyament	24
4.1.2.5. Nous canvis legislatius i sociodemogràfics.....	30
4.2. La gestió de la nova realitat lingüística als centres i a l'aula	35
4.2.1. L'aprenentatge i l'ús lingüístic en un context multilingüe	35
4.2.2. El projecte lingüístic de centre (PLC): la concreció del model	38
5. Marc contextual.....	40
5.1. Del Taller Escuela Ángel Montesinos a l'Institut Guindàvols: reconstrucció d'una història sociolingüística	40
5.1.1. El Movimiento i els començaments de la transició	40
5.1.2. De la transició a la Llei de Normalització Lingüística i el reciclatge	46
5.1.3. L'inici de l'ESO	51
5.2. Context demogràfic	52
5.3. La diversitat lingüística al segle XXI a l'Institut Guindàvols.....	60
5.3.1. Perfil de l'alumnat immigrant.....	60
5.3.2. El tractament de la diversitat: CLIC i PLC	65
6. Anàlisi de les dades	70
6.1. Dades declarades	70
6.1.1. Dades de l'alumnat	70
6.1.2. Dades de la família.....	92

6.1.3. Dades del professorat	106
6.1.4. Dades del PAS i PAC	112
6.2. Dades observades	117
6.2.1. Observació d'usos i comportaments lingüístics al centre	117
6.2.2. Observació d'usos en intercanvis comunicatius espontanis	119
7. Conclusions	126
8. Bibliografia.....	133
9. ANNEXOS.....	139
Annex 1. Cronologia.....	140
Annex 2. Documents del Taller Escuela Ángel Montesinos	147
Annex 3. Documents de l'Institut Guindàvols	158
Annex 4. Transcripcions de les entrevistes	187
Annex 5. Enquestes sociolingüístiques (qüestionaris)	270
Annex 6. Registres d'observació de comportament lingüístic	291
Annex 7. Transcripcions de les dades d'observació participant.....	301

1. Introducció

Triar un tema per fer un treball de recerca sona difícil d'un bon començament, especialment si no acabes de trobar allò que t'agradi i que algun/a professor/a vulgui tutoritzar. Les possibilitats eren moltes, però cap m'atreia prou; potser perquè tampoc sabia ben bé què implicava, com començar i què calia fer. Tot d'una, però, comprant en un supermercat, em vaig adonar que cada vegada hi havia més dependents que parlaven castellà. Tant que deien que el castellà estava perseguit i la situació era ben bé a l'inrevés. Allí vaig tenir la idea. El tema del meu TR seria demostrar que el català està en procés d'extinció, encara que, expressat en aquests termes, pot semblar catastrofista.

A partir d'aquell moment vaig començar a pensar en el context d'anàlisi. Inicialment, volia fixar-me en els llocs que formen part de la meua vida: les botigues, el carrer, el veïnat; però, com tot treball de recerca, comença en un lloc i acaba en un altre. Quan ho vaig proposar, a l'institut em va comentar que calia realitzar un estudi sociolingüístic per completar el projecte lingüístic de centre (PLC) que enguany havien de renovar. Vaig trobar la proposta interessant perquè podria començar la recerca per l'institut i després ja veuria on podia arribar.

El primer pas va ser l'elaboració d'uns qüestionaris per al professorat i per a l'alumnat. Immediatament en vaig ampliar l'abast a les famílies i al personal no docent. D'aquí va sorgir la necessitat de contextualitzar-ho tot plegat, de mirar cap al passat. Com que les fonts documentals eren poques o difícils de trobar, vam entendre que havia d'entrevistar els protagonistes dels primers anys de l'institut —de l'Ángel Montesinos, en aquella època—, i de seguida un entrevistat em portava a un altre. Així, sumant antic professorat, personal d'administració i alumnat, la informació ja depassava les previsions inicials. Tanmateix, em vaig adonar que amb això no n'hi havia prou; calia una observació de l'alumnat i del professorat en acció, és a dir, del seu comportament lingüístic en els diferents indrets del centre (al pati, a la cafeteria, a la consergeria, a la secretaria...). Novament se'm plantejava un repte metodològic que vaig resoldre amb el disseny de diversos registres d'observació i amb enregistraments que vaig dur a terme personalment de forma semisubreptícia. Hagués estat ideal que jo fos invisible perquè tothom actués sense sentir-se observat, però això era impossible. En aquell moment vaig entendre el que en recerca sociolingüística es defineix com els efectes de *la paradoxa de l'observador*.

La *sociolingüística* ha estat de fet la disciplina que m'ha ajudat a bastir aquest TR tant des del punt de vista metodològic com teòric. Efectivament, la meua recerca s'emmarca en el que es coneix com a *sociolingüística educativa*, que inclou una tipologia ben diversa d'investigacions relacionant llengua i educació des d'una orientació lingüística i social (Vila, 2011). Així doncs, en la primera part del treball, la que correspon al marc teòric, es repassa aquest tipus de recerca i s'aprofundeix en la història de l'estatus i ús del català en el nostre sistema educatiu fins arribar a la concreció del que suposa l'elaboració d'un PLC. En paral·lel s'intenta traçar la història sociolingüística pròpia del centre que he pres com a objecte d'estudi: l'actual institut Guindàvols. Pel que fa a la segona part, el bloc pràctic, s'hi analitzen els resultats obtinguts en el treball de camp a partir dels recursos metodològics que ja he esmentat (enquestes sociolingüístiques, entrevistes semidirigides, observació i obtenció de dades semiespontànies).

No es pot obviar, tanmateix, que probablement la realitat lingüística d'un centre educatiu en el fons és un reflex, més o menys exacte, del que es produeix en un context sociolingüístic més ampli: un barri, una ciutat o un país. És per aquesta raó que m'ha semblat interessant comparar els resultats obtinguts en la meua recerca amb dades de caràcter més general, en la mesura que m'ha estat possible. En aquest sentit, el primer mapa lingüístic que es va fer a Lleida és de 2006, quan ja hi havia una important càrrega migratòria de fora de l'Estat. Val a dir, però, que he utilitzat l'estudi revisat de 2010, ja que no n'hi ha cap altre de més recent, tot i que a partir de 2011 i fins a 2017, disposem de xifres de població estrangera per barris. La meua intenció és poder relacionar aquestes dades amb l'augment d'immigració al nostre centre. Complementàriament penso que és imprescindible valorar si aquesta situació és comparable amb la que es dibuixa en treballs de més abast territorial, com ara les dades recents que aporta l'enquesta dels usos lingüístics de la població de Catalunya (EULP, 2018) o un informe més específic elaborat per la Plataforma per la Llengua sobre els hàbits lingüístics d'alumnat d'escoles i instituts de zones urbanes de Catalunya.

Tot plegat, doncs, és el que m'ha de permetre extreure unes conclusions que hauran de validar o refutar les hipòtesis de què parteixo com a parlant d'una comunitat lingüística però també d'un entorn més delimitat: el meu centre educatiu. En definitiva, em proposo una anàlisi del present lingüístic, girant la vista al passat i projectant la mirada cap a un futur que potser, en termes sociolingüístics, s'assembla massa a èpoques pretèrites. D'aquí el títol d'aquest treball: *El miratge de la immersió: del Montesinos al Guindàvols*.

2. Objectius i hipòtesis

Un cop triat el tema del meu treball, començava la tasca de delimitar-lo i de preguntar-me què volia fer i on volia arribar, és a dir, fixar-me els meus objectius a partir d'un plantejament realista i abastable.

L'objectiu principal seria intentar analitzar la situació sociolingüística actual de l'institut, tenint en compte el perfil (dades sociodemogràfiques, usos lingüístics bàsics, hàbits de consum relacionats amb la llengua, etc.) del professorat, de l'alumnat, de les famílies i del personal no docent. Això m'ajudaria a definir les característiques de la mostra objecte d'estudi. A part d'aquestes dades, també em vaig proposar comprovar de primera mà com interactuaven, per la qual cosa havia d'aplicar la tècnica de l'observació.

El següent objectiu va ser conèixer el passat sociolingüístic de l'institut a través d'entrevistes personals, tenint en compte la poca —i dispersa— documentació trobada. Per això vaig començar a entrevistar exalumnat, exprofessorat i personal no docent jubilat per veure què m'aportava el relat de la seva experiència i per tal de poder treure més informació per elaborar aquesta part del meu treball. Així, amb les dades dels usos sociolingüístics del present i la informació del passat, contrastaria dues realitats —o més— i avaluaria els resultats des d'una perspectiva sociolingüística. Alhora vaig pensar que seria interessant poder comparar la història particular de l'institut amb el que ha estat la història del català en l'àmbit de l'ensenyament.

És en aquest moment de concreció dels objectius esmentats quan vaig plantejar-me quines eren les meves impressions com a catalanoparlant i com a membre de la comunitat objecte d'estudi, és a dir, alumna de l'institut des de fa més de cinc anys. Dit d'una altra manera, les hipòtesis de què he partit.

H1: Actualment, el castellà predomina en els usos informals a causa d'un augment de la immigració de fora de l'Estat concentrada en uns barris determinats de la ciutat.

H2: El català es deixa de parlar, fins i tot per part de catalanoparlants, perquè es canvia ràpidament al castellà.

H3: La situació sociolingüística actual de l'institut presenta major percentatge d'ús del castellà si la comparem amb la de fa uns anys.

El meu propòsit, doncs, és poder corroborar aquestes hipòtesis, matisar-les o bé rebutjar-les a partir de l'anàlisi de les dades obtingudes. Tanmateix, aquest TR té també un objectiu final molt pràctic: contribuir a complementar l'actual projecte lingüístic del centre. Aquesta fita és la que em va dur també a estudiar els orígens de les coordinacions lingüístiques de l'institut i les seves memòries, així com revisar els anteriors projectes lingüístics. El seu contingut de ben segur servirà també per verificar (o no) alguna de les meves hipòtesis.

3. Metodologia

Per elaborar aquest TR he combinat la recerca documental amb el treball d'observació. La primera l'he utilitzada per confegir el marc teòric i contextual (v. capítols 4 i 5), mentre que la segona constitueix la base del meu treball de camp i, per tant, la part més pràctica.

En la *recerca documental*, que inclou tant fonts bibliogràfiques com arxivístiques i dades de procedència diversa (Institut Guindàvols, SAGA, Ajuntament de Lleida, Idescat, Plataforma per la Llengua, Generalitat de Catalunya, etc.) he tingut en compte diversos elements. En primer lloc, els estudis sociolingüístics relacionats amb l'àmbit educatiu; en segon lloc, el recorregut històric de la introducció de la llengua catalana a l'ensenyament; en tercer lloc, l'estudi d'un element clau com és la immigració per poder explicar els grans canvis soferts i necessari per confirmar o refutar les meves hipòtesis; en quart lloc, la documentació que he pogut localitzar sobre l'Institut Guindàvols, abans Taller Escuela de Formación Profesional Ángel Montesinos, i que ha estat important per analitzar la realitat sociolingüística del centre. Tanmateix, en aquest darrer cas, en trobar tan poca informació escrita, ha calgut desenvolupar el *treball d'observació* que metodològicament descriu tot seguit, a través de les diferents tècniques que he aplicat.

Per tal de dur a terme la part més pràctica del meu treball he considerat necessari utilitzar, per una banda, tècniques d'ús habitual en treballs d'observació (entrevistes i enquestes) i, per l'altra, aplicar l'observació directa per poder copsar la realitat estudiada (Coromina, Casacuberta i Quintana, 2012).

- **Entrevistes presencials, semidirigides i semiobertes.** En total he enregistrat (v. arxius sonors en CD adjunt) i transcrit (v. annex 4) 29 entrevistats/ades. La majoria de les entrevistes es van fer els mesos d'estiu del 2019.

He realitzat entrevistes a professorat i alumnat que havien estat membres del Taller Escuela Ángel Montesinos i que amb els seus records han documentat les diferents èpoques del centre: abans de la Generalitat, la introducció del català i l'arribada de la immigració extracomunitària amb la conseqüent pèrdua progressiva de l'ús del català. També s'ha entrevistat alumnat per obtenir informació de l'ús del català a les aules o al pati i poder-ho comparar amb l'observació directa que he realitzat durant el

curs escolar 2018-2019. En aquest sentit, doncs, es pot afirmar que es tracta d'entrevistes de professorat i alumnat que han viscut la història del centre en diferents moments i des de perspectives diverses. De fet, es van escollir les persones entrevistades pensant en les diferents èpoques a analitzar: abans de la Llei de Normalització Lingüística —calia més professorat i alumnat dels anys anteriors al 1984 perquè no hi havia dades escrites— i des de 1984 fins a 2004 (any en què va començar l'aula d'acollida). De totes maneres, a l'hora de realitzar les entrevistes vaig constatar que la informació obtinguda en una portava a entrevistar una altra persona, que no estava prevista en un principi. De vegades, semblava que s'havia d'obtenir una informació valuosa tot i que al final no sempre ha estat així.

Per a la realització de les entrevistes, inicialment vaig elaborar un qüestionari tancat (redactat en llengua catalana) de 9 preguntes (v. la taula següent), tot i que cal dir que, depenent de la informació rebuda, s'han afegit més preguntes o s'han variat lleugerament. Metodològicament, he constatat que les entrevistes han de ser adaptades a la persona i al moment, i reconduïdes segons siguin les respostes.

Preguntes de les entrevistes al professorat
<ol style="list-style-type: none"> 1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època? 2. Quants anys has estat al centre? 3. Quina matèria imparties i en quina llengua? 4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es? 5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat? 6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant? 7. Recordes quantes hores es feien de català? 8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar? 9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?
Preguntes de les entrevistes a l'alumnat
<ol style="list-style-type: none"> 1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època? 2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català? 3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms? 4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat? 5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es? 6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països? 7. Recordes quantes hores es feien de català? 8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa? 9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

Taula 1. Relació de preguntes de les entrevistes realitzades al professorat i a l'alumnat.

Quant al procediment, tot i que la majoria han estat presencials, hi ha hagut entrevistes multicanal (a través del correu electrònic, Facebook, Instagram, whatsapp); en aquests casos s'han utilitzat qüestionaris electrònics tot i que no totes les respostes rebudes (31 en total) s'han tingut en compte. Val a dir, però, que malgrat que el contingut d'aquests qüestionaris no s'hagi buidat formalment, sí que s'han manllevat les dades com a base informativa, especialment a l'hora de reconstruir la història de l'institut Guindàvols. En relació amb el precedent d'aquest, el Taller Escuela Ángel Montesinos, he hagut de tenir present que les primeres dades de llistats d'alumnes, procedents dels arxius del Guindàvols de l'any 1959, no disposaven de telèfons de contacte, per la qual cosa s'ha hagut de recórrer a gent coneguda que em facilitessin la tasca.¹ També s'ha intentat que l'alumnat fos tant de poble com de la mateixa ciutat. En els casos en què no ha estat possible l'entrevista presencial, s'ha enviat virtualment en forma de qüestionari. De totes maneres, ha quedat demostrat que d'on s'extreu millor informació és de les entrevistes orals, ja que en les respostes per escrit no tothom interpreta el mateix, tot i que la pregunta sembli d'allò més simple. Un sol error en l'any de naixement ja invalida l'entrevista, per exemple.

- **Enquestes.** Per realitzar les enquestes² es van elaborar qüestionaris electrònics a través de formularis de Google. Les trameses mitjançant el correu electrònic es van iniciar a finals del curs passat (maig de 2019), tot i que la manca de respostes m'ha obligat a allargar el període de recollida de dades durant el primer trimestre del curs 2019-2020.

Els destinataris es van fixar a través de 4 grups, atès que són els diferents col·lectius que conformen l'entorn sociolingüístic del centre: *a)* alumnat d'ESO, de batxillerat i de cicles formatius (E1), *b)* professorat (E2), *c)* personal no docent (PAS i PAC) (E3) i *d)* famílies (E4).³ En principi es partia d'un univers integrat per la totalitat dels

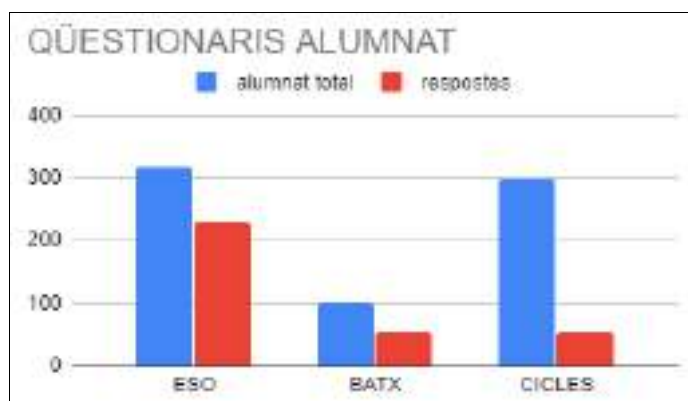
---

¹ A partir de l'any 1992 ja no es disposa de llistes d'alumnes. El màxim que s'ha pogut aconseguir han estat llistes d'alumnat que va obtenir el títol d'ESO a partir del 1999. I d'aquests/es s'ha intentat localitzar els/les que s'ha pogut.

² Per tal de familiaritzar-me amb la metodologia sociolingüística a l'hora d'aplicar aquesta tècnica, he tingut en compte les indicacions de Solé i Torrijos (2017).

³ Vam decidir incloure en el correu que, des de direcció, es va adreçar a l'alumnat els dos qüestionaris: el de l'alumnat i el de les famílies. Vam pensar, amb la tutora del TR i la coordinadora pedagògica, que així obtindríem més respostes de famílies perquè els/les fills/es els ajudarien. En el nostre institut hi ha moltes famílies que no disposen de correu electrònic i que tenen dificultats de comunicació, tant en català com en

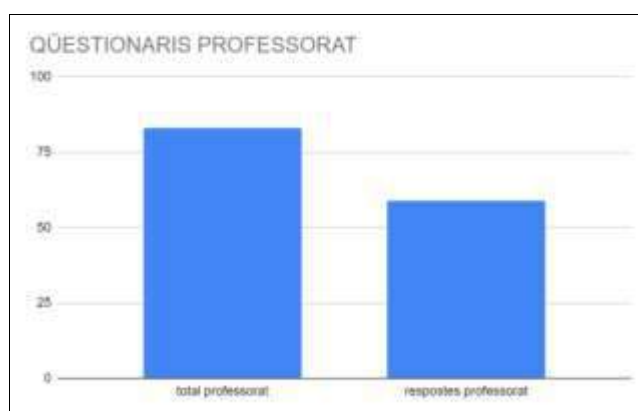
membres que formen cada un dels grups esmentats, però les dificultats que s'han produït en el procés d'obtenció de les dades ha determinat que, finalment, la mostra estigui formada pel nombre d'informants següent: alumnat d'ESO (de 12-16 anys): 212 (66,8% del total); alumnat de batxillerat (17-19 anys): 48 (48%); alumnat de cicles (17-55 anys): 53 (17,7%). La distribució és la que es pot visualitzar en el gràfic.

Gràfic 1. Dades de la mostra d'alumnat a partir de l'univers real.

Pel que fa a la distribució específica de les respostes per cursos, els resultats han estat força desiguals. En el cas de l'alumnat d'ESO han respost: 61 de 1r, 70 de 2n, 48 de 3r i 33 de 4t; a batxillerat: 35 de 1r i 13 de 2n; dels 53 alumnes de cicles 26 cursaven grau mitjà (CFGM) i 27 grau superior (CFGS).

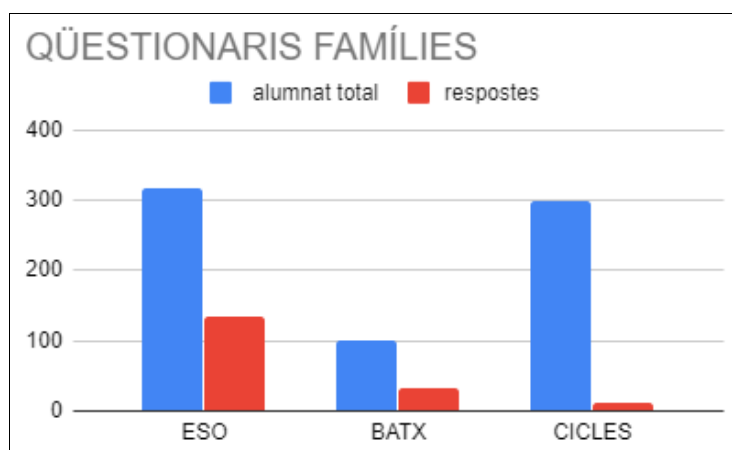
Quant a les dades relatives al professorat (tant d'ESO i batxillerat com de cicles formatius) s'ha obtingut 58 respostes, que suposen un 69,8% del total.

Gràfic 2. Dades de la mostra del professorat.

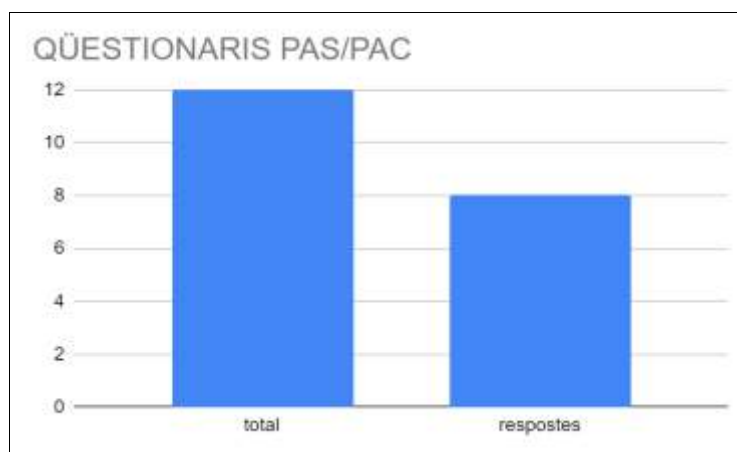
castellà. Els resultats, però, no han validat la previsió inicial, ja que no s'han rebut tantes respostes de famílies com s'esperava. Probablement, un cop enviat el primer qüestionari relatiu a l'alumnat, aquest ja no es va molestar a contestar o ajudar a respondre el segon (el de les famílies).

D'altra banda, de l'entorn familiar s'han obtingut 157 respostes d'alumnat d'ESO, 34 de batxillerat i 10 de cicles formatius. Com es pot comprovar, les dades obtingudes en aquest darrer grup han estat malauradament molt inferiors a les previstes. Si ens fixem en la distribució per cursos, les xifres a l'ESO són les següents: 49 de 1r, 55 de 2n, 33 de 3r, i 20 de 4t. Les 34 respostes de batxillerat corresponen a 23 familiars d'alumnat de 1r i 11 de 2n, mentre que les 10 de cicles la majoria (9) es relacionen amb l'alumnat de CFGM i només s'obté una resposta de familiars de CFGS.

Gràfic 3. Dades de respostes de familiars.

Finalment, les respostes obtingudes del col·lectiu del PAC (educadora, TIS, vetlladora, bibliotecària i servei de cafeteria) i PAS (secretaria i consergeria), situen la mostra en un 66,6% de representativitat.

Gràfic 4. Dades de respostes del PAS i PAC.

En relació amb el contingut del qüestionari, majoritàriament són preguntes tancades per facilitar la resposta (v. annex 5). Una primera part correspon a qüestions per tal d'obtenir *dades sociodemogràfiques* de l'alumnat (edat, sexe, lloc de naixement i de residència) i dels familiars (edat, sexe, lloc de naixement i de residència, nombre i cursos de fills/es al centre), mentre que la resta de preguntes corresponen a *dades sociolingüístiques* (v. Sorolla, 2009). Es tracta de dades declarades relatives a usos lingüístics en l'entorn familiar, en la relació oral i escrita amb l'institut, els usos informals amb amistats, a la feina i en l'entorn més immediat i, en el cas de l'alumnat, consum cultural relacionat amb mitjans de comunicació tradicionals o noves tecnologies (xarxes socials). En el qüestionari de les famílies s'hi inclouen un parell de preguntes de valoració personal, que al final no s'han analitzat per falta de dades (pregunta 7. *La vostra filla o el vostre fill a l'institut aprèn català, castellà, anglès i francès. Indiqueu la importància que tenen per a vosaltres*) i d'opinió (pregunta 8. *Us agradaria que la vostra filla o el vostre fill estudiés una altra llengua estrangera al centre?*). En els qüestionaris adreçats a professorat, a més de les dades sociodemogràfiques bàsiques (edat i sexe) el gruix de les preguntes corresponen a usos lingüístics relatius a la seva activitat docent al centre, així com als intercanvis comunicatius que realitza amb els diferents col·lectius amb què es relaciona. Aquest darrer tipus de dades és també el que s'ha prioritzat en els qüestionaris adreçats al PAS i PAC.

Cal dir amb relació a la tipologia de preguntes del qüestionari que n'hi havia de resposta obligatòria i de multiopció —per facilitar la resposta—, amb possibilitat de personalitzar l'opció, en el cas que en la tria no hi hagués la resposta adequada. En les preguntes on hi havia dues variables per contestar, en algunes ocasions s'ha detectat una manca de comprensió (o lectura massa ràpida) del que es demanava.

Un cop recollides les dades, com que no disposava de cap detector automàtic d'incoherències, vaig repassar els qüestionaris un per un per localitzar respostes incongruents i intentar que es respongués seriosament. Malgrat que aquest propòsit és difícil quan depèn de la voluntat de tantes persones, globalment penso que el resultat és òptim i veraç. Paral·lelament, a l'hora de l'anàlisi, s'han detectat altres errors, que a vegades han implicat tornar a refer el buidatge. Han estat errors per

lapsus o per duplicació de respostes que s'han intentat eliminar per garantir el màxim de rigor de les dades.

- **Observació directa dels comportaments lingüístics.** L'obtenció d'aquest tipus de dades s'ha fet en tres àrees: consergeria, cafeteria i secretaria. En tots casos s'ha utilitzat un registre d'observació de comportament lingüístic (v. formalment reproduïts a l'annex 6) tant per a alumnat com per a professorat:
  - ROCO 1: Registre d'observació de comportament lingüístic alumnat (consergeria)
  - ROCO 2: Registre d'observació de comportament lingüístic professorat (consergeria)
  - ROCA 1: Registre d'observació de comportament lingüístic alumnat (cafeteria)
  - ROCA 2: Registre d'observació de comportament lingüístic professorat (cafeteria)
  - ROSE: Registre d'observació de comportament lingüístic (secretaria)

El fet de recollir jo directament les dades m'ha fet adonar del que en sociolingüística es coneix com a *paradoxa de l'observador*, és a dir, la influència que pot provocar la presència de l'observador sobre el comportament dels individus (o sobre el fenomen observat). De totes maneres, he intentat no verbalitzar els meus objectius i mantenir-me tan discreta com he pogut per no interferir en els hàbits comunicatius dels informants.

- **Observació directa i recull de dades d'usos lingüístics en converses espontànies.** Aquesta informació s'ha recollit en els espais més habituals de concurrència en hores no lectives com són el pati, passadís i lavabo. També en aquest cas, per tal de poder facilitar la recollida de dades, s'ha utilitzat un registre d'observació de comportament lingüístic (ROPA) (v. annex 6). En aquesta observació, podria dir que ha estat on he copsat millor la realitat, movent-me en tres espais molt diferenciats.
- **Observació participant en converses de pati.** A diferència de les dades anteriors, aquest tipus d'observació, en què jo he participat directament com a alumna de 1r de batxillerat, m'ha permès fer una anàlisi més qualitativa d'intercanvis comunicatius

reals d'alumnat de 4t d'ESO i, sobretot, de 1r de batxillerat. De totes maneres, malgrat les dificultats metodològiques que m'ha plantejat la transcripció d'aquestes dades (v. l'annex 7), penso que són dades difícils de sistematitzar per la qual cosa són útils només per exemplificar alguns comportaments lingüístics habituals en el col·lectiu esmentat i els quals, des de la sociolingüística, es poden descriure adequadament.

En conjunt, doncs, les diferents opcions metodològiques que he hagut d'aplicar a l'hora de fer el meu treball de recerca penso que, per una banda, m'han aportat elements importants per a al tractament i anàlisi de les dades i, per l'altra, han contribuït a adonar-me de les dificultats i encerts en el procés de desenvolupament de la meva recerca.

4. Marc teòric

4.1. El català a l'ensenyament: perspectiva sociolingüística i històrica

Probablement un dels aspectes que més singularitza la comunicació humana és que utilitzem el llenguatge, verbal i no verbal, com un mitjà per relacionar-nos amb el nostre entorn més immediat. La sociolingüística és justament la disciplina que estudia les relacions entre llengua i societat entesa com una ciència interdisciplinària en la qual hi conflueixen un conjunt d'actituds, processos, dinàmiques, comportaments i interaccions que amplien el camp de les variables a estudiar. Aquest, doncs, constitueix el marc teòric de què parteixo. Tanmateix, el fet que la meua recerca es desenvolupi en un entorn molt delimitat, un centre d'ensenyament secundari, restringeix també l'abast d'aquesta disciplina. En aquest sentit, em fixaré sobretot en la recerca sociolingüística en el camp de l'educació en l'àmbit català, és a dir, en la *sociolingüística educativa*. Paral·lelament analitzaré quin ha estat el recorregut històric de la presència del català a l'ensenyament, ja que és fonamental per entendre les diferents situacions sociolingüístiques que s'han produït i es produeixen en el context educatiu.

4.1.1. La sociolingüística educativa

Els estudis que s'han generat a l'entorn de la relació entre llengua i educació han estat molt diversos i han plantejat dubtes terminològics. Vila (2011: 205) proposa distingir entre *educació lingüística*, definida per una orientació pedagògica i educativa, d'una *sociolingüística educativa*, amb una orientació més lingüística i social. En aquest apartat faré un repàs del tipus d'estudis que s'han desenvolupat en aquest darrer camp.

Els antecedents més remots de la reflexió que vincula l'ús social de les llengües en l'educació ens remeten a la figura de Ramon Llull, Baldiri Reixac o Alexandre Galí (Vila, 2011: 207-208). En qualsevol cas, si ens fixem en la nostra història més recent cal detenir-se en la dictadura franquista, que va estancar totes les aigües fins que van entrar aires del 68 que van deixar respirar a "las lenguas nativas" i van representar un tímid inici de la sociolingüística educativa a través de la realització d'un seguit d'enquestes a l'àmbit escolar. Van ser psicòlegs i pedagogs de la Universitat de Barcelona, però, i ja en la dècada dels 70, els que van segellar la recerca en aquest àmbit. El debat entre la presència de la L1 i de la L2 a l'escola va posar de manifest ben aviat dos posicionaments. Per una banda, l'Associació de

Mestres Rosa Sensat era partidària de l'escolarització amb la llengua familiar i anar introduint progressivament la segona llengua (bilingüisme educatiu). Per altra banda, Òmnium Cultural volia una escola catalana en tots els aspectes perquè entenien que el bilingüisme significava la pèrdua del català.

La recerca sociolingüística en el camp escolar es va institucionalitzar amb Miguel Siguan, persona clau en la creació d'estudis de psicologia i llengua, en la direcció de l'ICE (Institut de Ciències de l'Educació) de la Universitat de Barcelona i, ja el 1974, l'impulsor del primer Seminari sobre Llengües i Educació. A ell devem també l'inici de la recerca sobre el bilingüisme i el contacte de llengües en el context educatiu. Les noves generacions d'estudiosos de l'àmbit psicolingüístic, pedagògic i didàctic, durant la dècada dels 80, van ajudar a convertir el català en la llengua principal en la docència, consolidant al llarg dels anys el model lingüístic escolar de conjunció en català, en un context d'immersió. Alhora s'estudiava l'impacte d'aquesta immersió en els resultats acadèmics d'altres matèries clau.

A començaments dels 90, tanmateix, hi ha la idea que «l'extensió del coneixement del català no està modificant d'una manera fonamental les normes de tria lingüística» (Vila, 2011: 211), per la qual cosa es considera que cal ampliar l'estudi en la recerca de llengües i educació. Entraven en joc diferents perspectives sociolingüístiques relacionades amb l'estudi dels usos, les identitats i les actituds etnolingüístiques.⁴ Si abans es tractava de buscar una política lingüística adequada per refermar el català, ara era qüestió d'investigar els efectes d'aquestes polítiques i si els objectius s'havien acomplert o desdibuixat, per tal de refer actuacions.

El canvi de segle ha diversificat també el tipus de recerca. El camp d'investigació s'ha estès a destreses metalingüístiques i competències lingüístiques d'un nou tipus d'immigració; un multilingüisme, en definitiva, que ha posat a prova els processos d'immersió lingüística. A més a més els estudis han hagut d'anar evolucionant amb la inclusió de les llengües al·lòtones que avui se senten a les aules catalanes. Paral·lelament, les línies d'investigació s'han dirigit cap al sector que hauria de promoure la llengua: els joves i l'estudi de les variables psicosociolingüístiques que mouen aquest col·lectiu a l'hora de triar una llengua (Vila, 2011: 212-213). Tot i els avenços, però, i el fet que les institucions educatives han

---

⁴ A Vila (2011) es poden resseguir els treballs més destacables en aquestes noves orientacions de la recerca sociolingüística en l'àmbit escolar (p. 211-212).

augmentat els ajuts en recerca educativa centralitzada en el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, actualment encara es reclama la creació d'un institut de recerca que impulsi la recerca sociolingüística —inclosa l'educativa—, malgrat la tasca que es fa, per exemple, des de plataformes com ara la Xarxa Cruscat.⁵

4.1.2. El català a l'ensenyament: un recorregut històric

Per entendre la situació del català avui a l'escola —en el nostre cas, a l'institut—, cal revisar la història del català a les institucions educatives, el procés d'immersió i les polítiques lingüístiques. La realitat de la llengua està estretament lligada a l'entorn legal i social, tal com podem comprovar en el recorregut històric⁶ que esbosso tot seguit (a l'annex 1 es presenta una cronologia resumida).

4.1.2.1. Els orígens: segles XVIII i XIX

Els segles XVIII i XIX estableixen el naixement de l'escola com a institució social. En aquest context, el poder del borbó castellà, Felip d'Anjou, va imposar el castellà com a llengua d'Estat per vehicular la seva força en la nounada escola, controlada pels governants en forma i contingut. Aquest va ser l'inici de l'amenaça del català ja que queda fora de la institució d'ensenyament-aprenentatge. El cop d'efecte més important es materialitzava amb la promulgació dels Decrets de Nova Planta del 1714 que, a través de diferents accions legals, van eliminar l'ús oficial de la llengua catalana i les institucions del país.

Cap a meitat del segle XVIII, però, Baldiri Reixac, un religiós empordanès, va publicar *Instruccions per a l'ensenyança de minyons* (1749), un manual pedagògic per a l'ensenyament del català i en català. L'autor pensava que s'havia d'ensenyar en la llengua materna i que, posteriorment, en avançar l'escolarització de l'alumnat, se n'havien d'afegir d'altres. Més enllà d'aquests principis pedagògics, l'obra evidenciava que en aquell moment la majoria de la gent parlava i treballava en català i fins i tot desconeixia el castellà.

---

⁵ Creada el 14 d'octubre de 2003, la Xarxa CRUSCAT és una xarxa científica dependent de l'Institut d'Estudis Catalans que aplega diversos centres i grups de recerca que treballen sobre la situació i l'evolució del català arreu dels Països Catalans, generant estudis són els usos, els coneixements i les representacions de la llengua. Se'n pot consultar la informació més rellevant a la seva web: <https://blogs.iec.cat/cruscat/>.

⁶ Per a la redacció d'aquest apartat, m'ha estat molt útil la informació recollida al monogràfic *La llengua a l'escola catalana. Un model d'èxit*, editat el 2015 pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Paral·lelament, a l'Estat espanyol es promulgava la Real Cédula de Aranjuez (1768) que va establir el castellà com a única llengua permesa a l'escola. El procés de castellanització de tot el sistema educatiu a tots els territoris de parla catalana es va començar a posar en marxa al segle XIX. En qualsevol cas, no serà fins a mitjans segle (1857) quan, amb el ministre Claudio Moyano, s'aprova la Ley de instrucción pública (coneguda com a Llei Moyano). Es tractava de la primera llei en què l'Estat espanyol regulava els plans d'estudi i fixava l'obligatorietat de l'ensenyament primari. Aquesta llei va perviure fins a la promulgació de la Ley General de Educación de 1970.

4.1.2.2. *L'època de l'autogovern*

Si, com acabem de veure, en el marc espanyol s'establí la primera ordenació legislativa centralitzadora, a Catalunya, a mitjans del segle XIX, va començar la Renaixença. Consistia bàsicament en un moviment de ressorgiment nacional, buscant noves formes d'expressió cultural, de relació amb l'Estat, i que lligava estretament llengua catalana i identitat. En l'àmbit educatiu es produïren també iniciatives rellevants.

Certament, a finals del segle XIX, Francesc Flos i Calcat fundà el Col·legi Sant Jordi, que es considera la primera escola catalana en continguts i en llengua, així com l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, coneguda com "La Protectora". Alexandre Galí afirma que la Protectora «esdevingué la consciència explícita de Catalunya reivindicant el dret a l'ensenyament en la pròpia llengua i el dret a regir la pròpia organització docent» (citada a Marqués, 1986: 57). Eren les primeres entitats per protegir el català, però fins a començaments del segle XX no es van poder tenir estructures administratives legals per normalitzar-lo. A més autogovern, més importància es va anar donant a la llengua. En aquest sentit, va esdevenir fonamental el naixement de l'Institut d'Estudis Catalans, impulsat per Prat de la Riba, qui va confiar en Pompeu Fabra perquè normativitzés ortogràficament el català. Set anys més tard, Catalunya ja tenia el primer òrgan d'autogovern des de 1714, la Mancomunitat de Catalunya, i el català el reconeixement merescut.

A principis de segle XX polítics i intel·lectuals catalans feien pressió a Madrid però la capital sempre va estar en contra de qualsevol proposta catalana. Miguel de Unamuno va deixar-ne alguna mostra verbal: «La imposición de la lengua española es acaso la mayor obra de cultura de España» (Monés i Pujol-Busquets, 2008: 78). Segons Alexandre Galí, el castellà s'anava

infiltrant en l'esperit del país (Monés i Pujol-Busquets, 2008: 86). Parlar castellà semblava que donava més categoria.

Al 1900 l'alumnat castellanitzant només era aquell que anava a escola, al voltant del 50%. Catalunya, però, fidel al seu esperit innovador, continuava introduint millores en l'ensenyament. El 1914, la Mancomunitat de Catalunya crea la primera Escola d'estiu i s'introdueixen noves tècniques pedagògiques (mètode Montessori). Quatre anys després es creen els Estudis Normals. Aquests «estaven concebuts com una formació complementària dels mestres que tenien un títol oficial, de cara a cobrir els dèficits de coneixements psicopedagògics i també els relatius a Catalunya, com la seva llengua i la seva literatura, juntament amb els de geografia i història de les terres catalanes» (Balsells, 2001: 68).

Quan des de l'Estat veien brots de cultura, hi havia la necessitat imperiosa d'aniquilar-los. Així, el 1923, el cop d'estat del General Primo de Rivera suposa el retorn a un model educatiu amb el castellà com a única llengua. Tanmateix, en aquest anar i venir, engegar i aturar, el 1931, amb la Segona República, es reinstaura la Generalitat de Catalunya i es deroguen les disposicions que prohibien el català a l'escola.

El govern de la Segona República es va interessar molt pels temes educatius. Va ser un període renovador per crear un nou marc teòric (Marquès i Sureda, 1986: 47):

La coeducació de sexes; la llibertat de càtedra; el bilingüisme; la dignificació professional i econòmica dels mestres de primer i segon ensenyament; el Pla professional per a formació de mestres; els diversos cursos de perfeccionament; la creació i la difusió de revistes escolars; el decret de creació de 27.000 unitats escolars en tres anys; l'obligatorietat i la gratuïtat de l'ensenyament fins als 12 anys...

Alhora hi va haver un moviment de renovació dels mestres públics —“Converses pedagògiques”, l'obra de la Mancomunitat, diverses escoles de mestres i l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana— seguint els corrents pedagògics més avançats.

La constitució de la República espanyola va permetre un cert grau d'autonomia en qüestió d'ensenyament. En el Decret sobre la Llengua, de 29 d'abril, que havia publicat el govern provisional central, es lligava llengua materna i cultura. A Catalunya, en aquell moment ens

trobem amb dos tipus d'escoles: les dependents de la Generalitat i les de l'Estat (Marquès i Sureda, 1986: 50). Els tres eixos de l'ensenyament català eren: la democràcia, el laïcisme i la catalanitat. Tot això fa possible la innovació pedagògica i es crea l'Escola Normal de la Generalitat per preparar els ensenyants que havien de formar la xarxa d'escoles de Catalunya. A més a més, es fomenta la tasca de catalanització de la qual té cura el recentment creat Comitè de la Llengua, un organisme encarregat de la normalització de l'ensenyament en català, aprofitant el decret de bilingüisme de l'abril de 1931. La Protectora impulsa les escoles catalanes que transmetin els valors que promoguin la cultura i la història catalanes d'una manera moderna i eficaç. Aquesta institució organitza, crea, reivindica, publica i forma. L'octubre de 1931 es crea l'Institut-Escola de Segon Ensenyament amb tres objectius, podríem dir que ben actuals: *a)* coordinació de programacions i metodologia entre primària i secundària; *b)* assajar, contrastar i criticar diversos mètodes d'ensenyament; i *c)* ser un centre de formació del professorat d'aleshores anomenat "segon ensenyament". Per tot això té annexa una escola primària, treballant coordinadament amb el seu professorat. Igual que en l'Escola Normal, l'ensenyament és formatiu i coeducador, buscant la formació íntegra de la personalitat, que va lligada a les idees de naturalitat, llibertat, responsabilitat i veritat (Marquès i Sureda, 1986: 52).

Però tots els esforços de l'Escola Activa i renovadora es van veure aixafats per l'esperit retrògrad del moviment franquista. El juliol de 1936, doncs, s'inicia una nova etapa que tindrà una repercussió directa en l'ensenyament. El president Companys, en un últim intent, crea el Comitè de l'Escola Nova Unificada —el CENU— amb tres objectius: 1) organitzar el nou règim docent d'escola unificada per substituir l'escola de tendència confessional; 2) intervenir i regir aquest nou règim docent per tal que sigui fidel als principis racionalistes del treball, i que tota persona obrera pugui accedir als estudis de què sigui capaç; 3) intervenir en la coordinació dels serveis d'ensenyament de l'Estat, de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya (Marquès i Sureda, 1986: 58). El CENU va elaborar el Pla General d'Ensenyament (setembre de 1936), el qual conté els corrents pedagògics de renovació més avançats tant d'aquí com internacionals. La Generalitat crea la seva xarxa d'escoles, en què la llengua vehicular és el català. Al final, però, la realitat de la Guerra Civil s'imposa i tot plegat es converteix en un projecte truncat. La il·lusió de la República va fer creure que amb l'educació es podia canviar el món. S'havia passat de la innovació a la revolució, però va quedar en un miratge.

4.1.2.3. *Els anys del franquisme: llums i ombres*

La Guerra Civil i la immediata postguerra van suposar una regressió total: es prohibeix l'ús del català a l'escola. Malgrat tot, apareixen iniciatives que permeten veure flaixos de llum i que marquen una llarga postguerra.

A partir de la dècada dels anys 40 s'inicia un moviment de renovació pedagògica i la segona meitat de segle s'organitza l'ensenyament del català. La clandestinitat pren nom de dona amb la creació, el 1950, del CIFIC (Centre d'Influència Catòlica Femenina) que comença a incorporar l'ensenyament del català.

Durant la primera dècada dels 60 sorgeixen iniciatives com ara el naixement d'Òmnium Cultural (1961), una entitat sense ànim de lucre que treballa per la promoció de la llengua i la cultura catalanes, l'educació, la cohesió social i la defensa dels drets nacionals de Catalunya.⁷ Aquesta entitat creava el 1962 la Comissió Delegada d'Ensenyament (la futura DEC (Delegació d'Ensenyament Català) el 1968). Una altra iniciativa va ser la creació, per part de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, de la JAEC (Junta Assessora per als Estudis de Català) (1961), amb l'objectiu d'avaluar el futur professorat de llengua. Important va ser també la creació de l'Escola de Mestres Rosa Sensat (1965), una escola clandestina amb objectius similars a Òmnium: vetllar perquè l'alumnat no fos separat per raó de llengua i perquè assolís el coneixement del català i del castellà en acabar els estudis obligatoris. La “DEC” —Delegació d'Ensenyament Català— es va encarregar de formar els mestres en català i fer català a les escoles fins que va ser competència de la Generalitat.

El 1969 Òmnium Cultural va organitzar la campanya *Català a l'escola* que pretenia sensibilitzar la societat i pressionar les autoritats —en el moment en què s'estava discutint el projecte de la Ley general de Educación— perquè s'inclogués l'ensenyament del català als centres docents públics i privats de tot el territori. Quan s'aprova el 1970 la Ley General de Educación (LGE), no es van tenir en compte les peticions de la campanya Català a l'escola, però s'obre un període de certa permissibilitat. El 1972 ja hi havia al Principat més de 10.000 alumnes que aprenien català.

---

⁷ El desembre de 1963, Òmnium Cultural va ser escorcollada i clausurada però va continuar treballant clandestinament fins al 1967.

Les associacions i institucions creades en defensa de la llengua van ser claus, doncs, en el procés de recuperació del català, un cop mort Franco, i poder-se obrir alguna finestra de democràcia incipient.

4.1.2.4. *La transició i la (re)introducció del català a l'ensenyament*

La democràcia va retornar l'autogovern i l'oficialitat del català. Es tornava a la idea de Baldiri Reixac després de dos segles: ensenyar el català en català. Tot i que faltaven recursos i especialistes, hi havia associacions i institucions que ja havien començat la feina des de la resistència.

El 1975 es publicà el decret (Decreto 1433/1975, de 30 de mayo por el que se regula la incorporación de las lenguas nativas en los programas de los Centros de Educación Preescolar y General Básica) gràcies al qual el català es pot començar a introduir a l'escola de forma voluntària. La justificació, en el mateix text legal, s'expressava en aquests termes:

La introducción de las lenguas nativas en la Educación Preescolar y en la General Básica se justifica, atendiendo, por una parte, a la necesidad de favorecer la integración escolar del alumno que ha recibido como materna una lengua distinta de la nacional, y por otra, al indudable interés que tiene su cultivo desde los primeros niveles educativos como medio para hacer posible el acceso del alumno a las manifestaciones culturales de tales lenguas.⁸

Com a conseqüència de la necessitat de formar mestres, doncs, els instituts de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat Central (UB) i la Universitat Autònoma (UAB) el curs 1975-1976 organitzen els primers cursos oficials de reciclatge.

Dos anys més tard, l'octubre de 1977, amb el retorn de l'exili de Josep Tarradellas es recuperà la Generalitat de Catalunya, que va establir com una de les seves prioritats l'ensenyament de la llengua catalana. Paral·lelament a la tasca formativa dels docents, el 1978 la Generalitat creà el Servei d'Ensenyament del Català (SEDEC) amb l'objectiu d'incentivar l'ús de la llengua catalana i de la seva didàctica en estudis reglats no universitaris. Alhora serà

---

⁸ Cito a partir de la versió electrònica del text del BOE publicat l'1 de juliol de 1975 (disponible a: <http://www.filosofia.org/hem/dep/boe/19750701.htm>).

l'introduïdor i impulsor dels Programes d'Immersió Lingüística (PIL) a les escoles de Catalunya. Aquesta voluntat de fet queda regulada a través del Real Decreto 2092/1978 del 23 de juny establint, el curs 1978-1979, la incorporació de la llengua catalana⁹ al sistema d'ensenyament de Catalunya (educació preescolar, l'educació general bàsica, la formació professional de primer grau i el batxillerat), alhora que valida la docència impartida des d'altres institucions. Aquest fet significava el reconeixement legal, entre d'altres, dels títols de Mestre de Català emesos per la Generalitat republicana. Aprofitant aquestes circumstàncies es va crear la figura de l'especialista de català, reconeguts el curs 1978-1979, que era professorat que tenia el títol de Mestre de Català i que durant deu anys fou fonamental per estendre l'ensenyament de la llengua catalana.

L'aprovació de l'Estatut d'autonomia el 1979 va suposar el traspàs de les competències en matèria d'ensenyament a la Generalitat. Paral·lelament, s'establia que per exercir com a mestre/a o professor/a a Catalunya s'havia d'acreditar el coneixement de català. El 20 d'agost de 1980 el DOGC publicava el Decret del 8 d'agost en què la recent estrenada Generalitat de Catalunya regulava la incorporació de la llengua catalana al conjunt del sistema educatiu no universitari. Ignasi Vila (1991: 47) sintetitza molt bé els principis bàsics del decret, tant pel que afecta a l'alumnat com al professorat:

En aquest Decret s'hi introduïen dues idees. En primer lloc, s'establia l'obligatorietat de l'ensenyament del català com a assignatura, excepte per a l'alumnat amb famílies que acreditessin la residència temporal a Catalunya i explicitessin el desig de renunciar a aquests coneixements. En segon lloc, s'obria la possibilitat de vehicular els continguts escolars en català a tots els nivells del sistema educatiu no universitari. En aquest cas, els centres que optessin per aquesta alternativa havien de tenir en compte l'opció de les famílies, la situació sociolingüística de l'alumnat i l'existència de mitjans adients per a desenvolupar l'ensenyament en català. Certament, el Decret no especificava el sentit, com a mínim, de les dues primeres condicions i es limitava a regular una Comissió formada per tècnics del Departament d'Ensenyament que era la que havia de donar un permís perquè un centre vehiculés els coneixements

---

⁹ Òbviament al mateix decret, en l'article 2, es deixava molt clar el rol que continuava tenint el castellà: «La enseñanza de la lengua catalana o el desarrollo de programas escolares en catalán no supondrá, en ningún caso, limitación en los niveles que los alumnos deben alcanzar en el dominio escrito y oral del castellano, lengua oficial del Estado, de acuerdo con los programas vigentes. Asimismo no excluye la obligación de introducir en los programas escolares del aprendizaje de un idioma extranjero, según las disposiciones que rigen en cada nivel de enseñanza» (text reproduït a partir de: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1978-23918>).

acadèmics en català. Igualment, el Decret regulava les titulacions del professorat per donar classes de i en català. En aquest sentit, la certificació d'haver realitzat el primer cicle de reciclatge programat per la Comissió Mixta Ministerio de Educación-Generalitat de Catalunya habilitava per a l'ensenyament del català en l'Educació Preescolar i en la Primera Etapa de l'Educació General Bàsica (des de primer fins a cinquè) i per a l'ensenyament en català en les primeres etapes de l'ensenyament preescolar i bàsic. Aquesta consideració fou de gran importància per a molts centres que desitjaven iniciar l'ensenyament en català i que tenien professorat de llengua catalana que no posseïen el títol de «Mestre de Català», ja que només la certificació d'haver realitzat el primer cicle de reciclatge els permetia iniciar un procés de normalització de la llengua catalana.

L'aplicació del decret a l'aula el curs 1980-1981 es va traduir en la introducció obligatòria a l'EGB de tres hores setmanals de llengua catalana al llarg de la primera etapa (davant de les cinc hores setmanals de llengua castellana), tres en la segona etapa (enfront de les quatre hores de llengua castellana i tres d'idioma modern). En el batxillerat i la formació professional es mantenia tot igual, de manera que l'assignatura de llengua i literatura catalanes tenia menys hores setmanals que la de llengua i literatura castellanès i, fins i tot, que la d'idioma modern (Vila, 1991: 48). Era evident, doncs, que el català com a assignatura no rebia el mateix tracte que les altres llengües. A més a més «la introducció d'un estudi sobre el coneixement i ús del català per part de l'alumnat deixava entreveure que l'ensenyament del català quedaria limitat a l'alumnat de llengua familiar catalana i, per tant, quedava entredita la possibilitat d'iniciar programes de canvi de llengua llar-escola (programes d'immersió.)» (Vila, 1991: 48).

La situació real, doncs, era que a principis de 1980 l'ensenyament en català no arribava al 7% de la totalitat dels centres escolars i les xifres relatives al reciclatge dels docents tampoc no era gaire millor. El 5 d'agost de 1982 s'introduïen nous canvis sobre la presència del català en el sistema educatiu no universitari. Segons Vila (1991: 49): «Probablement, el més important, consistia en la desaparició de l'obligatorietat de sol·licitar permís per realitzar l'ensenyament en català. A més, es mantenia l'obligatorietat de l'ensenyament del català com a assignatura en tots els nivells educatius i s'inclouïa l'obligatorietat d'introduir una o més matèries en llengua catalana al llarg de la Segona Etapa de l'EGB». Tot plegat va possibilitar l'increment dels programes d'immersió lingüística.

El 1983 es publica la primera Llei de Normalització Lingüística (Llei 7/1983, de 18 d'abril). En el Títol II. De l'ensenyament (article 14) s'estableixen els principis bàsics pel que fa a la relació de la llengua:

Article 14

Llengua pròpia de l'ensenyament.

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament en tots els nivells educatius.

Dret a la llengua habitual.

2. Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per a fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instant [*sic*] que s'apliqui.

Ensenyament obligatori del català i el castellà.

3. La llengua catalana i la llengua castellana han d'ésser ensenyades obligatòriament a tots els nivells i els graus de l'ensenyament no universitari.

Domini de les dues llengües.

4. Tots els infants de Catalunya, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final dels estudis bàsics.

No separació d'alumnes.

5. L'Administració ha de prendre les mesures convenientes perquè: a) els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua; b) la llengua catalana sigui emprada progressivament a mesura que tots els alumnes la vagin dominant.

Ús progressiu del català.

La promulgació d'aquesta llei va comportar un conjunt de disposicions addicionals, com ara el Decret del 30 d'agost de 1983 i l'Ordre corresponent del 8 de setembre de 1983 on es desenvolupava l'aplicació legislativa en l'àmbit de l'ensenyament no universitari.

L'Ordre obligava a la introducció en llengua catalana bé a l'àrea de Socials, bé a l'àrea de Naturals en el Cicle Mitjà de l'EGB (de tercer a cinquè) i a la introducció de les dues àrees en català al llarg de la Segona Etapa de l'EGB. En el Batxillerat i el COU s'obligava a rebre l'ensenyament en català en dues assignatures, a escollir entre quatre (Ciències Naturals, Dibuix, Història i Matemàtiques). En la Formació Professional es mantenia el mateix criteri, de manera que una de les assignatures havia de pertànyer a l'àmbit de Ciències Aplicades o Formatiu i l'altra a l'àrea Tecnològico-Pràctica. (Vila, 1991: 50)

En referència a la formació del professorat, la regulació dels cursos de normalització lingüística per a Secundària no es va produir fins l'any 1989. De fet no va ser fins el 1986 que per decret (el Decret del 30 de gener de 1986) s'obligava tot el personal docent de Catalunya, independentment d'haver accedit al sistema educatiu per concurs-oposició o per trasllat, a acreditar el coneixement de la llengua i la cultura catalanes mitjançant les proves corresponents.

La publicació de la Llei de Normalització Lingüística va suposar una reflexió a l'entorn del model lingüístic que calia vehicular des de l'ensenyament. D'aquí sorgeix el Programa d'Immersió Lingüística (PIL) que es comença a aplicar el curs 1983-1984¹⁰ en escoles on la majoria d'alumnat era castellanoparlant. Cal esmentar que les famílies van donar molta empenta al programa. La metodologia que es va emprar era ja utilitzada a fora Catalunya. La *immersió lingüística* consisteix en l'exposició parcial o total a la llengua en totes les etapes del procés d'aprenentatge.¹¹ S'intenta utilitzar el català com a llengua vehicular en totes les matèries tant a l'escola pública com concertada. Es tracta d'aconseguir el màxim coneixement i la màxima capacitat comunicativa, i utilitzar el model més adequat a la societat i al moment. La immersió lingüística és molt important per a una bona convivència i per poder gaudir dels mateixos recursos i facilitats que la resta de la població del territori en qüestió, en un context en què les fortes onades migratòries a les zones metropolitanes implicaven una reducció dràstica del català. En definitiva, la immersió tracta de respectar la diversitat lingüística gestionant el multilingüisme.

Aquell mateix curs 1983-1984 es comencen a aplicar els Plans Intensius de Normalització Lingüística (PINL) en llocs on la població escolar no catalanoparlant superava el 60%. Amb una durada de tres anys, l'objectiu era optimitzar els recursos disponibles i coordinar els esforços per aconseguir, en un temps determinat i en un sector territorial concret, que la llengua i la cultura catalanes esdevinguessin llengua i cultura de l'escola (Vila, 1991: 58).

---

¹⁰ Aquest mateix curs s'activa El Programa d'Educació Compensatòria (PEC) amb l'objectiu de generalitzar l'escolarització de la població infantil d'ètnia gitana. Fins al darrer curs (2003-2004) atenia l'alumnat amb necessitats educatives relacionades amb situacions socials o culturals desfavorides i a l'alumnat pertanyent a minories ètniques o culturals. A partir del curs 2004-2005 s'inicia una reforma, el PEC desapareix i s'inicia el Pla per a la Llengua i la Cohesió Social (v. 4.1.2.5.). (Gomà i Sánchez, 2005: 22).

¹¹ Per tenir una idea global del model d'immersió lingüística de Catalunya, les característiques i objectius és molt recomanable el document de la Plataforma per la Llengua, *La immersió lingüística a Catalunya. Un model eficaç i exitós*, publicat el 2017 (disponible a: https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/immersio-cat_1515575846.pdf). Alhora ofereix una comparació del model educatiu català amb el model educatiu d'altres països que utilitzen la mateixa metodologia.

Tres anys més tard, el 1986, van activar-se els Projectes de Normalització Lingüística (PNL) a l'ensenyament primari i, a partir de 1988, s'implanten ja a l'ensenyament secundari. L'objectiu dels PNL és que el català esdevingui la llengua de referència als centres en els quals s'apliquen.

L'any 1989 el SEDEC va publicar un estudi sobre l'ensenyament en català a preescolar i l'EGB que permetia tenir una visió global de quina era la situació en aquell moment. Segons aquest estudi, la distribució dels models d'escola¹² era: escoles unilingües catalanes 697 (24%), escoles bilingües evolutives 1.124 (39%), escoles bilingües estàtiques 1.014 (35%) i escoles unilingües castellanes 60 (2%). Pel que fa al tipus d'ensenyament que rebien els alumnes: en català, 389.479 (41%); en les dues llengües, 394.026 (42%), i en castellà, 158.672 (17%). Quant a l'ensenyament secundari, les xifres eren ben diferents de les de l'ensenyament primari. Segons dades del 1985, a BUP no s'assolia l'obligatorietat d'impartir dues assignatures en català a més de l'assignatura de Llengua i Literatura Catalanes, mentre que a COU la mitjana estava per sobre. En la formació professional també s'incomplien els mínims legals (només un 12% ho feia) (Vila, 1991: 61).

Pel que fa al professorat (amb una mostra de 36.186 docents), en l'esmentat estudi del SEDEC les categories analitzades foren les següents: professors amb un bon domini de la llengua catalana, 28.273 (78%), professors amb un mínim de tres anys d'experiència docent de la llengua catalana, 21.887 (61%) i professors amb titulació per a exercir la docència de la llengua catalana, 23.488 (65%) (Vila, 1991: 60). De fet, la situació del professorat ja havia canviat notablement a l'inici del curs 1986-1987, ja que «per una banda, el nombre d'especialistes de català havia assolit la xifra de 1.028. El nombre de professors de l'escola pública amb titulació per realitzar classes en català era de 10.470 i es mantenien sense titulació un total de 13.426. És a dir, en sis anys, aproximadament un 40% del professorat de l'escola pública s'havia capacitat per donar classes en català.» (Vila, 1991: 59).

No és estrany, doncs, que el 1988-1989 s'extingeixi el Reciclatge de Mestres ja que comencen a diplomar-se mestres amb l'especialitat de llengua catalana. Per als docents

---

¹² Les escoles *unilingües catalanes* eren les que realitzaven tot l'ensenyament en català; les *bilingües evolutives*, les que realitzaven l'ensenyament en català en els primers nivells i cada curs escolar n'augmentaven un fins a completar tot l'ensenyament primari; les *bilingües estàtiques* corresponien a les que solament realitzaven algunes àrees en català, i les escoles *unilingües castellanes* realitzaven tot l'ensenyament en castellà i el català era ensenyat com a assignatura.

castellanoparlants, es van implantar els programes d'Immersió per al Professorat (PIP) per tal que poguessin utilitzar la llengua catalana en la seva activitat professional. Semblava, per tant, que la situació de normalització lingüística començava a redreçar-se, si més no a dins de l'àmbit escolar.

4.1.2.5. *Nous canvis legislatius i sociodemogràfics*

La dècada dels anys 90 s'inicia amb una nova reforma educativa: la Llei Orgànica del Sistema Educatiu (LOGSE) (1992), promoguda pel govern espanyol i que havia de substituir la Llei General d'Educació de 1970. En el nostre àmbit aquest nou marc legislatiu va suposar la generalització del català com a llengua d'ensenyament i d'aprenentatge i, per tant, llengua de referència, a tots els centres de Catalunya. Pel que fa al sistema educatiu, el curs 1994-1995 s'inicien els estudis de l'ESO.

És en aquell moment també quan comença l'arribada d'alumnat nouvingut, que s'anirà incrementant posteriorment, i que no coneixen la nostra llengua. Aleshores es posen en funcionament tot un seguit d'iniciatives d'atenció a aquest nou alumnat que es coneixen amb el nom de Projecte Anselm Turmeda. El 1995-1996 el Servei d'Ensenyament del Català inicia els cursos d'aprenentatge de la llengua per a alumnes nouvinguts. A partir del curs 1996-1997 s'organitzen els anomenats Tallers de Llengua per a alumnat de primària i secundària. El curs 1998-1999 es creen els Tallers d'Adaptació Escolar i d'Aprenentatge Instrumentals Bàsics (TAE) en centres de secundària i que escolaritzaven, en un període no superior a un any, alumnes nouvinguts de llengües no romàniques (per als parlants de llengües romàniques es continuen oferint els esmentats Tallers de Llengua).

En aquest context es publica la Llei de política lingüística (Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística)¹³ que actualitzava la Llei de Normalització Lingüística de 1983. En el Capítol III, els articles 20, 21 i 24 es refereixen, respectivament, a la llengua de l'ensenyament, l'ensenyament no universitari i el professorat. En aquest sentit, el català esdevé la llengua pròpia de Catalunya i també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius (art. 20.1), alhora que els centres d'ensenyament han d'utilitzar el català com a vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives (art. 20.2). Pel que fa a

---

¹³ Es pot consultar el text complet a: <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/2553/1603602.pdf>.

l'ensenyament no universitari: «L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants [...] han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.» (art. 21.3). Paral·lelament «en l'ensenyament postobligatori l'administració educativa ha de fomentar polítiques de programació i docència que garanteixin perfeccionar el coneixement i l'ús de les dues llengües.» (art. 21.4). La llei també té en compte que «l'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català.» (art. 21.8). Quant al professorat, s'exigeix que ha de conèixer les dues llengües oficials i poder-ne fer ús en la seva tasca docent (art. 24.1).

Els resultats del procés d'immersió lingüística, positius en totes les matèries, i el nou marc legislatiu avalaven l'ús del català com a llengua vehicular a l'ensenyament. En qualsevol cas, tot es va complicar més amb les onades immigratòries extracomunitàries, i les xifres ho confirmen. Així, si el curs 1991-1992 l'alumnat de nacionalitat estrangera representava el 0,81% de l'alumnat total de Catalunya, el 2004-2005 era un 9,06% i el 2012-2013 ja arribava al 12,53% (Mayans i Sánchez, 2014):

Gràfic 5. Evolució de l'alumnat de nacionalitat estrangera a Catalunya (2000-2013).
Font: Mayans i Sánchez (2014).¹⁴

¹⁴ Cito a partir de: https://blocs.mesvilaweb.cat/wp-content/uploads/sites/1984/2016/09/Acollida_Vic.pdf.

Era evident, doncs, que calien plans seriosos dels quals o bé no es disposava o no tenien en compte les necessitats dels centres educatius. Amb aquest objectiu, i des d'una òptica globalitzadora, la Generalitat de Catalunya va aprovar el Pla Interdepartamental d'Immigració (2001-2004)¹⁵ que constava de diferents programes. Pel que fa a l'eix temàtic de l'escola se'n plantejaven quatre,¹⁶ que se sumaven als deu de l'eix de 'Llengua i identitat catalanes'. En aquest bloc trobem el programa que fa referència a l'acollida lingüística, l'anomenat Anselm Turmeda (programa 11.1), el qual pretenia facilitar i accelerar l'ensenyament del català als fills i filles de famílies nouvingudes en edat de ser escolaritzats, a fi que poguessin seguir al més aviat possible el currículum escolar. Cal tenir present que, fins al curs 2002-2003, no hi havia hagut cap pla d'actuació dissenyat específicament per a l'alumnat de nacionalitat estrangera. De la mateixa manera, proporcionava elements i materials didàctics al professorat per a l'ensenyament del català en educació primària i secundària obligatòria. El responsable del desenvolupament del programa era la Direcció General d'Innovació Educativa. Servei d'Ensenyament del Català (SEDEC). Aquest oferia cursos, tallers i seminaris d'aprenentatge, així com els ja esmentats TAE a alumnat immigrant.

Davant de l'augment considerable d'alumnat nouvingut el Departament d'Ensenyament va aprovar el Pla d'actuació per a l'alumnat de nacionalitat estrangera 2003-2006 (PAANE) amb l'objectiu d'integrar totes les actuacions que es duïen a terme als centres docents amb alumnat nouvingut. Aquest Pla només tenia en compte l'aprenentatge de la llengua però no els aspectes relacionats amb l'acollida. Poc després, el 2004, es va ampliar amb el Pla per a la Llengua i la Cohesió Social (LIC) —impulsat pel Servei d'Ensenyament del Català (SEDEC) i el Servei d'Interculturalitat i Cohesió Social (SICS)— amb la intenció de consolidar la cohesió social, l'educació intercultural i la llengua catalana en un àmbit plurilingüe. Per tal d'aconseguir-ho es fixen tres línies d'actuació:

- L'aula d'acollida: per donar atenció a les necessitats primerenques de l'alumnat nouvingut.
- El centre educatiu acollidor: planteja una educació intercultural.

---

¹⁵ Es pot consultar el Pla en la seva totalitat a:

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/05immigracio_refugi/03politiquesplansactuacio/antecedents/IMMIGRI.pdf.

¹⁶ Eren els següents: 1) Acollida a l'escola de l'alumnat nouvingut, 2) Material sobre l'educació intercultural, 3) Aprenentatge, a l'alumnat immigrant, de la llengua i cultura àrabs, 4) Llibre *Polítiques d'educació intercultural a Europa* (v. document citat, p. 132).

- Els plans educatius d'entorn: per tal de coordinar i dinamitzar l'acció educativa d'una zona més enllà de l'àmbit escolar.

El desenvolupament del Pla va activar, doncs, tot un seguit d'actuacions necessàriament coordinades i tota una terminologia que ha marcat la intervenció educativa pel que fa a l'atenció d'alumnat nouvingut en els darrers anys. Vegem-ne els més rellevants:

- **Assessor/a LIC.** Als Serveis Territorials del Departament d'Educació es van crear equips d'assessorament als centres i al professorat en llengua, educació intercultural i cohesió social. Aquesta figura era la de l'assessor/a en llengua, interculturalitat i cohesió social (Assessor/a LIC). Entre les seves funcions, destaquen les tasques de: col·laborar i assessorar en l'elaboració del projecte lingüístic i el pla d'acollida i integració; assessorar sobre l'organització de l'aula d'acollida i fer-ne el seguiment; assessorar el treball tutorial amb l'alumnat nouvingut; orientar sobre estratègies d'immersió lingüística, i orientar sobre metodologies, recursos i materials i aportar criteris per l'avaluació (Gomà i Sánchez, 2005: 27-28).
- **El Pla d'acollida de centre.** És el conjunt d'actuacions que un centre educatiu posa en marxa per tal de facilitar l'adaptació de l'alumnat que s'incorpora al nou centre. Pren especial relleu l'aprenentatge de la llengua catalana. En aquest sentit, és clau la tasca del/de la tutor/a d'acollida, no només com a gestor/a de l'aula d'acollida, sinó també com a mediador entre el centre i la família (Gomà i Sánchez, 2005: 29).
- **El Projecte lingüístic de centre.** Forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i ha de possibilitar que el centre prengui el tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge. Alhora ha d'atendre el tractament de les altres llengües curriculars, de manera que aportï una valoració positiva de la diversitat lingüística (Gomà i Sánchez, 2005: 31).
- **Els Plans educatius d'entorn.** Són instruments per donar una resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves. Així, doncs, «L'objectiu a nivell individual és educar per a la ciutadania, fent possible l'autonomia i el desenvolupament de tot l'alumnat en el marc de la societat catalana plural. I a nivell social: el foment de la cohesió social, a partir de l'educació intercultural, basada en la igualtat d'oportunitats i el dret a la diferència, i la consolidació del català com a llengua d'ús social habitual» (Gomà i Sánchez, 2005: 31).

En ple desenvolupament d'aquests plans d'actuació, el 2006 el govern espanyol aprova la Llei Orgànica d'Educació (LOE), que ordena el sistema educatiu espanyol. A casa nostra, la nova realitat de l'alumnat nouvingut, cada cop més divers des del punt de vista lingüístic i cultural, porta el 2007 a dissenyar un nou pla per a l'actualització del Programa d'Immersion Lingüística, anomenat concretament Pla per a l'actualització de la metodologia d'immersió en l'actual context sociolingüístic (2007-2013).¹⁷ Aquest Pla consta de tres fases que comencen després de la detecció de les necessitats, la prioritització d'escoles i el procés de formació del professorat seleccionat. Es tracta en definitiva d'una adequació metodològica d'immersió lingüística i una adaptació didàctica que permeti millorar l'ús de la llengua catalana i el resultat de les competències bàsiques en totes les llengües del currículum. L'objectiu és aconseguir que tot l'alumnat, sigui quina sigui la seva llengua familiar, en acabar l'educació obligatòria, assoleixi una competència comunicativa que li permeti utilitzar normalment i correctament el català i el castellà, i que compregui i emeti missatges orals i escrits en, com a mínim, una llengua estrangera. Els objectius específics (v. p. 3) del Pla són:

- Adequar la metodologia d'immersió lingüística a la nova realitat de les aules amb diversitat lingüística i cultural.
- Adaptar la didàctica de la llengua i de les habilitats cognitivolingüístiques a la nova realitat de l'alumnat.
- Millorar l'ús de la llengua catalana i la metodologia d'ensenyament-aprenentatge de les habilitats lingüístiques de l'alumnat.
- Millorar el resultat de les competències bàsiques en totes les llengües del currículum.
- Fomentar l'ús de la llengua catalana als centres educatius, com a valor compartit i enriquiment col·lectiu.

Cal no oblidar, a més a més, que a l'endemig del període d'aplicació d'aquest Pla, la Generalitat de Catalunya publica la Llei d'Educació de Catalunya (Llei 12/2009, de 10 de juliol).¹⁸ En el seu article 11 el català, en la seva condició de llengua pròpia de Catalunya, queda definida com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu. Amb tot, tenen un pes específic el tractament i aprenentatge del castellà i de les llengües estrangeres que, tant

---

¹⁷ Es pot consultar a: <http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0064/91738e79-a419-45fd-b4eb-358af62486f6/pil.pdf>.

¹⁸ Se'n pot llegir el text complet a: http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/normativa/normativa-educacio/lec_12_2009.pdf.

individualment com globalment, configuren la realitat sociolingüística de qualsevol centre educatiu i constitueixen la base de l'actual model lingüístic del sistema educatiu català.

4.2. La gestió de la nova realitat lingüística als centres i a l'aula

L'any 2018 el Departament d'Ensenyament va publicar *El Model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: l'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural*.¹⁹ Els principis que conté aquest document, doncs, defineixen, entre d'altres, el tractament de la competència comunicativa i lingüística als centres educatius en els termes que veurem tot seguit. En sentit genèric, el model lingüístic del sistema educatiu situa la llengua «al centre de l'aprenentatge: com a instrument fonamental per al desenvolupament personal, social, acadèmic i professional de tot l'alumnat, i com a garantia d'equitat i de cohesió social» (p. 8).²⁰

4.2.1. L'aprenentatge i l'ús lingüístic en un context multilingüe

El concepte sociolingüístic de plurilingüisme o multilingüisme, que s'associa als usos lingüístics dels individus que conviuen en un entorn amb presència de diverses llengües, no és fàcil de definir. En el cas del document esmentat a l'inici d'aquest apartat es concreta d'aquesta manera: «Ser plurilingüe no vol dir dominar totalment un gran nombre de llengües, sinó adquirir l'habilitat d'utilitzar més d'una varietat lingüística amb diferents graus de coneixement i per a diferents propòsits» (p. 11). Es tracta, per tant, més que d'un aprenentatge estrictament formal del domini d'unes habilitats comunicatives compartides. Així, els objectius de l'educació plurilingüe són (p. 13):

- Proporcionar a l'alumnat una competència plurilingüe i intercultural que garanteixi, en acabar l'educació obligatòria, un bon domini de les llengües oficials, català, castellà i occità a l'Aran, i de la llengua de signes catalana, si s'escau, i un grau de competència suficient en una o dues llengües addicionals, i la capacitat de viure en una societat multilingüe i multicultural.

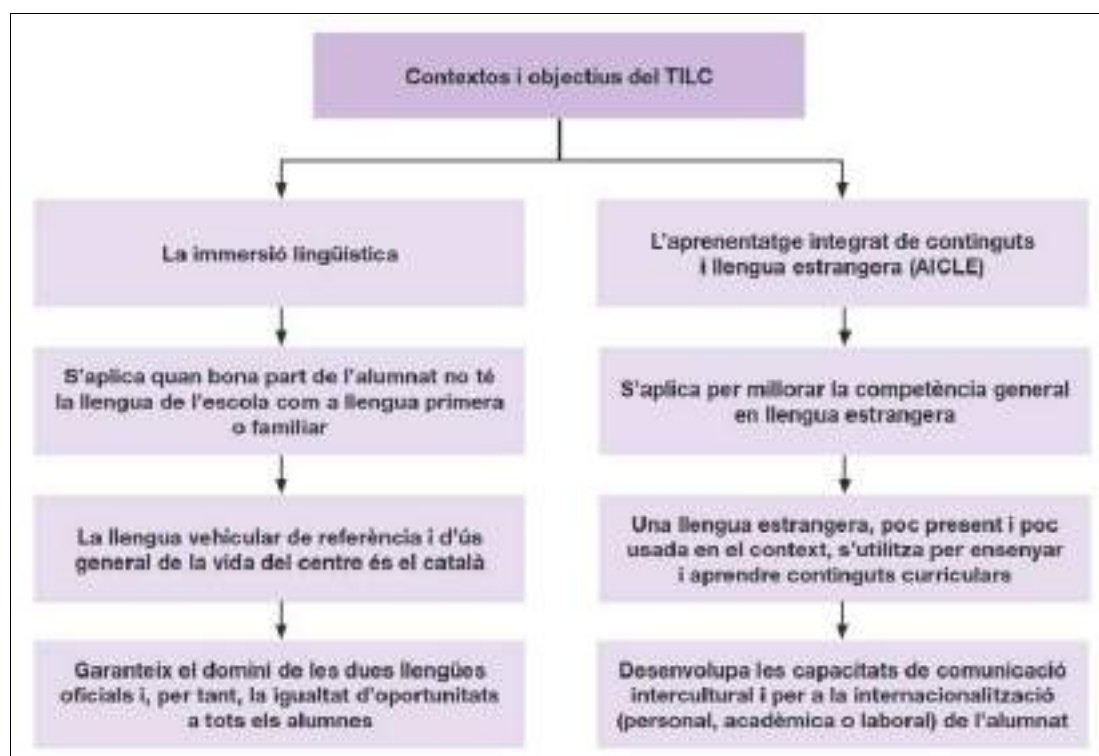
---

¹⁹ Es pot consultar en versió electrònica a:
<http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/monografies/model-linguistic/model-linguistic-Catalunya-CAT.pdf>.

²⁰ Totes les citacions textuais d'aquest apartat, si no s'indica el contrari, corresponen al document referenciat (v. nota 19).

- Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua de referència del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
- Capacitar els alumnes per utilitzar totes les llengües del seu repertori individual per al gaudi i la creació estètica, per a l'anàlisi crítica i l'acció social a través del llenguatge, i per actuar de manera ètica i responsable en qüestions d'importància local o global.
- Desenvolupar en l'alumnat la capacitat d'utilitzar la seva competència plurilingüe per processar informació vehiculada en diferents llengües amb l'objectiu de construir coneixement nou.
- Fer presents en els centres les llengües i cultures dels alumnes d'origen estranger, afavorir-ne el reconeixement, destacar-ne el valor cultural i econòmic, i promoure'n la integració educativa.
- Despertar en els alumnes la curiositat per altres llengües i cultures, proporcionar-li coneixements sobre com són i com funcionen i afavorir la seva autonomia per aprendre-les al llarg de tota la vida.

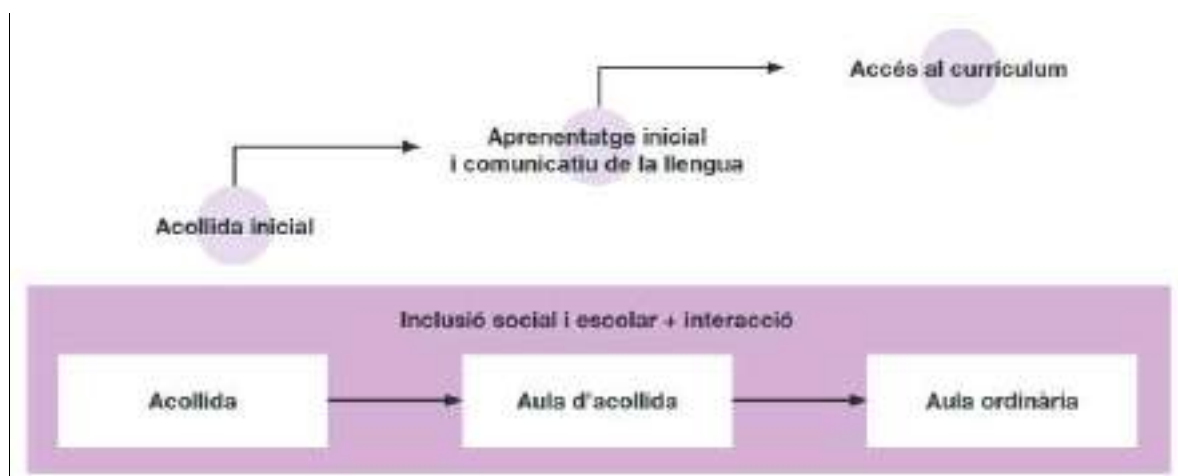
La implementació d'aquest model parteix de la idea que, a partir de la llengua catalana —llengua vehicular de referència—, es treballa la transferència comunicativa i acadèmica cap a les altres llengües. Metodològicament s'opta per emprar dos enfocaments com són: el tractament integrat de llengües (TIL), per un costat, i el tractament integrat de llengua i continguts (TILC), per l'altre. El primer «implica una selecció i seqüenciació adequada dels continguts d'aprenentatge lingüístic propis de cada llengua i de cada etapa, amb l'objectiu d'evitar redundàncies innecessàries i de focalitzar els trets específics i distintius propis de cada llengua» (p. 24). Pel que fa al segon, «és una proposta metodològica orientada a ensenyar de manera integrada la llengua i els continguts en totes les àrees o matèries i proposa un treball col·laboratiu entre el professorat de les diferents llengües de l'escola i el professorat de les matèries que es vehiculen en cadascuna d'aquestes llengües» (p. 25). En el cas del TILC, a més a més facilita l'aprenentatge tant als alumnes autòctons com als d'origen estranger, que aprenen alhora la llengua i continguts curriculars, i en ambdós casos ajuda a incrementar els coneixements de llengües estrangeres. En aquest sentit, doncs, el TILC també és una resposta a la diversitat lingüística a l'aula ja que pot ser aplicat en contextos diferents amb modalitats específiques, tal com es pot veure en el quadre següent.

Quadre 1. Continguts i objectius del TILC.

Font: *El Model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: l'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural* (p. 31).

Pel que fa a l'alumnat d'origen estranger, tanmateix, l'actual sistema continua mantenint els recursos que s'han utilitzat en els darrers anys amb resultats notables. Així, l'itinerari comença amb l'acollida inicial i continua amb la integració a l'aula d'acollida i, un cop assolida una competència conversacional mínima, l'alumnat s'incorpora progressivament a l'aula ordinària a partir d'una atenció individualitzada.

Quadre 2. Itinerari d'atenció a l'alumnat d'origen estranger.

Font: *El Model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: l'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural* (p. 471).

Paral·lelament hi ha un interès manifest per «per vetllar pel manteniment i la difusió de les llengües d'origen de l'alumnat nouvingut [...] per la riquesa que hi aporten i pel valor que tenen tant per a l'alumnat que les parla com per a la internacionalització de la societat i l'economia catalanes. L'objectiu ha de ser aconseguir que les activitats en llengües no curriculars, encara que siguin extra-escolars [*sic*], formin part del projecte lingüístic del centre on s'imparteixen» (p. 54). Justament el projecte lingüístic del centre (PLC), com veurem tot seguit, esdevé la concreció del model quant al tractament de les llengües que aplica qualsevol centre educatiu.

4.2.2. El projecte lingüístic de centre (PLC): la concreció del model

El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius,²¹ estableix que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic. És, doncs, a partir d'aquesta autonomia que cada centre defineix el seu projecte segons la seva realitat sociolingüística específica. El PLC forma part del projecte educatiu del centre (PEC) i es podria definir com «el recull organitzat dels acords presos sobre propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i sobre els usos lingüístics del centre educatiu» (p. 61). Com a eina pedagògica i flexible que és, atès que cal anar ajustant-lo a la realitat canviant, fonamentalment cal que estableixi els objectius lingüístics del centre des de tres punts de vista: «els objectius d'aprenentatge de les diferents llengües per a l'alumnat, els usos lingüístics que s'establiran i promouran, i el desenvolupament professional i lingüístic de l'equip docent. El projecte ha de concretar també les accions que es preveuen orientades a assolir aquests objectius.» (p. 61).

Segons consta al document publicat (sense data) pel Departament d'Ensenyament *Guia per a l'elaboració del projecte lingüístic de centre*²² els continguts i l'estructura d'un PLC han de ser (p. 4):

1. Anàlisi de context.
2. Oferta de llengües estrangeres.
3. Objectius en relació amb l'aprenentatge i ús de les llengües.
4. Criteris metodològics i organitzatius per a l'aprenentatge de les llengües.

---

²¹ Text disponible a:

https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=545262.

²² Consultable a:

http://xtec.gencat.cat/web/.content/projectes/plurilinguisme/projectelinguistic/documents/guia_projecte_linguistic.pdf.

5. Recursos i accions complementàries.
6. Comunicació interna i relació amb l'entorn.
7. La qualificació professional dels docents.
8. Difusió del projecte lingüístic de centre.

Tenint en compte els objectius i el contingut del meu treball de recerca, m'interessa especialment destacar que és en el primer apartat on s'encabeix la valoració del context sociolingüístic del centre i de l'entorn. Pel que fa als objectius en relació amb l'aprenentatge i usos lingüístics tenen a veure amb: *a)* el paper de la llengua catalana, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe i els usos lingüístics en el centre; *b)* el tractament de les llengües, tant les curriculars com les no curriculars, en els espais d'educació formal i no formal del centre; i *c)* els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions metodològiques i lingüístiques. Igualment rellevant és destacar que les decisions del PLC s'estructuren en tres nivells i inclouen tant la classe, el centre com l'entorn. En definitiva el PLC és l'instrument fonamental per implantar el model d'educació plurilingüe i intercultural al qual m'he referit anteriorment.

5. Marc contextual

En aquest treball de recerca s'analitza una realitat sociolingüística molt concreta: la de l'actual Institut Guindàvols de Lleida. Tanmateix, fixar-se només en el present suposaria una perspectiva esbiaixada d'anàlisi ja que difícilment es pot copsar on som si no es té en compte d'on venim. En aquest apartat, doncs, d'una banda, pretenc reconstruir mínimament la història sociolingüística del centre. La manca d'informació precisa i l'existència dispersa de fonts documentals m'han dificultat la feina, per la qual cosa he hagut de recórrer sovint al testimoni directe d'alguns/es entrevistats/ades. D'altra banda, penso que, encara que en un centre educatiu es concentrin unes circumstàncies específiques que en singularitzen la composició del seu alumnat, en definitiva, aquests formen part d'una estructura social més àmplia. És per això que m'ha semblat interessant dedicar un apartat al context demogràfic per analitzar si les característiques de l'alumnat de l'institut Guindàvols són un reflex o no de la realitat sociodemogràfica en la qual conviuen.

5.1. Del Taller Escuela Ángel Montesinos a l'Institut Guindàvols: reconstrucció d'una història sociolingüística

Sempre resulta complicat reconstruir una història no viscuda, però probablement és més arriscat intentar establir-ne una cronologia, més o menys precisa, quan prens consciència dels buits informatius de què parteixes. És per això que les etapes que estableixo en els apartats següents responen simplement a un intent d'ordenar uns fets en el context històric en què es van produir.²³

5.1.1. El Movimiento i els començaments de la transició

L'actual Institut Guindàvols va néixer com un Taller Escuela de Formación Profesional Ángel Montesinos, també anomenat en els estatuts fundacionals de l'any 1945 "Escuela de oficios industriales". De fet, aquesta sembla que devia ser l'atribució més habitual. Així comença, per exemple, una acta del 1953 (v. annex 2):

En la ciudad de Lérida a veinticinco de abril de mil novecientos cincuenta y tres,
previa convocatoria del Vicesecretario Provincial de Obras Sindicales y bajo la

---

²³ En l'annex 1 (cronologia) he comparat els esdeveniments més rellevants amb els exposats i descrits en el capítol anterior. He tingut present també l'obra *Guindàvols: 50 anys d'història, 25 anys del centre* (1998).

presidencia del Delegado Provincial de Sindicatos se reúnen los miembros designados para la constitución del Patronato que ha de seguir las actividades de la Escuela Ángel Montesinos.²⁴

Però, qui era Ángel Montesinos? Segons informació facilitada per alguna de les entrevistades, sembla que la llegenda explicava que era un aviador franquista mort en combat, tot i que altres fonts indiquen que era un ‘camarada dependiente de comercio’. Malgrat que potser ara és difícil concretar la rellevància del personatge, el cert és que en les obres completes de José Antonio Primo de Rivera es publica un panegíric amb motiu de la mort de Montesinos²⁵ que sembla que es va produir entre el febrer-març de 1934: «El 8 de marzo siguiente, mientras vendía el semanario FE,²⁶ era asesinado a tiros Angel Montesinos Carbonell, un joven dependiente de comercio que se había afiliado a Falange en los primeros momentos. Su asesinato tuvo lugar en la calle Fuencarral.» (Pflüger, 2017).²⁷

Com es pot deduir, doncs, el Taller Escuela de Formación Profesional Ángel Montesinos era una escola d'oficis espanyola depenent del Sindicat Vertical amb tot el que això implicava. Aquest s'erigia com «un organismo unitario de todos los elementos que consagran sus actividades al cumplimiento del proceso económico, dentro de un determinado servicio o rama de la producción, ordenado jerárquicamente bajo la dirección del Estado» (Mourier-Martínez, 1983).²⁸ Els principis bàsics de l'Organització nacional sindical eren tres: Unitat, Totalitat i Jerarquia; les seves funcions, també tres: la social, l'econòmica i l'assistencial. En aquesta darrera, s'incloïa l'àmbit educatiu (Mourier-Martínez, 1983):

La función asistencial cuida de la educación moral, física y profesional y se ejerce a través de las Obras Sindicales, las de Educación y Descanso, la del Hogar, Colonización, Formación Profesional, 18 de Julio y Provisión Social.

L'Obra Sindical de Formació Professional es va crear el 6 de juny de 1941 i els Centres Sindicals de Formació Professional eren els encarregats d'exercir l'activitat docent. S'hi

---

²⁴ Text reproduït a partir dels arxius consultats al centre. En aquest sentit agraeixo a l'actual equip directiu les facilitats per tal de poder realitzar aquesta recerca documental i manllevar-ne la informació que m'ha semblat més rellevant.

²⁵ Publicat a *La Nación* el 10 de març de 1934, i a F. E. (núm. 10) el 12 d'abril de 1934.

²⁶ Es refereix al *Diario de Falange Española Tradicionalista i de las J. O. N. S.*

²⁷ Val a dir, però, que aquestes dades contrasten amb les esmentades de l'article de Primo de Rivera on es refereix a l'enterrament d'Ángel Montesinos Carbonell produït el 10 de febrer de 1934.

²⁸ Cito a través de la versió electrònica: <https://books.openedition.org/pufr/5158?lang=es#text>.

desenvolupaven ensenyaments tècnics i pràctiques de formació professional, a banda d'altres de caràcter cultural, religiós i políticossocial (Mourier-Martínez, 1983).

Entre la documentació arxivística recuperada al centre, vaig trobar la 'Carta fundacional y Reglamento patronato', del juny del 1951 (v. annex 2). Consta de 37 articles redactats per una junta i que s'envia al 'Camarada vicesecretario provincial de obras sindicales'. Segons consta en el document, en aquella època s'ensenyaven els oficis d'ajustador, mecànic, torner, serraller, forjador, calderer, electricista, lampista, fuster i ebenista (art 1). La part, però, més interessant i alhora clarificadora del document és l'apartat dels objectius i, concretament, el 'artículo 4':

Para el mejor cumplimiento de sus altos fines educativos, el Centro atenderá además de una formación profesional completa –con la preparación práctica, teórica y cultural adecuada a la formación religiosa y patriótica con arreglo a los postulados que informa a nuestro Glorioso Movimiento Nacional-Sindicalista, ya que interesa tanto la capacitación de obreros como la formación de hombres al mejor servicio de España en su Unidad.

En el capítol II, "Enseñanzas y planes de estudio" (art 6), s'especifica el quadre mínim de disciplines, ocupant els dos primers llocs la formació religiosa i la formació de l'esperit nacional. La llengua no es menciona com a tal sinó que forma part de l'apartat c) del «cuadro mínimo de las disciplinas y enseñanzas que, en este Centro Profesional Sindical, se cursarán». L'apartat c) és el de "Cultura general" que inclou "(Gramática, con ejercicios de lectura y de redacción, Geografía e Historia y Nociones de Ciencias físicas y naturales y Nociones de Matemáticas)".

L'any 1964 va passar a ser un centre d'ensenyament no oficial autoritzat pel Ministerio de Educación Nacional, Dirección General de Enseñanza Laboral (Sección Formación Profesional) (v. annex 2), deixant clar sempre en totes les cartes trobades que era «Por Dios, España y su revolución nacional-sindicalista».

Coincidint amb el restabliment de la Generalitat de Catalunya, l'any 1977, el centre s'integra a l'AISS (Associació Institucional de Serveis Socioprofessionals). El curs 1978-1979 s'integra a la Subsecretaria de Formació Professional del Ministeri de Treball, conjuntament

amb el PPO —Promoció Professional Obrera— i quan es crea l'INEM queda adscrit a aquest organisme.

Pel que fa a la qüestió lingüística, el fet que la documentació escrita d'aquella època sigui escassa i dispersa, em va dur a la necessitat d'entrevistar professorat i alumnat que van viure el dia a dia ben de prop. Els principis del Movimiento estaven clars; el llenguatge en què s'escrivien els documents oficials també (v. annex 2). L'interrogant principal es plantejava a l'entorn de l'ús del català, tenint en compte que aleshores era una llengua prohibida. Cal dir que el testimoni oral d'alguns entrevistats evidencia algunes contradiccions:

Evidentment en aquella època només se podia parlar el castellà i el català estava perseguit i parlar català podia que, si et veia un professor que era un *jefe* o la policia, et d(e)ien automàticament “habla en castellano”. Perdó: “habla en cristiano” o “habla la lengua del imperio”, perquè estava superprohibit el català. (Entrevista a VS)

Quan jo vaig començar a donar classes, a l'institut es parlava castellà, a ve(u)re, es parlava castellà però, si tu volies parlar català, ningú no et posava problemes. Oficialment, oficialment, les coses s'havien de fer en castellà però, si tu donaves una classe en català, o tal, ningú no posava problema. (Entrevista a JM)

Entre el professorat entrevistat, docent en el Taller Escuela, no es nota un gran problema a l'hora de parlar català amb l'alumnat o amb els propis companys. Queda clar que hi havia professorat 'molt castellà' i això volia dir que mai parlaven català i que a la majoria se'ls havia de parlar castellà. JM, professor al Taller Escuela de 1973 fins a 2009, parla dels 'castigats' al·ludint a la dita romana “*Ilerdam videas*”, que era com desitjar-li mal a algú.²⁹

Sembla que això va durar molts anys perquè l'entrevistat considera que el seu pare, inspector de tribunals d'Hisenda, «va fer la guerra amb els republicans i després de la guerra el van castigar un any a Lleida». Per tant, d'aquest professorat de Ciudad Real, de Cádiz i d'altres indrets de la geografia espanyola, pertanyents a un Sindicat Vertical tot i ser enviats a Lleida,

---

²⁹ La cruesa dels combats en la batalla d'Ilerda el 49 a.C. entre Cèsar i Pompeu, i de la climatologia que van haver de patir les legions romanes, va ser tan violenta que entre els romans, quan es volia desitjar a algú una circumstància terrible i difícil, es deia: *Ilerdam videas* ('Tant de bo vegis Lleida!').

no es podia esperar que parlessin català, ja que a més, com també afirma JM: «jo crec que quedava una mica d'allò que va passar al segle XIX amb la burgesia catalana. La burgesia catalana parlava el castellà perquè parlar el català era de gent sense formació».

Així doncs, al professorat castellà se li parlava en castellà —«tenim aquesta mania de canviem *mos* al castellà quan *el* altre se't dirigís *amb* castellà. Fem el canvi automàtic aquest que encara fem» (entrevista a FT). Aquells que parlaven català utilitzaven la llengua materna per comunicar-se, sempre que no s'haguessin conegut de petits parlant en castellà; aleshores ja els era difícil fer el canvi de llengua, tot i que els dos parlessin català —és el cas dels professors JF i JM. Sembla que hi havia una majoria de professorat, però, que parlava en català.

Quant a l'alumnat, si era de barriada (Magraners, Secà, La Mariola) —La Bordeta encara era un municipi a part— parlava castellà ja que era la immigració de la resta de l'Estat que s'havia instal·lat a l'extraradi. Segons FT: «*Allavòrens* la FP només se podia estudiar a Lleida o en tot cas *amb* alguna capital de comarca perquè els instituts no tenien FP. *Llavòrens* baixaven, baixaven dels pobles del voltant cap a Lleida i aquesta gent dels pobles normalment són catalans, parlen català». L'alumnat de barriada es repartia més entre l'Escola del Treball i la Caparrella. Per altra banda, JM afirma: «Els primers anys del Guindàvols *mos* venia molta gent de l'Aragó. A més els primers anys normalment se parlava en castellà i després és que hem tingut molt alumne castellanoparlant, molt. Tu tens els barris grans i molts alumnes que venien d'allà. Llavors notaves la diferència dels que venien d'una part de la ciutat o els que venien d'una altra».

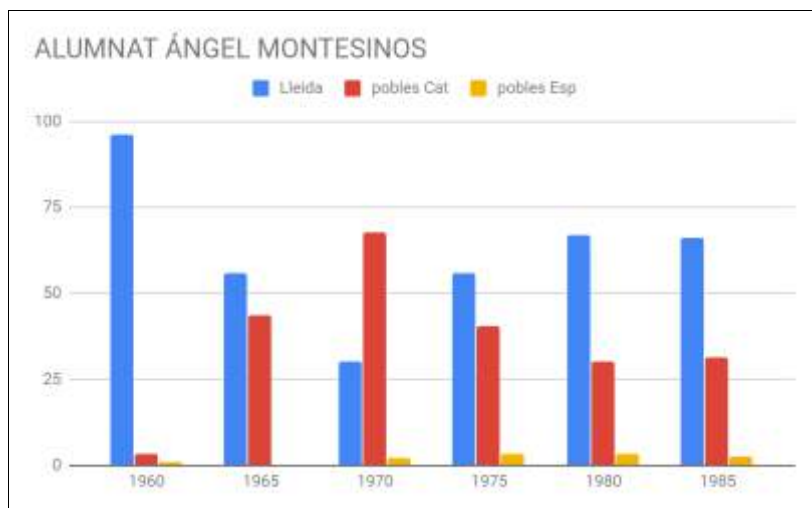
En relació amb aquest tema, tanmateix, la percepció del professorat i l'alumnat entrevistat varia, segurament influenciada pels cercles en què es movien o per les classes on anaven. Es podria parlar de tres sectors: els catalans de poble, els castellanoparlants de l'Aragó i els castellanoparlants de l'extraradi. En una de les últimes entrevistes fetes a un alumne, AH, vaig conèixer un detall important que no s'havia esmentat fins llavors. L'alumnat que venia de poble, degut a l'horari del transport públic, començava les classes una hora més tard en un grup diferent al dels de ciutat. Això explica que uns entrevistats tinguessin la sensació que l'alumnat era castellà, i altres que tots eren de poble i catalans. En aquest sentit FJ, professor que va començar l'any 1975, afirma: «si no recordo malament, ho feia tot en català, parlava en català perquè els alumnes tots eren per aquí de poble, i tots parla(v)en català». Sembla evident que tot depenia de la classe assignada. Consegüentment, l'alumnat dels diferents

pobles de les rodalies es relacionaven entre si i l'alumnat de les barriades anava per un altre costat. En les entrevistes s'ha jugat amb la memòria, i aquesta ja se sap que és selectiva, però m'hi he de basar. Així, es podria dir que un bocí gran de pati era català perquè, segons MJ, alumne del centre entre els anys 1975-1977, «normalment es parlava sempre en català al pati, perquè els que eren castellanoparlants també entenien el català i no hi havia cap problema».

Sembla que la mort de Franco i la transició van facilitar la comprensió oral del català o tal vegada era que encara ningú havia avisat a la població immigrant dels perills d'entendre altres llengües. No es respirava un ambient repressiu. FJ afirma que «allò de dir-me a classe parlaràs castellà, no jo penso que no m'ho havia dit ningú, perquè el director aquell que teníem era una persona d'aquelles que es volia imposar i no se'n sortia».

Si la majoria de professorat parlava català i molta part d'alumnat també —«hi havia molta gent que venien de pagesos i *aquestos* parlaven *lo* català contínuament i conto que no sabien res més que el català» (JF)—, com es feien les classes? Doncs sembla que en castellà, bàsicament perquè els llibres eren en aquesta llengua i també perquè l'aprenentatge del professorat havia estat en castellà (RA), però amb traducció simultània d'alguna manera: «la classe la fèiem *amb* castellà encara que jo me dirigia als alumnes sempre *amb* català. De manera que jo, quan *explicava* la lliçó, de manera que no es *perguessen* massa al llibre, la solia *explicar* en castellà» (FT). No cal dir que, si algun alumne no entenia el català, el professor passava al castellà: «si hi havia un xiquet que em feia una pregunta en castellà *pues* jo li contestava en castellà» (JF).

A partir dels llibres de matriculació d'alumnat guardats i de la informació específica de què es disposa fins l'any 1985, en el següent gràfic es pot veure el contrast numèric entre l'alumnat que hi havia de Lleida capital, el de pobles de Catalunya i el de pobles d'Espanya, en concret de l'Aragó. De fet, eren pobles de la Franja, on no hi devia haver cap problema en parlar i entendre el català: Alcampell, Altorricó, Benabarre, Binéfar, Camporrells, Castanera, Castigaleu, Estopiñán, Fraga, Graus, Mequinensa, Monsó, Sopeira, Tamarit, Saidí.

Gràfic 6. Procedència de l'alumnat del Taller Escuela de Formación Profesional Ángel Montesinos (1960-1985).

Font: elaboració pròpia a partir dels arxius del centre.

Com es pot veure, la incorporació d'alumnat de poble va anar baixant progressivament, suposadament perquè es devien anar obrint instituts a diferents municipis. Aquesta circumstància feia variar l'ús del català a l'institut.

5.1.2. De la transició a la Llei de Normalització Lingüística i el reciclatge

Malgrat les dificultats que suposa sempre parcel·lar la història, podríem dir que el 1983-1984 marca l'inici d'una nova etapa al futur Institut Guindàvols. D'aquesta data és una acta amb l'encapçalament següent: "En Lleida a 12 de Diciembre de 1983, reunidos en la Sala de Juntas del Centro, las personas que al margen se relacionan, siendo las 19 horas 30 minutos, se procede a dar comienzo a la reunión del Consejo de Dirección" (v. annex 2). Es tracta d'una acta postfranquista, sense esmentar personatges externs, en la qual es debatrà la transferència del centre a la Generalitat. Però no serà fins al febrer del 1984 que l'acta de Claustre de professors començarà a redactar-se en català (v. annex 2). S'havia canviat el "Dios guarde a V.S. por muchos años" per "el director" o una mica més amunt "la Generalitat de Catalunya". L'aleshores el jove director VS va empènyer el procés de canvi al català. Segons m'explicava una de les entrevistades, FC, professora de català al centre, «vam haver de lluitar uns quants professors perquè les actes i la llengua vehicular fos en català tot i que la llei ens emparava, però una cosa és que la llei ho digui i l'altra doncs que es faci, que es compleixi».

Després de la mort de Franco, hi va haver uns anys 'd'impàs'. Els anys de canvi cap al català varien d'unes memòries a les altres. Els més activistes ho van notar més perquè l'esperaven i, els menys, aparentment no van notar grans canvis, perquè generalment tampoc es van sentir gaire obligats a aprendre el català. El que no ho volia fer no ho feia. Els records es projecten més aviat cap als inicis dels anys 80 (v. per exemple una mostra de registre de sortida a l'annex 2). Tota la documentació està en castellà fins l'any 1984. A partir d'aleshores, però, es comença a evidenciar algun canvi.³⁰

En la relació de noms propis que d'alguna manera van ser agents d'aquest nou viratge lingüístic, cal esmentar sense dubte el fotògraf lleidatà TP, docent a l'Àngel Montesinos el curs 1980-1981. Segons l'entrevistat JM, el trobava com «un elefante en una cacharrería». Un fet curiós és que, si tenies la titulació de Filologia Hispànica, ja podies fer classes de català. O sigui que, si tenies estudis de *cacharrería*, ja podies fer *d'elefant*. En TP comenta que tenia la sensació que el català destorbava: «perquè la gent el donava per *sapigut*, que no calia o que era més feina encara, més estudis; *és dir*, es veia una molèstia». Es va començar pels primers cursos, de manera que l'alumnat que feia cursos superiors pràcticament no es va assabentar del canvi. Tot va començar molt a poc a poc: «als que estàvem més avançats ja no *mos* el van *ficar* com assignatura obligatòria. Només *mos* va fer llegir un llibre» (AH). L'alumnat, molt procedent de pobles de la vora, només va notar el canvi en el fet que hi havia una assignatura que era català i que se'ls havia restringit el material de taller per no dependre de l'Estat. Però sembla que encara rebien regals del Sindicato: «als alumnes per Nadal se'ls regala(v)a una panera perquè ho pagava... Franco ja havia mort, ja hi havia la transició però *bueno* aquest costum encara no» (FC).

El català com a assignatura ja oficial va arribar amb nom de dona, FC, professora des de 1981 i membre de l'equip directiu durant 14 anys, i ja llicenciada en Filologia Catalana. Així explicava l'experiència ella mateixa el dia que vaig entrevistar-la: «primer era com si fos professora de llengües exòtiques, com si hagués ensenyat àrab o rus, xinès o japonès, hagués set el mateix que ensenyar català». En un món d'homes el català s'imposava en femení. Fàcil no semblava: «la majoria dels professors, encara que tots parlaven català, n'hi havia uns quants que es mantenien fermes parlant en castellà, encara que la seva llengua materna era català i es van mantenir fins que es van jubilar».

---

³⁰ A tall d'exemple, he trobat una carta redactada en català (v. annex 2) dirigida a un institut de Barcelona l'any 1986 i resposta en castellà. El secretari de direcció d'aquella època era l'entrevistat FJ, segons ell "activista".

Tot i pertànyer a la Generalitat, el professorat del centre havien de fer les oposicions a través del Ministerio de Educación y Ciencia i això els va portar a fer tancades demanant que les oposicions les gestionés la Generalitat. Des de l'àmbit legislatiu, però, la Llei de Normalització Lingüística del 1983 sembla que aportava ingredients d'estabilitat. Segons RA, professor de l'Àngel Montesinos i director de l'IFP Guindàvols:

Permetia doncs, d'una banda, tenir clar que la llengua pròpia de Catalunya és la llengua catalana i la coexistència de les dues llengües oficials, no? I, per tant, això el que feia era un model de societat cohesionada i que ningú es discriminava per raó de la llengua i, per tant, no hi havia mai cap tipus de conflicte ni problema i, per tant, el que volíem és que tothom *sapigués la una llengua, l'altra, i vaig més enllà, i quantes més llengües millor: anglès, francès, etc. etc.*

Ell valorava, doncs, la importància de conèixer bé la llengua materna, no pas com una obligació sinó com un gran assoliment.

Però al centre hi convivien tres sectors: el professorat que no volia que l'obliguessin a aprendre el català, aquells que ho feien per força, i el grup dels que ja tenien formació prèvia —era el cas de VS, que ja havia fet algun curs de català l'any 1971, o de FJ que feia català a les nits a Òmnium Cultural. A aquesta mena de formació una mica oculta, s'hi referia també una de les administratives del centre, TB: «Jo anava a classes de català a l'Orfeó. *Llavòrens* les classes de català les havíem de fer d'amagat i, quan sortíem de les classes, no podíem anar *amb* grup més de cinc persones perquè esta(v)a prohibit. *Vui* dir que *llavòrens* per fer una reunió de junta, havíem de demanar permís».

Pel que fa a les obligacions formatives del professorat, els testimonis són diversos:

No la tenia i me la van demanar perquè ens van obligar a fer-ho *amb* català però *claro* jo no tenia un títol reconegut. Em vai(g) *tindre que* presentar a uns exàmens i els vai(g) treure. (Entrevista a JF)

Jo recordo que vaig aprofitar per fer tots els cursos que fèiem a través de l'Òmnium, a través del Departament d'Ensenyament, i sobretot doncs de cara a la implantació als instituts del que havia de ser la normalitat. (Entrevista a RA)

Quan van començar les classes de reciclatge i es van rebotar molts professors; no les volien fer. Les classes *mos* les van d(e)ixar fer al centre i les dona(v)a jo. Imagina't, era un xollo, per dir, entre cometes, clar que eren moltes hores i les fèiem a partir de no sé, les sis de la tarda, un dia o dos a la setmana. I *encabat* jo penso que va ser tot junt, això i el fet de començar el reciclatge que van quedar *los* professors joves tots, la direcció tota. Van ser la meitat que van entrar directament. D'altres d(e)ien que no volien fer el reciclatge perquè no volien que se'ls imposés, sa(p)s allò que "jo estudiaré i parlaré català quan jo vulgui no quan m'ho imposin". No, aquesta famosa frase, no? Que era cert, però és clar algú altre havia de posar ordre, no? Perquè, clar, ja van començar a haver els decrets *de* que les classes havien de ser en català i a ve(u)re que hi havia d'haver uns mínims i clar ¿qui ho feia això? (Entrevista a FC)

La dècada dels 80 ja es va fer més en català encara que no hi havia obligació de fer-ho. *Dingú* ho vigilava, *dingú* deia res, de la inspecció no deien re, i la gent ho feia en català perquè, *bueno*, perquè era la nostra llengua i ens *entenéiem* així amb els alumnes. Però hi havia professors que no, professors que ho feien *amb* castellà i a més a més castellà perquè jo ho *vui* fer *amb* castellà; una certa oposició frontal. (Entrevista a FT)

L'alumnat es va haver d'apressar i espavilar a aprendre català. Segons JV, antic alumne i actual professor de cicles formatius al centre:

Bueno, la gent esta(v)a preocupada pels canvis tan ràpids que hi va haver d'una llengua, del castellà al català. Ens van exigir, ens van fer, com aquell qui diu, un pas molt ràpid, de més que res d'escriure; de la llengua escrita en castellà *mos* van fer passar a la llengua escrita en català i tot això va suposar no un problema però una adaptació molt ràpida a que *mos teníem* que formar per escriure bé i per fer *bueno*, per no fer tantes faltes d'ortografia, que nosaltres sempre *mos* havíem expressat normalment en castellà. O sigui, quan vam estudiar, sempre estudiàvem en castellà, *escri(vi)em* en castellà, no parlàvem, *escri(vi)em* en castellà, eh?

I a l'enemig d'aquest clima de canvis sociolingüístics, el 24 d'abril de 1987 en va arribar un de nou. En una sessió de claustre s'incloïa el punt de "Canvi de nom del centre", proposada

pel Consell Escolar (v. annex 2). El passat costava d'esborrar, ja que el Sr. JM considerava que el claustre no tenia les atribucions i el Sr. B argumentà que no calia canviar la història. Entre les veus discordants, el Sr. S argumentà que era millor que s'identifiqués l'institut amb el barri que no amb una ideologia concreta. Els vots a favor del canvi de nom s'imposaren i a partir d'aleshores s'inicià una nova etapa del ja reconegut com a Institut de Formació Professional Guindàvols. FC m'explicava així aquell moment viscut:

Nosaltres vam voler canviar el nom continuant amb el procés de catalanització i era molt important que no es digués Àngel Montesinos perquè ningú sabia qui era i a més a més representava un senyor que no ens interessava. I vam decidir *ficar* després de molt discutir el nom de la partida. [...] I vam proposar Guindàvols. Va costar potser tres votacions i *encabat* al consell escolar. La primera ens van enviar... va ser horrorosa. La segona... no tan horrorosa i la tercera ja vam treure els vots suficients per canviar el nom del centre. I a partir d'aquí el procés de catalanització ja va ser molt més fàcil.

En qualsevol cas, el que suposava aquella nova etapa va ser un procés lent. El castellà estava molt arrelat al centre. Encara hi havia professorat que es pensava que les 'coses de feina' es feien en castellà. El professorat nou anava augmentant junt amb el procés de normalització. El català passava de ser familiar a assumpte laboral. Amb tot, encara hi havia professorat que demanava que se li parlés amb la llengua oficial del país, és a dir el castellà. Segons l'actual director, JC, l'any 1989, quan va arribar ell al centre, el català no estava prou estès tot i que es fessin tres hores setmanals de Llengua Catalana. De fet, els anys 90 encara es feia reciclatge al professorat del centre, perquè «Els van donar uns anys per a traure-se'l i hi va haver gent que fins a l'últim moment no el van voler treure, que tampoc eren *los pitjors*, eh? Però bé era una qüestió de principis perquè els professors del Guindàvols, del Montesinos perdó, se sentien molt orgullosos de ser professors del Montesinos, entens? Era un orgull molt fort» (FC).

5.1.3. L'inici de l'ESO

Amb la implantació de l'Educació Secundària Obligatòria l'any 1996, el català ja estava teòricament instal·lat a les aules. Els primers anys a l'institut Guindàvols hi va arribar molt alumnat procedent de l'Escola Espiga —en la línia de les escoles actives i catalanes del grup de Coordinació Escolar de Rosa Sensat de Barcelona— i de l'Escola Pràctiques II. Com afirma MF, conserge de l'institut des de l'any 1995: «Hi havia potser una minoria d'alumnes que parlaven castellà, de famílies procedents d'altres indrets de l'Estat, però era un percentatge gairebé insignificant».

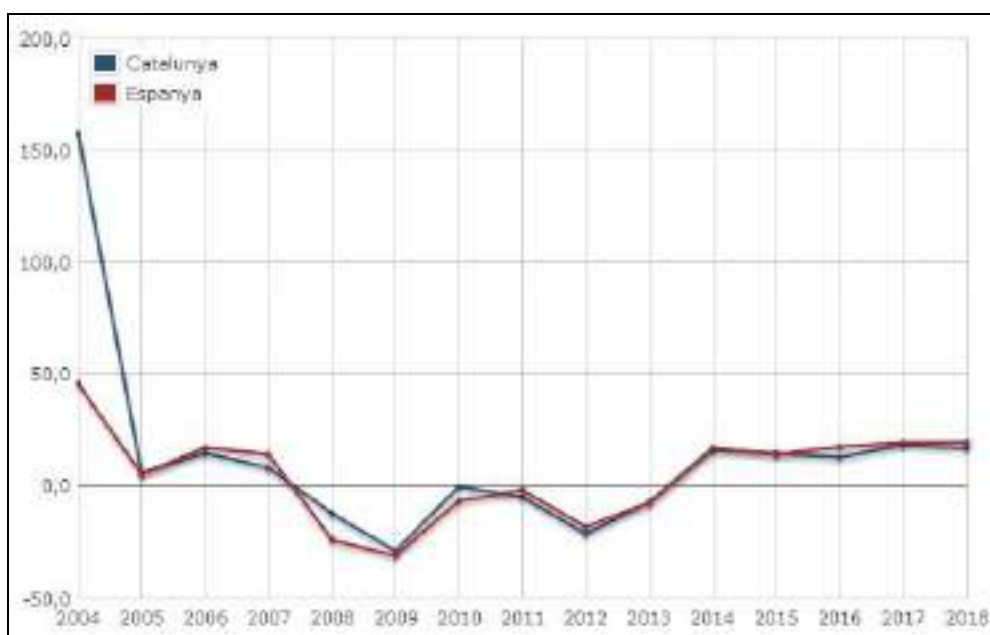
Segons assenyalen també alguns alumnes entrevistats, sembla que es parlava el que calia i es canviava cap al castellà o al català si esqueia. L'alumnat que havia estat compartint l'Escola de Pràctiques II amb l'Instituto Capitán Masip —'héroe de la división azul'— havia normalitzat el canvi de llengua. És a dir, si era alumnat del Guindàvols, parlava català, però castellà amb l'alumnat provinent del Capitán Masip (informació d'EA, alumne del Guindàvols de 1999 a 2006). En qualsevol cas, havien d'utilitzar el castellà amb més freqüència perquè ja estaven amb alumnat que tenia com a llengua materna el castellà. El procés d'immersió lingüística es trobava amb més entrebancs. El professorat castellà, per la seva banda, continuava fent les classes en castellà, com reconeix l'alumnat a les entrevistes (EA). El que sembla més aviat anecdòtic, tanmateix, era la presència d'alumnat estranger: «A la meua època la veritat és que no teníem estrangers; per exemple, no hi havia cap noi de color al meu curs i sud-americans o africans o asiàtics, no en recordo cap. Va haver un any que va venir un noi xinès però va estar només un any» (entrevista a GG, alumne del Guindàvols, de 2001 a 2007).

El perfil de l'alumnat va anar canviant. D'una banda, l'alumnat de l'Escola Espiga va deixar d'anar a l'institut Guindàvols perquè li van assignar el Camp Escolar. D'altra banda, l'Escola del Treball va deixar d'impartir ESO i una part del seu potencial alumnat es va traslladar al Guindàvols.

5.2. Context demogràfic

En aquest apartat s'analitzen les dades que m'han de permetre relacionar el boom de la immigració a l'institut Guindàvols, aspecte clau per fonamentar les meves hipòtesis inicials, amb la immigració a la ciutat de Lleida. He analitzat quins barris han rebut més immigració, de quins països, i si hi ha un vincle amb l'alumnat de què es nodreix l'institut.

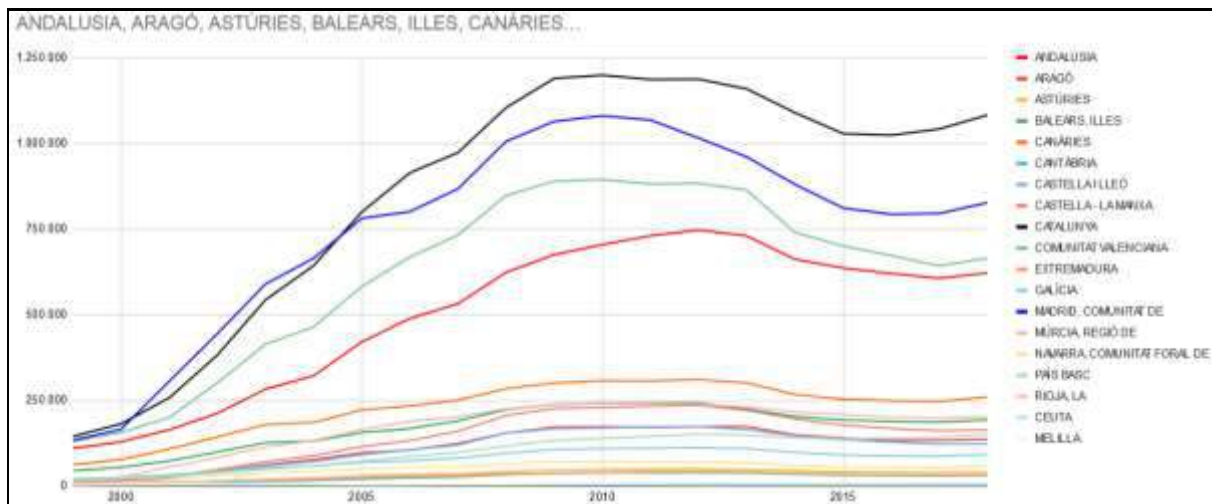
Des d'una òptica general, és obvi que el creixement de la població d'origen estranger a Lleida correspon a un fenomen global que podem emmarcar ja sigui en el si de l'Estat espanyol o de Catalunya. Com es pot veure en el gràfic següent, l'evolució ha estat bastant paral·lela llevat de la dispersió inicial del 2004 en què els índexs eren molt superiors al territori català.

Gràfic 7. Variació anual de les immigracions externes a Catalunya i Espanya (2004–2018).
Font: Idescat,³¹ a partir de l'Estadística de variacions residencials de l'INE.

Si ens fixem en l'evolució i comparativa per comunitats autònomes, s'observa clarament les xifres elevades d'immigració que corresponen a Catalunya.

³¹ Accessible des de: <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10349>.

Gràfic 8. Evolució de la població estrangera a Espanya per comunitats autònomes (2000-2018).
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

En el cas concret de Lleida, ciutat de pas, és un indret on el factor migratori forma part de les seves característiques. Així doncs, la ciutat ha sofert al llarg dels anys molts canvis socials deguts a diferents moviments migratoris, diferents tipus d'immigració i actituds diverses davant del català. Si bé els moviments immigratoris massius es produeixen a finals del segle XIX, ens interessen bàsicament els produïts als segles XX i XXI.

La primera onada immigratòria del segle XX té lloc al voltant de la preparació de la II Exposició Internacional de Barcelona, cap als anys 20, amb una majoria de població que ve de Múrcia. El/la fill/a de l'immigrant s'integra per mitjà de l'assimilació lingüística.

La segona onada correspon a les dècades del 50-70 (Agustí, 2002: 93). Aquesta fou tan massiva que va capgirar la composició demogràfica de la societat catalana. Va comportar l'aparició d'una comunitat lingüística hispànica, la integració social de la qual no va suposar l'assimilació lingüística. Si als anys 20 va ser la clau de volta, ara la llengua ja no calia. Les causes que expliquen aquesta no integració serien: 1) el franquisme i una política glotofàgica, que genera un procés d'aculturació de la població autòctona per mitjà de continguts espanyolistes dins l'escola; 2) el trencament de l'homogeneïtat social catalana que va partir la societat en dues comunitats lingüístiques i culturals —el col·lectiu de la immigració es dispersa per tot el territori català i es redueix la població autòctona a la meitat—; 3) l'aparició

de nous mitjans de comunicació, vehiculats en llengua castellana i portadors de valors ideològics (Prats, 1990 (citat a Agustí, 2002: 94)).

A les dècades dels 80-90, s'intensifica la immigració de fora de l'Estat espanyol, amb una assimilació lingüística nul·la. A la llengua s'hi afegeixen les diferències culturals i ètniques i, el més important, la necessitat de regularitzar la situació sota l'empара de la llei espanyola. Segons el cens de 1991, un terç de la població de Lleida és d'origen immigratori. Les dades d'aquest cens «confirmen una tendència a la baixa de les capacitats lingüístiques de la població estrangera» (Rexac, 1997 (citat a Agustí, 2002: 95)). Tanmateix, a Lleida a finals dels anys 90 l'assentament de la població immigrada varia fortament segons els barris. Com es pot veure en la taula, en aquell moment (dades de 1995) els percentatges més elevats d'immigrants corresponien al barri dels Magraners (40%) i el Secà de Sant Pere (39%).

<i>Barris</i>	<i>% nascuts a Lleida</i>	<i>% nascuts resta de Catalunya</i>	<i>% nascuts resta d'Espanya</i>	<i>% nascuts resta del món</i>
Centre Històric	63	7	27	3
Ferran-Estació	69	8	21	2
Universitat	69	7	23	1
P. Viana-Clot	69	7	23	1
Instituts-Templers	66	6	27	1
Xalets-H. Torres	71	7	21	1
Camp d'Esports	70	8	21	1
Joc de la Bola	68	9	21	1
La Mariola	63	4	32	1
Balàfia	65	5	29	1
Secà de Sant Pere	57	3	39	1
Pardinyes	62	5	32	1
Cappont	65	5	29	1
La Bordeta	66	5	28	1
Els Magraners	56	3	40	1
Butsenit	84	3	12	1
Les Basses d'Alpicat	78	6	14	2
Llívia	74	4	20	2
Ciutat Jardí	73	8	18	1

Taula 2. Població immigrada a Lleida per barris.

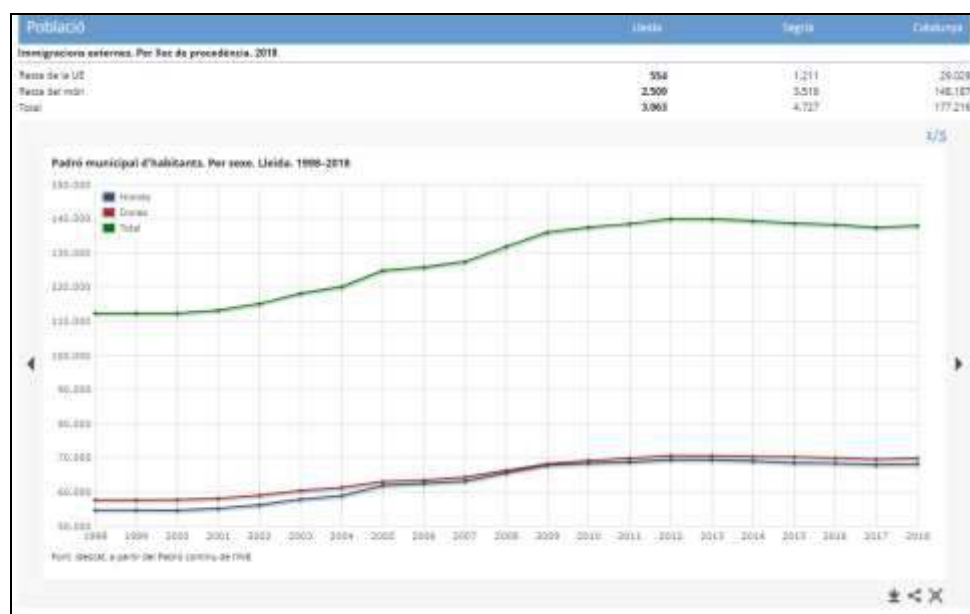
Font: reproduït d'Agustí *et al.* (1998: 11) i Agustí (2002: 96).

Però quan més ha crescut la immigració extracomunitària ha estat des de principis de segle XXI. Catalunya, com hem vist anteriorment, ha estat sempre la comunitat que més població estrangera ha acollit. Amb el canvi de segle, es va inaugurar una etapa de creixement ràpid de la població, arran d'un important flux de migració procedent de l'estranger, que en una

dècada, del 2001 al 2011, va portar la població de Catalunya de 6,3 a 7,5 milions d'habitants; aquesta xifra en nombres absoluts representa el creixement més alt registrat mai per la població catalana. Entre els anys 2003 i 2008 la població va tenir un creixement molt intens. La irrupció de la crisi econòmica va comportar primer un alentiment del ritme de creixement en el quinquenni 2008-2012 i després, a partir de l'any 2012, una disminució neta del nombre d'habitants residents.

La forta onada migratòria procedent de l'estranger va impactar directament en la distribució de la població per lloc de naixement. La població natural de l'estranger es va duplicar, passant de 0,6 a 1,2 milions entre el 2003 i el 2013, i el percentatge relatiu a la població de més de 15 anys va passar del 9,6 % al 17,2 % entre el 2003 i el 2008, i va seguir augmentant fins al 19,2% el 2013. La distribució per continents de les arribades d'aquell moment mostra una forta concentració de població nascuda al continent americà (pràcticament la meitat). Per països, el Marroc continuava sent l'origen més important de la població arribada entre el 2001 i el 2011, però la proporció era menor que en la població arribada en les dècades anteriors. En les arribades més recents destacava l'augment de la representació de persones nascudes en països com ara Romania i Bolívia

Pel que fa a la ciutat de Lleida, en el gràfic següent es pot observar l'evolució de la població estrangera des del 1990 fins al 2018.

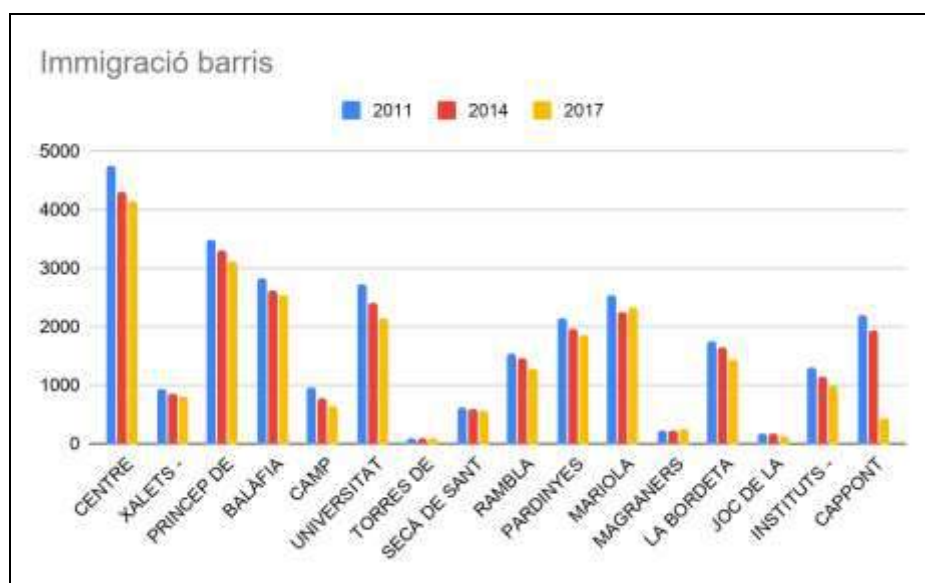
Gràfic 9. Evolució de la població immigrant a Lleida (1990-2018).
Font: Idescat.³²

³² Accessible des de: <https://www.idescat.cat/emex/?id=251207#h40000>.

L'augment fort es produeix entre 2004 i 2005, quan quasi es triplica la immigració de l'any anterior. Sembla que l'any 2005 es produeixen moltes regularitzacions, i es donen més permisos per reagrupament familiar. Això significa l'arribada de molts més infants i joves. El 2006 les xifres baixen però a poc a poc la immigració torna a augmentar fins al període 2007-2008 que es torna a triplicar. Són períodes d'expansió de l'economia catalana en què els fluxos migratoris es van intensificar. A partir del 2008 comença el període descendent fins al 2017-2018, quan es produeix un repunt de la immigració també experimentat en altres zones de Catalunya. El 2010, però, un estudi (Lorés, Soto i Berengué, 2010) fixava en vuitanta les llengües que es parlaven a Lleida.

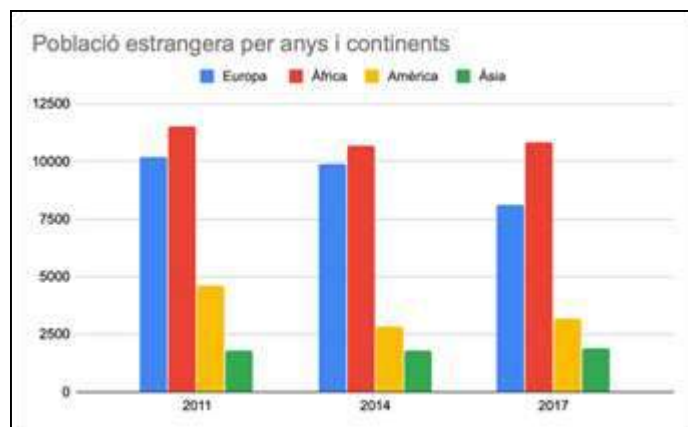
Si ens centrem més en la realitat lleidatana, i es fa una anàlisi per barris,³³ ens adonem que, en una comparativa de tres anys (2011, 2014 i 2017), els barris del Centre Històric, Príncep de Viana i Balàfia són els que més concentració d'immigrants tenen.

Gràfic 10. Dades de població estrangera per barris a Lleida (2011-2014-2017).

Pel que fa a la procedència d'aquesta immigració, globalment es pot veure que la majoria són africans i que el nombre d'aquests augmenta en l'últim any de la comparativa (2017).

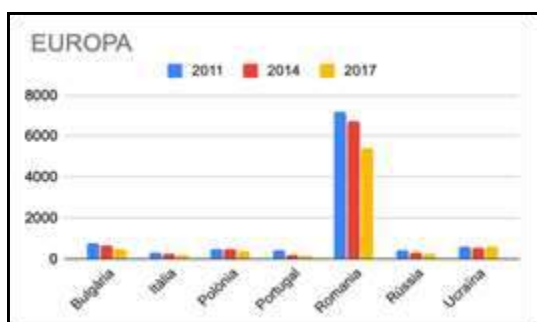
³³ Les dades sobre la immigració a Lleida les he consultat a: <https://aplicacionsweb.paeria.es/eOpenDataPublicWeb/faces/resultatCerca.jsp>. Tots els gràfics que les contenen, doncs, són d'elaboració pròpia a partir d'aquesta Font.

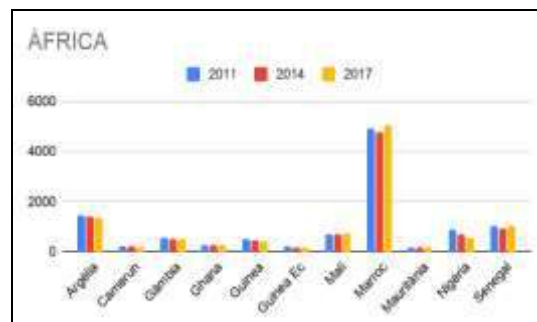
Gràfic 11. Dades de població estrangera a Lleida segons procedència (2011-2014-2017).

Una anàlisi més concreta per països permet establir algunes tendències rellevants. Així Romania és clarament el país europeu que més immigració genera, de la mateixa manera que el Marroc ho és en relació amb el continent africà. En aquest cas, els índexs han variat molt poc en el període comparat.

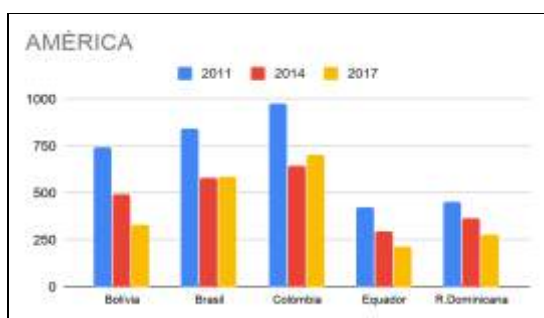
Quant al continent asiàtic, hi ha un predomini de la immigració procedent de la Xina, mentre que hi ha menys distàncies entre els diferents països de procedència d'Amèrica. En qualsevol cas, els més nombrosos són els/les colombians/es tot i que les xifres han disminuït força en els últims anys i s'apropen més al col·lectiu dels brasilers/es.

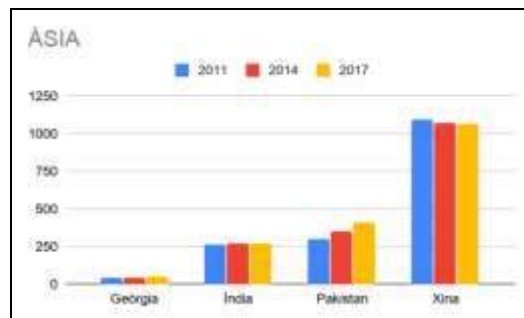
Gràfic 12. Dades de població estrangera per països (Europa)

Gràfic 13. Dades de població estrangera per països (Àfrica)

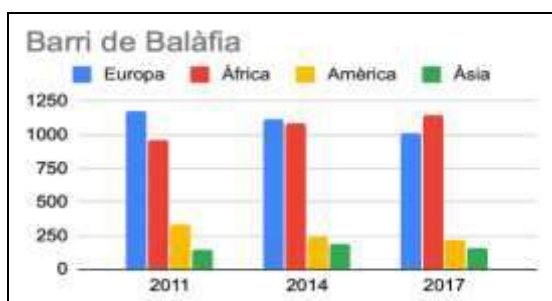

Gràfic 14. Dades de població estrangera per països (Amèrica)

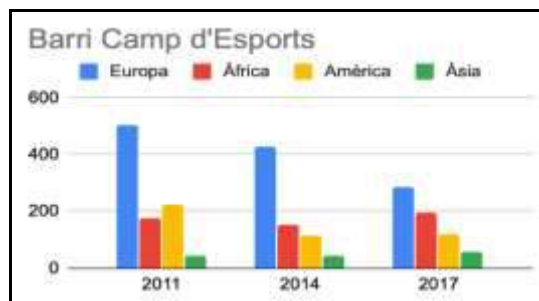

Gràfic 15. Dades de població estrangera per països (Àsia)

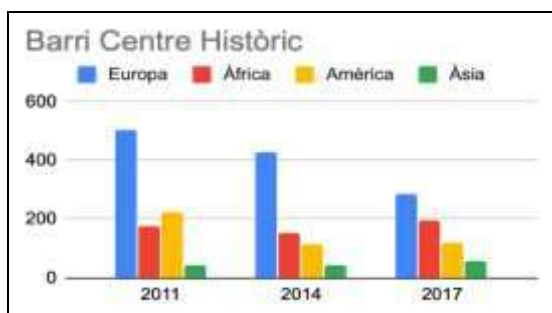
En una visió més detallada per barris, es dibuixa una realitat més canviant relacionada amb la idiosincràsia de cada barri, tot i que les dades globals coincideixen amb el que ja havia assenyalat: el predomini de la immigració procedent d'Europa (sobretot als barris del Camp d'Esports i el Centre Històric) i Àfrica (especialment a Balàfia, i al Clot-Príncep de Viana).

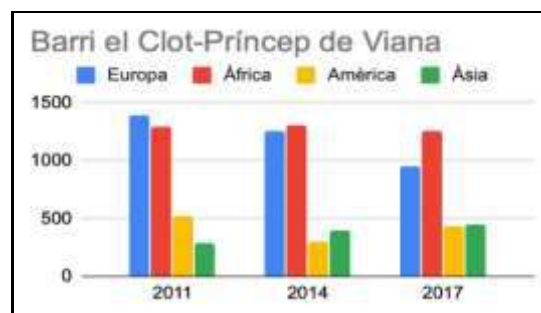
Gràfic 16. Dades població estrangera/continents (Balàfia).

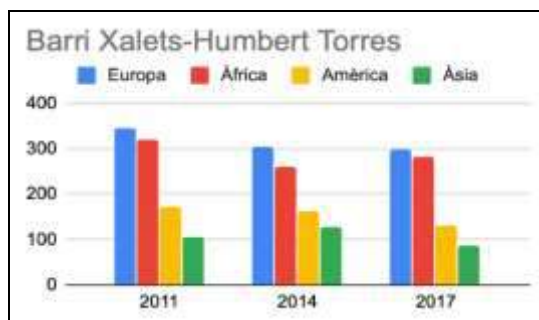
Gràfic 17. Dades població estrangera/continents (C. Esports)

Gràfic 18. Dades població estrangera/continents (C. Històric)

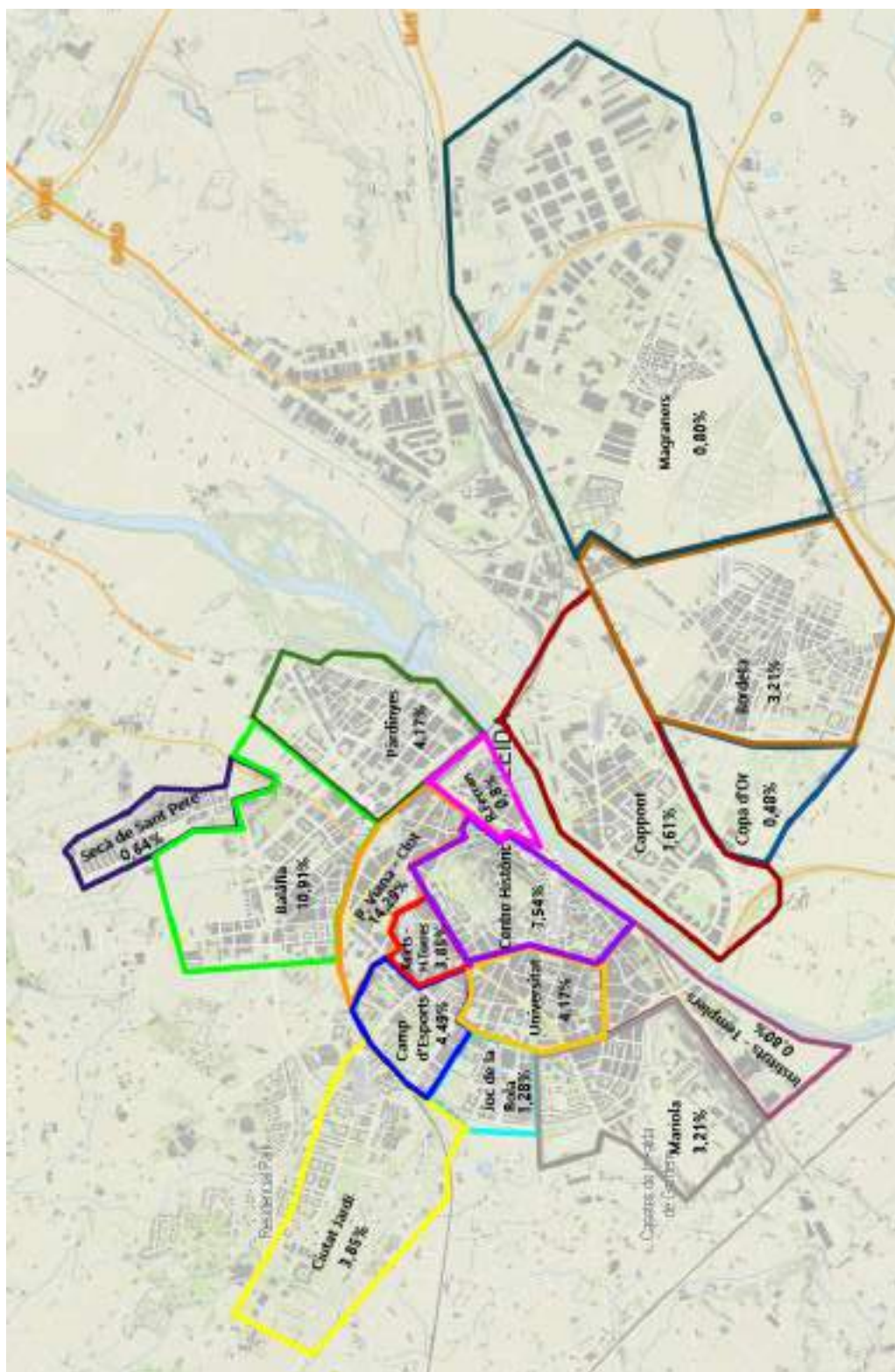

Gràfic 19. Dades població estrangera/continents (Clot-Príncep de Viana)

Gràfic 20. Dades població estrangera/continents (Xalets-Humbert Torres.)

Com a conclusió més destacable, subratllaria el fet que els barris d'on procedeix més alumnat a l'institut (v. el mapa següent) coincideix amb els que tenen més immigració de Lleida: Balàfia, Centre Històric, El Clot-Príncep de Viana. A més a més, els països de procedència dels barris en qüestió coincideixen amb els de la procedència de l'alumnat de l'aula d'acollida i de les diferents nacionalitats de l'alumnat del curs 2018-19.

Imatge 1. Mapa de distribució de la procedència per barris de l'alumnat de l'institut Guindàvols.
Font: elaboració pròpia³⁴ a partir de les dades de residència de l'alumnat del curs 2018-19.

³⁴ Per realitzar el mapa he emprat l'aplicació:
<https://www.instagrams.cat/visor.html?businessid=0ed9b8867d3d909028e20141dc2dc3db&3D=false>.

5.3. La diversitat lingüística al segle XXI a l'Institut Guindàvols

Si com hem vist anteriorment, el canvi de mil·lenni suposa activar diferents plans d'actuació per donar resposta a la creixent arribada d'alumnat nouvingut, la realitat sociolingüística actual de l'institut Guindàvols és probablement hereva d'aquest procés de transformacions.

5.3.1. Perfil de l'alumnat immigrant

L'any 2004 és quan es va veure la necessitat d'endegar una aula d'acollida al centre, segons CB, que n'és la tutora des de fa 15 anys. El Guindàvols era l'únic centre de Lleida que no en tenia i no es pot oblidar que a la ciutat la immigració es va duplicar a partir del 2001 i es va triplicar a partir del 2004-2005.

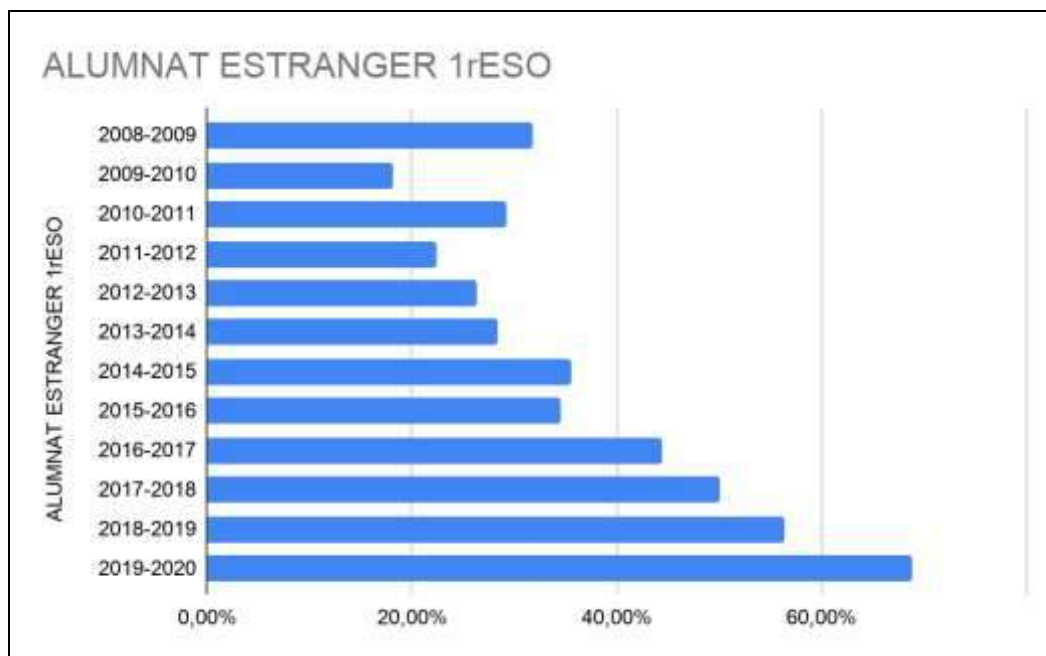
En les aules d'aquella època només es recorda quatre o cinc alumnes forans per classe i encara amb un perfil molt definit:

Al començament, ja et dic, era gent que venia més de Sud-amèrica, diguéssim, i per tant que el català els era més fàcil d'aprendre, però més difícil de parlar. Això que sembla una paradoxa, sembla un contrasentit, doncs no, l'aprenen de pressa. Perquè clar, que et diré jo, paraules com que són molt semblants en català i en castellà, la fonètica és molt semblant, però, per contra, com que ja sabien castellà, els costava més, i els costa sempre als alumnes de parla castellana d'utilitzar el català, perquè el veuen tan proper al castellà, que diuen per què l'he d'utilitzar jo el català. (Entrevista a CB).

El primer Pla d'acollida es va redactar el curs 2007-2008, segons es desprèn de la primera memòria CLIC a la qual he tingut accés. En aquestes memòries es fa esment de les activitats dutes a terme al centre per tal de sensibilitzar, fomentar i consolidar l'ús de la llengua catalana com a eix vertebrador de la cohesió social, la interculturalitat i el plurilingüisme. I sembla que les mesures han estat prou efectives, considerant l'opinió de l'esmentada tutora de l'aula d'acollida: «costa que parlin en català, però potser estan més conscienciats que es necessita el català. Jo observo que, per exemple, passo pels passadissos i a vegades *los* alumnes de l'aula d'acollida són els que parlen *amb* català i alumnat que ha nascut aquí parla sempre en castellà». Es podria dir que la immersió lingüística funciona millor portes endins de l'aula d'acollida.

Malgrat la dificultat de poder disposar de dades sistemàtiques³⁵ sobre l'alumnat estranger al centre, n'he pogut recuperar algunes xifres relatives a alumnat de 1r d'ESO a partir dels arxius de la coordinació d'ESO, tot i que només a partir del curs 2008-2009.

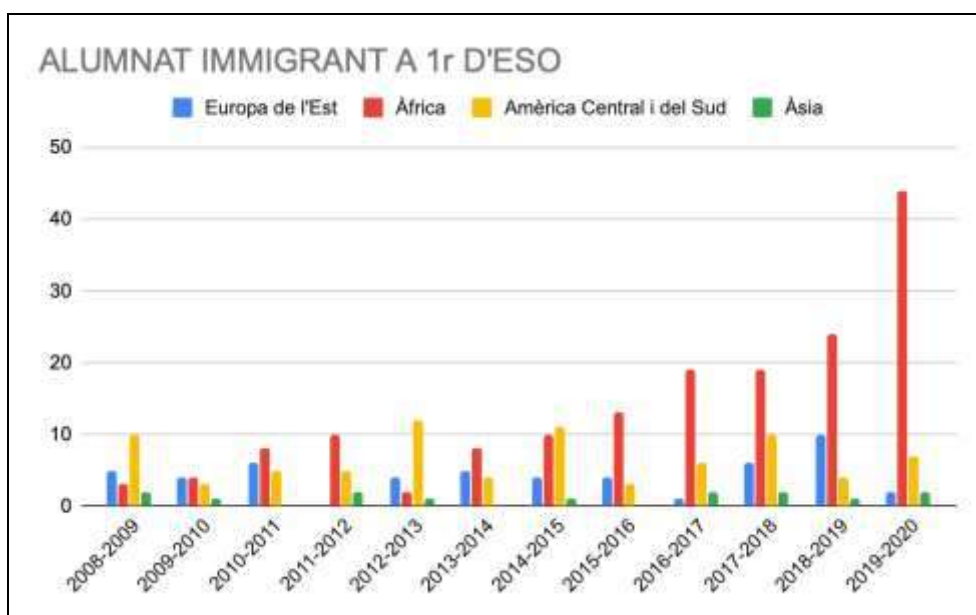
Gràfic 21. Percentatge d'alumnat estranger a 1r d'ESO (2008-2020).

Font: elaboració pròpia a partir dels arxius de coordinació de l'ESO del centre.

En aquest gràfic es pot observar clarament el gran augment d'alumnat estranger des del curs 2008-2009 fins a l'actualitat. El percentatge elevat dels primers anys coincideix amb l'increment d'immigrants que es detecta en la població de de Lleida entre els anys 2007 i 2009. L'augment del 2014-15 podria explicar-se, en part, a causa de la desaparició dels estudis d'ESO de l'Escola del Treball, a la qual ja m'he referit. A partir d'aleshores l'alumnat estranger va fluctuant fins al 2016-2017, moment en què la progressió va augmentant fins al curs actual, gairebé amb un índex del 70%.

³⁵ Es van demanar a la Bústia de Transparència de la Generalitat les dades de l'alumnat que havia assistit, des dels seus inicis, a l'aula d'acollida. Tanmateix, tot i que l'institut envia al final de cada curs un informe de l'aula d'acollida, aquestes dades no consten enlloc (v. la resposta a l'annex 3: Resolució_MCQ_00003362).

Si analitzem les mateixes dades segons la variable procedència, els resultats són prou rellevants.

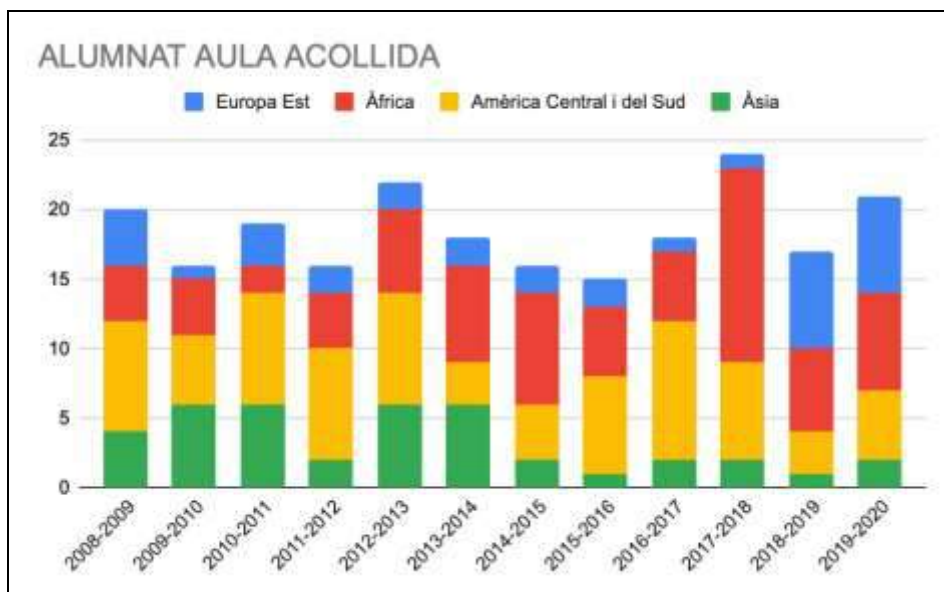

Gràfic 22. Percentatge d'alumnat estranger a 1r d'ESO (2008-2020) segons la procedència.
Font: elaboració pròpia a partir dels arxius de coordinació de l'ESO del centre.

Com es pot observar, es posa de manifest la gran quantitat d'alumnat africà, en contrast amb el procedent d'altres continents, essent Àsia el continent d'on ha minvat més la immigració al Guindàvols. L'alumnat principalment d'Amèrica Central i del Sud s'incrementa cada dos cursos. El d'Europa de l'Est, que havia sofert una gran davallada el curs 2016-2017, augmenta molt el curs 2018-19, ja que l'institut ha rebut molt alumnat refugiat. En qualsevol cas, globalment l'augment més remarcable ha estat en l'alumnat d'origen africà.

Paral·lelament, si ens fixem en les dades dels llistats d'alumnat de l'aula d'acollida des del curs 2008,³⁶ també es pot analitzar les tendències més destacades quan a perfil de procedència geogràfica, ja sigui per continents (v. gràfic 23) o per països (v. gràfics 24-27).

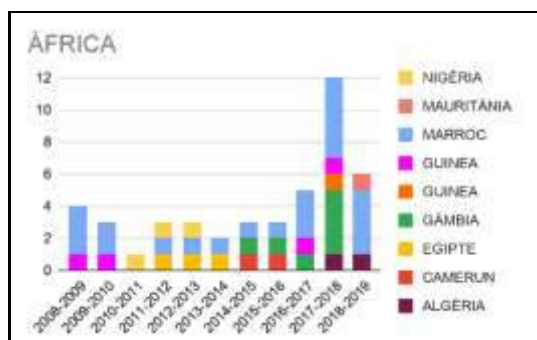
³⁶ Cal dir que no hi ha informació de procedència de tot l'alumnat, per la qual cosa parteixo de les dades a què he pogut accedir.

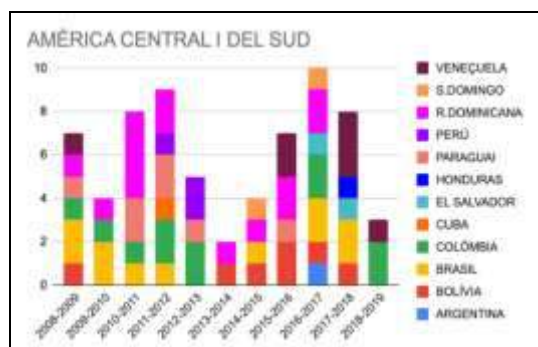
Gràfic 23. Alumnat estranger a l'aula d'acollida segons la procedència per continents.
Font: elaboració pròpia a partir dels llistats d'AA del centre

Gràfic 24. Alumnat estranger a l'aula d'acollida de països de l'Europa de l'Est (2008-2019).
Font: elaboració pròpia a partir dels llistats d'AA.

Gràfic 25. Alumnat estranger a l'aula d'acollida de països africans (2008-2019).
Font: elaboració pròpia a partir dels llistats d'AA.

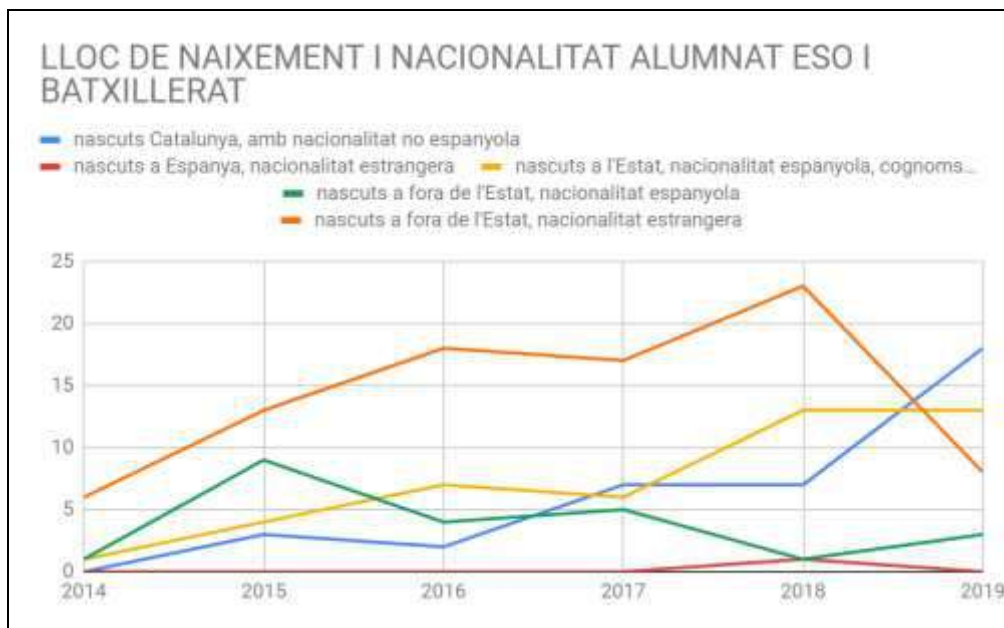
Gràfic 26. Alumnat estranger a l'aula d'acollida de països d'Amèrica Central i del Sud (2008-2019).
Font: elaboració pròpia a partir dels llistats d'AA.

Gràfic 27. Alumnat estranger a l'aula d'acollida de països asiàtics (2008-2019).
Font: elaboració pròpia a partir dels llistats d'AA.

Si comparem el gràfic 23 amb el d'alumnat forà que es matricula a 1r d'ESO s'observa que, deixant de banda el repunt migratori del curs 2017-2018 en relació amb la població africana, en la resta de cursos, l'aula d'acollida rep més alumnat procedent d'Amèrica Central i del Sud i, en els dos últims cursos, d'Europa de l'Est. Paral·lelament, si ens fixem en el gràfic d'alumnat estranger matriculat a 1r d'ESO (gràfic 22), hauríem de pensar que hi hauria d'haver més alumnat africà a l'aula d'acollida. Com que no és el cas, deduïm que aquest alumnat o bé és nascut a l'Estat o bé ja ha estat escolaritzat a primària i no ha d'usar l'aula d'acollida. Igualment hagués estat interessant disposar de més informació per comparar els augments que es produeixen a les matriculacions a 1r d'ESO d'alumnat provinent d'Amèrica Central i del Sud; en canvi, això no es veu reflectit en la composició de l'alumnat de l'aula d'acollida en el mateix curs (2012-2013, 2014-2015, 2017-2018). Probablement seria el cas d'alumnat que ja fa més d'un any que és a Catalunya. Aquestes circumstàncies penso que poden tenir una correlació important a l'hora d'interpretar les dades. En aquest sentit, és interessant veure el gràfic següent on es mostra l'evolució del binomi naixements i nacionalitat.

Gràfic 28. Relació entre naixement i nacionalitat d'alumnat d'ESO i batxillerat.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de SAGA.

Efectivament, s'observa una escalada progressiva de l'alumnat nascut a Catalunya amb nacionalitat no espanyola, a més dels nascuts a l'Estat amb nacionalitat ja espanyola, tot i que

tinguin cognoms estrangers. Sembla que el 2015 va arribar més alumnat que, havent nascut fora de l'Estat, ja tenien nacionalitat espanyola. Probablement es deu a un període de més facilitat administrativa en la regulació de la documentació acreditativa. L'alumnat nascut fora de l'Estat amb nacionalitat estrangera ha anat augmentant des del 2014, però pot ser que es tracti d'adolescents vinguts per reagrupaments familiars i que ja fa anys que viuen aquí. De totes maneres, s'observa com l'últim curs aquest alumnat sofreix un descens notable i es creua amb la línia ascendent dels nascuts a Catalunya amb nacionalitat no espanyola.

Tot plegat, doncs, són dades que ens serviran per explicar l'estat de la qüestió en referència a l'ús —o no ús— de la llengua catalana, tenint en compte les circumstàncies que acabo d'esmentar i, sobretot, de les característiques de l'alumnat actual del centre.

5.3.2. El tractament de la diversitat: CLIC i PLC

A l'últim apartat del capítol 4 em referia al PLC com la concreció del model que tot centre educatiu estableix en relació amb la gestió de les llengües i atenent a les seves característiques particulars. Es tracta, doncs, d'un document de tipus administratiu però que sens dubte duu implícita una tasca de reflexió a l'entorn de la llengua i la interculturalitat. És per això que em referiré també a les memòries CLIC (Coordinació lingüística, d'interculturalitat i de cohesió social) com a exemple d'aquesta feina prèvia al que suposa la redacció d'un PLC.

El primer PLC de l'institut Guindàvols, del qual només en tenim constància, es va redactar el 2001, quatre anys després de l'entrada en vigor de l'ESO. El curs 2004, amb l'inici de l'aula d'acollida, es redacta el segon PLC. En aquest es presenten les intencions i objectius, però no hi ha cap estudi detallat d'un canvi de la situació sociolingüística del centre, tot i que la necessitat de tirar endavant una aula d'acollida ja implicava l'inici del que hauria de ser un gran canvi. S'hi descriu l'alumnat com «gent de procedències molt diverses amb un alt grau de catalanoparlants». S'especifica clarament també que la llengua vehicular en les activitats escolars i extraescolars ha de ser la catalana i que els materials lliurats a l'alumnat han de ser en català. El català, doncs, ha de ser l'eix unificador de la diversitat perquè «es parteix de la llengua catalana com a base per a l'aprenentatge d'altres llengües i el coneixement d'altres cultures. Amb aquesta obertura al món, s'infon en l'alumnat l'actitud de respecte i valoració per la diversitat cultural i per la riquesa que els trets diferenciadors de cada cultura suposen per a cadascun de nosaltres.» (p. 5).

En la memòria CLIC del curs 2007-2008 —a manca d'informació d'anys anteriors— s'inclouen les diferents accions que es van realitzar dins de la coordinació lingüística, la interculturalitat i la cohesió social.

- Foment de l'educació intercultural de la llengua catalana a través de la revista del centre, (*Fes-la teva*): s'hi inclou un reportatge sobre l'aula d'acollida amb la finalitat que tothom (alumnat, professorat i famílies del centre) coneguin el seu funcionament i el puguin valorar.
- Participació en el concurs “Canto sense vergonya” organitzat pel Consorci de Normalització Lingüística.
- Concurs “El món de les llengües”, convocat per Sant Jordi, una activitat realitzada per tal de fomentar el respecte cap a les diferents llengües del món.
- Elaboració d'un treball de recerca, titulat *Un fet emergent: els nous catalans* sobre el tema de la immigració des d'un punt de vista molt positiu.
- Promoció d'actuacions en el centre i en col·laboració amb l'entorn per potenciar la cohesió social mitjançant l'ús de la llengua catalana i l'educació intercultural: Projecte Mauthausen amb l'objectiu de divulgar el tema dels camps de concentració en relació amb els deportats catalans i espanyols; concurs literari Carme Ribes, aquell any convocat amb el tema “Cartes des de Mauthausen”; presentació del llibre *Memòria d'exilis i retorns* de Josep Maria San Martín.
- “Projecte Viu i deixa viure”, que tenia com a principal objectiu fomentar les bones relacions dins la nostra comunitat escolar.
- Festival Sant Joan Bosco, una altra activitat de gran tradició i ressò dins el centre.
- Celebració de la Diada de Sant Jordi.
- Participació de l'institut en el blog ‘Escoles en xarxa’. El projecte permetia interactuar amb altres instituts dels Països Catalans llegint i opinant sobre els seus escrits.

En la memòria del curs 2008-2009, continuen les mateixes activitats d'incentivació de la llengua catalana i es manté la coordinació entre CLIC, LIC i la tutora de l'aula d'acollida. Es proposa que aquesta aula pugui estar més hores oberta el curs següent, la qual cosa ja és un indicatiu que el nombre d'alumnat amb desconeixement de la llengua catalana havia augmentat.

Alhora es veu la necessitat de crear, coordinar i actualitzar un fons de documentació que faciliti la potenciació de l'ús de la llengua catalana, la millora de la didàctica de l'ensenyament de la llengua i dels aspectes lingüístics de les altres àrees, l'acollida lingüística i social de l'alumnat nouvingut i l'educació intercultural (p. 6). També es proposa la creació d'una secció dins de la biblioteca del centre referida a temes com el respecte cap a la diversitat lingüística i cultural (p. 10).

En la valoració de la memòria d'aquell curs s'observa que cal una major divulgació i incentivació dels plans, activitats i col·laboració de l'alumnat de l'aula d'acollida (p. 10). És aleshores quan es constitueix una comissió d'elaboració d'un nou PLC i es duen a terme unes enquestes per realitzar un diagnòstic de centre mitjançant qüestionaris a alumnat, professorat, famílies, PAS i PAC, amb el propòsit d'elaborar un mapa escolar i el PLC del 2010. Es considera que la realitat sociolingüística ha canviat i per això se'n fa necessària una renovació. Ja només en la introducció es llegeix «cal fixar els criteris per tal que aquest alumnat pugui continuar, o iniciar si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana». La llengua catalana perd força davant del plurilingüisme i de la interculturalitat.

Tot i la normalització lingüística i els diferents plans d'actuació per renovar les metodologies d'immersió, encara el 2010 són necessàries «activitats d'incentivació de l'ús de la llengua» (p. 13) —esmentades en les memòries CLIC disponibles. La idea és que el català sigui «la llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe» davant la complexa situació sociolingüística. En l'apartat 4.3. es fa esment de les «llengües complementàries procedents de la nova immigració» que s'utilitzen «per treballar la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum, ja que s'entén que, a partir de la valoració d'aquestes llengües i altres, es valora la llengua i cultura catalanes i es potencien les actituds cap a persones que les parlen, les quals, al mateix temps, se senten, d'aquesta manera reconegudes.» (p. 19 i 20). En la memòria CLIC del curs 2009-2010 trobem les mateixes propostes de millora que el curs anterior. S'hi inclou alguna activitat més per tal de fomentar les tradicions catalanes: l'elaboració de panells per la Castanyada, el caga tió per Nadal i la visita a la Seu Vella.

Tres anys després, el 2013, s'actualitza el PLC i descriu el context sociolingüístic en els termes següents:

Quant als usos lingüístics, es pot observar el següent:

- pel que fa a l'*alumnat* cal destacar que hi ha un ús viu de la llengua catalana tant a dins de les aules com als espais de fora de l'aula, com poden ser els passadissos o el pati. Això, però, no significa que el castellà no hi tingui lloc, ans al contrari, potser darrerament s'observa la tendència per part de l'alumnat a utilitzar aquesta llengua sobretot en els espais comuns de l'institut. A aquesta circumstància hi cal afegir el fet de l'arribada de molt alumnat d'altres cultures i llengües, que acostumen a connectar amb l'institut, d'entrada, en castellà.
- pel que fa al *professorat* la llengua de relació és sempre el català, tant entre el claustre com entre el professorat i l'alumnat.
- quant al *PAS i d'altres membres de la comunitat educativa* la llengua que hi domina és el català, tot i que el castellà també s'utilitza en casos puntuals.

La feina de la CLIC continua, i en tenim testimoni en la memòria del curs 2016-2017 (v. annex 3). En aquesta s'hi constaten alguns canvis significatius. L'assessora LIC ja no visita els centres amb la regularitat que ho feia abans. Es deixa de banda el Pla Sexennal per a la millora de la qualitat i de l'ús de la Llengua Catalana, endegat al centre per iniciativa de l'anterior coordinador LIC, a causa de la poca acollida i poca implicació del projecte per part del professorat, la dificultat per recollir tota la informació demanada i considerant que el projecte era massa llarg, poc efectiu i massa feixuc de dur a terme (p. 6). En qualsevol cas, es van realitzant activitats enfocades a la sensibilització cap a la diversitat lingüística: difusió de les tradicions i cultura del nostre país, activitats com la celebració de la Castanyada, celebració del caga tió per Nadal, l'elaboració de flors i roses per Sant Jordi, l'exposició de la situació de les dones a diferents països del món o l'exposició de contes tradicionals de les diferents cultures de l'aula d'acollida, entre d'altres. Les propostes de millora són les mateixes de cada curs: major divulgació, seguiment i aplicació de totes les mesures i activitats acordades. Remarcaria també el propòsit de seguir vetllant per tal que la llengua vehicular del centre sigui la catalana (p. 7 i 8).

Cinc anys després de l'últim PLC i immers en una situació sociolingüística encara més complicada, afectada per la creuada contra el català fruit de l'etern conflicte entre els Països Catalans i l'Estat espanyol, l'institut Guindàvols elabora el cinquè PLC (2018). L'objectiu de «Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i

potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat» figura en cinquè lloc (p. 4). Pel que fa a la situació sociolingüística, es descriu en els termes següents:

Quant als usos lingüístics, es pot observar el següent:

- pel que fa a l'*alumnat*, cal destacar que en els darrers anys hi ha disminuït l'ús de la llengua catalana. Així, tant a dins de les aules com als espais comuns, els passadissos o el pati, la llengua castellana ha anat assolint un ús creixent que darrerament ha pres més força. A aquesta circumstància hi cal afegir el fet de l'arribada de molt alumnat d'altres cultures i llengües, que acostuma a connectar amb l'institut, d'entrada, en castellà.
- pel que fa al *professorat*, la llengua de relació sol ser el català, tant entre el claustre com *entre el* professorat i l'alumnat.
- quant al *PAS i d'altres membres de la comunitat educativa*, la llengua que hi domina és el català, tot i que el castellà també s'utilitza en casos puntuals.

Com es pot veure, si es compara aquest context sociolingüístic amb el de l'anterior PCL del 2013, els canvis més significatius afecten l'alumnat i es concreten en una disminució de l'ús de la llengua catalana i, consegüentment, un augment de l'ús de la llengua castellana. Un dels objectius del meu treball, doncs, es justament poder analitzar amb dades reals quina és la situació actual a l'institut Guindàvols en relació amb al seva realitat sociolingüística.

6. Anàlisi de les dades

En aquest capítol analitzo les diferents dades obtingudes en la recerca a través de la metodologia que he comentat anteriorment (v. capítol 3). Per tal d'estructurar-ne convenientment el contingut, he emprat una classificació habitual en treballs sociolingüístics que estudien els usos lingüístics dels individus i que distingeixen entre: dades *declarades*, és a dir les que s'obtenen a través del testimoni que reporten els informants, i dades *observades*,³⁷ obtingudes mitjançant l'observació que fa un/a investigador/a. En el primer bloc s'hi inclouen bàsicament les respostes de les enquestes (qüestionaris electrònics) i, en el segon, les recollides mitjançant els diferents tipus de registres d'observació i les converses espontànies enregistrades.

6.1. Dades declarades

Tenint en compte els diferents col·lectius d'enquestats així com la tipologia de les preguntes, en els apartats següents es presentaran les dades segons corresponguin a les respostes de l'alumnat, famílies, professorat i PAS/PAC, respectivament. Es distingeix alhora entre dades purament sociodemogràfiques i les relatives a usos lingüístics. Cal dir que no s'han tingut en compte les que no aporten informació suficient o prou significativa. En tots els casos els resultats es quantifiquen a partir d'una anàlisi estadística descriptiva (percentatges).

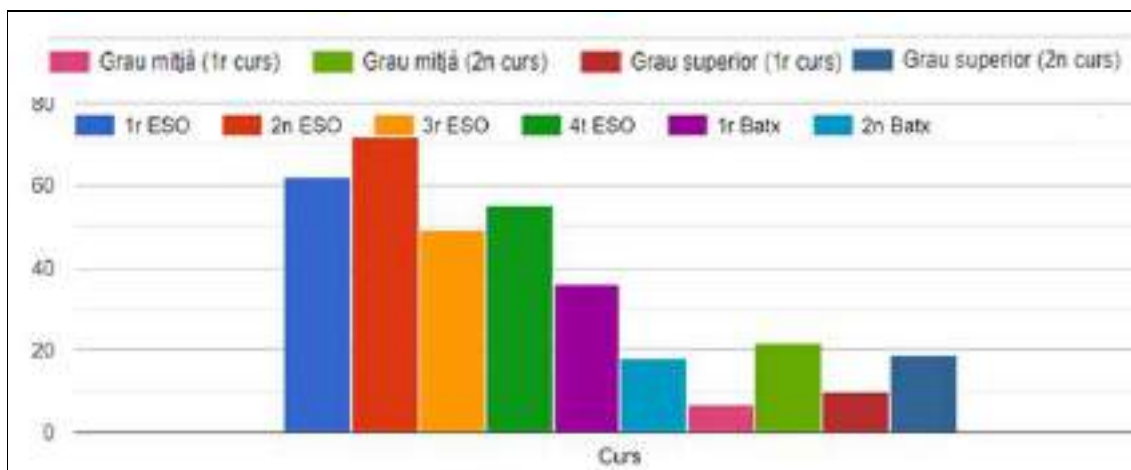
6.1.1. Dades de l'alumnat

a) Característiques sociodemogràfiques

Tal com ja havia indicat en l'apartat metodològic, l'alumnat enquestat correspon als quatre cursos de l'ESO, als dos de batxillerat, i als de cicle formatius de grau mitjà i superior. Les respostes més baixes de representativitat les trobem en relació amb aquests darrers (v. gràfic 29). Els cursos, doncs, correlacionen amb la variable *edat* ja que aquesta està determinada pel nivell educatiu dels informants. És per això que més que referir-me a l'edat dels enquestats, he optat per quantificar les dades a partir dels diferents cursos.

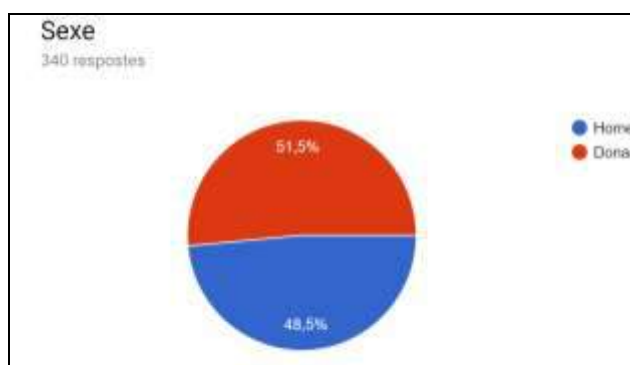
---

³⁷ Diversos autors assenyalen que tant l'aplicació d'un tipus de metodologia com l'altra aporten avantatges i desavantatges. Així «les dades declarades permeten obtenir-ne un volum considerable, però des d'un punt de vista més qualitatiu poden presentar baixos significatius, com ara una interpretació que s'extralimiti d'allò que es pregunta o que els enquestats afirmen que tenen un capteniment que realment no es produeix. Les dades observades, per la seva part, permeten superar alguns d'aquests esculls però les anàlisis s'han de circumscriure en l'àmbit micro atès que, per norma general, el volum de dades que s'obté a partir d'aquesta modalitat és petit.» (Rosselló i Fabà, 2017: 21).

Gràfic 29. Respostes del qüestionari a l'alumnat per cursos.

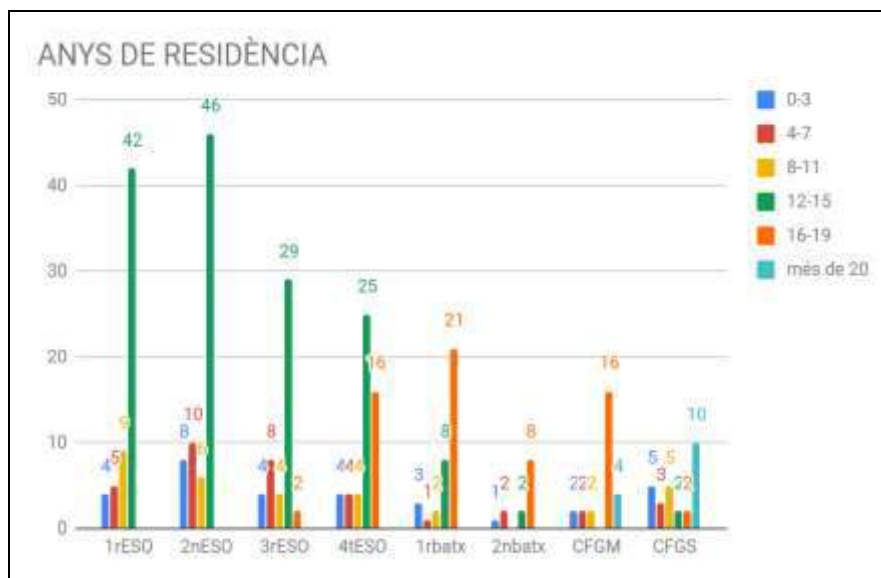
Pel que fa a la variable *sexe* penso que és igualment poc rellevant, perquè no s'ha tingut en compte de forma apriorística i, per tant, no és un factor determinant en aquest treball. En qualsevol cas, com mostra el gràfic següent, els percentatges globals són força equilibrats.

Gràfic 30. Percentatges globals de respostes segons el sexe.

En canvi, una de les variables que sí que vaig considerar important a l'hora d'elaborar el qüestionari és la que té a veure amb el *lloc de naixement i lloc de residència*. Tanmateix, el fet de no aparèixer quantificades les respostes fa que la informació sigui poc precisa. En aquest sentit, la informació facilitada pel SAGA era més completa per fer una anàlisi més acurada i és la que he utilitzat a l'hora de concretar el perfil de l'alumnat actual del centre (v. gràfic 28). En qualsevol cas, sí que ara, amb les respostes dels qüestionaris, he pogut quantificar el *temps de residència*, perquè considero que és rellevant a l'hora d'entendre el major o menor ús del català com a llengua habitual.

Gràfic 31. Anys de residència de l'alumnat per cursos.

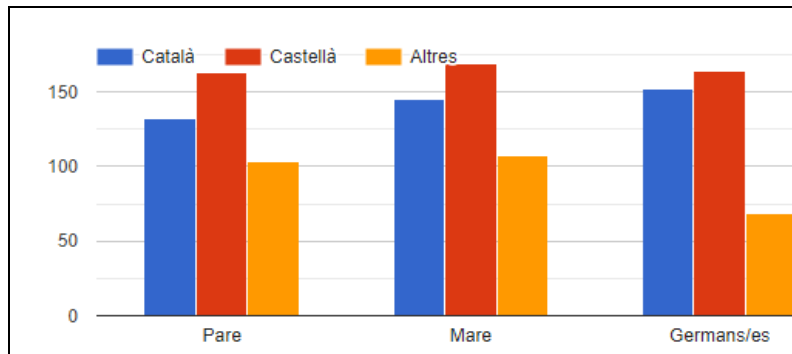
Com es pot observar hi ha poc nombre d'alumnes que faci menys de 4 anys que resideixin a Lleida. D'aquests n'hi ha 15 nascuts fora l'Estat espanyol: a 1r d'ESO, un a la Xina; a 2n d'ESO, un a Romania, un a Geòrgia, un a Veneçuela, i un a Bolívia; a 3r d'ESO, un a l'Índia, un a Gàmbia, un a Tànger i un a Guinea; 4t d'ESO, un a la República Dominicana i un a Rússia; a 1r de batxillerat, un a Veneçuela i un a Romania; a 2n de batxillerat, cap; a CFGM, un a Romania; a CFGS, un a Veneçuela.

b) Usos lingüístics

L'anàlisi dels usos lingüístics és un aspecte fonamental quan es proposa una perspectiva sociolingüística. En aquest apartat m'he fixat en els usos en l'entorn familiar, a l'institut, en les relacions personals i socials de l'alumnat, i les relatives al seu consum cultural i tecnològic.

ENTORN FAMILIAR

Quant al grup familiar he inclòs tres variables: pare, mare i germans/germanes. No he estudiat la comunicació amb generacions anteriors. A la vegada a l'hora d'analitzar la llengua emprada en la comunicació amb els membres de la família, he tingut en consideració la combinació de les variables català, castellà i altres —llengua pròpia— entre elles, per si podia extreure informació addicional.

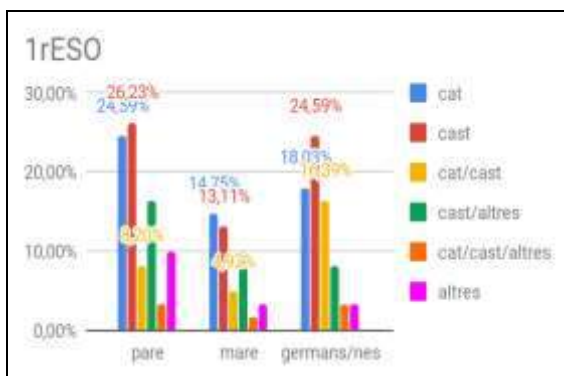

Gràfic 32. Usos lingüístics de l'alumnat a casa.

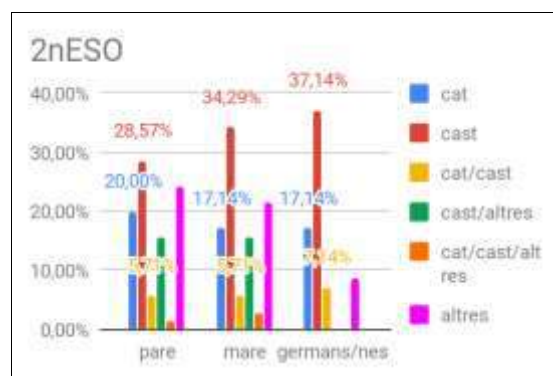
Aquesta és el gràfic global en el qual ja s'observa un predomini de l'ús de la llengua castellana una mica més amb la mare que amb el pare i els/les germans/es. A la vegada s'observa una disminució de l'ús de la llengua al·lòctona, és a dir la que no és pròpia del país, amb els germans o germanes.

En relació amb la llista de les 'altres' llengües de l'àmbit familiar la veritat és que la diversitat és abundant. Un cop feta una prospecció de les potencials llengües que formaven aquest mosaic lingüístic, vaig decidir incloure com a opcions de resposta al qüestionari les llengües següents: anglès, àrab, berber, ful, georgià, mandinga, moldau, panjabi, polonès, romanès, rus, sarahule, serer, ucraïnès, xinès i wòlof. Les llengües més utilitzades són l'àrab, l'anglès i el romanès tant amb el pare i la mare com amb els germans. En el cas de l'àrab, però, els índexs en les relacions fraternals es redueixen a la meitat. Sorprenentment la nòmina de llengües de l'entorn familiar encara es va ampliar amb d'altres com ara l'alemany, l'urdú o el francès. A més a més, cal dir que es va detectar que hi ha llars que són bilingües i fins i tot trilingües, per la qual cosa és força complicat intentar descriure l'espai sociolingüístic familiar.

Si concretem més els resultats obtinguts en funció dels diferents cursos de l'alumnat, veurem que les dades permeten incorporar alguns matisos, tal com ja d'entrada es detecta visualment en els gràfics següents.

Gràfic 33. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r ESO a casa.

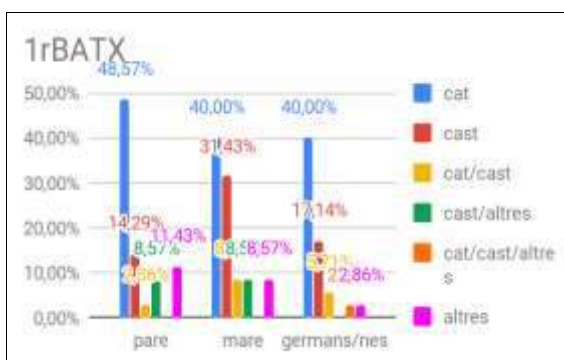
Gràfic 34. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n ESO a casa.

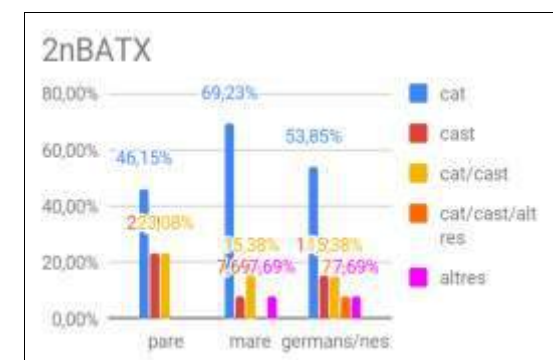
Gràfic 35. Usos lingüístics de l'alumnat de 3r ESO a casa.

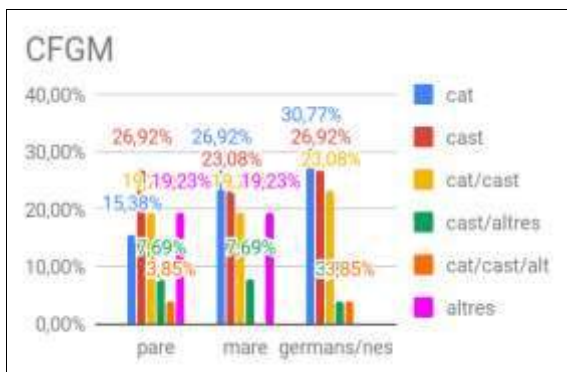
Gràfic 36. Usos lingüístics de l'alumnat de 4t ESO a casa.

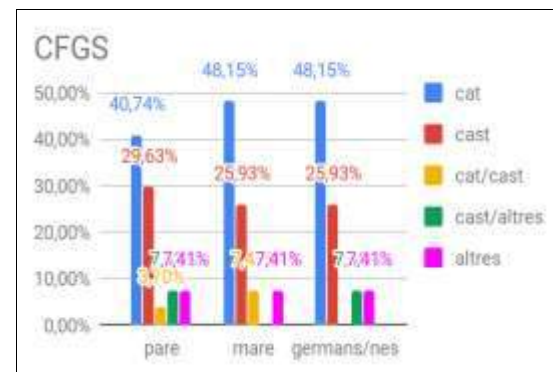
Gràfic 37. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r de batx a casa.

Gràfic 38. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n de batx a casa.

Gràfic 39. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGM a casa.

Gràfic 40. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGS a casa.

Segons els primers gràfics sembla que l'alumnat dels cursos de 1r, 2n i 4t d'ESO parla més català amb el pare que amb la mare. En canvi, a 3r d'ESO hi ha gairebé un 21% més de mares que es comuniquen en català. Si tenim només en compte l'ESO, a 1r hi ha menys mares i pares que parlin la llengua al·lòctona. Suposo que significa que la família ja fa anys que viu a l'Estat. Amb els germans i germanes sempre predomina més l'ús del castellà de 1r a 3r d'ESO.

Paral·lelament s'observa un augment de l'ús del castellà alternant amb la llengua al·lòctona, molt més remarcat a 1r d'ESO. En els quatre cursos de l'ESO es detecta més la combinació castellà-llengua pròpia que no pas la combinació català-castellà. És evident, doncs, que les famílies amb altres llengües no estatals acaben combinant la seva amb el castellà i no amb el català. Són casos comptats els que declaren que alternen el català amb l'al·lòctona.

A batxillerat, però, el patró s'inverteix predominant l'ús del català respecte del castellà, tot i el 23,7% més de mares que es comuniquen en castellà a 1r de batxillerat. En aquest curs hi ha un 8,57% més de pares que de mares que es comuniquen en català. En canvi, a 2n de batxillerat, hi ha un 23% més de mares que de pares que es comuniquin en català. L'ús del castellà també disminueix. Cal tenir present que, de l'alumnat de 2n de batxillerat que va respondre l'enquesta, només una noia era de fora de l'Estat espanyol.

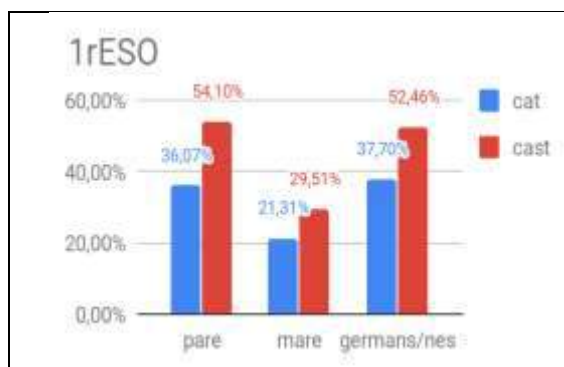
Al CFGM predomina l'alumnat que combina català amb castellà. És el tant per cent més alt de tots els cursos del centre amb un 19,23% davant del 9,43% de 4t d'ESO. El més curiós és que es parla més català amb els germans i germanes que no pas amb el pare o mare. Probablement hi deu haver més famílies bilingües.

Hagués estat interessant fer una anàlisi comparativa entre l'alumnat de batxillerat i de cicle de grau mitjà si haguessin respost les enquestes a primer curs. Tanmateix, la majoria dels enquestats corresponen al segon curs, i d'aquests un 66% és alumnat de més de 17 anys, per tant de generació diferent. A més, el context geogràfic és molt més variat, ja que com passava en èpoques pretèrites, els cicles es nodreixen d'alumnat de pobles dels voltants amb característiques lingüístiques molt diferents a les observades a Lleida ciutat. De l'alumnat que ha respost l'enquesta, només un 34,6% viu a Lleida. Als pobles hi ha una major integració de l'immigrant en la llengua autòctona, perquè d'alguna manera hi està més exposat i no s'adona

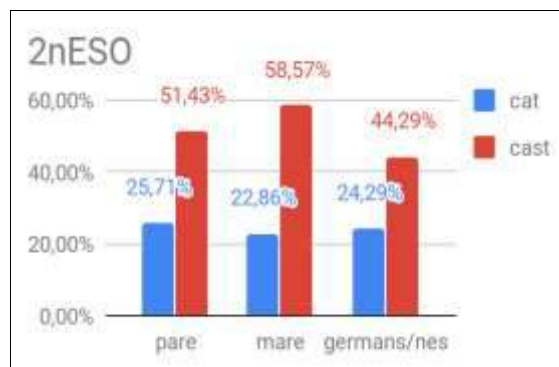
que es cohesiona amb el grup. Les diferències, doncs, tenen a veure amb l'edat i el context geogràfic.

En relació amb els resultats de CFGS també hi ha un predomini de l'ús del català. Del total d'alumnes d'aquest grup, n'hi ha un 34,6% procedent de fora de l'Estat espanyol i no integrats en la llengua catalana, essent la mitjana d'edat de 22 anys. Estem parlant d'un altre perfil d'alumne, que probablement ja hagi estat en contacte amb el món laboral i hagi gaudit de diferents processos d'immersió en diferents àmbits de la societat.

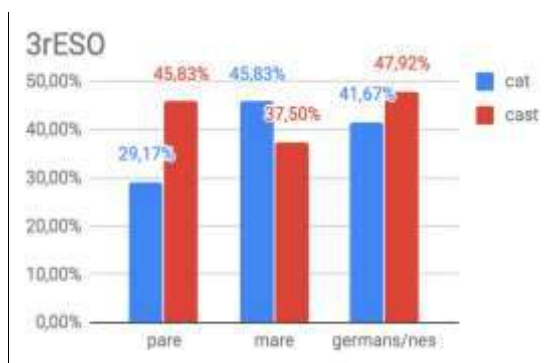
Finalment, si unim les dades de qui parla català o castellà i amb qui, el resultat per cursos seria el següent:

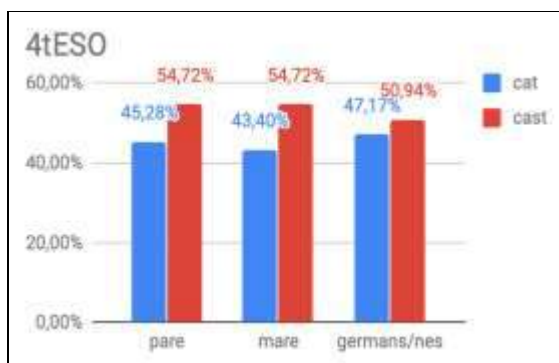
Gràfic 41. Ús del català i castellà de l'alumnat de 1r d'ESO a casa.

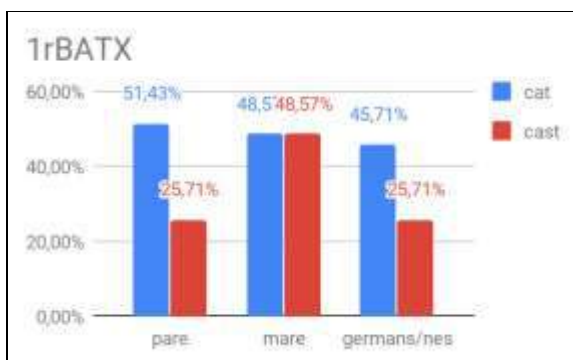
Gràfic 42. Ús del català i castellà de l'alumnat de 2n d'ESO a casa.

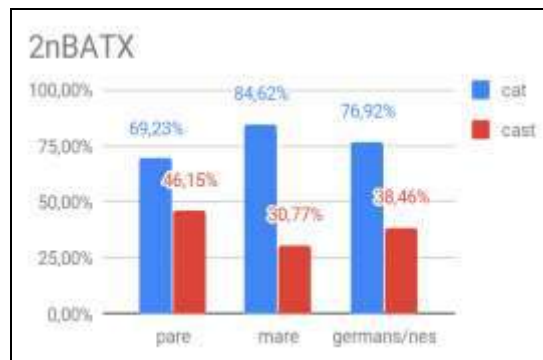
Gràfic 43. Ús del català i castellà de l'alumnat de 3r d'ESO a casa.

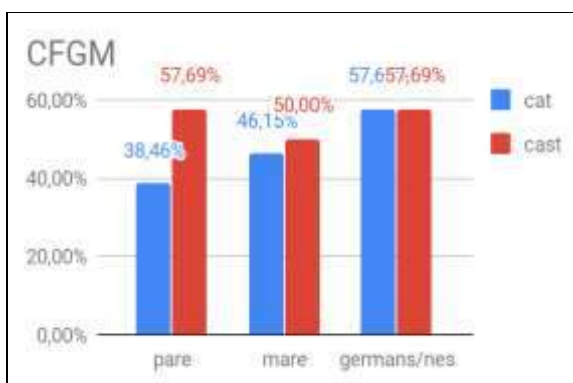
Gràfic 44. Ús del català i castellà de l'alumnat de 4t d'ESO a casa.

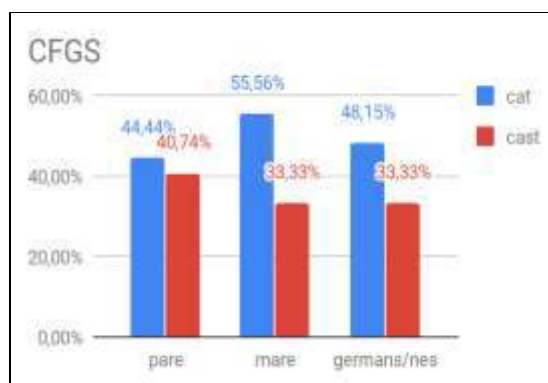
Gràfic 45. Ús del català i castellà de l'alumnat de 1r de batx a casa.

Gràfic 46. Ús del català i castellà de l'alumnat de 2n de batx a casa.

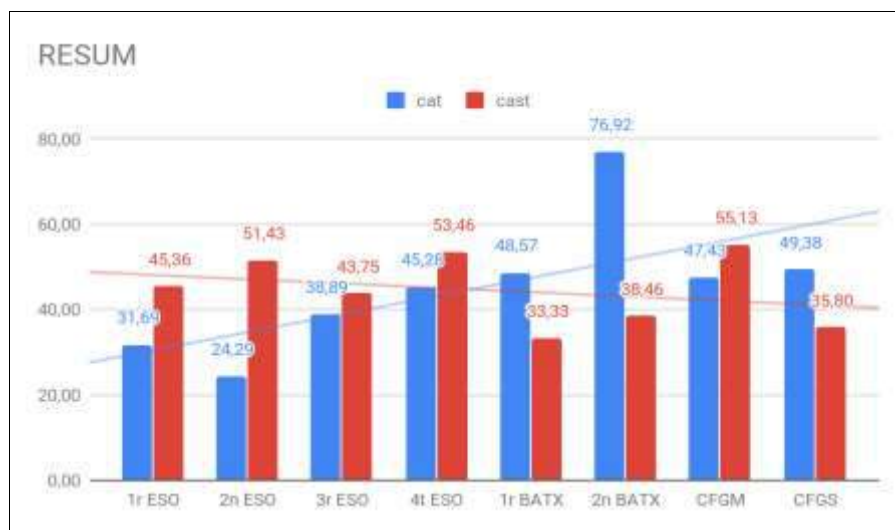

Gràfic 47. Ús del català i castellà de l'alumnat de CFGM a casa.

Gràfic 48. Ús del català i castellà de l'alumnat de CFGS a casa.

Globalment els resultats són els que es mostren tot seguit.

Gràfic 49. Ús del català i castellà de l'alumnat per cursos a casa.

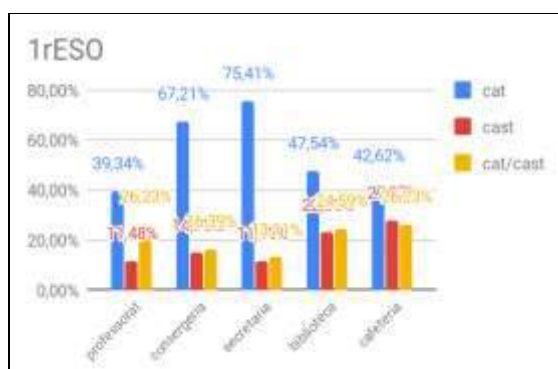
La línia de tendència marca un descens d'un 30% de l'ús de la llengua catalana i un augment d'un 10% en l'ús de la castellana.

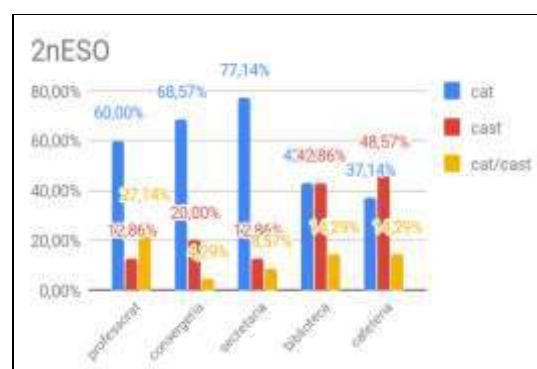
ENTORN EDUCATIU

En aquest apartat analitzaré dos tipus de relacions: *a)* les de l'alumnat amb diferents membres de la institució, és a dir, els adults, professorat, secretaria, consergeria, biblioteca i cafeteria; i *b)* les de l'alumnat entre iguals a l'aula i al pati.

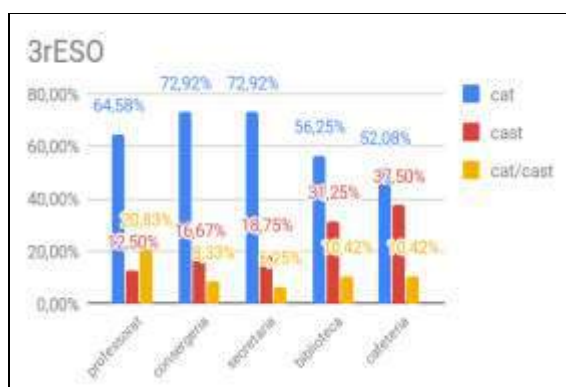
La constatació més evident a partir d'una simple observació dels gràfics següents és que el català continua sent la llengua més emprada en els intercanvis comunicatius que l'alumnat manté amb els col·lectius esmentats. Ara bé, el castellà va guanyant terreny.

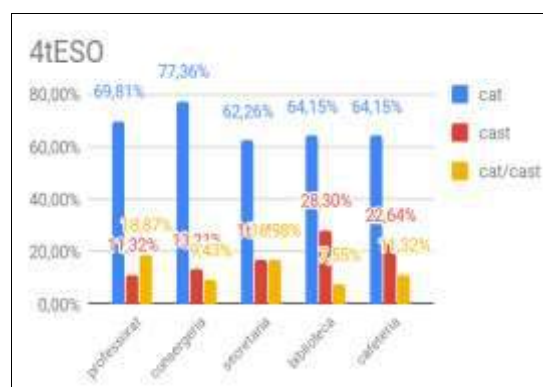
Gràfic 50. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r d'ESO amb professorat, PAC i PAS.

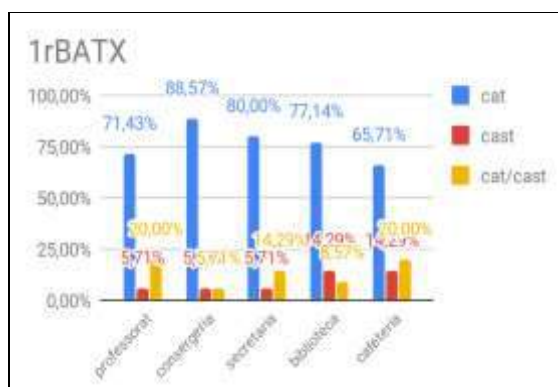
Gràfic 51. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n d'ESO amb professorat, PAC i PAS.

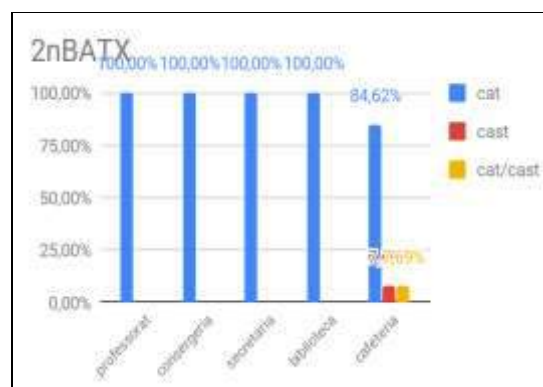
Gràfic 52. Usos lingüístics de l'alumnat de 3r d'ESO amb professorat, PAC i PAS.

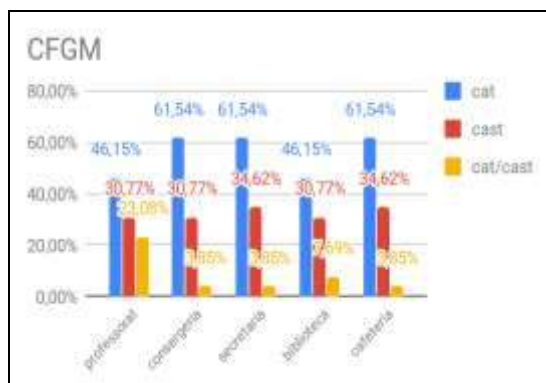
Gràfic 53. Usos lingüístics de l'alumnat de 4t d'ESO amb professorat, PAC i PAS.

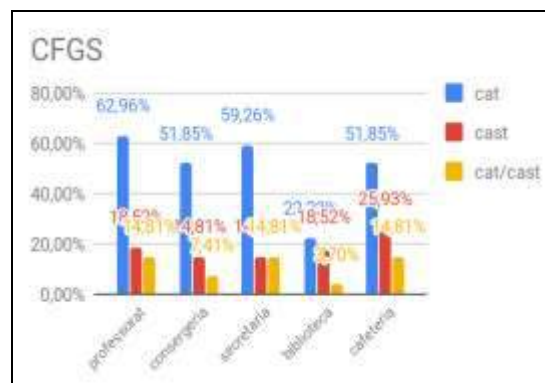
Gràfic 54. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r de batx amb professorat, PAC i PAS.

Gràfic 55. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n de batx amb professorat, PAC i PAS.

Gràfic 56. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGM amb professorat, PAC i PAS.

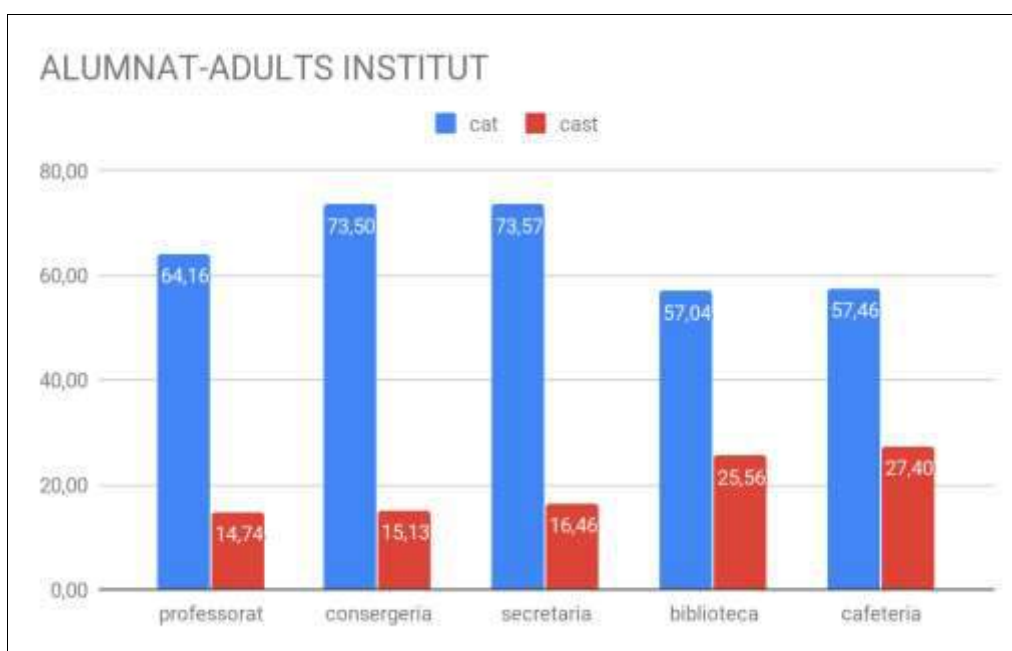
Gràfic 57. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGS amb professorat, PAC i PAS.

El català, com ja he avançat, és la llengua predominant perquè se segueixen parcialment les directrius establertes en el Projecte lingüístic de centre, però alhora es veu clarament com, en només els sis anys que transcorren des de 1r d'ESO a 2n de batxillerat, l'ús del castellà ha augmentat. Ja hi ha, doncs, més professorat que no pren part en el procés d'immersió, o bé perquè s'estimen més parlar en castellà, o bé perquè responen l'alumnat en la llengua que aquell utilitza. Així, en la comunicació amb el professorat és on es detecta un tant per cent d'alumnat més elevat que combina les dues llengües (26,23%), només igualada amb la comunicació a cafeteria —a 1r d'ESO. Es podria dir que consergeria i secretaria són un dels bastions de la llengua catalana a l'institut, però, en canvi, la llengua castellana té un gran pes en els espais d'estudi i lleure. A la biblioteca i a la cafeteria és on es nota més la castellanització de les aules.

Fixant-nos en dades més particulars, es podrien assenyalar alguns comportaments prou significatius. Les xifres de 2n batxillerat, on tothom parla català amb tothom, es veuen trencades per la comunicació amb el personal de la cafeteria que redueix el percentatge d'ús del català a 84,6%. L'alumnat de 1r d'ESO és el que menys parla català amb el professorat (39,34%). El de CFGS el que parla menys català amb consergeria (51,85%). El de CFGM el que menys usa el català amb secretaria (61,54%). L'alumnat de 2n d'ESO és el que menys usa el català a la biblioteca (42,86%). De fet, el percentatge més baix correspon a l'alumnat de CFGS, però en realitat a l'hora que fan classe, la biblioteca està tancada i si els l'obren, la bibliotecària no hi és. I el que menys usa el català a la cafeteria és un altre cop l'alumnat de 2n d'ESO (37,14%). Finalment, el grup que més utilitza el castellà amb els adults és CFGM amb un 32%.

Globalment, les dades són les que es veuen reflectides al gràfic següent.

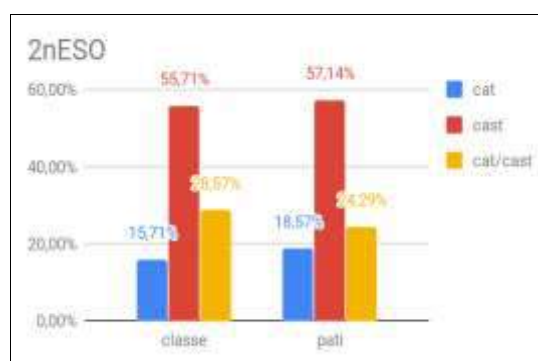

Gràfic 58. Ús del català i castellà de l'alumnat de l'institut amb el professorat, PAS i PAC.

L'anàlisi dels usos lingüístics de l'alumnat al centre, però, paral·lelament a la seva relació amb els col·lectius esmentats és obvi que es mesura també a partir del que podríem anomenar relacions entre iguals, és a dir entre el mateix alumnat. Així doncs, a continuació em fixaré, per una banda en quina llengua domina a l'aula i, per l'altra, quina domina al pati. Alhora concretaré els canvis que s'han produït. També ara parteixo dels resultats obtinguts segons els diferents cursos.

Gràfic 59. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r d'ESO a classe i al pati.

Gràfic 60. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n d'ESO a classe i al pati.

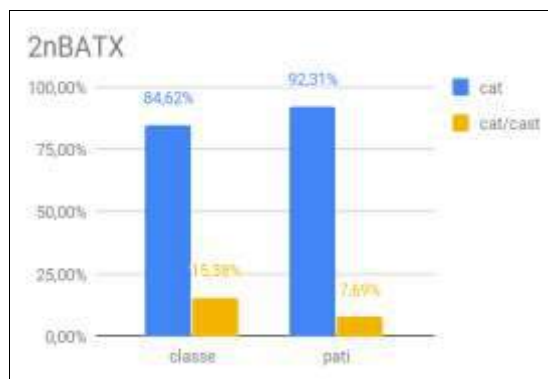
Gràfic 61. Usos lingüístics de l'alumnat de 3r d'ESO a classe i al pati.

Gràfic 62. Usos lingüístics de l'alumnat de 4t d'ESO a classe i al pati.

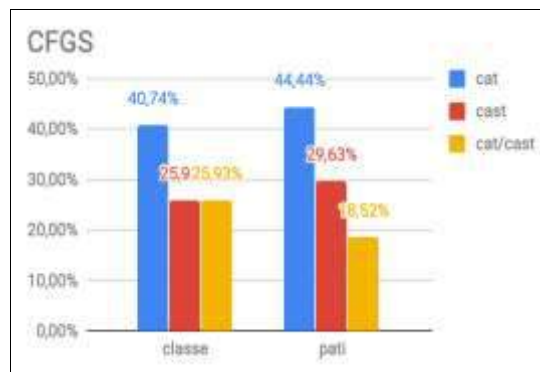
Gràfic 63. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r de batx a classe i al pati.

Gràfic 64. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n batx a classe i al pati.

Gràfic 65. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGM a classe i al pati.

Gràfic 66. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGS a classe i al pati.

En aquests gràfics, es pot veure una gran davallada de l'ús de la llengua catalana entre l'alumnat de 2n d'ESO a 1r de batxillerat (61,76%), tant a l'aula com al pati. Només entre un curs i l'altre, el canvi de patró és enorme. S'imposa l'alternança de les dues llengües oficials, deixant pas a un castellà que va guanyant espai, fins que a 3r d'ESO el castellà supera a l'alternança, i en certa manera xoca amb el patró d'aquest curs, en el qual la llengua predominant materna era el català. Això significa que l'alumnat canvia ràpidament cap al castellà en les converses i relacions entre iguals, sobretot a l'hora del pati.

A 1r d'ESO s'observa que l'alternança és la que impera per damunt del monolingüisme o almenys això es dedueix de les dades declarades. L'ús del català és residual, ja que es manifesta poc present tant a les classes com al pati. Pel que fa als resultats de batxillerat, hi ha prou diferència entre 1r i 2n, on d'un predomini de l'alternança de llengües (castellà i català) es passa clarament a un significatiu domini del català, respectivament. Quant a l'alumnat de cicles formatius, es nota la diferència d'edat ja que en el cicle superior es parla molt més català que en el mitjà.

En el resum, les línies de tendència marquen la pauta que acabo d'exposar. No he comptabilitzat l'alumnat de cicles, però, ja que volia observar quina progressió seguia l'alumnat que, llevat de casos excepcionals, va iniciar els seus estudis de secundària fa cinc anys al centre i, per tant, ha format part del seu procés d'immersió. No és el cas de l'alumnat de cicles, que procedeix de diferents espais geogràfics i instituts.

Gràfic 67. Ús del català i castellà per part de l'alumnat a l'aula.

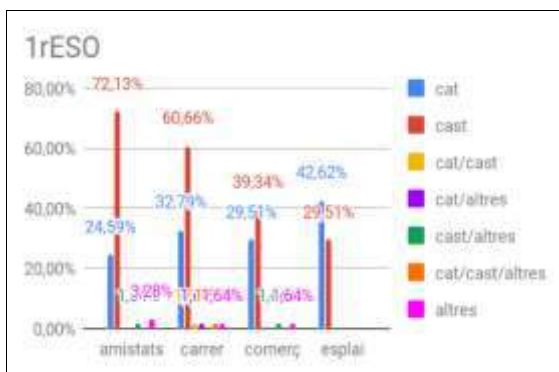

Gràfic 68. Ús del català i castellà per part de l'alumnat al pati.

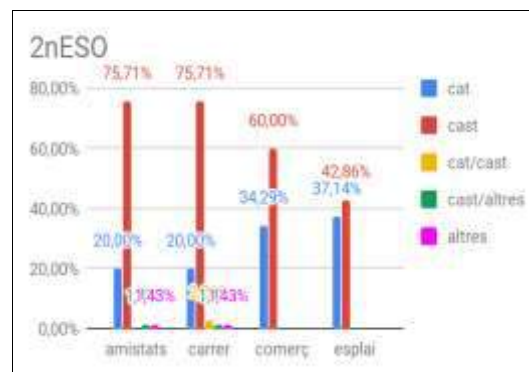
A l'aula, doncs, l'ús del català ha disminuït en un 65%; i l'ús del castellà ha augmentat en un 35%. Tanmateix, el descens de l'ús del català ha estat molt més marcat al pati. Es podria dir al voltant d'un 70%. Per contra, l'ús del castellà ha pujat en un 45%.

RELACIONS PERSONALS I SOCIALS

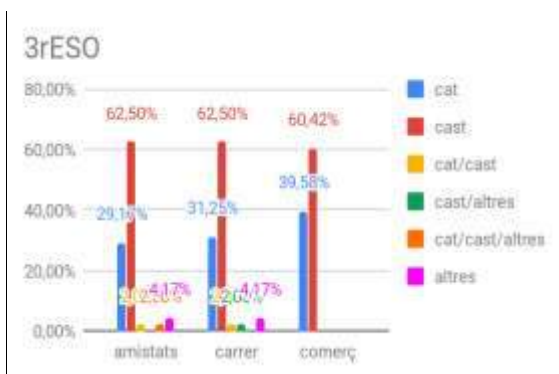
Les relacions personals i socials a través dels intercanvis comunicatius és obvi que s'estableixen entre diferents individus i espais diversos. En aquest apartat em fixo en les relatives al cercle d'amics, a l'entorn de relació més proper (veïnat i barri) o a les vinculades a activitats quotidianes com ara anar a comprar. En un principi s'havia tingut en compte la variable 'esplai', per valorar si era un espai on l'alumnat s'integrava a través de la llengua catalana o la castellana i si això revertia després a l'institut. M'he adonat, però, que no era una pregunta adequada per als enquestats que cursaven segon cicle d'ESO i batxillerat. Per tant s'ha eliminat aquesta resposta dels cursos en qüestió i només s'ha valorat a 1r i 2n d'ESO. En definitiva, el que m'interessa analitzar en aquest bloc és l'ús del català, del castellà, de la llengua pròpia o de la combinació entre elles, fora de l'institut. D'entrada es poden començar a observar els comportaments lingüístics de l'alumnat a partir dels gràfics següents.

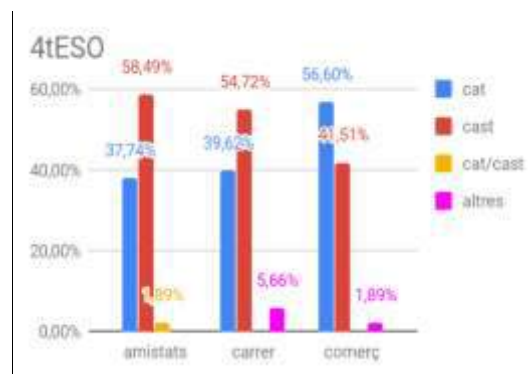
Gràfic 69. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r d'ESO fora de l'institut.

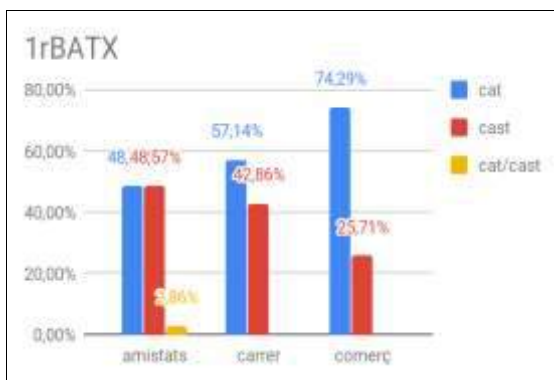
Gràfic 70. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n d'ESO fora de l'institut.

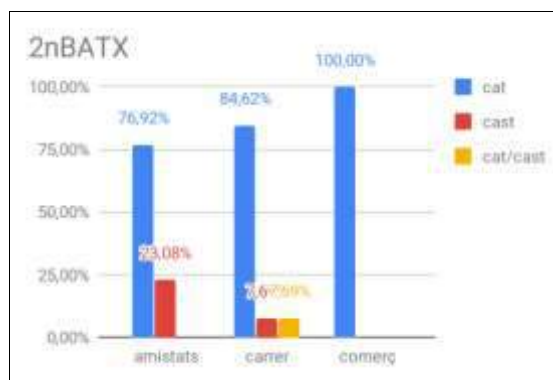
Gràfic 71. Usos lingüístics de l'alumnat de 3r d'ESO fora de l'institut.

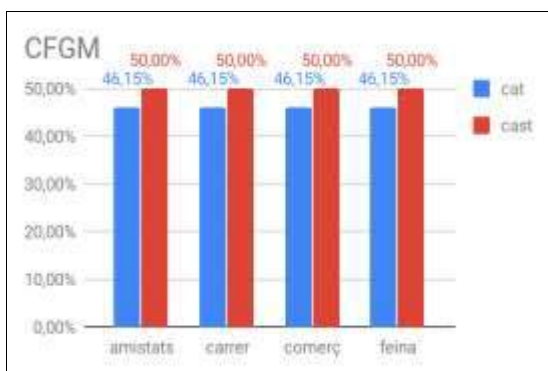
Gràfic 72. Usos lingüístics de l'alumnat de 4t d'ESO fora de l'institut.

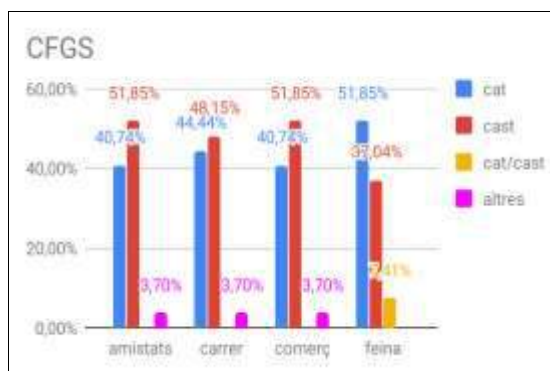
Gràfic 73. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r de batx fora de l'institut.

Gràfic 74. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n de batx fora de l'institut.

Gràfic 75. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGM fora de l'institut.

Gràfic 76. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGS fora de l'institut.

Les dades mostren una progressiva disminució de l'ús del català quan s'està fora de la institució educativa. De la mateixa manera, també s'observa la diferència entre estar amb el teu grup d'iguals o entrar en un altre entorn de relació com pot ser el comerç, o l'esplai de les tardes. En aquest últim cas l'ús del català és lleugerament superior a la resta ja que no deixa de tenir una funció educativa i sovint està relacionat amb el barri, o amb alguna parròquia. Quant al comerç, es veu que el patró s'assembla més al d'espai lliure, amb un decreixement gradual de l'ús del català, i on el castellà es va imposant, probablement pel costum d'adaptar-se a la llengua del client. Si es detecta que és forà, se li parla en castellà, perquè hi ha la creença, a cops errònia, que entén més aquesta llengua que el català. És recorre, doncs, al que en termes sociolingüístics es coneix com a *acomodació lingüística* o *de la parla*. Els únics resultats que trencarien aquesta evidència són els enquestats de 4t d'ESO. A batxillerat les dades es mostren favorables a l'ús del català, especialment a 2n. No sorprèn, si recordem que és una tipologia d'alumnat d'un perfil diferent al de la resta.

En referència a cicles formatius, l'ús tant de català com de castellà està bastant igualat. A aquest alumnat es va incorporar una pregunta relacionada amb la feina i sembla que en aquest entorn l'ús del català no ha sofert tanta davallada, tot i que el nombre de persones que han respost l'enquesta no sigui gaire significatiu.

En resum, doncs, l'ús del català i castellà fora de l'institut mostra unes línies de tendència que continuen exemplificant la davallada del català en un 40% i la pujada del castellà en un 30%.

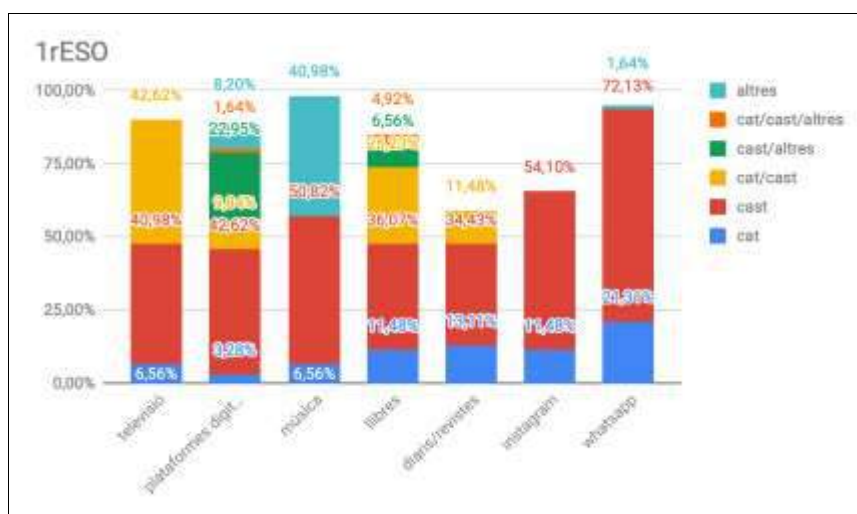
Gràfic 77. Ús del català i castellà per part de l'alumnat fora de l'institut.

CONSUM CULTURAL I TECNOLÒGIC

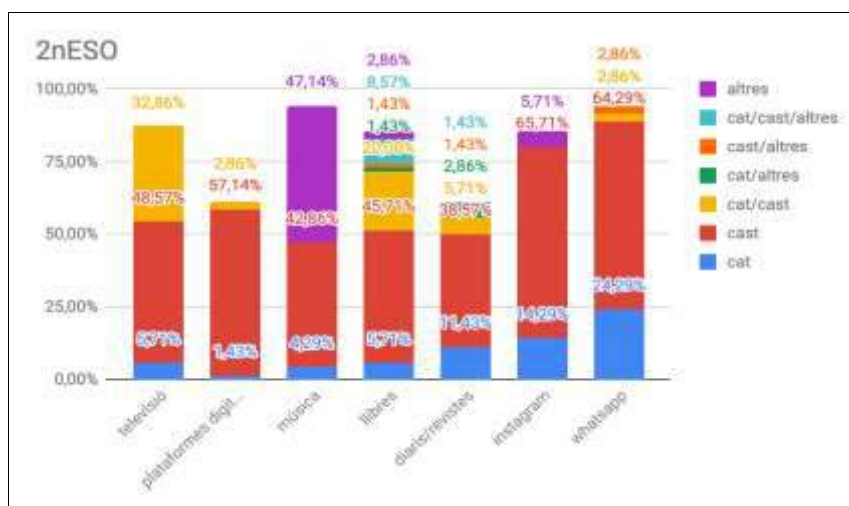
Els hàbits de consum cultural dels adolescents i joves d'avui ha canviat considerablement als dels nostres familiars més propers i no s'entenen sense la incorporació de les noves tecnologies. És per aquesta raó que en les preguntes del qüestionari vinculades a aquestes qüestions vaig decidir incorporar-hi tant els referents tradicionals (televisió, música, lectura de llibres, revistes i diaris), com aquells més actuals (plataformes digitals, Instagram i whatsapp).

Els resultats que es poden visualitzar als gràfics següents evidencien un element nou com és la incorporació d'altres llengües, però que no necessàriament coincideix amb llengües al·lòctones d'ús en l'entorn familiar. Em refereixo al fet que, per exemple, no és gens estrany escoltar música en anglès encara que no sigui una llengua que utilitzis habitualment. Aquest

fet provoca també que els percentatges quedin més disgregats perquè la possibilitat de variables ha augmentat.

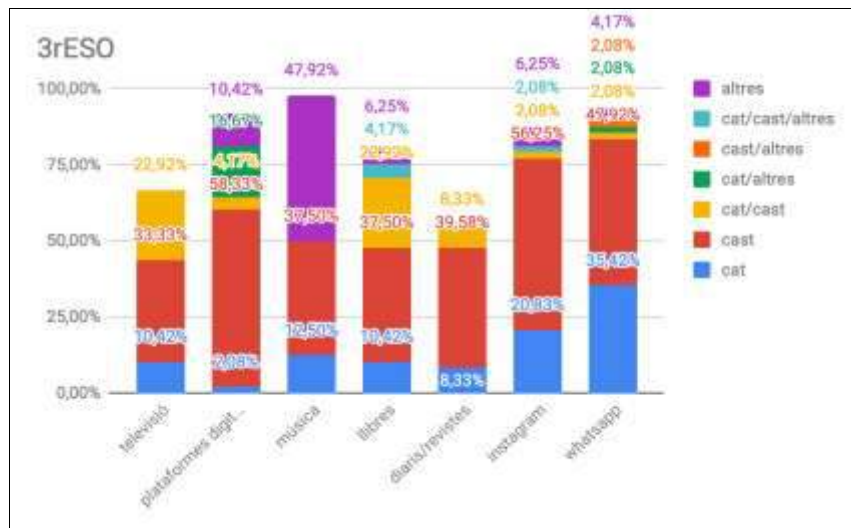

Gràfic 78. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

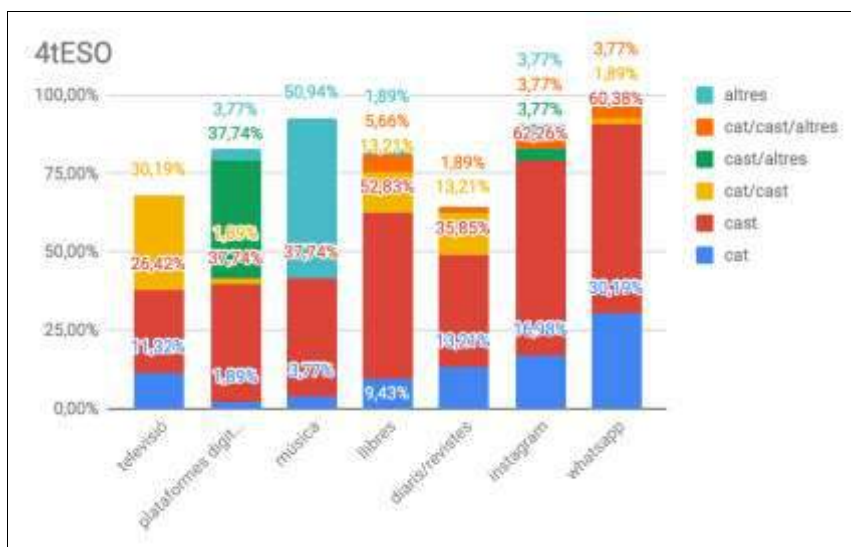

Gràfic 79. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

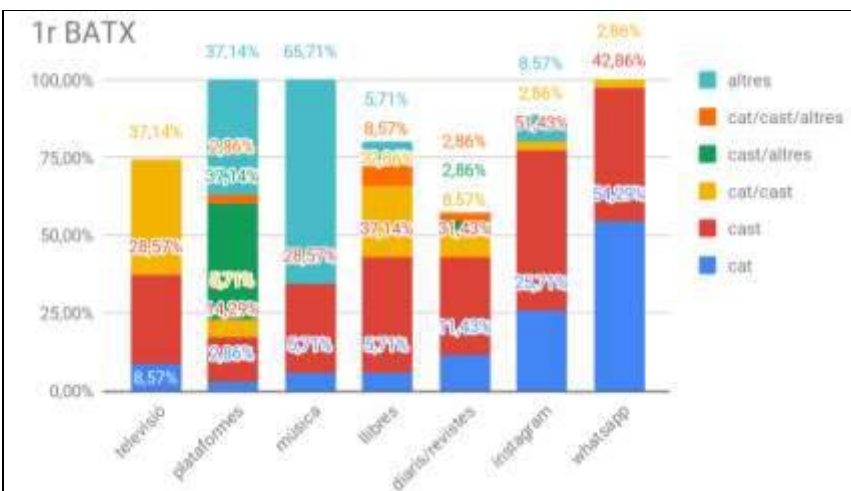

Gràfic 80. Usos lingüístics de l'alumnat de 3r d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

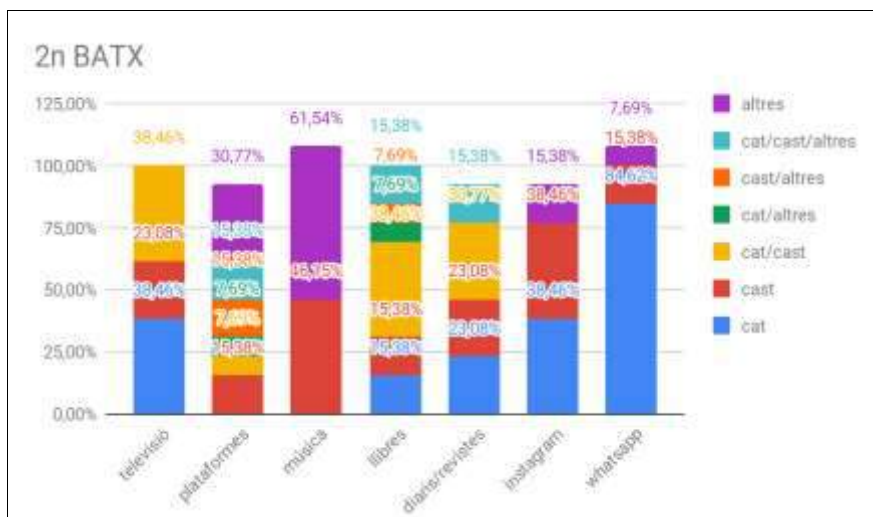

Gràfic 81. Usos lingüístics de l'alumnat de 4t d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

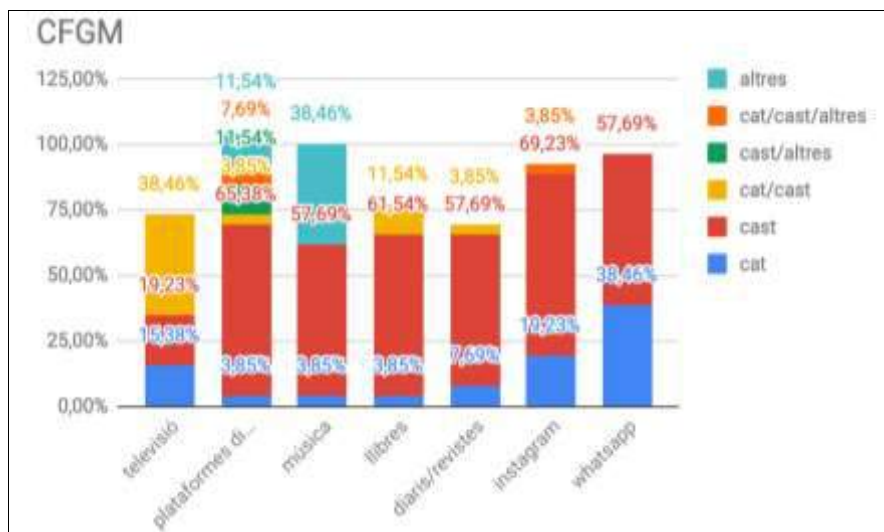

Gràfic 82. Usos lingüístics de l'alumnat de 1r de batx en lectura, música, televisió i xarxes socials.

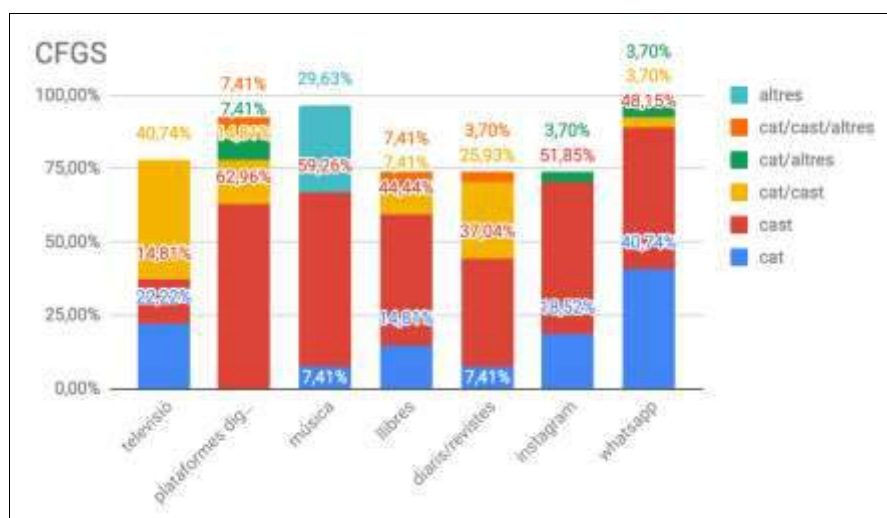

Gràfic 83. Usos lingüístics de l'alumnat de 2n de batx en lectura, música, televisió i xarxes socials.

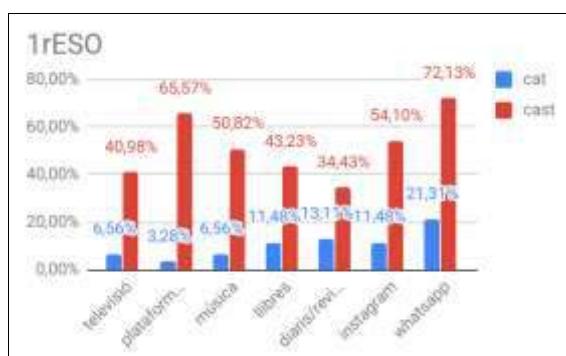
Gràfic 84. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGM en lectura, música, televisió i xarxes socials.

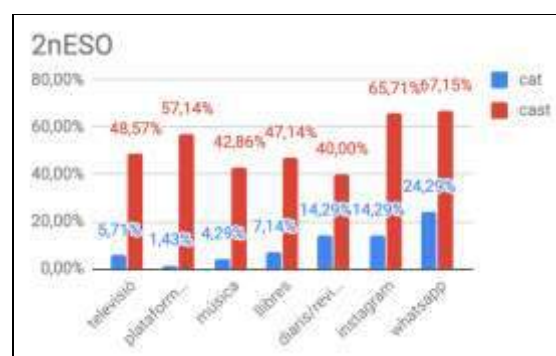
Gràfic 85. Usos lingüístics de l'alumnat de CFGS en lectura, música, televisió i xarxes socials.

Un cop quantificats els resultats, en la relació alumnat-mitjans de comunicació és on el català perd més força. La línia tendencial és la mateixa però més pronunciada que en els altres àmbits analitzats. En els gràfics anteriors s'observa que la intervenció d'altres llengües és més potent, tant si parlem de la llengua pròpia de cada alumne com majoritàriament l'anglesa, sobretot en el cas de la visualització de continguts de les diferents plataformes digitals o l'ús de xarxes socials. Si es tracta de tenir *likes*, cal utilitzar una llengua que més gent pugui entendre i et pugui beneficiar. De totes maneres, on menys s'utilitza el català és en les plataformes digitals, seguit de la lectura de diaris i revistes. Potser en aquests darrers casos, però, els percentatges es relacionen també amb un baix consum.

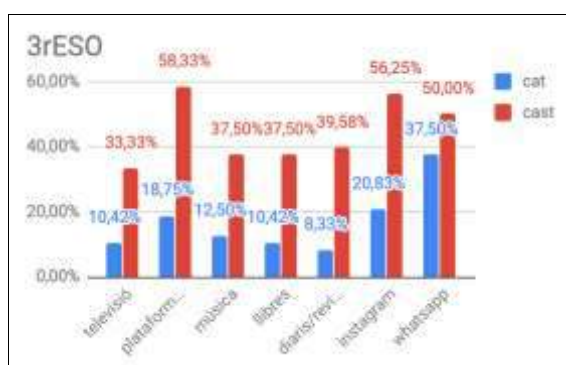
Si ens fixem només en l'ús del català i del castellà, els resultats per cursos són els següents:

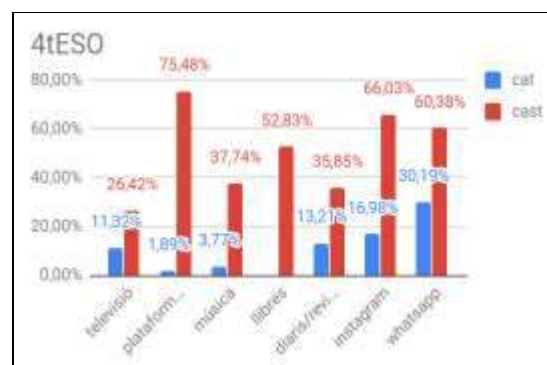
Gràfic 86. Ús del català i castellà a 1r d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

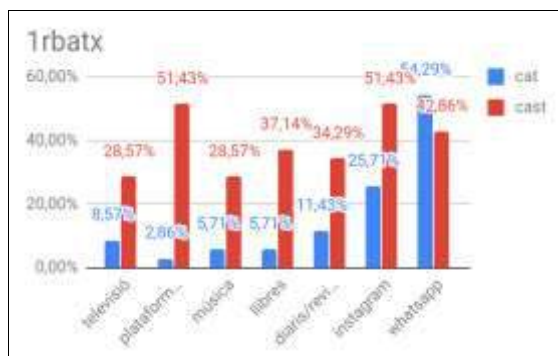
Gràfic 87. Ús del català i castellà a 2n d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

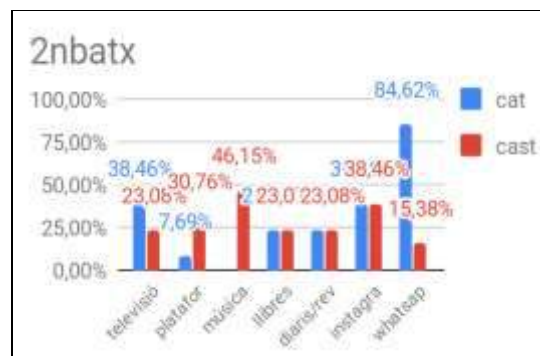
Gràfic 88. Ús del català i castellà a 3r d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

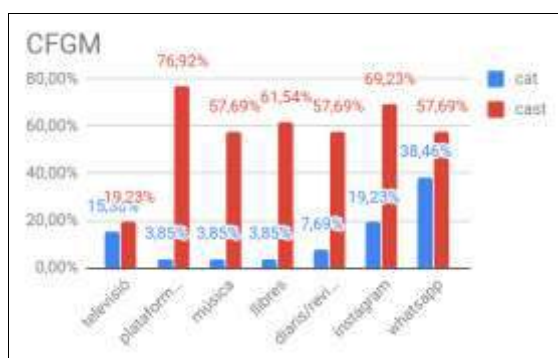
Gràfic 89. Ús del català i castellà a 4t d'ESO en lectura, música, televisió i xarxes socials.

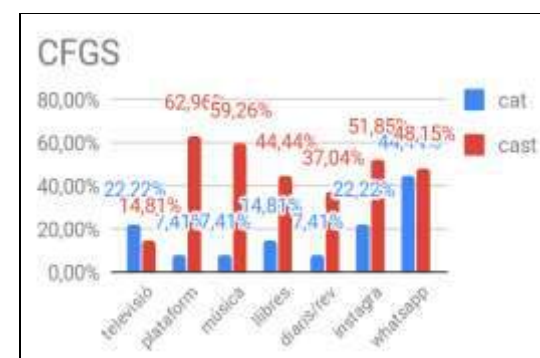
Gràfic 90. Ús del català i castellà a 1r batx en lectura, música, televisió i xarxes socials.

Gràfic 91. Ús del català i castellà a 2n batx en lectura, música, televisió i xarxes socials.

Gràfic 92. Ús del català i castellà a CFGM en lectura, música, televisió i xarxes socials.

Gràfic 93. Ús del català i castellà a CFGS en lectura, música, televisió i xarxes socials.

En els ítems de visualització (televisió, plataformes digitals) o lectura, es podria dir que l'ús del català és testimonial a gairebé tots els cursos. L'únic ítem que en quedaria exclòs és la televisió en català, que al CFGS i a 2n de batxillerat supera al castellà, en 7,41% i 15,38%, respectivament. Per contra, a 2n de batxillerat, no hi ha cap alumne que escolti música en català. A CFGM, la diferència entre televisió en català o en castellà és també petita, de 3,85%. A 3r d'ESO l'ús del català en les plataformes digitals supera el de la televisió en un 8,34%. Se suposa que aquest fet és degut a les sèries populars en català.

Per altra banda, en els ítems de producció com whatsapp o Instagram, on s'ha d'escriure, augmenta l'ús del català, i molt més en el primer que en el segon. El whatsapp s'utilitza en les relacions amb la família i amistats i no hi intervé el factor cara a cara, que és el que moltes vegades et fa canviar de llengua. Es podria dir que en les converses en llengua escrita no es produeix tanta alternança de llengües perquè la pressió de l'altre perd força. Per cursos, s'observa que hi ha grups classe on hi ha més alumnat que usa el català que el castellà per whatsapp: un 11,43% més a 1r de batxillerat i un 69,24% més a 2n de batxillerat. En el cas de 2n de batxillerat no deixa de ser anecdòtic que hi hagi el mateix tant per cent d'alumnat que

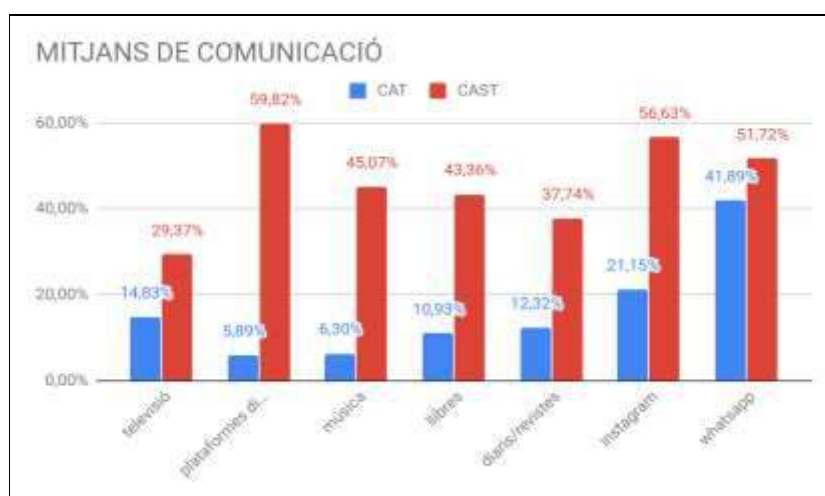
utilitzi el català o el castellà a Instagram. Si retrocedim des de 2n de batxillerat, la utilització del català a Instagram o whatsapp és cada vegada menor (un 63,31% menys).

Gràfic 94. Ús del català i castellà a Instagram en els diferents cursos.

Gràfic 95. Ús del català i castellà a whatsapp en els diferents cursos.

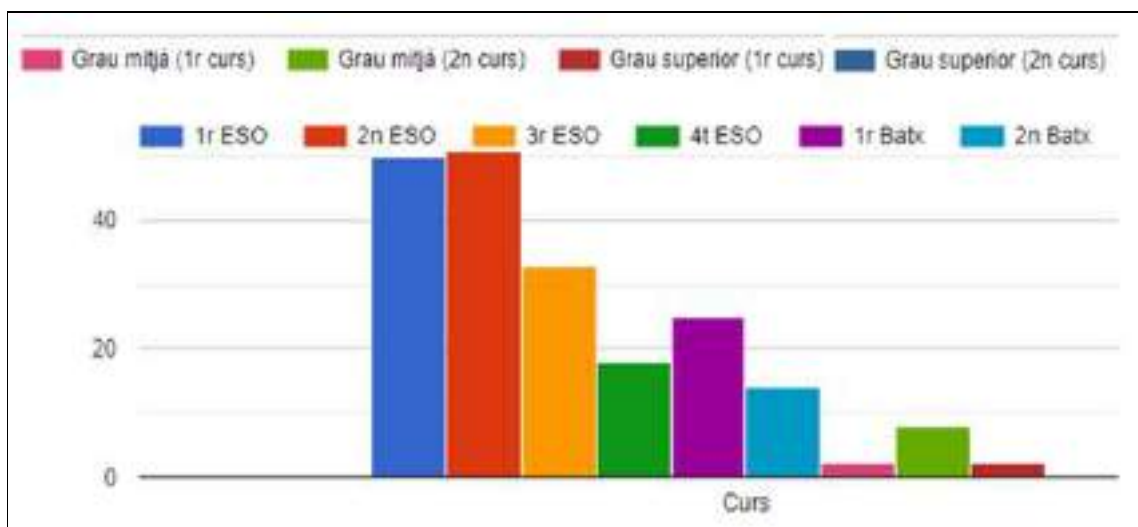
Gràfic 96. Consum en català i castellà de l'alumnat en mitjans de comunicació.

En síntesi, doncs és en les plataformes digitals on la diferència entre l'ús del català i del castellà es nota més (un 53,93%). En tots els altres ítems, el castellà guanya la partida, tot i el major ús en el whatsapp.

6.1.2. Dades de la família

a) Característiques sociodemogràfiques

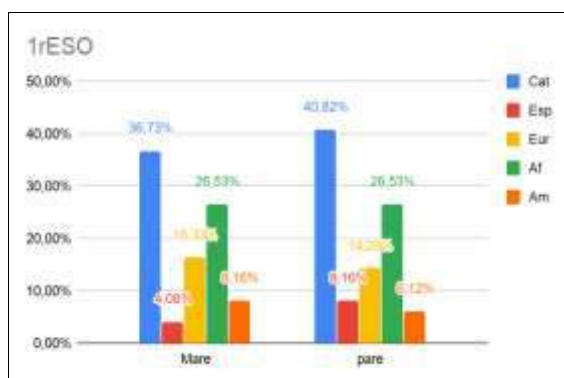
Tal com ja vaig indicar al capítol de la metodologia, han respost: 157 famílies d'ESO, 34 de batxillerat, 10 de cicle mitjà i 2 de cicle superior, una de les quals no s'ha tingut en compte per respostes impròpies. Així doncs, no hi ha resultats de famílies de cicle superior. Les famílies amb fills o filles en diferents cursos han estat comptades en cada curs ja que formen part de l'entorn familiar d'alumnat pertanyent a diferents grups d'edat. Sens dubte es tracta d'un nombre molt reduït de respostes, si tenim en compte les famílies de les quals es podria tenir informació. Les dificultats lingüístiques i d'accés a Internet per part de força famílies han perjudicat sens dubte el procés de recollida de dades, malgrat els esforços de compensar-ho amb d'altres estratègies (col·laboració dels fills i de les filles a l'hora d'omplir els qüestionaris). També en aquest apartat es valoren només els ítems més rellevants. Normalment es diferencia entre les respostes de les mares i dels pares pel valor descriptiu —i contrastiu— que poden tenir les seves respostes. Per cursos les respostes recollides són les que es mostren en el gràfic següent.

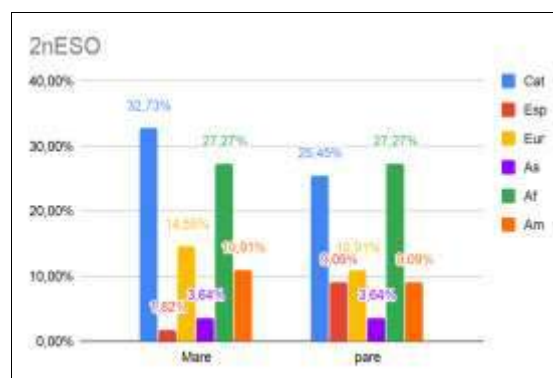
Gràfic 97. Respostes qüestionaris famílies alumnat per cursos.

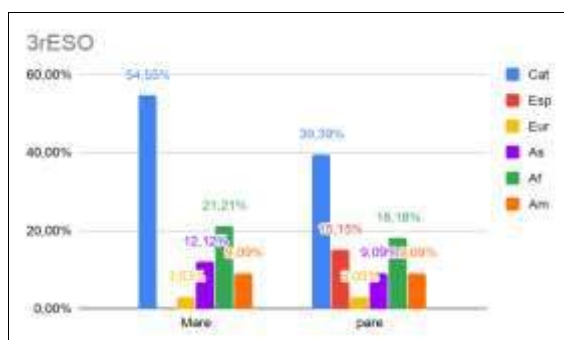
Quant a les variables, el primer ítem a tenir en compte era la *procedència* dels diferents membres del nucli familiar, és a dir, de les mares i dels pares. Els resultats s'han agrupat segons els llocs d'origen corresponguin a: Catalunya, Espanya, Europa, Àfrica, Amèrica i Àsia.

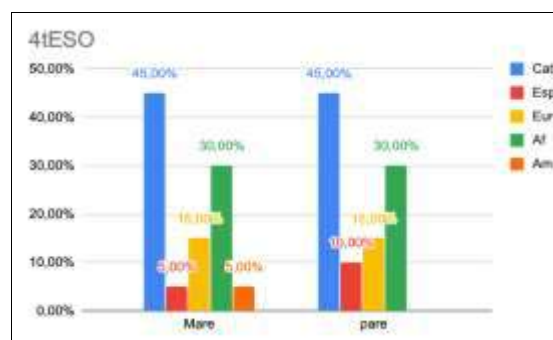
Gràfic 98. Llocs de procedència de les mares i dels pares de 1r d'ESO.

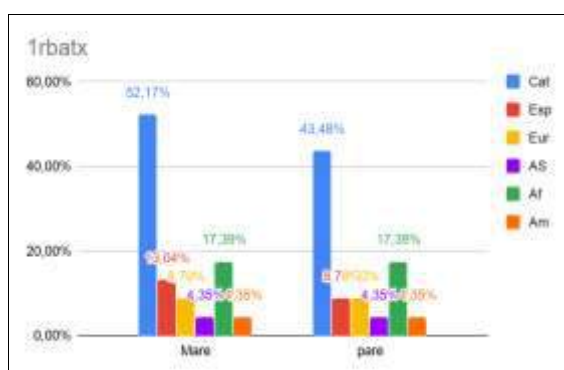
Gràfic 99. Llocs de procedència de les mares i dels pares de 2n d'ESO.

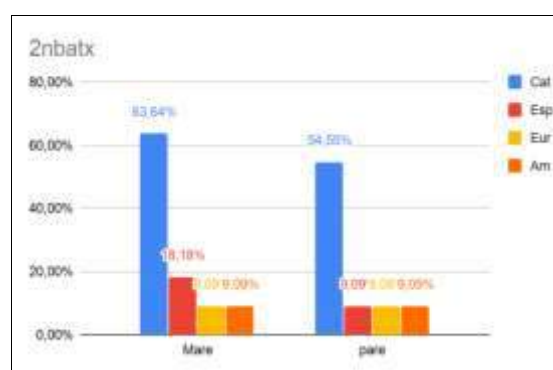
Gràfic 100. Llocs de procedència de les mares i dels pares de 3r d'ESO.

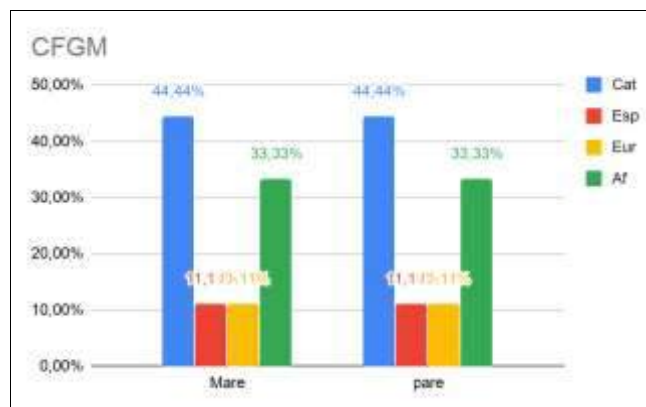
Gràfic 101. Llocs de procedència de les mares i dels pares de 4t d'ESO.

Gràfic 102. Llocs de procedència de les mares i dels pares de 1r de batxillerat.

Gràfic 103. Llocs de procedència de les mares i dels pares de 2n de batxillerat.

Gràfic 104. Llocs de procedència de les mares i pares de CFGM.

Segons es desprèn d'aquests gràfics, tant per part de pare com de mare, s'observa una disminució dels progenitors nascuts a Catalunya: les mares han disminuït en gairebé un 27% des de 2n de batxillerat a 1r d'ESO; en canvi, els pares només ho han fet en un 13%. Si tenim en compte que la llengua materna és la que pesa en la transmissió lingüística, es podria trobar aquí una explicació de la disminució de l'ús del català en l'entorn familiar. Tanmateix, hi ha moltes més mares nascudes a Catalunya que no pas a d'altres indrets, la qual cosa no vol dir que parlin català. A 3r d'ESO, per exemple, no hi ha cap mare nascuda a la resta de l'Estat espanyol. I ja s'havia observat que, en aquest curs, augmentava molt el percentatge d'alumnat que parlava català amb la mare.

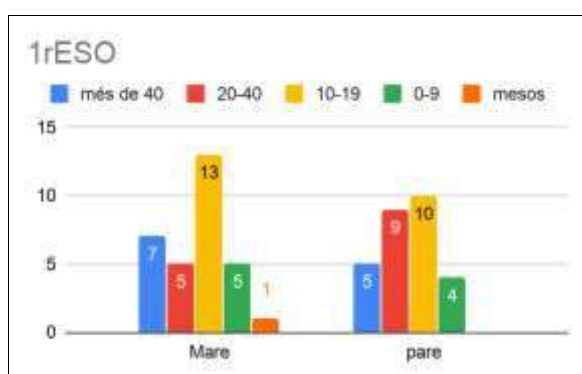
A 1r de batxillerat, alumnat que va començar al centre el 2015, veiem que un 17,39% de famílies són africanes, mentre que a 2n de batxillerat no n'hi ha cap. La línia continua sent ascendent. A 4t d'ESO gairebé es dobla el percentatge, i el que també queda clar és que no hi ha barreja de nacionalitats entre els progenitors. A 3r d'ESO es redueix gairebé un 10% per a tornar a experimentar una important pujada a 2n d'ESO i a mantenir-se a 1r en un 26,53%.

Les famílies nascudes a Europa fluctuen entre el 5 i el 15%. Bàsicament procedeixen d'Europa de l'Est: Romania, Ucraïna, Moldàvia i Eslovàquia. Aquestes variacions van lligades al nombre cada vegada més gran de refugiats polítics. Les famílies romaneses ja fa anys que estan establertes a l'Estat, pertanyents al boom de la immigració des de Romania. Catalunya i l'Estat espanyol van ser una opció migratòria a començaments del segle XXI.

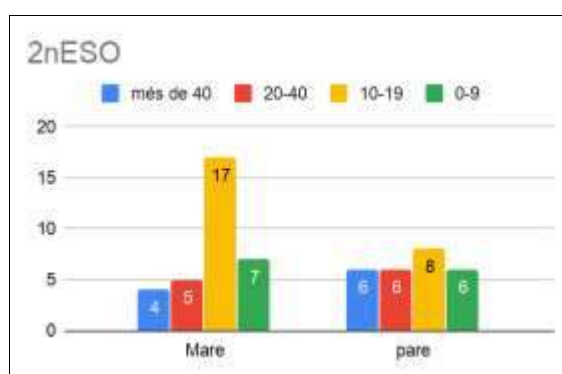
D'altra banda, quan es fa referència al continent americà, es tracta de països d'Amèrica Central i del Sud: Argentina, Bolívia, Brasil, Colòmbia, Equador, Perú, República Dominicana i Veneçuela. Aquest col·lectiu es manté entre el 4 i el 10%, és a dir, en xifres

similars als procedents d'Europa de l'Est. En canvi, d'Àsia hi ha poques famílies i, si n'augmenta el tant per cent, és degut a les famílies refugiades que venen de Geòrgia, país en el límit entre l'Europa Oriental i Àsia.

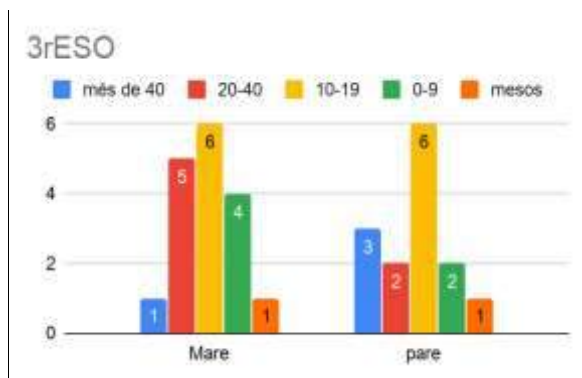
En relació amb la variable *temps de residència*, les famílies de l'alumnat del Guindàvols són majoritàriament famílies que fa uns 10 o 20 anys que resideixen a la ciutat, o això si més no és el que ha declarat l'alumnat. Només a 1r de batxillerat augmenten les famílies amb un temps de residència superior als 20 anys. El curs on hi ha més famílies amb menys de 10 anys de residència a Lleida és 2n d'ESO (6).

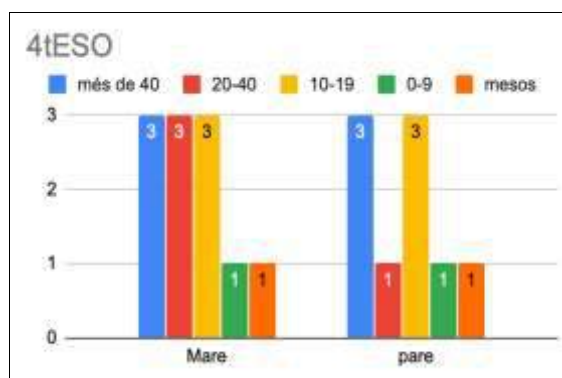
Gràfic 105. Temps de residència a Lleida de les mares i dels pares de 1r d'ESO.

Gràfic 106. Temps de residència a Lleida de les mares i dels pares de 2n d'ESO.

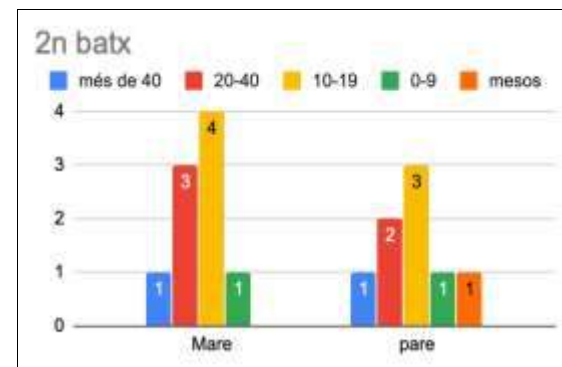
Gràfic 107. Temps de residència a Lleida de les mares i dels pares de 3r d'ESO.

Gràfic 108. Temps de residència a Lleida de les mares i dels pares de 4t d'ESO.

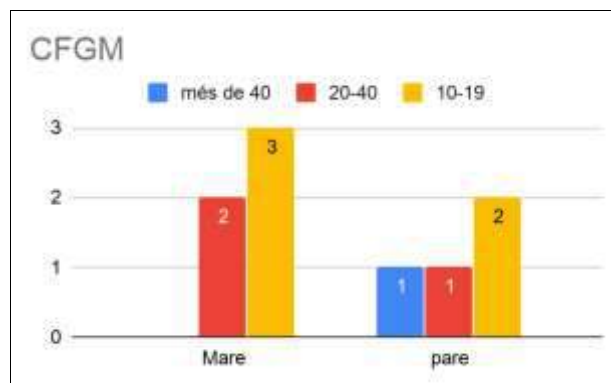

Gràfic 109. Temps de residència a Lleida de les mares i dels pares de 1r de batxillerat.

Gràfic 110. Temps de residència a Lleida de les mares i dels pares de 2n de batxillerat.

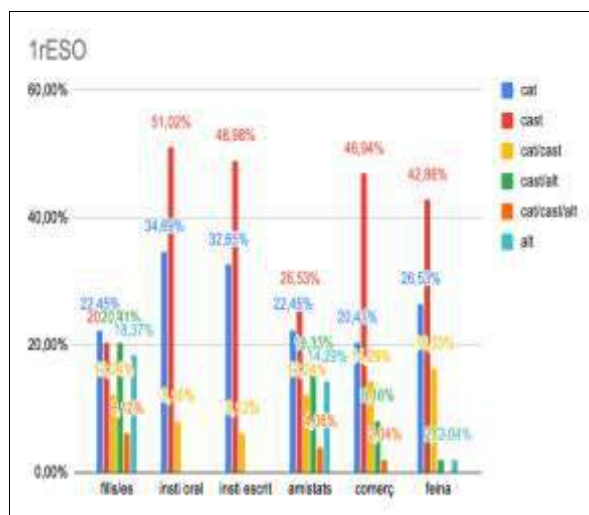

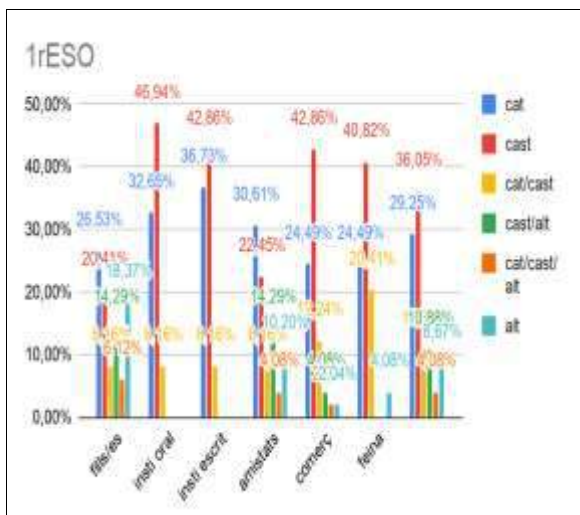
Gràfic 111. Temps de residència de les mares i dels pares de CFGM.

b) Usos lingüístics

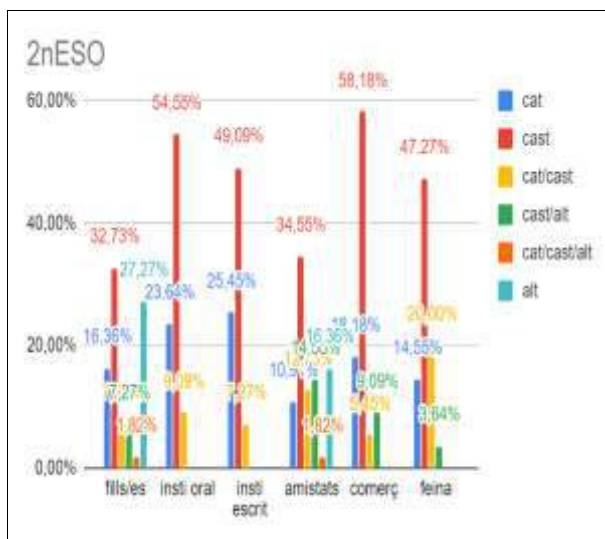
En aquest apartat he mantingut tres dels àmbits utilitzats en la presentació de les dades de l'alumnat: entorn familiar (comunicació amb els fills i les filles), entorn educatiu (comunicació escrita i oral amb l'institut) i el de relacions personals i socials (cercle d'amistats, comerç i feina). En cada un distingeixo entre els resultats obtinguts de les mares i els dels pares segons els diferents cursos.

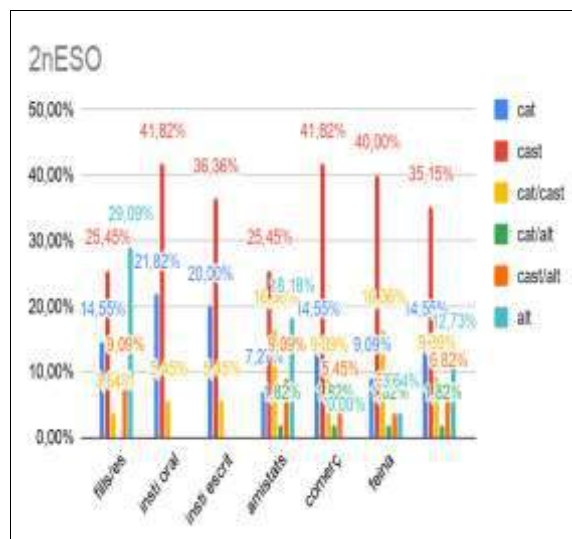
Gràfic 112. Usos lingüístics de les mares de 1r d'ESO.

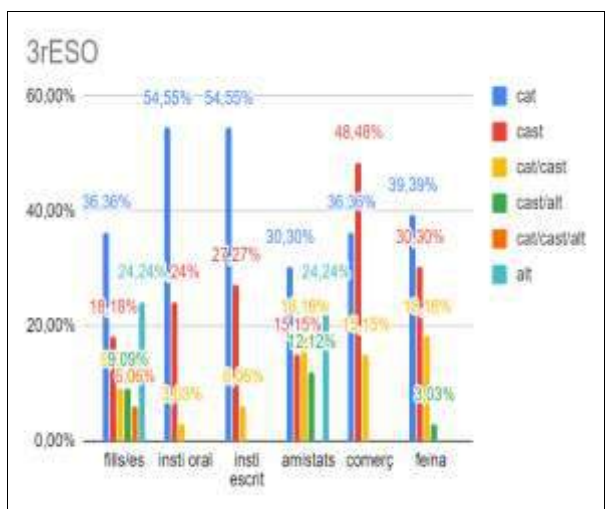
Gràfic 113. Usos lingüístics dels pares de 1r d'ESO.

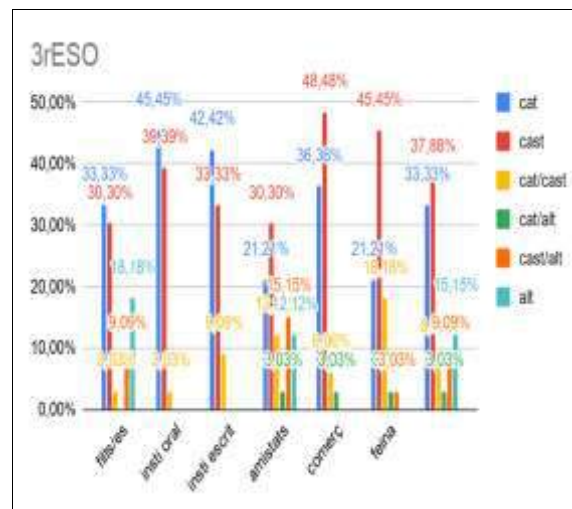
Gràfic 114. Usos lingüístics de les mares de 2n d'ESO.

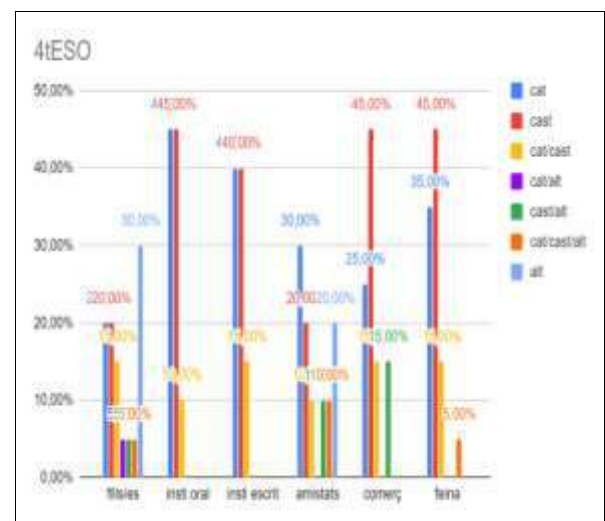
Gràfic 115. Usos lingüístics dels pares de 2n d'ESO.

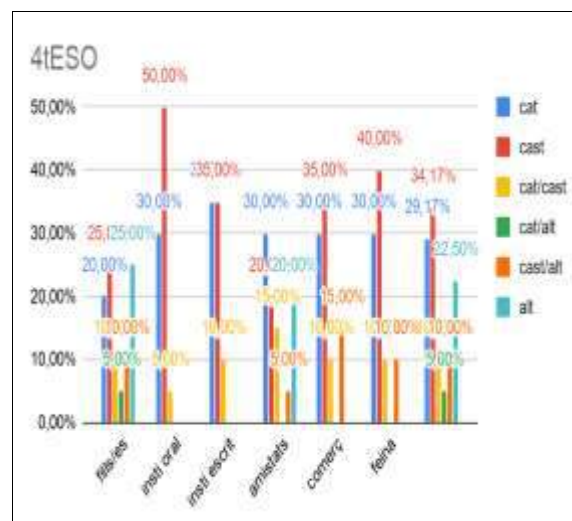
Gràfic 116. Usos lingüístics de les mares de 3r d'ESO.

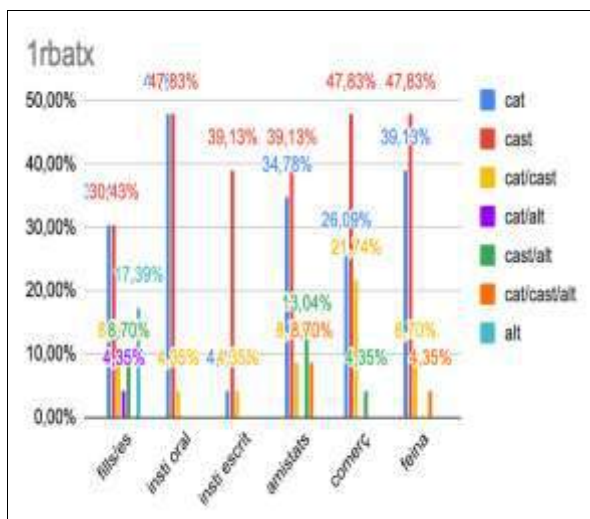
Gràfic 117. Usos lingüístics dels pares de 3r d'ESO.

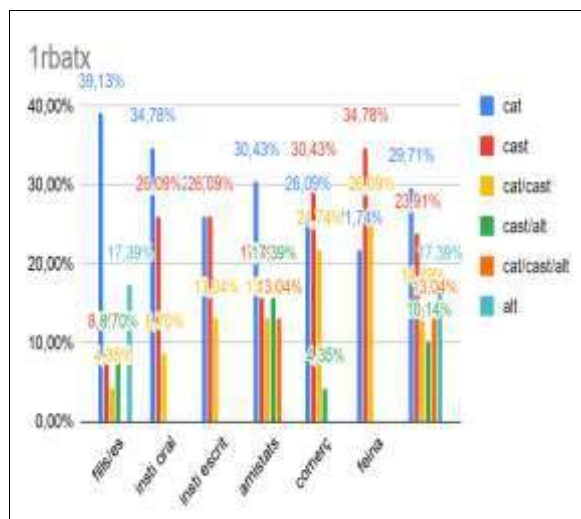
Gràfic 118. Usos lingüístics de les mares de 4t d'ESO.

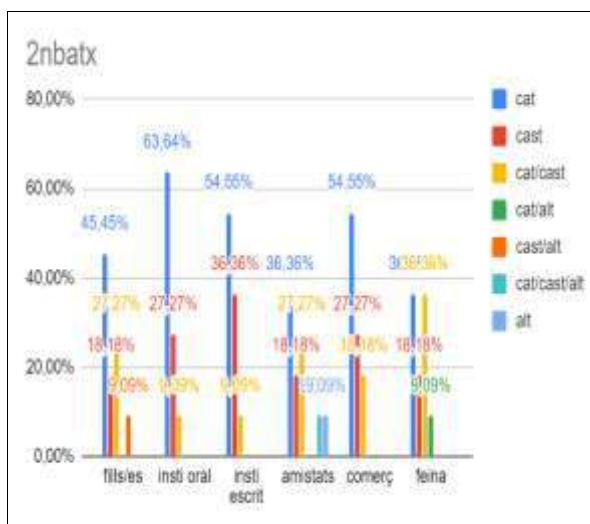
Gràfic 119. Usos lingüístics dels pares de 4t d'ESO.

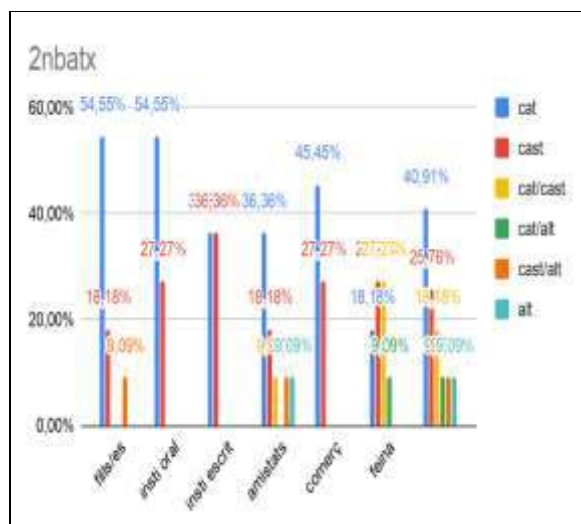
Gràfic 120. Usos lingüístics de les mares de 1r de batx.

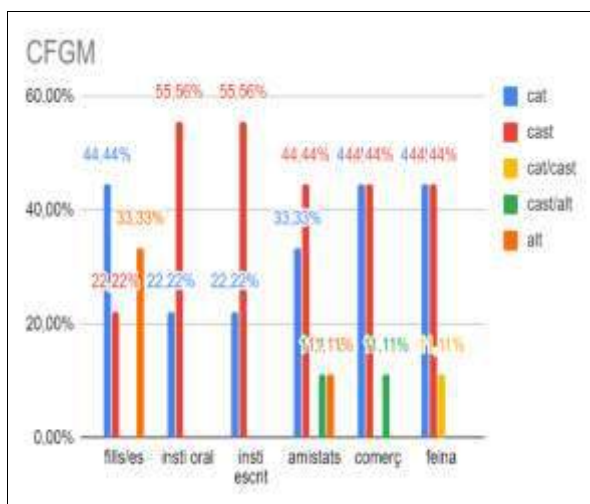
Gràfic 121. Usos lingüístics dels pares de 1r de batx.

Gràfic 122. Usos lingüístics de les mares de 2n de batx.

Gràfic 123. Usos lingüístics dels pares de 2n de batx.

Gràfic 124. Usos lingüístics de les mares de CFGM.

Gràfic 125. Usos lingüístics dels pares de CFGM.

ENTORN FAMILIAR

Els resultats mostren que hi ha més mares que parlen castellà a casa amb l'alumnat de 1r i 2n d'ESO. A 3r d'ESO, 2n de batxillerat i CFGM hi predomina el català. El curs amb un percentatge més alt és 2n de batxillerat i també n'hi ha més que combinen català i castellà. A 1r de batxillerat i 4t d'ESO l'ús del català està igualat amb el castellà. Igualment destacable és que a 3r d'ESO és on més s'alterna el castellà amb altres llengües que es parlin a casa (24,24%), mentre que les mares de l'alumnat de 2n d'ESO són les que més parlen la llengua del país d'origen (27,27%).

Si ens fixem en els resultats dels pares, s'observa que n'hi ha més que parlen castellà a casa a 2n i 4t d'ESO. A 1r i 3r d'ESO, 1r i 2n de batxillerat i CFGM hi predomina el català. També ara el curs on hi ha més pares que utilitzen el català és 2n de batxillerat (54,55%). I on es detecta una major diferència (36,37%) entre l'ús del català i del castellà. Pel que fa a les situacions on es combina més d'una llengua, quan aquestes són el català i el castellà el percentatge més alt es detecta entre els pares de l'alumnat de 4t d'ESO (10%). Els de 1r d'ESO són els que més combinen el castellà amb altres llengües que es parlin a casa (14,29%) i, com ja passava amb les mares, a 2n d'ESO és el grup on hi ha més pares que parlin la llengua del país d'origen (29,09%).

ENTORN EDUCATIU

Les relacions comunicatives que mantenen mares i pares amb l'institut es produeixen tant de forma oral (tutories o trucades telefòniques, bàsicament) com escrita (notes a l'agenda, per exemple) i són de naturalesa diversa, tot i que a l'hora de formular la pregunta corresponent al qüestionari només se n'esmentava alguna. Cal dir que no he quantificat en quina proporció ho fa un o altre progenitor. Amb tot, es constata que les mares utilitzen més el llenguatge oral que l'escrit, menys les de l'alumnat de 3r d'ESO i CFGM. Tant en la comunicació oral com escrita s'utilitza més el castellà a 1r i 2n d'ESO i CFGM. En canvi, s'usa més el català a 3r d'ESO i a 2n de batxillerat. El cas curiós és el de 1r de batxillerat. Si a l'hora de comunicar-se oralment hi ha el mateix nombre de mares que utilitzen el català o el castellà, quan es tracta d'escriure'l, hi ha un 39,13% que utilitza el castellà i un 4,35% el català. Potser es pot interpretar el resultat pensant que aquestes mares no se senten segures escrivint en català. L'opció d'utilitzar català-castellà queda més en segon terme. Si comparem l'ús del català oral (més fàcil) en la relació amb el centre de les mares de 2n de batxillerat i les de 1r d'ESO, la disminució és del 28,95%. Òbviament, ara s'exclou la possibilitat d'emprar altres llengües.

En el cas dels pares, en les seves relacions amb l'institut, en general també utilitzen més el llenguatge oral que l'escrit, menys a CFGM. Tant en la comunicació oral com escrita s'utilitza més el castellà a 1r, 2n i 4t d'ESO (oral només) i CFGM. En canvi, s'usa més el català a 3r d'ESO, i a 1r i 2n de batxillerat (oral en els dos casos). A 4t d'ESO, 1r i 2n de batxillerat està equilibrat el nombre de pares que utilitzen català i castellà per comunicar-se per escrit. Veiem, però, que a l'hora d'escriure el català els percentatges baixen en tots els cursos menys a 1r i 4t d'ESO on augmenten. Es calcula una mitjana d'un 10% menys de pares que es comuniquin en català escrit amb l'institut, encara que oralment utilitzin el català. Si comparem l'ús del català oral (més fàcil) dels pares de 2n de batxillerat amb els de 1r d'ESO, la disminució és del 21,9%.

RELACIONS PERSONALS I SOCIALS

Si s'hagués de respondre la pregunta: quina llengua utilitzen les mares fora del nucli familiar amb les amistats, quan van a comprar o a la feina? Les dades mostren resultats diversos. Per un costat, empren més el català amb les amistats les mares de l'alumnat de 3r i 4t d'ESO, així com les de 2n de batxillerat. Als altres cursos hi ha més mares que parlen castellà però, menys a CFGM que hi ha una diferència de l'11% entre una llengua i l'altra, a la resta de cursos la diferència és poca, al voltant del 4%. Per un altre costat, és a 3r d'ESO on hi ha més mares que utilitzen altres llengües per relacionar-se amb les amistats, per tant, amistats del seu entorn lingüístic. En aquest mateix curs es combina més el català-castellà a l'hora de relacionar-se amb les amistats; el mateix passa a 2n de batxillerat.

Quant a la llengua utilitzada al comerç, és a dir en les tasques quotidianes d'anar a comprar, el castellà domina en tots els cursos, menys a CFGM, on català i castellà s'usen equilibradament. En canvi, a 2n de batxillerat hi ha més mares que utilitzen el català. D'acord amb les dades obtingudes, l'ús del català al comerç baixa en un 19,67%.

A la feina, hi ha més mares d'alumnat de 1r, 2n, 4t d'ESO i 1r de batxillerat que parlen castellà; a 3r d'ESO i a 2n de batxillerat n'hi ha més que parlen català; a CFGM, les mateixes proporcions en una llengua que en l'altra. Sembla, doncs, que al lloc de feina es combini més el català i el castellà que als altres àmbits. A 2n de batxillerat, però, el nombre de mares que parlen català és el mateix que les que el combinen amb el castellà, dada a tenir en compte, essent aquest curs el que més usa el català en tots els aspectes. Aquest podria ser un indicador que les mares treballen amb gent que parla castellà i es fa el canvi de llengua, o bé que estan

de cara al públic i també han de parlar més castellà. Només a 2n de batxillerat hi ha també mares que a la feina combinen el català amb una altra llengua, poc habitual.

Per últim, fixant-nos en tots els resultats que conformen el bloc d'usos lingüístics en l'àmbit de les relacions personals i socials, el curs on hi ha més mares que parlen castellà és 2n d'ESO, amb una mitjana del 46%.

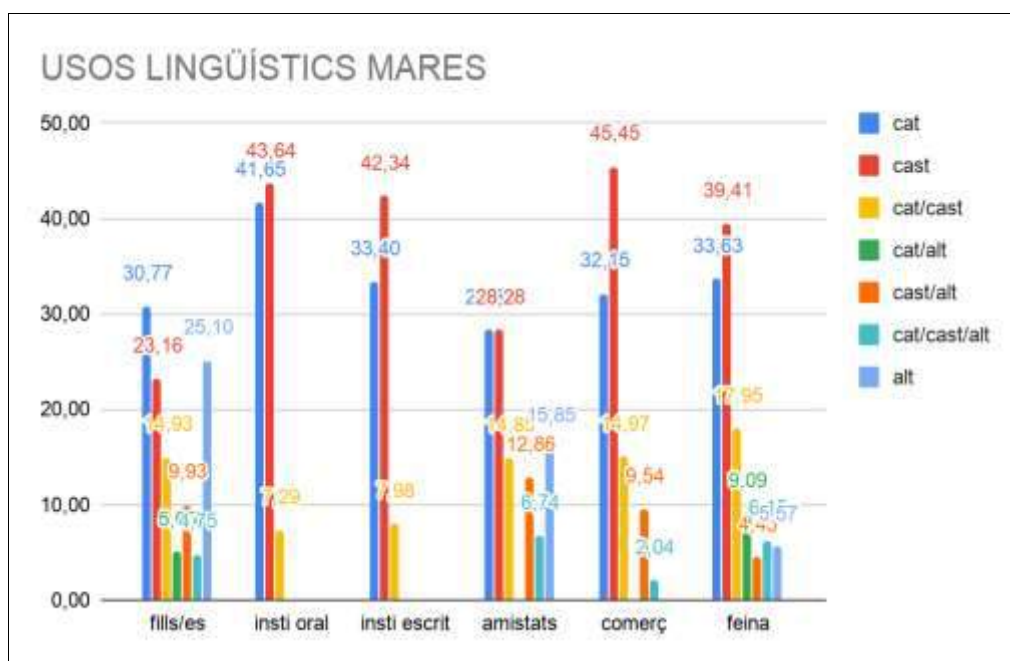
Traslladada la pregunta amb què iniciava aquest apartat als comportaments dels pares, el curs on n'hi ha més que parlin català amb les amistats és a 2n de batxillerat; l'ús del català amb les amistats supera el del castellà en els pares de 1r i 4t d'ESO, i 1r i 2n de batxillerat. Als altres cursos hi ha més pares que parlen castellà, amb una diferència d'un 12% entre una llengua i l'altra (català i castellà). Paral·lelament és a 4t d'ESO on hi ha més pares (un 20%) que utilitzen altres llengües per relacionar-se amb les amistats —tot i que no es pot concretar quines—, és a dir, els mateixos que utilitzen el castellà. Els pares de l'alumnat de 2n d'ESO són els que menys parlen català amb les amistats (7,27%) i també en aquest és on hi ha més pares que combinen català i castellà (16,36%).

Quant a la llengua utilitzada al comerç, el castellà domina en tots els cursos menys a 2n de batxillerat i CFGM, amb una mitjana d'un 37% de pares que l'empren habitualment. El cas, però, que més cal tenir en compte és el de 3r d'ESO. Així, mentre que en les relacions amb l'institut hi ha un 45,45% de pares que es comuniquen oralment en català i un 33,33% que ho fan en castellà, quan s'ha d'anar a comprar el patró s'inverteix: un 48,48% parlen castellà i un 36,36% català. D'acord amb aquestes dades es pot afirmar que el català al comerç ha disminuït gairebé un 21%, un punt i mig per damunt de les mares. Pel que fa a altres resultats destacables, a 1r de batxillerat és el curs on els pares combinen més el català i castellà (21,74%) i a 2n de batxillerat i CFGM no hi ha pares que alternin l'ús de llengües distintes.

En l'àmbit de la feina, hi ha més pares que parlen castellà a tots els cursos. Els de l'alumnat de 2n de batxillerat, el curs on en la majoria dels ítems predominava el català, en aquest cas la comunicació en català s'equilibra amb l'alternança català-castellà (27,27%). Talment com amb les mares, la possibilitat de l'alternança català-castellà és molt habitual en l'entorn laboral, tot i que percentualment els resultats dels pares que combinen les dues llengües coincideixen amb els que usen el castellà a la feina, en les comunicacions orals amb l'institut

o al comerç. El curs on hi ha menys pares que parlin català és 2n d'ESO (9%) i els que més l'usen són els de l'alumnat de CFGM (33,33%).

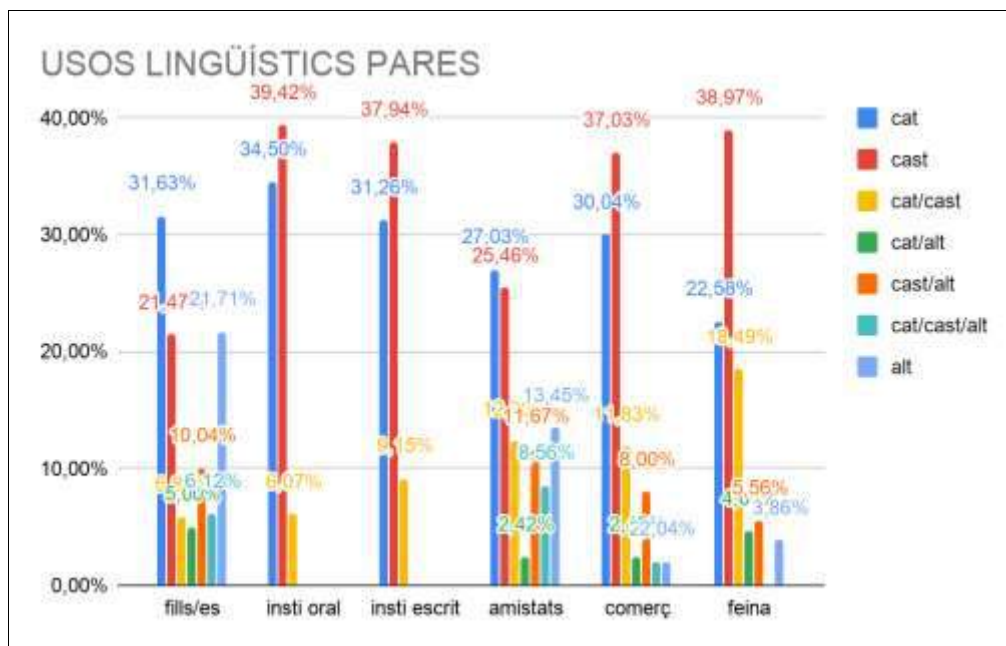
En síntesi, fent un resum de les dades de tots els cursos i valorant tots els ítems enquestats, veiem que on les mares usen més el català és en les relacions orals amb l'institut (41,65%), seguit per la seva utilització en l'àmbit laboral (33,63%). El castellà és més usat a l'àmbit comercial i les llengües pròpies s'empren en les relacions fills-filles. En qualsevol cas, la llengua que predomina fora del cercle familiar o d'amistats és el castellà.

Gràfic 126. Usos lingüístics de les mares de l'alumnat de l'institut.

Per la seva banda, els pares utilitzen més el català a casa i en les comunicacions amb l'institut; amb les amistats la diferència entre l'ús del català i el castellà és poca i, tant al comerç com a la feina, domina el castellà. Les llengües pròpies tenen protagonisme en el cercle familiar i d'amistats. Quant a l'alternança català-castellà es produeix majoritàriament en l'entorn laboral.

Gràfic 127. Usos lingüístics dels pares de l'alumnat de l'institut.

Per cloure aquest apartat, si ens fixem ara en la globalitat de les dades relatives als usos lingüístics familiars (mares i pares), es constata que és més que evident la disminució del català, tant en les relacions familiars com en les institucionals, d'amistats, de comerç o laborals: a casa del 50% al 24,49% (un 25%); comunicació oral amb l'institut d'un 59,09% a un 33,67% (un 25,42%); comunicació escrita a l'institut, d'un 45,45% a un 34,69% (un 10,76%); amb les amistats, d'un 45,45% a un 26,53% (18,92%); al comerç, d'un 45,45% a un 22,45% (23%); a la feina, d'un 27,27% a un 25,51% (1,76%). Així doncs, on més ha disminuït l'ús del català ha estat en la comunicació oral amb l'institut, seguit de la llengua utilitzada a casa i al comerç.

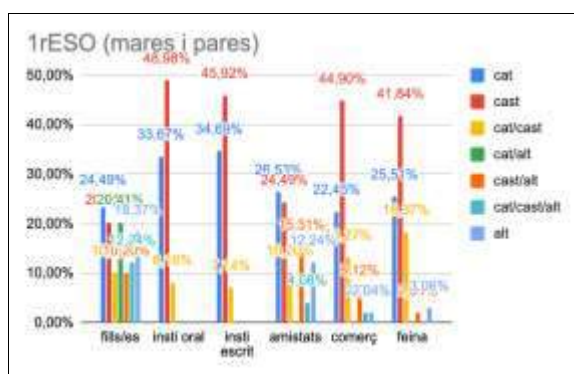
S'observa també un gran augment de l'ús de la llengua al·lòctona en l'àmbit familiar. De cap progenitor d'alumnat de 2n de batxillerat que l'empra es passa a un 18,37% a 1r d'ESO (romanès, xinès, panjabi, àrab, berber, urdú, gringo, bambara, mandinga, sarahule, rus, portuguès, francès, serer, wòlof). A mesura que les famílies es van integrant, es nota una disminució de l'ús d'aquestes llengües per part de les mares i un increment de la combinació llengua al·lòctona-castellà, però gairebé mai la combinació català-llengua al·lòctona.

També va disminuint la combinació català-castellà en els diferents àmbits: a casa de 27,27% es passa a un 12,24%; amb les amistats de 27,27% a 12,24%; al comerç de 18,18% a 14,29%; a la feina de 36,36% a 16,33%; en les relacions orals amb l'institut de 9,09% a 8,16% i, en les

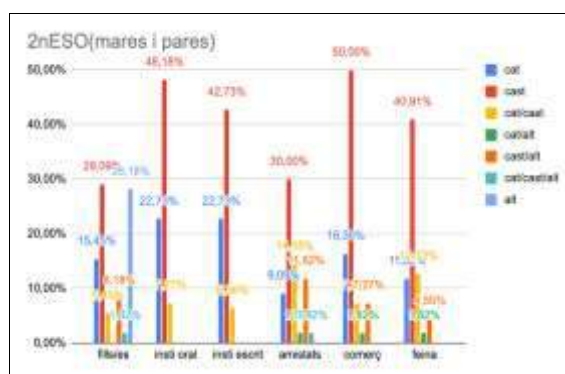

escrites, de 9,09% a 6,12%. De la transició de l'ús dels dos idiomes es passa al predomini del castellà perquè és el que domina entre l'alumnat descendent d'immigrants majoritàriament de països africans, centreamericans, sud-americans i d'Europa de l'Est. Tenint en compte tots els ítems, les dues llengües s'alternen un 19,69% a 2n de batxillerat i un 11,22% a 1r d'ESO.

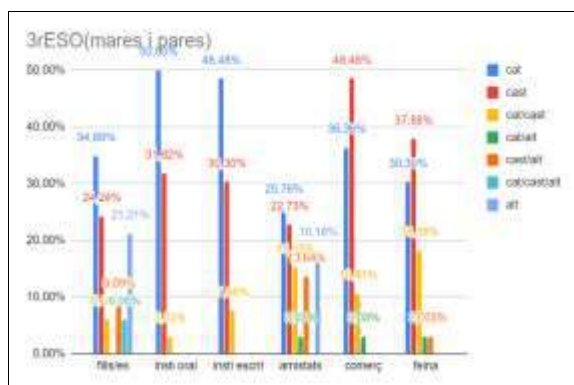
Si comparem pares i mares per veure si hi ha diferències destacables, observem que les pautes d'usos lingüístics són molt similars. Hi ha un 3,39% més de mares que parlen la llengua al·lòctona a casa i un 4,22% més de mares que es comuniquen oralment en castellà amb l'institut. Al comerç també hi ha més mares que parlen castellà (un 8,42% més que de pares). Al lloc de feina, per altra banda, hi ha un 11% més de mares que parlen català.

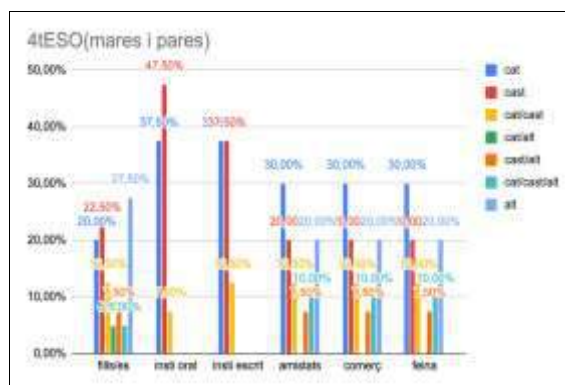
Gràfic 128. Usos lingüístics de mares i pares de 1r d'ESO.

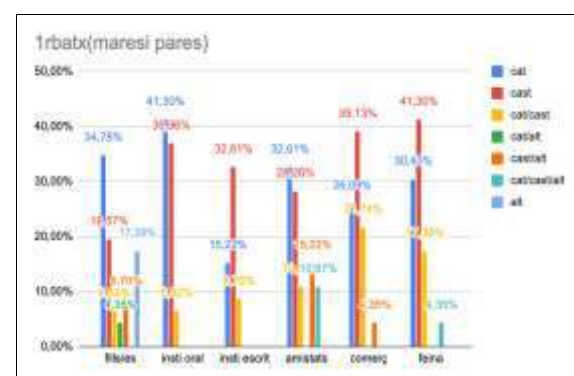
Gràfic 129. Usos lingüístics de mares i pares de 2n d'ESO.

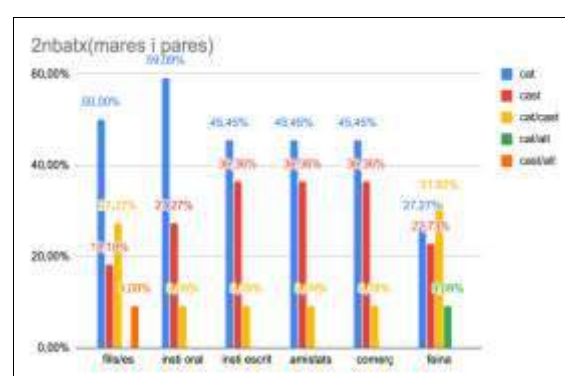
Gràfic 130. Usos lingüístics de mares i pares de 3r d'ESO.

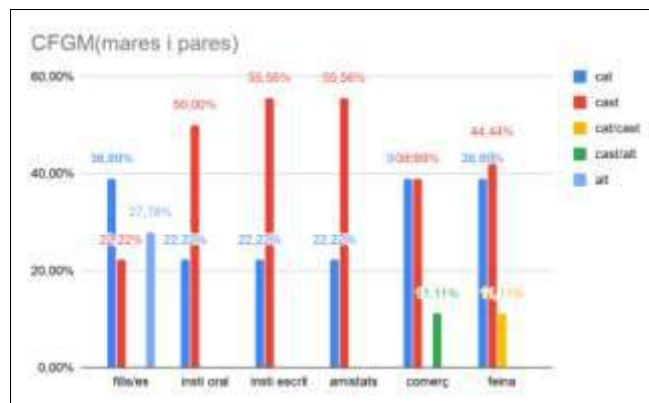
Gràfic 131. Usos lingüístics de mares i pares de 4t d'ESO.

Gràfic 132. Usos lingüístics de mares i pares de 1r batx.

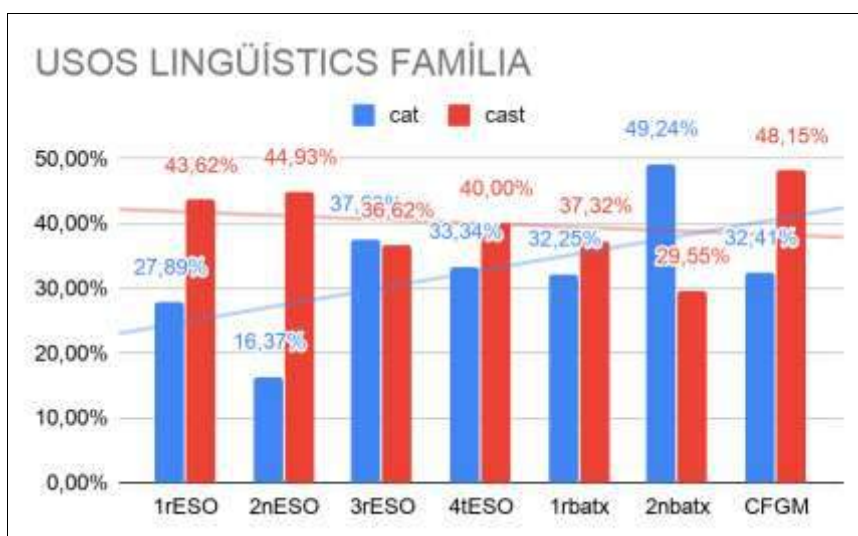

Gràfic 133. Usos lingüístics de mares i pares de 2n batx.

Gràfic 134. Usos lingüístics de mares i pares de CFGM.

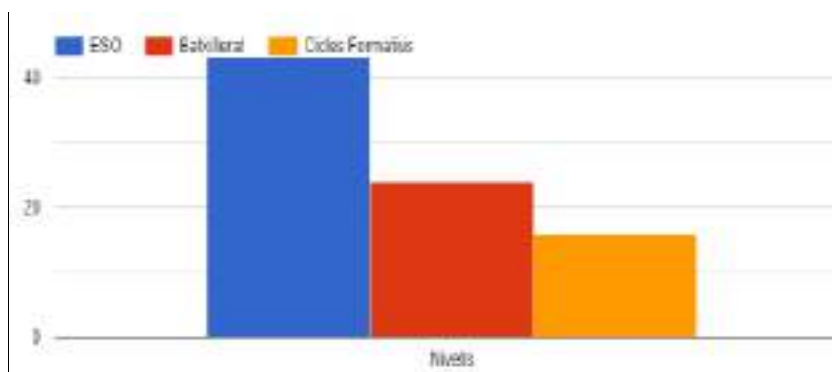
Globalment, doncs, la conclusió és que en general s'observa una important disminució de l'ús del català en els diferents àmbits de relació de les famílies de l'alumnat, especialment a primer cicle de l'ESO i exceptuant els de 2n de batxillerat.

Gràfic 135. Usos lingüístics de les famílies de l'alumnat de l'institut per cursos.

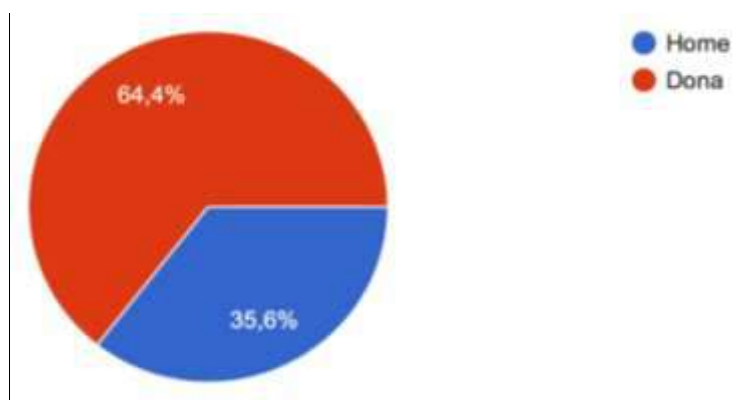
6.1.3. Dades del professorat

Els qüestionaris que es van enviar a tot el professorat de l'institut finalment van ser respostos per un total de 58 docents que, com ja he avançat a l'apartat de metodologia, ratllen el 70% de representativitat. Com es pot veure en el gràfic següent, la majoria imparteixen docència a l'ESO (43) i batxillerat (24), però també es van tenir en compte els de cicles formatius (16).

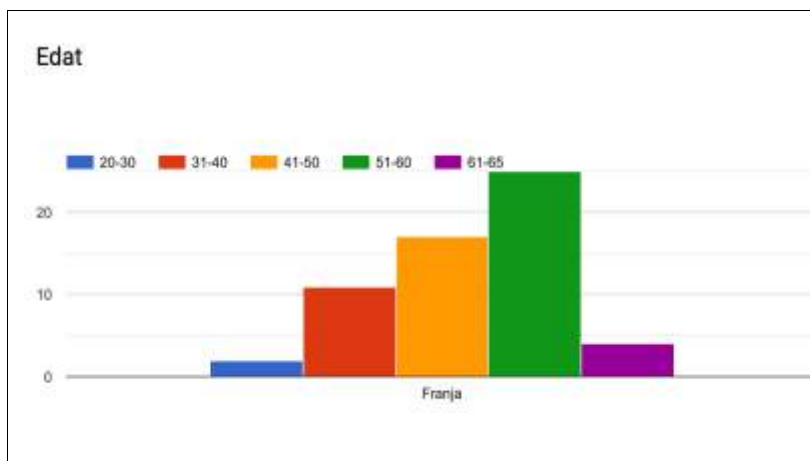
Gràfic 136. Respostes del professorat per cursos impartits.

Pel que fa al perfil del professorat que integra el claustre del centre penso que és poc rellevant per als objectius de la meua anàlisi, ja que podríem dir que en bona part es deu a circumstàncies casuals. Amb tot, es constata que a l'institut Guindàvols hi imparteixen docència més professores que professors, dada que queda reflectida en el percentatge de respostes compilades.

Gràfic 137. Respostes del professorat per sexe.

En relació amb la variable *edat* cal dir que no es tracta d'una plantilla gaire jove ja que el gruix de docents se situen en la franja d'edat dels 41-60 anys: 4 professors estan en la franja entre 61- 65 anys; 24 en la compresa entre els 51 i 60 anys; 17 entre 41-50 anys; 11 entre els 31-40; i només 2 tenen entre 20 i 30 anys.

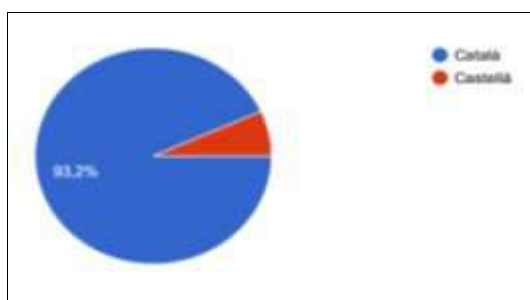

Gràfic 138. Respostes del professorat per edats.

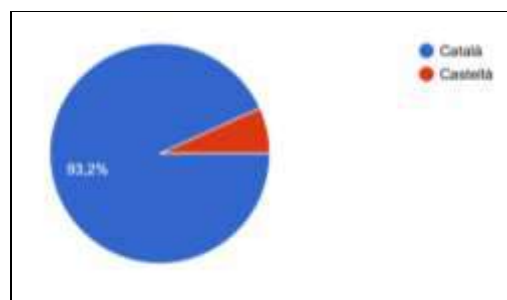
Les dades més rellevants, però, atenent als meus objectius, corresponen als usos lingüístics d'aquest professorat en el desenvolupament de la seva activitat docent o de relació amb els diferents col·lectius del centre. Tenint en compte el tipus de preguntes que se'ls van formular podríem dividir l'exposició de resultats segons correspongui a: *a)* usos personals (com a individu i com a docent), *b)* usos de relació amb companys/es de feina *c)* usos amb alumnat i mares i pares.

a) Usos personals

En general, es podria afirmar que el professorat del centre és majoritàriament de parla catalana i aquesta és la llengua que utilitza habitualment per comunicar-se oralment i per escrit.

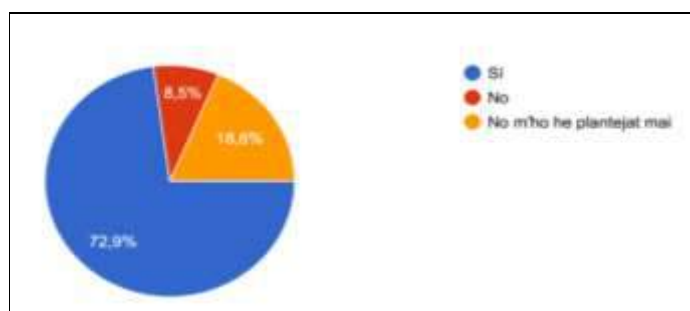
Gràfic 139. Llengua en què parla habitualment el professorat.

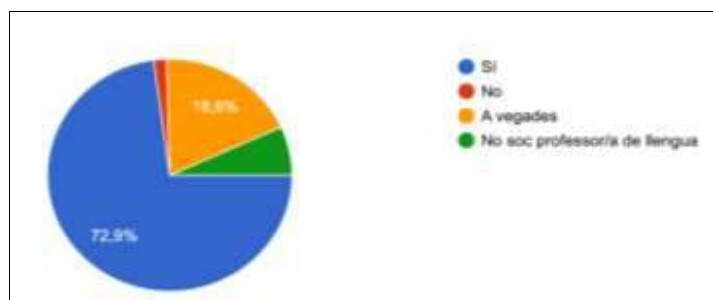
Gràfic 140. Llengua en què escriu habitualment el professorat.

Aquesta de fet és una circumstància personal que potser ajuda a entendre el resultat d'alguna resposta com ara que un terç del professorat no s'hagi plantejat o no hagi activat cap mesura de potenciació de l'ús del català a l'aula —potser senzillament perquè no li cal fer-ho?. En percentatges similars, tampoc han vetllat conscientment per la correcció lingüística de les

seves manifestacions orals i escrites a l'aula. Tanmateix, no cal dir que d'aquests resultats també se'n pot extraure una altra lectura: o bé que demostrin una descurança (socio)lingüística per part del professorat implicat o bé que no tinguin en compte el contingut del Projecte lingüístic de centre: «L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català, l'equip docent ha d'aplicar a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita» (PLC, 2018, apartat 3.c).

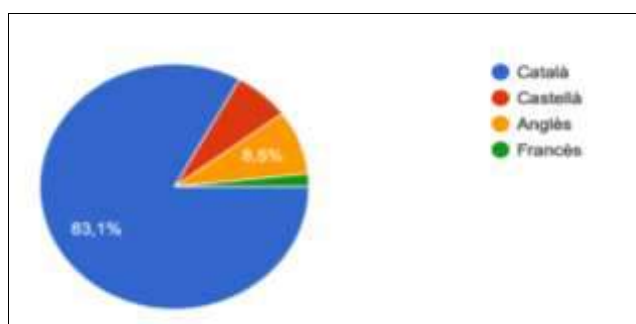

Gràfic 141. Respostes del professorat sobre la potenciació de l'ús del català a l'aula.

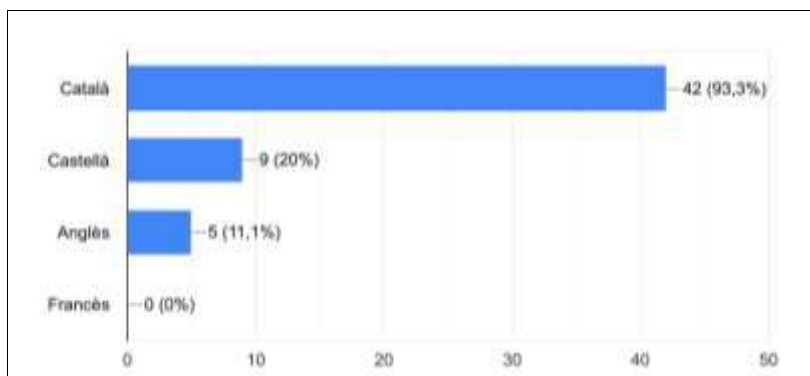
Gràfic 142. Respostes del professorat que té en compte la correcció lingüística en les manifestacions orals o escrites a l'aula.

També la llengua catalana és majoritàriament la llengua vehicular emprada a les classes, tot i que en aquest cas el percentatge baixa per una raó òbvia: la llengua d'instrucció que s'ha d'utilitzar en algunes assignatures és necessàriament una altra (castellà, anglès i francès).

Gràfic 143. Llengua en què el professorat explica a classe.

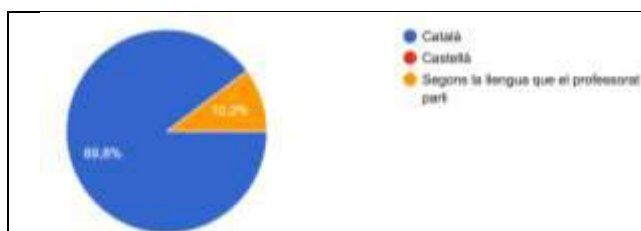
Igualment succeeix pel que fa a la llengua utilitzada en la presentació escrita de materials a l'aula o en altres pràctiques docents relacionades amb les matèries que imparteix cada professor/a.

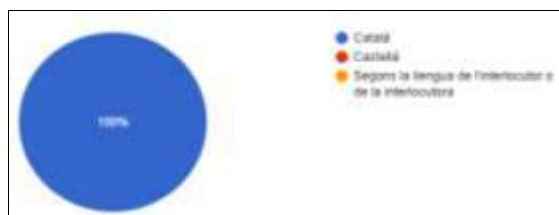
Gràfic 144. Llengua en què estan escrits els materials que el professorat utilitza a l'aula.

b) Usos de relació amb companys/es de feina

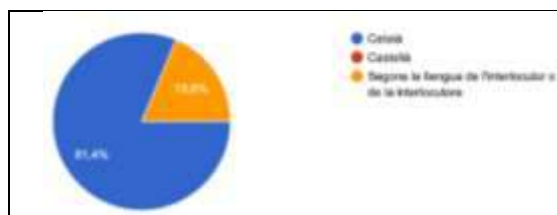
En l'apartat de les relacions que qualsevol professor/a manté diàriament amb altres membres de la comunitat educativa del centre he inclòs tant altre professorat com el col·lectiu del PAS i PAC. Globalment ja veiem que es manté un percentatge també majoritari de l'ús del català en els intercanvis comunicatius que es generen.

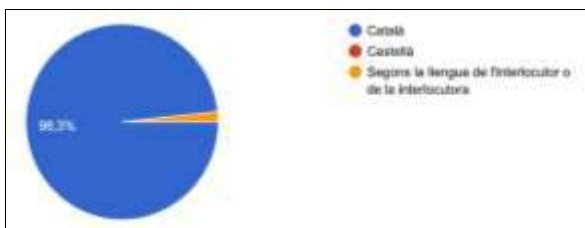
Gràfic 145. Llengua en què el professorat es dirigeix habitualment a la resta del professorat.

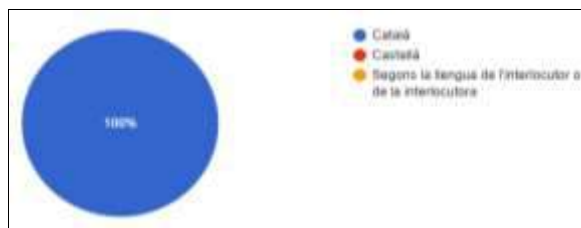
Gràfic 146. Llengua en què el professorat es dirigeix al personal de consergeria

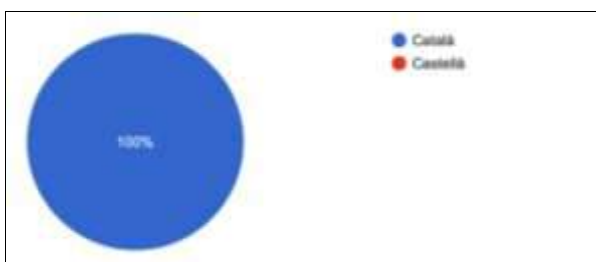
Gràfic 147. Llengua en què el professorat es dirigeix al personal de secretaria.

Gràfic 148. Llengua en què el professorat es dirigeix al personal de cafeteria.

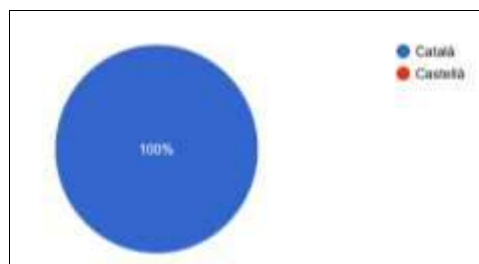
Gràfic 149. Llengua en què el professorat es dirigeix a la bibliotecària.

Gràfic 150. Llengua que el professorat utilitza amb l'educadora d'Educació Especial.

Gràfic 151. Llengua que el professorat utilitza amb la vetlladora.

Gràfic 152. Llengua que el professorat utilitza amb la Tècnica d'Integració Social.

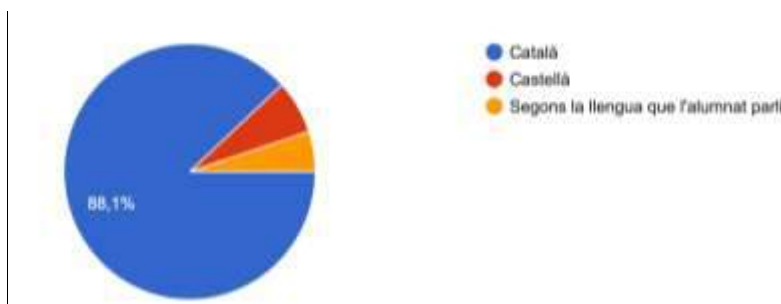
A partir de les dades que mostren els gràfics es poden fer alguns comentaris més puntuals. Per una banda, si a secretaria hi treballen dos administratius i un 18,6% del professorat declara que s'hi dirigeix segons la llengua que parli la persona interlocutora, això implica que a secretaria es parla castellà. Sorprenent és que no es declari el mateix a consergeria, ja que les circumstàncies són les mateixes, i havent constatat en l'observació directa efectuada en els dos llocs que hi ha professorat que també s'adreça al personal de consergeria en castellà. Podríem parlar, doncs, d'una discordança entre les dades declarades i les observades. A la cafeteria passaria el mateix, però aquest cop hi ha un 1,7% de professorat que admet que, depenent de la llengua de la persona interlocutora, utilitza el castellà o el català. A la biblioteca, aquell 1,7% declara que s'hi adreça en castellà. Crec que el canvi de llengua és tan automàtic que moltes vegades les persones no són conscients que estan fent-ho i, per tant, no ho poden declarar.

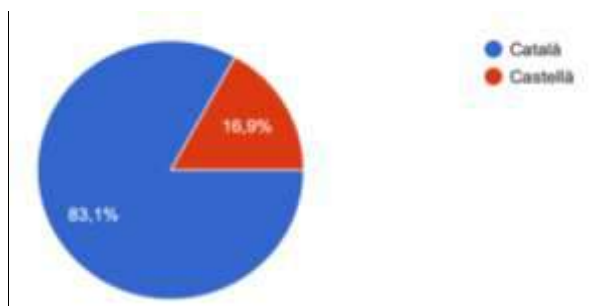
c) Usos amb alumnat i famílies

Entre el professorat, tot i que un 93% assegura comunicar-se en català amb l'alumnat, després hi ha un 6,8% que s'hi adreça en castellà, percentatge al qual hi podríem afegir el 5,1% del professorat que respon "segons la llengua que l'alumnat parli", que implica alternança de llengües. De fet, pel que he observat, és un eufemisme utilitzat per dir "llengua castellana" o "si un parla castellà, es parla castellà", perquè no crec que passi amb cap altra llengua de les que es parlen al centre (francès, anglès o qualsevol altra).

Per tant, hi hauria un 12% de professorat que utilitza el castellà, fet que aniria bastant en paral·lel al percentatge de professorat que es dirigeix en castellà a l'alumnat nouvingut (un 16,9%). Això implica que el treball fet a l'aula d'acollida es veu malmès per la comunicació en castellà d'una part del professorat amb aquest tipus d'alumnat.

Gràfic 153. Llengua en què el professorat es dirigeix habitualment a l'alumnat.

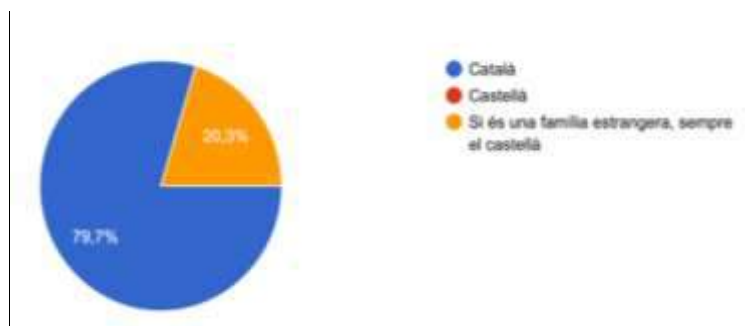

Gràfic 154. Llengua en què el professorat es dirigeix habitualment a l'alumnat nouvingut.

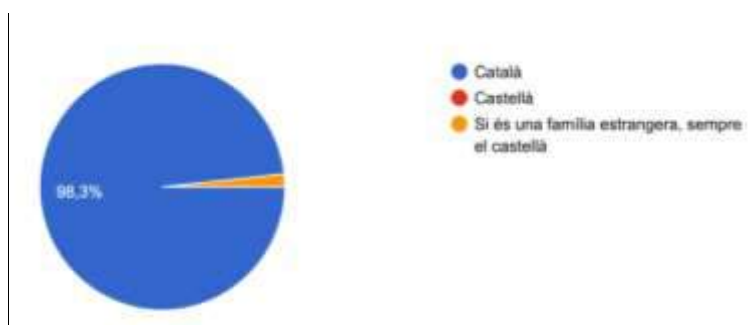
Finalment, cal indicar que la situació que acabo de descriure es repeteix amb la comunicació amb les famílies. Així, un 20,3% es comunica en castellà, si s'adreça una família estrangera, pressuposant que, per aquest motiu, no entenen el català o bé perquè la família expressa la

seva incapacitat per entendre'l. En la part escrita sembla que hi ha més recança a emprar la llengua oficial (català) però no vehicular.

Gràfic 155. Llengua utilitzada pel professorat per comunicar-se oralment amb les famílies.

Gràfic 156. Llengua utilitzada pel professorat per comunicar-se per escrit amb les famílies.

6.1.4. Dades del PAS i PAC

Les respostes obtingudes del col·lectiu del PAC (educadora (1 resposta), TIS (1), vetlladora, bibliotecària (1) i servei de cafeteria (1)) i PAS (secretaria (1) i consergeria (3)), situen la mostra en un 66,6% de representativitat. En tots els casos es tracta de dones que se situen per *edat* en les franges següents:

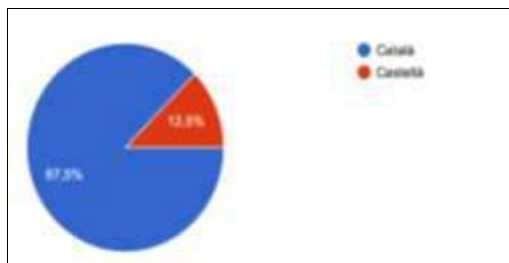

Gràfic 157. Respostes del PAS i PAC per edat.

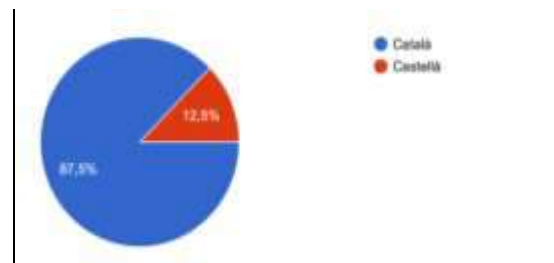
Pel que fa a l'anàlisi de dades corresponent als seus usos lingüístics al centre s'han tingut en compte els mateixos apartats que s'han establert en el cas del professorat.

a) Usos personals

Des del punt de vista del perfil lingüístic personal es pot afirmar que el col·lectiu del PAC i PAS són majoritàriament de parla catalana ja que aquesta és la llengua que empren habitualment per expressar-se oralment i per escrit.

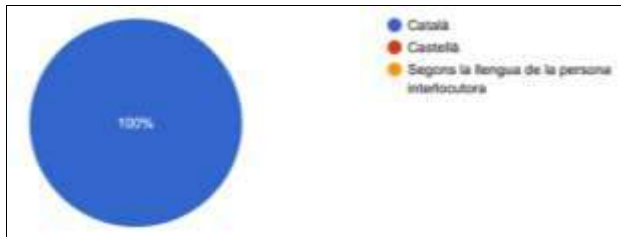
Gràfic 158. Llengua en què el PAS/PAC parla habitualment.

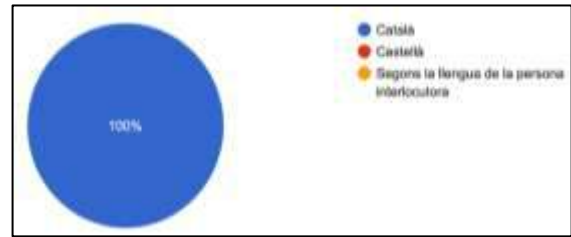
Gràfic 159. Llengua en què el PAS/PAC escriu habitualment.

b) Usos de relació amb companys/es de feina

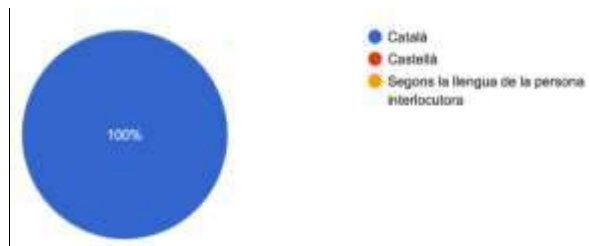
Les dades relatives a la relació que mantenen amb el professorat, el personal de consergeria, la vetlladora, l'educadora, la TIS i la bibliotecària —entre l'alumnat un 25'56% s'hi adreçava en castellà i, entre el professorat, un 1,7%— són del tot definitòries també: en tots els casos utilitzen sempre el català en els intercanvis comunicatius que hi estableixen.

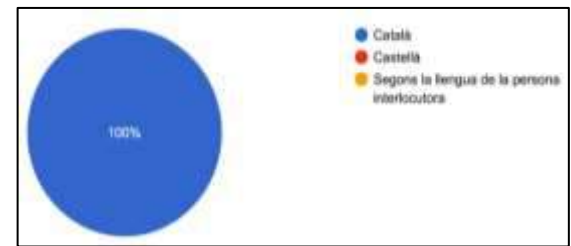
Gràfic 160. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix habitualment al professorat.

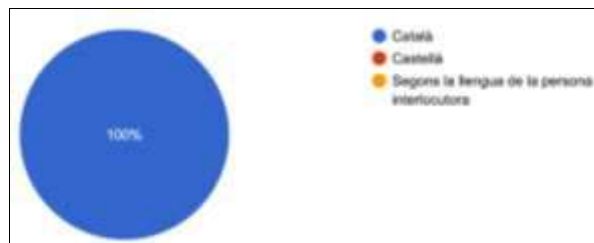
Gràfic 161. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix al personal de consergeria

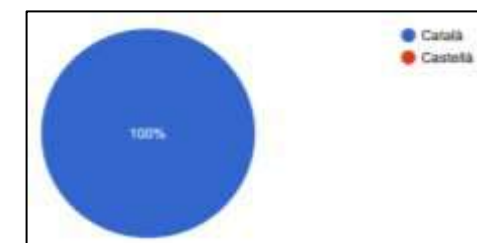
Gràfic 162. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix a la vetlladora.

Gràfic 163. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix a l'Educadora d'Educació Especial

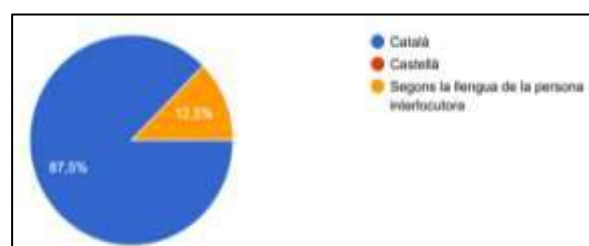

Gràfic 164. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix a la Tècnica d'Integració Social.

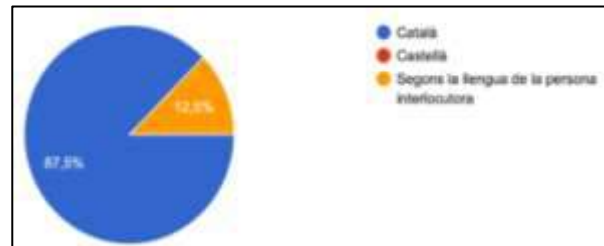

Gràfic 165. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix a la bibliotecària.

Però la comunicació varia quan s'adrecen a secretaria o a la cafeteria. El 12,5% declara que depèn de la persona interlocutora. Això significa que, tant a un lloc com a l'altre, hi ha algú que no utilitza normalment el català com a llengua vehicular.

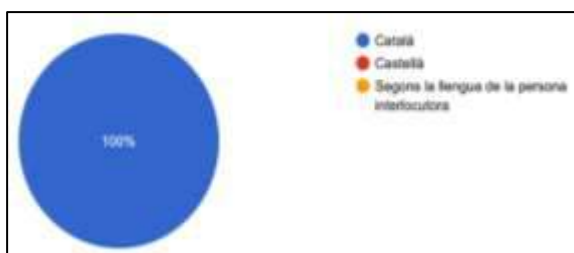
Gràfic 166. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix al personal de secretaria.

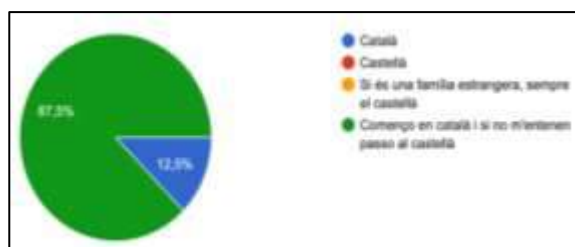
Gràfic 167. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix al personal de cafeteria.

c) Usos amb alumnat i famílies

Malgrat els resultats que es poden visualitzar als dos darrers gràfics, sembla que el comportament varia quan els membres del PAC i PAS s'adrecen a l'alumnat, ja que afirmen que ho fan sempre en català, independentment de la llengua de l'interlocutor/a. La situació, però, varia quan es comuniquen amb les famílies d'aquest alumnat. En aquest cas novament es produeix el canvi de llengua, és a dir s'utilitza el castellà, si es detecten dificultats de comprensió, quan l'interlocutor té una altra llengua al·lòctona. Això succeeix en un percentatge molt alt (87,5%) i només un 12,5% es resisteix al canvi.

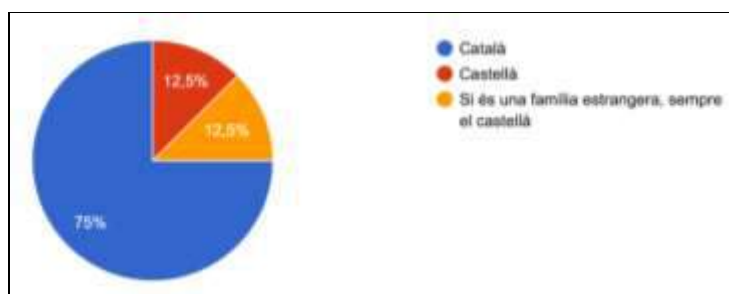

Gràfic 168. Llengua en què el PAS/PAC es dirigeix habitualment a l'alumnat.

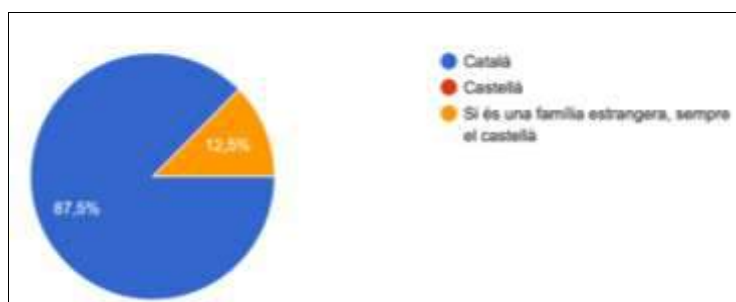
Gràfic 169. Llengua en què el PAS/PAC es comunica oralment amb les famílies.

Quan la comunicació és produïda per escrit, l'ús del català queda reduït al 75%. El 12,5% de “si és família estrangera sempre en castellà”, continua amb la pressuposició de la incapacitat de la família forana per entendre el català escrit i prendre-li així l'oportunitat que el pugui aprendre.

Gràfic 170. Llengua en què el PAS/PAC es comunica per escrit amb les famílies.

Finalment, els resultats relatius a la llengua emprada en la comunicació via telefònica aporten unes dades una mica contradictòries. En la pregunta sobre la comunicació oral amb les famílies, ningú respon l'opció “sempre en castellà si és una família estrangera”. En canvi sí que ho fa en la comunicació telefònica.

Gràfic 171. Llengua en què el PAS/PAC contesta habitualment al telèfon del centre.

En conclusió, doncs, sembla que el personal no docent de l'institut utilitza més el català amb el professorat i l'alumnat; algú utilitza el castellà quan s'adreça a secretaria o a consergeria, i és molt més freqüent el canvi de llengua quan es dirigeixen a les famílies no catalanoparlants i que sembla que no entenen el català.

6.2. Dades observades

En la primera part d'aquest capítol he fet una descripció bàsicament quantitativa de les dades obtingudes a les enquestes. En aquesta segona, però, l'objectiu és fer una valoració més aviat de tipus qualitatiu de les dades observades. Tal com he esmentat en l'apartat de metodologia, l'observació que he realitzat és de dos tipus: directa i participant. La directa es va realitzar a secretaria (alumnat-famílies-PAS), a consergeria (alumnat-famílies-PAS), a la cafeteria (alumnat-professorat-PAC), als passadissos i al pati (alumnat). En total es van comptabilitzar 77 intercanvis comunicatius a secretaria, 798 a consergeria i 268 a la cafeteria. En l'observació participant, que correspon a les converses que vaig enregistrar en horari de pati, hi van intervenir: 6 alumnes de 1r d'ESO, 1 de 2n d'ESO, 4 de 3r d'ESO, 15 de 4t d'ESO, 29 de 1r de batxillerat —inclosa jo— i 5 de 2n de batxillerat. Els comportaments lingüístics més rellevants són els que tot seguit comentaré.

6.2.1. Observació d'usos i comportaments lingüístics al centre

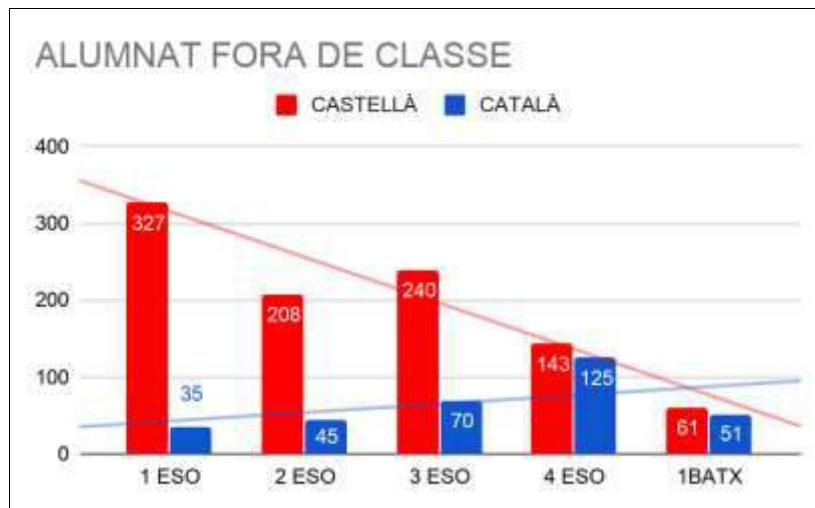
Independentment del que transcorre en el marc de les aules, està clar que a l'institut hi ha espais que, sovint esdevinguts només llocs de pas, generen molts intercanvis comunicatius i que són una mena de termòmetre que mesura la vida del centre, també des del punt de vista sociolingüístic. Em refereixo, com he dit al principi, a la secretaria, consergeria, cafeteria, als passadissos i al pati.

A secretaria, els dos interlocutors fixos són un administratiu i una administrativa. Des del punt de vista lingüístic, cal destacar que un parla normalment en castellà i l'altra ho fa en català. En les meves hores d'observació vaig constatar que, efectivament, es detectava un augment de l'ús del castellà i un canvi de llengua bastant immediat al castellà. No puc comparar les actituds de la persona en qüestió, a través de les dades declarades, perquè no va respondre el qüestionari de l'enquesta. Tanmateix, l'observació sí que contrasta amb els resultats de les enquestes fetes a l'alumnat, segons el qual, en un 73,56% es comuniquen en català amb secretaria. Cal tenir en compte que hi ha alumnat, especialment el més jove, que confonen secretaria amb consergeria, i que majoritàriament l'alumnat es comunica amb la persona de secretaria que parla català. També s'ha d'anotar l'observació que en un moment donat va fer la secretària al secretari: “Parla en català, si no, no sortirà bé l'estudi”. No sabia dir què entenia per ‘bé’.

A consergeria, a diferència de secretaria, i sempre tenint en compte que la meua presència podia modificar alguna actitud, vaig observar un major ús del català, sobretot per part d'una de les conserges, qui mai canvia de llengua. L'altra conserge canvia més sovint al castellà, sempre que no interactuï amb l'altra companya de feina, argumentant que “és una qüestió de respecte”. En les enquestes de l'alumnat el 73,50% afirma que es comunica en català amb consergeria. L'anàlisi novament contrasta amb les enquestes fetes al PAS-PAC, en què no hi consta ningú de consergeria que es dirigeixi a l'alumnat en castellà. Cal dir, però, que no vaig fer tasques d'observació amb la conserge de la tarda, que està en contacte majoritàriament amb alumnat de cicles formatius.

Pel que fa a la cafeteria, hi treballen tres persones, tot i que només una va respondre l'enquesta. En l'observació directa no es produeix mai interacció amb les dues alhora —la tercera treballa en torn de tarda— per la qual cosa no hi ha possible influència del comportament lingüístic d'una sobre l'altra. A la cafeteria l'ús predominant ja no és el català sinó el castellà. L'ús del català predomina en una de les noies (L) i el castellà en l'altra (C). Així, aquesta darrera, malgrat que l'alumne utilitzi el català, ella utilitza el castellà. L'altra (L) se sol dirigir directament en castellà a l'alumnat o professorat amb qui probablement sempre ha parlat en castellà o qui, en algun moment, se li ha dirigit a ella en castellà. M'he adonat que, quan no se sent observada, utilitza més el castellà. Aquestes dades observades tornen a contrastar amb les declarades ja que a les enquestes no hi consta ningú que es dirigeixi a l'alumnat en castellà a la cafeteria.

A banda, però d'aquests espais vaig observar què passava als passadissos i al pati. En aquests casos els/les interlocutors/res acostumen a ser alumnat. L'observació directa de l'alumnat fora de l'aula s'ha fet aquest curs, per tant, encara es podrà veure més la progressió ascendent de l'ús del castellà, ja que el 1r d'ESO correspon a l'alumnat arribat nou el curs 2019-2020.

Gràfic 172. Ús per cursos del català i castellà fora de classe.

La línia de tendència marca un ascens fulgurant de l'ús de la llengua castellana i podríem dir que una mort lenta de la catalana.

Els resultats en aquest cas no poden ser més esclaridors. L'evidència de l'ús del català residual en les relacions fora de l'aula de l'alumnat actual porta a la confirmació d'una de les meves hipòtesis: la immersió s'ha vist superada per la immigració. En definitiva, l'observació directa és un instrument fonamental per copsar la realitat sociolingüística i útil per contrastar amb les dades declarades.

6.2.2. Observació d'usos en intercanvis comunicatius espontanis

El tractament de les dades obtingudes en l'observació participant és una tasca difícil, que planteja dubtes i problemes metodològics, i els resultats de la qual penso que poden ser enganyosos. De fet, es va intentar enregistrar converses d'arreu, però, quan no es coneix l'alumnat, no se sap si canvien de llengua perquè l'altre és castellà (o català), o bé parlen la pròpia. Per tant, les converses enregistrades d'altres cursos que no siguin 4t d'ESO o batxillerat són testimonials, tant perquè són molt curtes com perquè jo no conec suficientment aquest alumnat per fer-ne les valoracions adequades.

Si ens fixem, doncs, en el major volum d'emissions enregistrades, que corresponen a alumnat de 4t d'ESO i batxillerat, d'una banda, s'observa que predomina l'ús del català, si la conversa comença en català o es pot canviar al català si hi ha una persona que el parla. D'altra banda,

pesa la llengua amb la qual la gent ha començat a relacionar-se des de petits. Hi ha el cas concret d'alguna alumna procedent de Romania, que normalment parla castellà, i provoca que una altra companya catalanoparlant, amb qui són amigues de petites, canviï de llengua (castellà).

En general es canvia fàcilment d'idioma, depenent de la persona a qui ets dirigeixes. També s'observa que, si es parla de temes més acadèmics s'utilitza més el català; en canvi, si es parla de temes de fora de l'escola, com sortir de nit, s'utilitza més el castellà. En aquest sentit, hi ha un llenguatge juvenil força interferit (*bocata, zumito, pegar bronca, algo, liar, bueno*, etc.). Quan algú parla castellà, l'alumnat que parla dues llengües a casa canvia immediatament al castellà. Només dos cops, l'alumnat que parla normalment castellà, però que sap parlar català, va fer el canvi de català a castellà.

En la següent taula es poden detectar alguns comportaments de l'alumnat habitualment catalanoparlant (AL CAT), castellanoparlant (AL CAST) o bilingüe (AL CAT-CAST).

	AL CAT				AL CAST				AL CAT-CAST		
	curs	interv			curs	interv			curs	interv	
		CAT	CAST			CAT	CAST			CAT	CAST
T1					1E		2				
					1E		2				
T2	1B	3	15		4E		16				
					4E		19				
	1B	10	1		4E	1	1				
T3	1B	2							1B		
	1B	1									
T4	1B	2							1B	1	
	1B	2									
	1B	1									
	1B	1									
T5	1B	7							1B	7	
T6	1B	16			1B	3	6		1B		1

	1B		1		1B	8	6				
T7	1B	5	1						1B	6	
	1B	6							1B	7	
	1B	6									
	1B	13									
T8	1B	5			1B		1		1B	3	
	1B										
T9	2B	1									
	2B	1									
T10	1B	2							1B	3	
	1B	1									
T11	4E	3			4E				1B	19	
	4E										
	1B	6									
	1B	20									
	4E	1									
	4E	23									
T12	3E	3									
	1B	4									
T13	2B	6							1B	3	
	1B	5									
	1B	4									
T14	2B	2									
	2B	2									
T15	1B	10			1B	5			1B	5	
T16					1B		1				
					1B		1				
T17									1B	1	
									1B	1	
T18	1B	2									
	2B	2									

T19	1B	5	4					1B	2	
	1B	1								
	1B	7								
	4E									
	4E	2			4E		5			
T20	1B	8								
	1B	9								
T21	1E	5								
	1B	5								
T22	1B	3								
	1B	2								
T23	1B		1		1B			1B		1
	1B									
T24								1E		2
								1E		2
T25	2B	7								
	1B	6								
T26	1B	4			4E	3	1			
T27	1B		2		4E	6	3			
	1B	6								
T28	2B	3								
	1B	3								
T29	1B	4								
	1B	5								
T30	1B	4	2		1B	4	20	1B	14	24
	1B	33			1B					
	1B	3	2		1B					
T31	4E	9								
	4E	9								
	1B	7								

T32	1B	6									
	1B	7									
T33	1B	2	1		1B	1	4		1B	2	1
	1B	4									
T34	1B	4			1B		5				
T35	1B	15									
	1B	12									
	1B	3									
	1B	3									
T36	1B	8	7		4E	2	21				
	1B	31			4E		11				
T37	1B	2			1B		1		1B	1	2
	1B	1			1B		1				
	1B										
T38	4E	1			1B	4	3		1B	3	
	4E	1									
	1B	6									
T39	1B	32			1B		2		1B	10	1
					1B		2		1B	4	4
					1B	1					
					1B	10	3				
T40	1B	22			1B	33	4		1B	2	
	1B	7			1B	2	1				
	2B	3									
	1B	2									
T41	1B	2			4E		2				
T42	1B	1	1		1B		4		1B	2	
	1B	2			3E						
					3E						
T43	1B	38			1B	3	5		1B	4	
	2B	21	9		1B	1	8				

	1B	9	3							
T44	1B	2			4E	2				
T45	1B	6			4E	1	3			
T46	1B	18						1B	4	
	1B	17								
T47	1B	1						1B	1	1
	1B	1	1							
	1B		1							
T48	1B	5						1B	4	1
	1B		1							
T49	4E	4	1		1B		12	1B	2	10
	1B	28			1E	1				
	1B	9	13							
	1B	5	8							
T50	1B	18			1B		22	1B	8	9
	1B	8	28							
T51	1B	19						1B	6	
	1B	8						1B	2	1
	1B	5								

Taula 3. Comportaments lingüístics de l'alumnat enregistrat en converses espontànies.

Llegenda: T: codi de transcripció (v. annex 7), E: ESO, B: batxillerat.

- alumnat castellanoparlant que provoca canvi de llengua en d'altres alumnes catalanoparlants
- alumnat catalanoparlant que provoca canvi de llengua en d'altres alumnes castellanoparlants
- alumnat que canvia al castellà
- alumnat que canvia al català

L'anàlisi d'aquestes dades permet descriure en termes sociolingüístics algunes situacions i actituds que s'han posat de manifest en altres estudis (Galindo, 2006). En sentit genèric podríem afirmar que les converses espontànies enregistrades exemplifiquen fenòmens com les interferències i les alternances de codi, força habituals en les situacions de contacte de llengües.

Pel que fa a les interferències, que es poden comprovar a partir de les transcripcions (v. annex 7), com ja he exemplificat anteriorment són bàsicament de tipus lèxic i alguna de sintàctica, i solen ser produïdes per la influència del castellà sobre el català. Quant a l'alternança de codi,

es produeix bàsicament en dos circumstàncies. En primer lloc, segons si es produeix la incorporació d'un/a interlocutor/a de llengua diferent a la conversa i, en segon lloc, com ja he avançat, en funció d'alguns dels temes de què es parli. Globalment, les intervencions en què es produeix un canvi en l'ús del català cap al castellà són superiors (124 intervencions engront de 47). No es confirmaria, però, el fet que es produeixi més en alumnat bilingüe. D'altra banda, els índexs es mantenen més igualats quan l'alternança de codi, o directament ja el canvi, es produeix per la influència de la llengua de l'interlocutor. Això succeeix tant en una direcció com en una altra (en 142 intervencions alumnes que usen el castellà modifiquen la llengua dels que ho fan en català, i en 113 passa a la inversa). També en aquest cas, no hi hauria elements suficients per validar afirmacions d'alguns estudis (Galindo, 2006) en el sentit que els castellanoparlants són més fidels que els catalanoparlants a l'ús de la seva llengua familiar o a l'habitual en les seves xarxes socials.

Malgrat aquestes dinàmiques observades penso que la interpretació d'aquestes dades concretes no es poden generalitzar, bàsicament pel perfil de l'alumnat. Probablement, si les converses corresponguessin a alumnat, per exemple, de 1r o 2n d'ESO els resultats serien força diferents. Caldria veure, aleshores, en quins termes s'haurien de contrastar les dades declarades i les observades.

7. Conclusions

En iniciar aquest treball de recerca explicitava que el meu objectiu principal era analitzar la situació sociolingüística actual de l'institut Guindàvols, tenint en compte el perfil del professorat, de l'alumnat, de les famílies i del personal no docent, així com els seus usos i comportaments lingüístics. Com a alumna del centre des de fa sis anys, òbviament, partia de l'experiència i de les sensacions que vas acumulant quan et sents membre d'una comunitat lingüística, encara que sigui a l'entorn d'un espai tan reduït. En qualsevol cas, era prou conscient que no podia elaborar un TR a partir d'intuïcions o idees apriorístiques sinó que em calia fer-ho amb el rigor necessari. Aleshores vaig començar a definir la base metodològica de què havia de partir, valorant les aportacions de la sociolingüística. Però també en aquell moment vaig fer-me les primeres preguntes: l'institut actual és diferent del de fa sis anys? ho és molt més que el centre de fa trenta anys?, el tipus d'alumnat ha canviat?, la llengua que ara se sent més als passadissos i al pati és el castellà?, el professorat continua emprant prioritàriament el català a l'aula?, la llengua de relació amb els diferents col·lectius del centre (consergeria, secretaria, cafeteria, bibliotecària) és el català? Per intentar respondre alguna d'aquestes preguntes, però sobretot per saber d'on veníem, vaig iniciar la recerca documental a través principalment del contingut dels projectes lingüístics del centre (PLC) elaborats fins aleshores.

El PLC vigent de l'institut, que data de 2018, concreta molt poc el context sociolingüístic del centre i ho fa en els termes que ja he exposat al capítol 5. Aquesta circumstància, doncs, és la que m'ha dut a plantejar-me com a objectiu final del meu treball poder complementar la informació de l'actual PLC. A grans trets, i segons consta al document, s'observa una disminució de l'ús del català per part de l'alumnat i un progressiu augment de l'ús del castellà, probablement a causa de l'arribada de molt alumnat forà. Per contra, el professorat i altres membres de la comunitat educativa (PAS i PAC) continuen emprant el català com a llengua vehicular, llevat de casos personals i puntuals, sobretot en relació amb el darrer col·lectiu esmentat. La situació no és gaire diferent a la que es descrivia en el PLC de 2013. Potser el canvi més rellevant és que aleshores entre l'alumnat es constatava «un ús viu de la llengua catalana tant a dins de les aules com als espais de fora de l'aula, com poden ser els passadissos o el pati» i la presència del castellà es percebia com una tendència per part de l'alumnat «a utilitzar aquesta llengua sobretot en els espais comuns de l'institut».

Per disposar de dades més concretes del context sociolingüístic del centre cal remuntar-se al PLC de 2010. La quantificació d'aquesta informació, que apareix al PLC, doncs, és la que em permet fer una anàlisi comparativa amb els resultats que jo he obtingut el curs 2018-2019 a partir d'un treball de camp que ha combinat l'obtenció de dades declarades i observades. Per a la comparació, però, em centro sobretot en les primeres.

Pel que fa a l'alumnat, el 2010 es constata que un 49% utilitzava el català en l'entorn familiar i un 40% el castellà; la resta (alumnat immigrant) emprava altres llengües diferents (xinès, búlgar, francès i romanès). En la seva relació a l'institut, un 72% de l'alumnat emprava el català per adreçar-se al professorat i un 66% per relacionar-se amb els/les companys/es. Per tant, aleshores es parlava més català a les aules que no al pati o als passadissos. Fora de l'institut, l'alumnat declarava que emprava el català al carrer en un 53% (enfront del 41% d'ús del castellà). També era una mica més alt l'ús del català que el del castellà a l'hora de comunicar-se per correu electrònic o SMS i un 6% utilitzava una altra llengua (xinès, búlgar i romanès).

Si ens fixem en les dades del 2018, les del meu treball, relatives a l'alumnat, les xifres han canviat. Així, la utilització del català en l'entorn familiar se situa en un 45,3%, molt proper al 44,59% de l'ús del castellà. El canvi més significatiu, però, s'ha produït en aquell alumnat que a casa seva parla una llengua diferent al català o al castellà amb la seva família o germans/es: un 48,92%, la qual cosa suposa un increment d'un 35,9% respecte a les dades del 2010. Igualment destacable és la relació de llengües que amplia, i molt, la de fa una dècada: àrab, romanès, francès, rus, mandinga, xinès, berber, sarahulé, ful, ucraïnès, panjabi, alemany, portuguès, georgià, wòlof, bambara, senegalès, polonès, urdu, serer, eusquera, italià, i moldau. Al centre, els resultats evidencien que el català continua sent —però en un percentatge inferior que al 2010— la llengua més habitual per comunicar-se amb el professorat (en un 64,16%) i que un 14,74% ho fa en castellà, tot i que ara amb una circumstància molt rellevant —i potser també preocupant. Si comparem el comportament lingüístic de l'alumnat de 2n de batxillerat i el de 1r d'ESO ens adonem que és molt diferent i que l'ús del català es redueix en un 60%. La mateixa tendència es constata en la comunicació entre l'alumnat. Així, a 2n de batxillerat parla català un 84,62% i castellà un 15,38%. En canvi, l'alumnat que va entrar a 1r d'ESO, només cinc anys després, declara que parla català a classe un 16,39% i castellà un 36,07%. Per tant, ara ja no es parla més català a classe, com el 2010, si més no en els cursos més baixos. Al pati, la tònica continua: el castellà guanya terreny i del 92,31%

d'alumnat de 2n de batxillerat que es relaciona en català passem a només un 13,11% de l'alumnat de 1r d'ESO.

En els àmbits fora del centre, els usos lingüístics entre els cercles d'amistats o en les activitats quotidianes com anar a comprar situen el castellà un 3% per sobre de l'ús del català (45,88%). Aquesta dada, òbviament, cal valorar-la tenint en compte el perfil de l'alumnat i la seva xarxa de relació social més propera. És per això que, novament, si comparem els cursos més distants, el resultat és: a 2n de batxillerat parla català un 87,18% i castellà un 10,26%, mentre que a 1r d'ESO es relacionen en català un 28,96% i en castellà un 57,92%.

En referència a les preguntes sobre mitjans de comunicació i noves tecnologies, destacaria especialment les dades relatives a l'ús de whatsapp i Instagram perquè són en les quals l'alumnat s'expressa i produeix textos. Una mitjana del 33,54% utilitza el català, i un 55,93% el castellà, tot i tenir en compte les grans diferències entre els cursos superiors i els inferiors. Es podria dir que el whatsapp salva el català de la caiguda lliure. Aquests percentatges, però, augmentarien en l'ús del castellà i disminuirien en el del català, si tinguéssim en compte tots els altres ítems referents a mitjans de comunicació que formaven part del qüestionari. El multilingüisme i les xarxes han jugat clarament en favor del castellà.

Si comparem les dades que consten al PLC de 2010 amb les meves de 2018 quant al professorat, es constaten poques diferències. Fa deu anys un 85% utilitzava sempre el català com a llengua d'expressió i comunicació amb l'alumnat en totes les activitats i només un 4% no l'emprava mai. En la seva comunicació amb la resta de professorat i els membres del PAS, el percentatge pujava fins al 90%. En la relació amb les famílies de l'alumnat, en un percentatge molt alt s'utilitzava el català habitualment; només un 9% ho feia sovint i un 4% mai. Pel que fa al comportament dins l'aula, un 61% del professorat declarava que usava sempre el català, fins i tot amb l'alumnat nouvingut, i un 4% no ho feia mai. El percentatge restant, està clar que evidenciava un ús prou elevat del castellà encara que el català fos la llengua vehicular. Amb tot, hi havia una actitud positiva ja que el 71% dels docents creien que des de la seva àrea podien contribuir a millorar la competència lingüística de l'alumnat. Situats en la realitat de 2018, hi ha més professorat (un 88,1%) que declara que empra habitualment el català per dirigir-se a l'alumnat, i en la relació amb la resta del personal docent i no docent la mitjana és del 96%. L'alternança de codi segons "la llengua de la persona interlocutora" assoleix el percentatge més alt (18,6%) amb el personal de secretaria.

Els canvis més significatius, tanmateix, es detecten en les relacions amb les famílies. Així, quan el professorat s'ha de comunicar amb pares i mares, torna a entrar en joc la variable “depèn amb qui parli”, i el més important és que un 20,3% afirma que usa sempre el castellà, si és una família estrangera. Tenint en compte que a l'institut hi ha gairebé un 50% de famílies que parlen altres llengües, la diferència amb les dades de l'anterior PLC és de més de 16 punts. Segons el meu parer, aquest és un aspecte que hauria de dur a la reflexió perquè no es converteixi en el símptoma de l'inici de la pèrdua d'identitat del centre, malgrat que a l'aula encara el català s'empri en un 83%. No s'ha de menystenir tampoc la dada que un 16,9% del professorat ja admet que es dirigeix a l'alumnat nouvingut en castellà (un 13% més que fa 9 anys).

Finalment, si incloem en l'anàlisi comparativa el PAS i el PAC, el 2010 un 75% declarava l'ús habitual del català per escriure, llegir i parlar. Només, però, un 50% manifestava que utilitzava el català en la seva comunicació amb l'alumnat i un 12% sempre el castellà. Adaptar-se a la llengua de l'alumnat es constata com un comportament freqüent. Les dades de 2018 millorarien en alguns aspectes els resultats en favor de l'ús del català. Les persones que han respost el qüestionari declaren relacionar-se en català un 100% amb el professorat i l'alumnat, un 87,5% amb secretaria o amb el personal de la cafeteria. Sembla que el castellà s'usa més si l'altra persona el parla. En canvi, respecte a una variable no analitzada el 2010, la comunicació amb les famílies, queda clar que “només en català” és l'opció menys usual (12,5%). El 87,5% restant és el que canvia immediatament al castellà quan pensen que hi ha problemes de comprensió.

Els resultats que acabo de sintetitzar és evident que comencen a marcar algunes tendències relatives a usos lingüístics. De totes maneres, vaig considerar la necessitat de completar-les amb dades de comportament real que jo pogués recollir a través de l'observació (directa i participant). D'aquesta fase del meu treball de camp en puc destacar també alguns aspectes que em semblen prou rellevants per a l'anàlisi global. Per un costat, el contrast entre dades observades i dades declarades podríem dir que fa emergir un ús del castellà —no declarat— en entorns com la cafeteria, la consergeria i la secretaria; en aquests darrers dos casos específicament quan un dels interlocutors s'expressa sempre o algunes vegades en castellà. Per un altre costat, les dades recollides en hores d'esbarjo reflecteixen un ús molt elevat del castellà en alumnat de 1r d'ESO (35 intervencions en català enfront de 327 en castellà) i, per exemple, un equilibri entre l'alumnat de 1r de batxillerat. En aquest grup, la pràctica de

l'observació participant m'ha servit per concloure que la persona interlocutora castellanoparlant exerceix un domini en la llengua emprada pels altres membres participants, que canvien immediatament al castellà, encara que siguin catalanoparlants. També he observat que depèn del tema: si és referent als estudis, es parla més català, però si es tracta de temes relacionats amb el lleure (música, activitats nocturnes, etc.) s'utilitza més el castellà. De fet, com han constatat alguns autors, es detecta un progressiu i continu desplaçament del català com a llengua dels joves en favor del castellà perquè «és a través del castellà, i de forma gairebé exclusiva, que es renova l'argot juvenil. I no hem d'oblidar que per a la joventut l'argot és un signe importantíssim d'autoidentificació.» (Agustí, 2002: 103).

En conjunt, l'anàlisi de les dades exposades crec que em permet validar les hipòtesis plantejades inicialment. Així doncs, amb la comparació entre els dos PLC demostro la hipòtesi tercera: la situació sociolingüística actual de l'institut presenta major percentatge d'ús del castellà si la comparem amb la de fa uns anys. La particularitat de les dades, i sobretot el comportament declarat o observat dels meus informants, avalen el fet que: *a)* sovint el català es deixa de parlar, fins i tot per part de catalanoparlants, perquè es canvia ràpidament al castellà (hipòtesi 2), i *b)* actualment, el castellà predomina en els usos informals a causa d'un augment de la immigració de fora de l'Estat (hipòtesi 1). Pel que fa a la hipòtesi 2, ho he pogut comprovar en les tasques d'observació en diferents indrets del centre —sobretot si un dels interlocutors és castellanoparlant—, en les actituds de mares catalanoparlants que a la feina alternen català i castellà o en la comunicació que professorat o persones del PAC i PAS mantenen amb les famílies no autòctones. En relació amb la hipòtesi 1, només cal repassar el perfil de l'alumnat actual del centre (a 1r d'ESO, el 2019 arriba nou vegades més alumnat extracomunitari que el 2008 i de llocs més diversos), i els percentatges d'usos lingüístics favorables al castellà que es detecten si es comparen els cursos de 1r d'ESO i 2n de batxillerat. Si aquest augment massiu de la immigració el relacionem amb la pèrdua de l'ús del català al centre, crec que puc afirmar que ha estat un dels factors de la davallada. L'estudi del context demogràfic també m'ha ajudat a confirmar que molt d'aquest alumnat procedeix dels barris de la ciutat amb un índex més elevat d'immigració (Centre Històric, Príncep de Viana-El Clot, Balàfia). Lleida, com qualsevol indret de l'Estat, és un exemple dels processos migratoris que s'han anat produint i que, com he analitzat al capítol 4, han tingut una repercussió directa en el sistema educatiu i en l'ús del català. De la confirmació de la hipòtesi es dedueix que les diferents polítiques lingüístiques, Plans d'Immigració, campanyes publicitàries i altres intents que s'han fet de normalització no han estat del tot exitosos, si

l'augment de la immigració ha implicat un augment de l'ús del castellà. La immigració ha guanyat els intents d'immersió.

Davant d'aquesta realitat crec que era prou pertinent el segon objectiu que em vaig fixar en començar aquest treball: conèixer el passat sociolingüístic de l'institut, per estudiar l'evolució al llarg dels anys, fent un paral·lelisme amb la història del català. En realitat, el que pretenia en plantejar-me'l era poder respondre la pregunta de com ha canviat el centre. En aquest sentit, les entrevistes a professorat i alumnat de l'antic 'Ángel Montesinos' i del 'Guindàvols' en diverses èpoques, així com la recerca documental i arxivística, han estat fonamentals. Les conclusions a què he arribat són que abans de la Llei de Normalització Lingüística, una majoria d'alumnat parlava català —molts d'ells provinents dels pobles del voltant— i una altra part —fills de la immigració estatal—, en castellà. També hi havia una majoria de professorat que parlava en català, tot i que hagués d'utilitzar el castellà a classe, de la mateixa manera que es produïa la situació inversa: un nombre important de professorat es comunicava en castellà i una gran majoria d'alumnat parlava català. La documentació, però, era en castellà. Del període de prohibició es va passar a un període d'uns vint anys de plans d'immersió i revalorització de la llengua catalana. L'alumnat que va viure la transició recorda el canvi que hi va haver principalment en l'aprenentatge del català escrit. La llengua catalana va entrar a les aules i això implicava certes dificultats. Aquesta incorporació del català a les assignatures va anar acompanyada del canvi de nom de l'institut; d'un nom en castellà es passava a un en català: el de la partida on estava ubicat (Guindàvols). Sembla que els canvis a l'aula per l'arribada de la immigració extracomunitària no es van produir fins a finals dels 90, quan va començar a arribar alumnat procedent de Xina, Centreamèrica, Amèrica del Sud i algun d'Àfrica. Tanmateix, no hi ha gaires records sobre la freqüència del canvi de llengua, potser perquè també depèn de la naturalitat amb la qual es vivia el canvi cap al castellà, o fins i tot de la inconsciència d'aquest. A poc a poc, però, les accions de política lingüística van anar entrant a les aules i l'ús del català es va començar a 'normalitzar'. La història més recent, ja la coneixem.

Arribats a aquest punt, però, em faig encara una última pregunta: la realitat sociolingüística de l'institut Guindàvols és un reflex d'una situació singular o bé una mostra d'una de més genèrica? És difícil respondre aquest interrogant sense disposar de prou informació i potser massa agosarat fer-ho sense comparar unes mateixes circumstàncies. En qualsevol cas, penso

que si es contrasten dades actuals sobre les enquestes d'usos lingüístics de la població (2013, 2018) i d'altres estudis més recents (PPL, 2019) les diferències no són gaire dissonants:

		EULP 2013	EULP 2018		GUINDÀVOLS 1r ESO 2018
català llengua habitual		36,4%	36,1%	Alumnat	31,69%
				Família	27,89
castellà llengua habitual		50,9%	48,6%	Alumnat	45,36%
				Família	43,62
altres llengües o combinacions		5,9%	7,4%	Alumnat	19,67%
				Família	26,39
					GUINDÀVOLS 1r ESO 2018
comerç	català	52,2%	53,9%	Alumnat	29,5%
				Família	35,71%
amistats	català	46,6%	48,2%	Alumnat	24,5%
				Família	36,73%
companyes/es d'estudi	català	61,3%	55,5%	Alumnat	60,66%
		PPL 2019			
pati	català	14,6%			13,11%

Taula 4. Dades contrastades sobre usos lingüístics.

EULP: Enquesta d'usos lingüístics de la població; PPL: Plataforma per a la Llengua.

En conclusió, podríem afirmar que s'observa una reducció significativa de l'ús del català, en uns àmbits més que en d'altres, que per contra suposa un ús creixent del castellà i la incorporació d'un ric mosaic lingüístic. En el cas de l'institut Guindàvols aquest darrer aspecte de forma prou evident. El castellà augmenta la seva presència en els entorns de relació més personals (al pati, a la feina, etc.). Paradoxalment, les dades oficials (EULP) constaten que els coneixements de català entre la població adulta han crescut lleugerament en les quatre habilitats lingüístiques (entendre, parlar, escriure i llegir) i que s'acosten als d'abans de la gran onada migratòria (2003-2008). Es confirmaria, doncs, que el binomi *coneixement* i *ús* no sempre és complementari. Traslladats al marc de l'ensenyament, comparteixo plenament les conclusions d'alguns sociolingüistes que han destacat el fet que l'adopció del model de conjunció lingüística en català, que es va implantar en el sistema escolar de manera generalitzada des de 1993 i que estableix que el català és la llengua vehicular de l'ensenyament, ha incidit força menys del que es preveia en els usos interpersonals de l'alumnat (Vila, 2004; Galido i Vila, 2009). La llengua familiar, la configuració d'unes noves pràctiques lingüístiques (xarxes socials) o l'actitud de lleialtat (castellanoparlants) o bé d'acomodació lingüística (catalanoparlants) són altres causes que explicarien el canvi. En definitiva, potser per tot plegat té sentit parlar del *miratge de la immersió*.

8. Bibliografia

Referències bibliogràfiques

AGUSTÍ I FARRENY, A. (2002), «Llengua i immigració: El cas de Lleida». A: SAMPER RASERO, Ll. (coord.), *Integració social dels immigrants a Lleida: Noves i velles migracions*. Lleida: Pagès editors, p. 91-104.

AGUSTÍ I FARRENY, A.; MAYORAL I ARQUÉ, D.; SANVICÉN I TORNÉ, P. (1998), *La llengua catalana a la ciutat de Lleida. Un estudi sociolingüístic per barris*. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida.

COROMINA, E.; CASACUBERTA, X.; QUINTANA, D. (2012), *El treball de recerca*. Vic: Eumo Editorial.

Guindàvols: 50 anys d'història, 25 anys del centre (1998), IES Guindàvols. Generalitat de Catalunya.

LORÉS, E.; SOTO, J.; BERENGUER, O. (2010), *Les altres llengües a Lleida. Mapa lingüístic de Lleida*. Lleida: Pagès editors.

MONÉS I PUJOL-BUSQUETS, J. (2008), «La introducció del català a les institucions educatives». A: Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (ed.), *Pedagogia, política i transformació social (1900-1917). L'educació en el context de la Fundació de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 77-103.

REIXAC, B. (1749), *Instruccions per a l'ensenyança de minyons*. Girona: Narcís Oliva.

SAMPER RASERO, Ll. (coord.) (2002), *Integració social dels immigrants a Lleida: Noves i velles migracions*. Lleida: Pagès editors.

Bibliografia electrònica

«En el entierro del camarada Ángel Montesinos Carbonell, de obras completas de José Antonio Primo de Rivera», *La Nación*, 10 de març de 1934. [Consulta: 13 octubre 2019].

Disponible a:

<https://www.barcelonas.com/entierro-de-angel-montesinos-carbonell.html>.

GALINDO, M. (2006), *Les llengües a l'hora del pati. Usos lingüístics en les converses dels infants de primària a Catalunya*. Tesis doctoral. [Consulta: 25 setembre 2019]. Disponible a:

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1SOBvHDuORqoozwMMcW7bvP70FcSoXv1Y>.

GALINDO, M.; VILA I MORENO, F. X. (2009), «Els factors explicatius dels usos lingüístics informals entre l'alumnat català: llengua inicial, xarxes socials, competència i llengua vehicular d'ensenyament». *Noves SL. Revista de Sociolingüística*, núm. 1. [Consulta: 27 agost 2019]. Disponible a:

http://www.gencat.cat/llengua/noves/noves/hm09hivern/docs/Galindo_vila.pdf.

GENERALITAT DE CATALUNYA. Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística. DOGC, 7 de gener de 1998, núm. 2553. [Consulta: 25 de juliol 2019]. Disponible a:

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/2553/1603602.pdf>.

GENERALITAT DE CATALUNYA (2001), *Pla Interdepartamental d'Immigració 2001-2004*. [Consulta: 12 agost 2019]. Disponible a:

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/05immigracio_refugi/03politiquesplansactuacio/antecedents/IMMIGR1.pdf.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (2007), *Pla per a l'actualització de la metodologia d'immersió en l'actual context sociolingüístic (2007-2013)*. [Consulta: 14 de novembre 2019]. Disponible a:

<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0064/91738e79-a419-45fd-b4eb-358af62486f6/pil.pdf>.

GENERALITAT DE CATALUNYA. Decret legislatiu 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia de centres educatius. DOGC, 5 d'agost de 2010, núm. 5686, p. 61485-61519. [Consulta: 10 d'agost 2019]. Disponible a:

<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/5686/1108859.pdf>.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT. *Guia per a l'elaboració del projecte lingüístic de centre*. [Consulta: 14 de novembre 2019].

Disponible a:

http://xtec.gencat.cat/web/.content/projectes/plurilinguisme/projectelinguistic/documents/guia_projecte_linguistic.pdf.

GENERALITAT DE CATALUNYA I INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2013*. [Consulta: 6 novembre 2019]. Disponible a:

<https://www.idescat.cat/serveis/biblioteca/docs/cat/eulp2013.pdf>.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT (2015), *La llengua a l'escola catalana: un model d'èxit*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. [Consulta: 12 agost 2019]. Disponible a:

http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/monografies/llengua-catalana-model-exit/llengua_catalana_escola_model_exit.pdf.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (2018), *El Model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: l'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural*. [Consulta: 14 de novembre 2019]. Disponible a:

<http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/monografies/model-linguistic/model-linguistic-Catalunya-CAT.pdf>.

GENERALITAT DE CATALUNYA I INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018*. [Consulta: 6 novembre 2019]. Disponible a:

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/dades_i_estudis/poblacio/Enquesta-EULP/Enquesta-dusos-lingueistics-de-la-poblacio-2018/.

GOMÀ, N.; SÁNCHEZ, I. (2005), *L'alumnat nouvingut i el català: Una perspectiva transversal. L'adquisició de la llengua en l'alumnat de Primària i Secundària*. [Consulta: 20 setembre 2019]. Disponible a:

https://www.plataforma-llengua.cat/media/assets/876/alumnat_nouvingut.pdf.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. [Consulta: 25 setembre 2019]. Disponible a: <https://www.idescat.cat/>.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. XARXA CRUSCAT. [Consulta: 10 agost 2019]. Disponible a: <https://blogs.iec.cat/cruscat/>.

MARQUÉS I SUREDA, S. (1986), «L'Ensenyament a la Catalunya republicana». *Quaderns de Vilaniu*, (10): 47-60. [Consulta: 28 setembre 2019]. Disponible a: <https://www.raco.cat › index.php › article › viewFile>.

MAYANS, P.; SÁNCHEZ, M. J. (2014), «L'acollida de l'alumnat de nacionalitat estrangera d'incorporació tardana als centres educatius d'ensenyament obligatori». [Consulta: 10 d'octubre 2019]. Disponible a:

https://blocs.mesvilaweb.cat/wp-content/uploads/sites/1984/2016/09/Acollida_Vic.pdf.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA. Decreto 1433/1975, de 30 de mayo por el que se regula la incorporación de las lenguas nativas en los programas de los Centros de Educación Preescolar y General Básica. BOE, 1 juliol 1975, núm. 156, p. 14249-14250. [Consulta: 7 setembre 2019]. Disponible a:

<http://www.filosofia.org/hem/dep/boe/19750701.htm>.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA. Real Decreto 2092/1978, de 23 de junio. BOE, 18 de setembre 1978, núm. 223, p. 21810 a 21812. [Consulta: 8 setembre 2019]. Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1978-23918>.

MOURIER-MARTÍNEZ, M. F. (1983), «La obra sindical de formación profesional – Insignia». A: AYMES, R. et al. (ed.), *École et société en Espagne et en Amérique Latine (XVIIIe - XXe siècles)*. Tours: Presses universitaires François-Rabelais, p. 69-100. [Consulta: 20 setembre 2019]. Disponible a: <http://books.openedition.org/pufr/5158>.

PFLÜGER, J. E. (2017), «La vieja tradición comunista de asesinar y culpar a los ‘fascistas’». [Consulta: 13 octubre 2019]. Disponible a:
<https://gaceta.es/blogs/crimenes-del-comunismo/la-vieja-tradicion-comunista-asesinar-culpar-los-fascistas-20171219-2005/>.

PLATAFORMA PER LA LLENGUA. *La immersió lingüística a Catalunya. Un model eficaç i exitós*. [Consulta: 25 setembre 2019]. Disponible a:
https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/immersio-cat_1515575846.pdf.

PLATAFORMA PER LA LLENGUA (2019), *Estudi sociolingüístic als patis d'escoles i instituts de zones urbanes de Catalunya*. [Consulta: 25 setembre 2019]. Disponible a:
<https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/estudis-i-publicacions/248/estudi-sociolingüístic-als-patis-descoles-i-instituts-de-zones-urbanes-de-catalunya>.

ROSSELLÓ I PERALTA, C. de; FABRÀ PRATS, A. (2017), «Dades declarades i observades, pros i contres». *Llengua, Societat i Comunicació*, núm. 15. [Consulta: 20 desembre 2019]. Disponible a:
<http://revistes.ub.edu/index.php/LSC/article/view/18073/22406>.

SOLÉ I CAMARDONS, J.; TORRIJOS, A. (2017), «Què és i com es fa una enquesta sociolingüística? Les enquestes d'usos lingüístics de la població». *Llengua, Societat i Comunicació*, núm. 15: 6-15. [Consulta: 20 desembre 2019]. Disponible a:
<http://revistes.ub.edu/index.php/LSC/article/view/17763>.

SOROLLA, N. (2009), «Casa, escola i pati: usos lingüístics quan s'acaben les classes. Síntesi i anàlisi de l'estudi sociodemogràfic i lingüístic als centres d'educació secundària de Catalunya». *Noves SL. Revista de Sociolingüística*, núm. 1. [Consulta: 5 agost 2019]. Disponible a:
<http://www.gencat.cat/llengua/noves/noves/hm09hivern/docs/Sorolla.pdf>.

VILA I MENDIBURU, I. (1991), «La normalització lingüística a l'ensenyament no universitari de Catalunya. (1980-1990)». *Treballs de Sociolingüística Catalana*, núm. 9: 47-73. [Consulta: 28 setembre 2019]. Disponible a:
<https://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000065/00000098.pdf>.

VILA I MORENO, F. X. (2004), «Hem guanyat l'escola però hem perdut el pati. Els usos lingüístics a les escoles catalanes». *Llengua, Societat i Comunicació* 1: 8-15. [Consulta: 7 agost 2019]. Disponible a:

<http://revistes.ub.edu/index.php/LSC/article/view/3248>.

VILA I MORENO, F. X. (2011), «La recerca sociolingüística educativa escolar als països de llengua catalana: elements per a un balanç». *Treballs de Sociolingüística Catalana*, núm. 21: 205-219. [Consulta: 20 octubre 2019]. Disponible a:

<https://core.ac.uk/download/pdf/39031405.pdf>.

Aplicació:

INSTAMAPS. [Consulta: 25 de novembre 2019]. Disponible a:

<https://www.instamaps.cat/visor.html?businessid=0ed9b8867d3d909028e20141dc2dc3db&3D=false>.

9. ANNEXOS

Annex 1. Cronologia

PERÍODE	ESDEVENIMENTS SOCIOLINGÜÍSTICS I POLÍTICS A CATALUNYA	ESDEVENIMENTS SOCIOLINGÜÍSTICS AL GUINDÀVOLS
1714-1898	El naixement de la institució escolar i l'ensenyament del català	
1707-1716	Decret de Nova Planta: eliminació del català.	
1749	Baldiri Reixac, <i>Instruccions per l'ensenyança de minyons</i> .	
1768	Real Cédula de Aranjuez: la llengua castellana es converteix en l'única permesa a l'escola.	
1857	Llei Moyano: 1a llei que regulava els plans d'estudi.	
1885	Memorial de Greuges. <i>Memoria en defensa de los intereses morales y materiales de Cataluña</i> . El primer acte polític del catalanisme a Espanya.	
1898-1939	Llengua i autogovern	
1898	Francesc Flos i Calcat funda el col·legi Sant Jordi, primera escola catalana.	
1899	Fundació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança catalana: la « Protectora ». Nascuda amb la finalitat de crear un ambient propici al col·legi Sant Jordi.	
1902	Romanones prohibeix l'ensenyament del català al catecisme.	
1907	Creació de l'Institut Estudis Catalans (IEC)	
1908	Fundació de la Federació de Mestres Nacionals de Catalunya.	
1909	Obligatorietat d'anar a l'escola fins als 12 anys.	
1911	Creació de la Secció Filològica IEC.	
1913	Publicació de les <i>Normes Ortogràfiques</i> de Pompeu Fabra. Consell d'Investigació Pedagògica.	
1914	Enric Prat de la Riba, primer president de la Mancomunitat de Catalunya, la institució que va agrupar les quatre diputacions catalanes i que va representar el primer òrgan d'autogovern des de 1714. La Mancomunitat va fer del català la seva llengua habitual.	
	Eladi Homs va crear les Escoles d'Estiu.	

1es dècades s. XX	Estructures administratives, legals i científiques per normalitzar el català.	
1818	Escoles experimentals.	
1918-1920	Creació dels Estudis Normals.	
1923	Cop d'Estat Primo de Rivera. Model educatiu amb el castellà com a única llengua.	
1931-1935	2a República. Segon intent del català com a llengua vehicular.	
1931	Creació de l'Escola Normal de la Generalitat de Catalunya i creació de centres de formació de mestres. Fundació de l'Institut-Escola, creació del Seminari de Pedagogia.	
19 d'abril	Decret del bilingüisme.	
7 de maig	Comitè de la Llengua, organisme encarregat de la normalització de l'ensenyament en català.	
3 de juliol	Creació del Consell de Cultura per Ventura i Gassol.	
9 de desembre	Es promulga la Constitució de la República espanyola.	
1932	L'Escola d'Estiu passa a dependre de la Normal de la Generalitat.	
1933	Aprovació de l'Estatut Interior de Catalunya.	
1936		
abril	1r Congrés Nacional.	
27 juliol	El president Companys, a proposta del Conseller de Cultura, Ventura Gassol, crea el Comitè de l'Escola Nova Unificada (el CENU).	
setembre	El Comitè es transforma en Consell de l'Escola Nova Unificada. Elaboració del Pla General d'Ensenyament, fonamentat en els ideals de treball, justícia social, llibertat i solidaritat humana.	
26 d'octubre	Creació d'un Institut Escola de 2n Ensenyament.	
1936-1939	Franco prohibeix el català. Comença el període de recessió.	
1939-1975	Els anys del franquisme i la lenta represa del català	
1940	Moviment de renovació pedagògica.	
1945		Es creen, per la Central Nacional de Sindicats a Madrid, els estatuts fundacionals del Taller Escuela de Formación Profesional “Ángel Montesinos” per a impartir formació intensiva adreçada a adults en horari nocturn.

1950	Ensenyament del català de forma clandestina. Institució Cultural del CICF (Centre d'Influència Catòlica Femenina).	
1951		“Carta fundacional y Reglamento Patronato”.
1961	Es crea la Junta Assessora per als Estudis de Català (JAEC): certificats de llengua catalana, elemental i mitjà.	L'institut passa a anomenar-se TESAM (Taller Escuela Ángel Montesinos).
1962	Primera seu d'Òmnium Cultural i creació de la Comissió Delegada d'Ensenyament.	
1964		Autorització dels ensenyaments impartits al Taller Escuela Ángel Montesinos.
1965	Comença el butlletí que arribarà a ser la revista <i>Escola Catalana</i> .	
octubre	El dia 4 d'octubre començava a funcionar a Barcelona l'Escola de Mestres Rosa Sensat. Es tractava d'una escola clandestina, que s'iniciava amb quinze alumnes, mestres asseguts al voltant d'una taula de menjador d'una casa particular, escoltant els ensenyaments i rebent l'experiència d'una mestra «d'abans de la guerra», Angeleta Ferrer Sensat, filla d'una altra mestra ja morta, Rosa Sensat, en memòria de la qual es donava nom a l'experiència.	
1968	Delegació d'Ensenyament del Català (DEC): l'escola catalana havia de ser en llengua i continguts catalans per a tot l'alumnat. Rosa Sensat defensava el bilingüisme escolar.	
1968-1973	S'entreobrí la porta de l'escola franquista a <i>las lenguas nativas</i> .	
1969	ICE. Campanya Català a l'escola, organitzada per Òmnium Cultural.	
1970	Ley general de Educación. Va obrir un període de tolerància: “la incorporación de las peculiaridades regionales y del cultivo de las lenguas nativas”. Fi a la prohibició del català.	El Taller Escuela Ángel Montesinos passa a ser un centre homologat de 1r i 2n grau d'FP.
1972	Al Principat més de 10.000 alumnes aprenien la llengua.	
1973		Ensenyaments de preaprenentatge més tres cursos d'oficialia.
1974	Seminari de llengües i educació.	
1975	Mor Franco. Inici del període de recuperació democràtica. No hi havia prou mestres i recursos. La nova Administració va comptar amb	

	l'empenta de la gent i amb la feina començada a gestar una dècada abans per associacions i institucions. Decret 1433/1975: obertura d'un camí per introduir el català a l'escola.	
1975-1983	Els anys de la transició. La introducció de l'ensenyament del català	
1975-1976	La DEC feia classes de català a 95.904 alumnes, 360 escoles, 22 poblacions. S'inicien els primers cursos de reciclatge.	
1975	<i>Decreto 1433/1975, de 30 de mayo por el que se regula la incorporación de las lenguas nativas en los programas de los Centros de Educación Preescolar y General Básica.</i>	
1976	A la Catalunya del Nord, la primera escola catalana dels temps moderns, i clarament d'immersió lingüística, havia nascut a Perpinyà. Surt per primera vegada imprès el Butlletí de la DEC.	
1977	Restabliment de la Generalitat de Catalunya. Es fan classes de català a 171.465 alumnes, 536 escoles, 37 poblacions.	Desapareix l'Organización Sindical i el centre s'integra a l'AISS (Associació Institucional de Serveis Socioprofessionals). Són extingits els estudis vells i s'implanten els nous dins les branques de metall i electricitat.
1978	Creació del Servei d'Ensenyament del Català, de la Generalitat de Catalunya (SEDEC): incentivació de l'ús de la llengua catalana i de la seva didàctica en els nivells educatius reglats no universitaris. Competència lingüística en català del professorat de primària: 52% catalanoparlant, 43,4% no el parla però l'entén, 4,6% ni el parla ni l'entén.	S'integra a la Subsecretaria de Formació Professional del Ministeri de Treball, conjuntament amb el PPO (Promoció Professional Obrera) i quan es crea l'INEM queda adscrit a aquest organisme.
	Introducció del català a les escoles del País Valencià i de les Illes Balears.	
	El Reial Decret 2092/1978, de 23 de juny: va regular definitivament la incorporació de la llengua catalana a l'ensenyament. Alhora, reconeixia formalment els estudis impartits per "altres organismes i institucions". Aquest detall validava legalment els títols de Mestre de Català. Es va crear la figura de l'especialista de català. Era professorat que tenia el títol de Mestre de Català.	

1979	Estatut d'Autonomia: l'Estat va traspasar les competències en ensenyament. La Generalitat es va convertir en l'autoritat educativa. Calia acreditar el coneixement de català a les oposicions de primària i secundària.	
1980	Decret del 8 d'agost, en el qual la recent estrenada Generalitat de Catalunya regulava la incorporació de la llengua catalana al conjunt del sistema educatiu no universitari.	Comencen les classes de català a l'institut d'F. P. Àngel Montesinos. El primer professor va ser Toni Prim.
1981	Se celebra el 1r Sympòsium sobre l'Ensenyament del català a Vic.	
	El 83,61% d'escoles fan classe en castellà.	
	S'incrementa el nombre d'hores setmanals de llengua catalana en el cicle inicial d'EGB a quatre.	
1982	Apareix la revista <i>COM Ensenyar Català als Adults</i> .	
1983-1998	La generalització de l'ensenyament del català i en català	
1983	Llei de Normalització Lingüística aprovada pel Parlament. S'assenten les bases per a la generalització de l'ensenyament del català i en català.	
1983-1984	Programa d' Immersió Lingüística (PIL).	
1984-1985	Plans Intensius de Normalització Lingüística: potenciar la relació entre escola i entorn (PINL).	L'Institut de Formació Professional Àngel Montesinos passa a dependre de la Generalita de Catalunya.
1984	Resolució del Ministeri d'Educació i Cultura espanyol que permet introduir l'ensenyament del català com una assignatura optativa als centres i pobles de la Franja que ho havien sol·licitat.	28 de març del 1984: 1a acta de claustre en català.
1986	S'obligava tots els mestres de Catalunya, independentment d'haver accedit al sistema educatiu per concurs-oposició o per trasllat, a acreditar el coneixement de la llengua i la cultura catalanes mitjançant les proves corresponents.	
1987	Realització i continuïtat dels PINL: durada limitada a 2 cursos escolars, aconseguir la plena normalització lingüística de la comunitat educativa.	
1987-1988	1054 especialistes.	Canvi de nom a Guindàvols. Lluita interna (v. acta de claustre).
1988	Els Plans de Normalització Lingüística s'implanten a l'ensenyament secundari.	

1989	Inici dels programes d'Immersió per al Professorat (PIP).	
1990	L'especialista va desaparèixer perquè les plantilles ja tenien prou professorat de català.	
	Llei Orgànica 1/1990: el català com a llengua pròpia de Catalunya, i també de l'ensenyament, FP i batxillerats inclosos.	Normalització del català. Encara es fan cursos de reciclatge.
1996-1997	Van deixar d'existir els PINL S'organitzen els anomenats Tallers de Llengua per a alumnat de primària i secundària.	L'Institut Guindàvols es converteix en IES.
1997	Grup de recerca PLURAL (Plurilingüismes Escolars i Aprenentatge de Llengües).	
	Projecte Anselm Turmeda; ensenyar català a alumnat no catalanoparlant i procedent d'altres nacionalitats que s'incorporava al sistema educatiu català en cursos avançats, majoritàriament a secundària.	
1998	Tallers d'Adaptació Escolar i d'Aprenentatges Instrumentals Bàsics (TAE), unes unitats escolars a les quals s'incorporaven de manera transitòria els alumnes que arribaven tardanament a secundària sense conèixer cap de les dues llengües oficials. L'objectiu era aproximar-los al sistema educatiu i introduir-los al coneixement de la llengua pròpia de l'ensenyament fins que n'assolissin un nivell bàsic (mai amb una estada superior a un any).	
	Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, que reafirmava i actualitzava els principis de la Llei de Normalització Lingüística de 1983.	
1998-2010	L'ensenyament del català a l'alumnat nouvingut	
1998-2003	Proves de castellà consensuades.	
2001-2004	Pla Interdepartamental d'Immigració.	
2001	Enquesta realitzada per l'Institut d'Estadística de Catalunya: entenen, parlen, llegeixen, escriuen el català.	1r projecte lingüístic de centre (PLC).
2002	Irrupció del multilingüisme: Tercer Simposi d'Ensenyament del català a No-catalanoparlants fet a Vic.	
2003	S'aprova el Pla d'Actuació per a l'Alumnat de Nacionalitat Estrangera (PAANE), per integrar totes les actuacions que es realitzaven als centres amb l'alumnat nouvingut.	

2004-2005		Es triplica la immigració a Lleida.
2004	S'inaugura la primera escola (d'infantil) que fa servir el català com a llengua vehicular, la Costura.	2n PLC. Organització de l'aula d'acollida.
	Es posa en marxa el Pla per a la Llengua i la Cohesió Social (LIC).	
2005-2006	S'enceta la primera línia d'ensenyament bilingüe català/castellà.	
2006	S'aprova l'Estatut d'Autonomia.	S'elabora un mapa lingüístic del centre.
	El govern espanyol aprova la Llei Orgànica d'Educació (LOE).	
2007-2008		Es torna a triplicar la immigració a Lleida.
2007	Grup d'Estudis de les Llengües Amençades (GELA).	
	Actualització del Programa d'Immersió Lingüística. Pla per a l'actualització de la metodologia d'immersió en l'actual context sociolingüístic (2007-2013).	
2009	Llei d'Educació de Catalunya: el català llengua vehicular i d'aprenentatge.	
2010	El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.	S'elabora un mapa lingüístic del centre i el 3r PLC.
2013	Llei espanyola: "l'Administració educativa ha de garantir una oferta docent sostinguda amb fons públics en què el castellà sigui utilitzat com a llengua vehicular en una proporció raonable".	Es redacta el 4t PLC.
2018		Es redacta el 5è i vigent PLC.

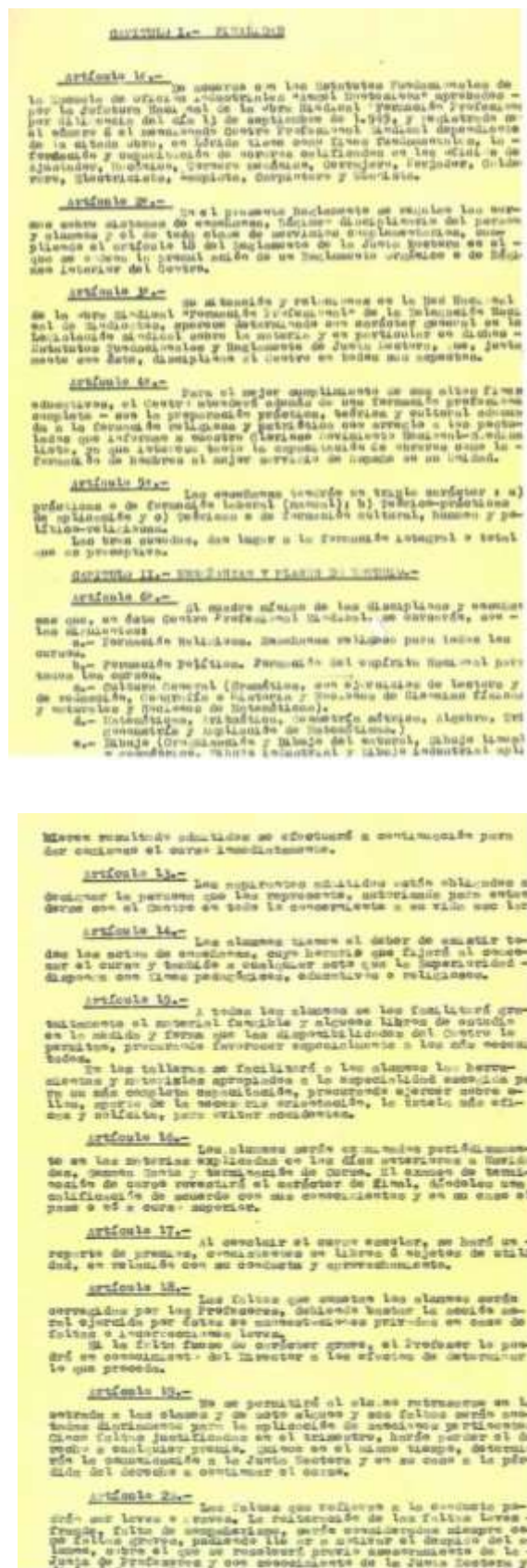
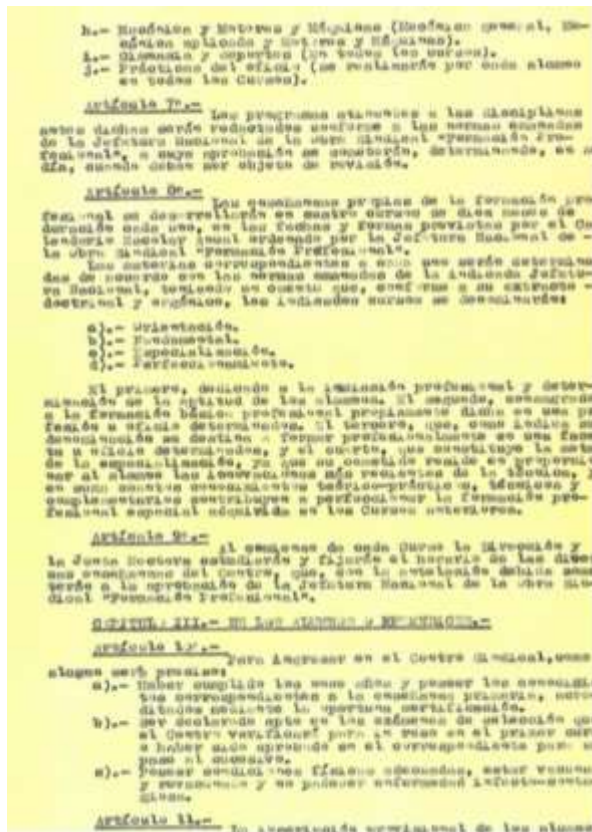
2.1. Acta de 1953

1

En la ciudad de Lima a veintinueve de abril de mil novecientos cincuenta y tres, previa convocatoria del vicepresidente Provincial de Cajas Sindicales y bajo la presidencia del Delegado Provincial de Sindicatos se reunen los miembros designados para la constitución del Patronato que ha de regir las actividades de la Escuela Ángel Montesinos. Leídas las cartas que al margen se expresan y se desarrollan la reunión según el siguiente orden del día. 1º Constitución oficial del Patronato. - 2º Elección del vicepresidente. - 3º Designación de la Escuela Ángel Montesinos. - 4º Puntos, preguntas y respuestas. - Primero. - Constitución oficial del Patronato. - Abierta la Sesión por el Presidente, el Vicepresidente Provincial de Cajas Sindicales informa a los señores del contenido de la Orden de Lanza n° 204 en la cual se dan normas para la constitución de los Patronatos que han de intervenir en las actividades que realiza la Obra Sindical Formación Profesional, indicando que de conformidad con lo prescrito en la citada orden el servicio por la O.P. Formación Profesional se entregó en su día a los Sindicatos Provinciales la elección de los representantes que debían formar parte como Vocales, así como los que les correspondía como Vocales nados, dada la practicidad de las enseñanzas prácticas que se rigen en la Escuela Ángel Montesinos. Manifiesta también que por los señores debe procederse a la elección del vicepresidente del Patronato de acuerdo con las normas dictadas por la Delegación Nacional de Sindicatos. Informa entonces el Delegado Provincial de Sindicatos para exponer las circunstancias que concurren en el momento siendo Juan José B. Vicepresidente Provincial de Cajas Sindicales a quien

2.2. 'Carta fundacional y Reglamento patronato' (juny de 1951)

limpiadora, cuidando cumplir día a día estas mismas obligaciones.

c) Se asegurará de que los muros de Profesores, pláticas y aulas, se hallen siempre en perfecta estado de orden y limpieza.

d) Conviene al Secretario-administrador cuantas faltas observe en la conservación de los locales, mobiliario y demás cosas.

e) Procurar que los servicios higiénico-sanitarios se hallen en todo momento en perfecta estado y funcionamiento.

Artículo 34.-

Forma el personal contratado el que entra a prestar servicio en el Centro en virtud de contrato suscrito a efecto para la realización de un trabajo o por un tiempo determinado, como por ejemplo las actividades de limpieza, que tendrán por objeto lo que implica su contratación, directamente controladas y dirigidas por el Director.

Artículo 35.-

Constituyen transacciones suyas que verifican a virtud de las dependencias que aparecen en el anterior artículo, se harán por el conducto jerárquico correspondiente, teniendo en cuenta que en la Jefatura Nacional de la obra a quien corresponde dirigirlas a las Jefaturas Regionales de los Vicesecretaríos Nacional de Obras Médicas, Secretario Nacional de Asistencia y Promoción Nacional de Educación.

Artículo 36.-

Respecto a la formación del personal, carreras y deberes, recompensas, faltas y sanciones, se regirá el Centro por lo que se dispone en los capítulos 5º, 7º, 8º, 9º, 1º de los ordenamientos del Foro del Centro Nacional de Formación Profesional, dictados por el Presidente Nacional de la Junta de la obra el 1º de Julio de 1951 (Resolución de la Junta Nacional de la obra número 145 y 147 del 1º de Agosto y 11 de Diciembre de 1951), a cuyo efecto una comisión queda incorporada a este Reglamento.

Artículo 37.-

La reforma del presente Reglamento, cuando la exponga la Junta, corresponde hacerlo a la Junta Nacional de la obra Nacional "Formación Profesional" especializada a la petición de la Junta Nacional la cual deberá haber sido al Director. En la reforma no se incluye a petición de la Junta Nacional, deberá pedirse previamente antes a ésta a la Junta y al Vicesecretario Provincial de Obras Médicas. Para las alteraciones que impliquen variación de los estatutos, pautas, ordenes y Reglamentos de Junta Nacional del Centro, se estará a lo determinado en los mismos.

Aprobada con esta fecha por la Junta Nacional.
Lima, 11 de Julio de 1951

2.3. Document del reconeixement com a centre no oficial autoritzat (1964)

(LA COPIA)

MINISTERIO
DE
FABRICACION NACIONAL
Asociación General de
Maestros Laborales
Sección Formación
Profesional)

El Sr. Sr. Sr. Ministro del Departamento, con
esta fecha se ocupará lo siguiente:

"Visto el expediente instruido a instancia del Director
del Taller Escuela Sindical "Angel Fontanilles" de L. L. L.,
en virtud de clasificación como Centro no oficial de For-
mación Profesional Industrial,

Visto los informes internos emitidos por la Junta Cen-
tral de Formación Profesional Industrial y por el Consejo
Nacional de Maestros y teniendo en cuenta que el expresado
Centro reúne las condiciones exigidas en el artículo 27
de la Ley de 20 de julio de 1.955 y sus disposiciones con-
plementarias para ser oficialmente autorizado,

DECRETO, de conformidad con las citadas dictamen-
tes, ha tenido a bien disponer:

1º.- Se clasifica como Centro no oficial autorizado de
Formación Profesional Industrial, dependiente de la Unión
Sindical, el Taller-Escuela Sindical "Angel Fontanilles"
de L. L. L.

2º.- En el indicado Centro podrán cursarse las enseñan-
zas correspondientes al grado de Aprendizaje en las espe-
cialidades de Ajente, Forno, Forja y Carrojería, en la Ra-
ma del metal; Instalador- electricista y Polimeca-mecánico de
la de Electricidad y Montaje- electricista en la de la abe-
ra.

3º.- Los planes de estudio a seguir en dicho Centro serán
los establecidos por Decreto de 26 de agosto de 1.957 (B.O.
del Estado de 18 de septiembre siguiente), para la Forma-
ción Profesional o Aprendizaje y por Decreto de la mis-
ma fecha (B.O. del Estado de 20 del citado mes de septiem-
bre) para el primer Curso de Aprendizaje, así como lo esta-
blecido para los cursos 2º y 3º por Orden de 12 de diciem-
bre de 1.958 (B.O. del Ministerio de 8 de enero de 1959).
Por lo que se refiere al curso teórico, experimental y -
orientaciones metodológicas, deberá regir las estableci-
das por Orden de 18 de septiembre de 1.963 (B.O. del Minis-
terio de 26 de octubre siguiente):

4º.- El citado Centro disfrutará de los beneficios in-
teriores a los Centros no oficiales de F.P.I. autorizados -
que, con carácter general, se establecen en la Ley de 20 -
de julio de 1.955, así como los que en lo sucesivo se de-
terminen en desarrollo de la misma. Asimismo estará obli-
gado a disponer de la plantilla mínima de Profesores titula-
dos que se especifica en los números 2º y 4º en relación -
con la disposición transitoria de la Orden de 5 de agosto
de 1.958 (B.O. del Estado del 25).

5º.- La inscripción de matrícula de sus alumnos deberá
realizarse en la Escuela de Maestría Industrial de L. L. L.
en la forma que se determina en la Orden de 20 de marzo de
1.958 (B.O. del Estado del 31) y resolución de la Dirección
General de Maestros Laborales, de 27 del mismo mes y año -

(B.O. del Estado de 11 de abril siguiente).

6º.- El indicado Centro deberá dar cumplimiento - cuando se
disponga en los artículos 21 y siguientes de la Orden de 22 de
octubre de 1.959 (B.O. del Estado de 10 de noviembre siguiente)*.

Lo que traslado a V.E. para su conocimiento y efectos consi-
guientes.

Donde queda a V.E. sin más que hacer.

Madrid, 27 de marzo de 1.964
El Director General

Fdo. Vicente Alexandre

2.5. Acta de '12 de Diciembre de 1983'

El día 12 de Diciembre de 1983, se reunió en la sala de juntas del Centro, las personas que al margen se relacionan, siendo las 19 horas 38 minutos, se procede a dar comienzo a la reunión del Consejo de Dirección, con el siguiente orden del día:

- 1.- Lectura y aprobación, en su caso, del acta de la reunión anterior.
- 2.- Estudio y compactamiento de los alumnos del Centro.
- 3.- Transferencia del Centro a la Generalitat.
- 4.- Preguntas y Respuestas.

1.- Leído el acta de la reunión anterior, esta es aprobada por unanimidad.

2.- El presidente del Consejo de Dirección, Sr. Turmo, comenta a continuación, el problema surgido con los alumnos de I.T.I., relacionados en intento de huir en el bus.

A continuación el Sr. Martínez, como tutor de dos de los alumnos afectados, pasa a hacer un análisis de la situación familiar de dichos alumnos.

A continuación el Sr. Gómez, manifiesta que él ha hablado con uno de ellos y le ha comentado que tiene el dinero que quiere. También dice que ha observado

2.6. Acta de 3 de febrer de 1984 (primera acta redactada en català)

31

El día 3 de febrer de 1984 a las 15 horas 15 minutos, se reúne al Claustro de Profesores del Centro de T. P. Angel Puente, los cuales relacionados al margen, por tractar del siguiente orden del día:

- 1.- Lectura y aprobación, si precisa, de la acta de la reunión anterior.
- 2.- Información sobre procedimiento a utilizar en el proceso de candidatura a Director del Centro.
- 3.- Elección de candidato del Claustro, por el cargo de Director.
- 4.- Turno sobre de preguntas.

1) Remarca el señor Girant que consta en acta la siguiente pregunta: ¿quién y por qué formar profesores y alumnos en el Centro?

Por lo tanto es aprobada la acta con el siguiente dictamen:

2. El director del Centro Sr. Turmo, informa sobre el procedimiento a utilizar en el proceso de candidatura:

a.- al Director el nombra al Director general d'envergament professional i artístic

b.- El director general demanda al procedimiento del Claustro.

2.7. Carta redactada en català (1986)

-6-

En/Na ..... FRANCESCO JOVÉ I YUSTI ..... con a SECRETARI
del Centre... INSTITUT P.P. ANGEL MONTESINOS .....
de..... LLEIDA.....

CERTIFICO:

Que de perllongar-se la mateixa situació administrativa de
l'interessat fins al 30 de setembre de 1987, les dades que
consten al present full de Serveis, en el qual no apareixen
errones ni raspadures que puguin induir a error, concorden
amb les existents a l'expedient personal de l'interessat i
amb els documents per ell exhibits. Les puntuacions parcials
i total consignades són les que corresponen per aplicació del
barem publicat com a annex a l'Ordre per la qual es convoca el
Concurs de Trasilat al qual participa.

I perquè consti i s'adjunti a la sol·licitud de participació a
l'esmentat concurs extenc i signo la present certificació nego-
liada amb el segell del Centre.

A..... Lleida..... a 7 de novembre de 1986

SECRETARI/A

Vist i Plau
El/la Director/a

2.8. Proposta de canvi de nom del centre (acta, 24 d'abril de 1987)

Acta n.º 33

Data : 24-4-87
Comença : 17.30 h.
Acaba : 19.20 h.

S'obre la sessió d'acord amb el següent ordre del Dia:

- 1.- Lectura i aprovació, si n'hi ha, de l'acta anterior.
- 2.- Canvi de nom del centre.
- 3.- Experiències pel curs vinent.
- 4.- Pocs i preguntes.

1.- El secretari del Claustre llegeix l'acta anterior, la qual es aprova de per unanimitat.

2.- El Director de l'Institut explica al Claustre, que del Consell Escolar s'ha rebut la proposta per fer el canvi de nom de l'Institut, i que aquest, va decidir que es reunís per separat, tots els estaments representats en ell, per fer les propostes oportunes.

També explica, que ja van veure d'aquest Consell algun dels plànols, només però que tot això s'hauria de revisar una vegada escoltades totes les propostes

2

de les parts representades.

Aquest nom podrien ésser: *Agència Montcada, Ginebróls...*

El Sr. Jesús Martínez diu que:

- 1.- Li estranya molt que es canviï un claustre per aquest assumpte, doncs pensa, que no té el claustre aquestes atribucions.
- 2.- S'hauria de fer en tot cas, una reunió dels representants dels professors en el Consell Escolar, amb tot el professorat però mai un claustre.
- 3.- Els representants dels Professors és la primera vegada que convoquen als Professors, la qual cosa ja és positiva.
- 4.- Davant de tot d'això, no veig ni és millor dir alguna cosa o callar i deixar fer.

La Sra Ribes, li contesta al Sr. Jesús Martínez, dient-li que li veient que faci aquestes crítiques, doncs tot el que s'ha tractat al Consell Escolar abans s'ha parlat a les àrees.

El Sr. Caballera demana que es diguin els "pros" i els "contras" al canvi de nom.

El Sr. J. Martínez manifesta que no vol que es canvi de nom argumentant-lo de la següent manera:

1.- Va néixer amb aquest nom "Angel Monterinos", que al per tant l'original i s'ha de quedar independent del moment polític.

2.- Canviant el nom donem peu a que dins de 5 o 10 anys vinguin uns altres i el tornin a canviar.

El Sr. Prats pensa que no s'ha d'envolucrar als alumnes.

El Sr. Bardají diu que els alumnes no tenen tot el dret a expressar la seva opinió sobre el canvi de nom. Tot requirit manifesta que es consulti al claustre, al personal no docent i també als ex-alumnes. També recorde la qüestió exposat pel Sr. Jesus Martínez i que l'història és tal com és, i que en realitat no podem canviar-la.

El Sr. Llomas manifesta que cada vots representant en el Consell Escolar s'ha de reunir i fer propostes.

El Sr. Rodes diu hi és igual canviar o no canviar el nom. El que hi és cert és que amb nom rebut per que ha ha desuamat el Consell Escolar i les propostes

3

que surtin ja siguin positives o negatives s'hauran de manifestar al Consell Escolar.

El Sr. girant diu que recorde que el Consell Escolar vol canviar el nom que el centre va néixer l'any 1943 i que es té d'acord amb el Sr. Bardají amb que es consulti als ex-alumnes.

El Sr. Llamas explica el per que cal canviar el nom argumentant-lo de la següent manera:

- El nom original respon a una ideologia política molt concreta.

- Ara Tenim la possibilitat de canviar-lo i posar-ne un que identifiqui a l'Institut amb el llatí, no amb per nomes.

Est requirit després d'algunes al·lucis no per part d'algun professor al tema tractat en aquest punt es passa a fer una votació de la següent qüestió: Canvi de nom o no canvi de nom.

El resultat de la votació és el següent:

.. / ...

Si al canvi de nom: 13 vots
 No al canvi de nom: 2 "
 Absències: 7 "
 El Sr. Fontora no vota res.

A continuació el Sr. Jesus Martinez fa una proposta de nom pel centre:

"Jeanne Cristobal", i el justifica dient que: es un dels pocs artistes plàstics que encara viuen. I que en el seu art incorpora molts temes del món del treball (oficis, mecànics, elèctrics, etc)

3.- El Director de l'Institut informa de que de totes les experiències demanades pel curs 87/88 la Direcció General voldria que ens autoritzga la rotació de tallers.

Diu que ni quins les divisions les que decidiran si es pota endavant o no la rotació de tallers.

També informa, que pel curs vinent demanarem un Professor de Tallers.

4.- El Sr. Jesus Martinez pregunta que passa amb les sanitats. Li contesta el Sr. Sanvison dient que de moment res de res.

El Sr. Rodas pregunta si es fa ret. mema cultural.

El Sr. Jesus Martinez li explica que s'han fet 3 o 4 reunions de professors i alumnes, que s'havia dividit el treball però, que no s'ha fet res, i que ell hi havia dit que en aquestes condicions no es podia fer ret. mema cultural.

El Sr. Prats proposa pel curs vinent fer al centre obert a pares, alumnes, etc.

En don la revisió i per què hi hagi constància del que s'ha tractat, estem aquesta acta amb la meua signatura.

V. i P.
 El Director,

3.1. Mostra de memòria CLIC (2016-2017)

**MEMÒRIA FINAL DE CURS COORDINACIÓ LINGÜÍSTICA I DE
COHESIÓ SOCIAL DEL CURS 2016-2017**

1	Processos i/o procediments relacionats amb la coordinació.
2	Valoració del desenvolupament de les tasques de la coordinació.
2.1	Objectius (si es van plantejar) i relació amb els objectius anuals de centre.
2.1.1	Valoració dels objectius plantejats.
2.1.2	Grau d'assoliment dels objectius,
2.2	Breu descripció de les tasques realitzades.
3	Reunions de Coordinació.
3.1	Acords presos.
3.2	Seguiment d'acords.
4	Indicadors relacionats.
5	Propostes de millora per al proper curs.
6	Annexos

1. Processos i/o procediments relacionats amb la coordinació

El processos relacionats amb la coordinació lingüística i de cohesió social són els següents:

Per tal de potenciar el Pla per a la llengua i la cohesió social el coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social (LIC), nomenat pel Director/a del centre, ha de desenvolupar les funcions següents:

- Promoure en la comunitat educativa, coordinadament amb l'assessor/a LIC, actuacions per a la sensibilització, foment i consolidació de l'educació intercultural i de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
- Assessorar l'equip directiu i col·laborar en l'actualització dels documents d'organització del centre (PEC, PLC, RRI, Pla d'Acollida i Integració, Programació General Anual del Centre, etc.) i en la gestió de les actuacions que fan referència a l'acollida i integració de l'alumnat nouvingut, a l'atenció a l'alumnat en risc d'exclusió i a la promoció de l'ús de la llengua, l'educació intercultural i la convivència en el centre.

- Promoure actuacions en el centre i en col·laboració amb l'entorn, per potenciar la convivència mitjançant l'ús de la llengua catalana i l'educació intercultural, afavorint la participació de l'alumnat i garantint-ne la igualtat d'oportunitats.
- Col·laborar en la definició d'estratègies d'atenció a l'alumnat nouvingut i/o en risc d'exclusió, participar en l'organització i optimització dels recursos i coordinar les actuacions dels professionals externs que hi intervenen.
- Participar amb l'equip directiu en les actuacions que es deriven del Pla educatiu d'entorn, si s'escau.
- Assumir funcions que es deriven del Pla per a la llengua i la cohesió, per delegació de la direcció del centre.

Hem d'afegir que, bàsicament, afecta a la Coordinació lingüística i de cohesió social tot allò relacionat amb l'alumnat nouvingut i també tots els temes relacionats amb l'aplicació del Pla d'acollida i integració o el Projecte lingüístic (PLC).

2. Valoració del desenvolupament de les tasques de la coordinació.

El/la coordinador/a lingüístic i de cohesió social és el responsable de potenciar l'aplicació pràctica del Projecte lingüístic del centre i també de vetllar per tal que el Pla d'acollida i integració s'estigui desenvolupant correctament.

Des de la Coordinació lingüística es vetlla, conjuntament amb l'assessor/a LIC i el tutor/a de l'aula d'acollida perquè se segueixin correctament els protocols d'actuació pel que fa a l'aplicació del Pla d'acollida. La persona encarregada d'aquesta Coordinació es preocupa, en col·laboració amb el/la Coordinador/a del sistema de gestió, que la informació i documentació relacionada amb l'alumnat nouvingut estigui present a la Intranet del centre.

Quant a la potenciació de l'aplicació pràctica del Projecte lingüístic de centre, s'ha treballat des del Departament de llengües el tema de la incentivació de l'ús de la llengua catalana a partir d'activitats de centre com ara la revista, la celebració de diades commemoratives (Festival de Nadal, Festival de Sant Jordi, Dia contra la violència de gènere, Dia Internacional de la dona, ...).

Pel que fa a la integració de l'alumnat nouvingut, aquest curs la tutoria de l'aula d'acollida del Centre ha continuat al càrrec de la professora Cristina Banllés, que porta l'aula ja des de fa uns quants cursos i per tant comptem amb la seva experiència en aquest tema, tenint en compte que l'assessora LIC ja no visita els centres amb la regularitat que ho feia abans.

2.1 Objectius plantejats

Els objectius que es plantegen a priori són els derivats de la pròpia funció de la Coordinació, i són els següents:

- Col·laborar en tot allò que impliqui potenciar la cohesió social mitjançant l'ús de la llengua catalana.
- Fer la revisió i la correcció dels documents i textos del centre, així com resoldre els dubtes lingüístics que puguin plantejar-li la resta de professors
- Col·laborar en la coordinació dels ensenyaments inicials de la llengua catalana.
- Assumir funcions que es deriven del Pla per a la llengua i la cohesió social i que van dirigides a millorar i normalitzar l'ús de la nostra llengua.
- Fer la valoració final de l'acció de coordinació portada a terme i que formarà part d'aquesta memòria.

2.1.1 Valoració dels objectius plantejats

L'aplicació del Projecte lingüístic del centre es valora molt positivament tot i que cal anar fent cada curs noves valoracions i propostes per tal que sigui un document útil i pràctic en la vida del centre.

Es valora molt positivament, per part de la coordinadora lingüística, la tasca de correcció ortogràfica i estilística dels documents . En alguns casos també s'ha fet una revisió de gènere.

Es valora molt positivament la participació de l'alumnat en la revista escolar, en el blog Escoles en xarxa i també en el blog de la Revista ja que el nostre és un centre molt actiu i la difusió de les bones pràctiques que s'hi realitzen és important que siguin divulgades per tal de

millorar la integració de tota la comunitat educativa dins el centre escolar. També es valora com a molt important la participació tant des de la revista com des del blog Escoles en xarxa en tant que serveix per donar-nos a conèixer dins de la ciutat de Lleida i també dins Catalunya i per interactuar amb altres centres educatius.

D'una manera general es considera satisfactòria la manera com s'està integrant l'alumnat nouvingut al nostre institut, la qual cosa ens demostra que l'aula d'acollida ja es troba plenament consolidada dins el centre.

El Pla d'acollida i integració es considera ben implantat dins el centre i que és un document molt útil tant pel que fa a la rebuda d'alumnat com de professorat en diferents moments del curs escolar.

Qualsevol activitat que es realitzi al centre que parteixi de la col·laboració amb altres entitats es considera molt interessant de cara al creixement personal de l'alumnat que hi participa.

De la mateixa manera, es valora molt positivament el treball realitzat dins el Grup de Coeducació ja que ha propiciat la implicació de la totalitat de l'alumnat en els temes d'igualtat de gènere.

2.2 Descripció de les tasques realitzades

Assessorar l'equip directiu en l'elaboració o en l'actualització del Projecte lingüístic i del Pla d'acollida i dels altres documents de centre (PEC, PCC, RRI, PAT i en la gestió d'actuacions que fan referència a l'acollida i integració de l'alumnat nouvingut, l'atenció a l'alumnat en risc d'exclusió i a la promoció de l'ús de la llengua, l'educació intercultural i la cohesió social en el centre.

Coordinar les actuacions curriculars i no curriculars de caire lingüístic i intercultural que el centre duu a terme per facilitar l'acollida de l'alumnat nouvingut.

Quant a les actuacions curriculars, s'ha fet un seguiment acadèmic de l'alumnat nouvingut per part de la tutora d'Aula d'Acollida, amb el professorat tutor de grup ordinari. S'ha parlat de l'alumnat nouvingut a les reunions d'equip educatiu que s'han fet al llarg de curs. S'ha

col·laborat també amb les persones responsables de l'orientació acadèmica i professional del centre per tal de tractar aquesta qüestió en relació a l'alumnat nouvingut i/o d'origen estranger.

Quant a les qüestions no curriculars, s'ha vetllat per tal que l'alumnat d'aula d'acollida participi al màxim en les activitats realitzades al centre escolar.

Així mateix, s'ha anat informant el professorat de les noves incorporacions i/o baixes d'alumnat de l'aula d'acollida. Això s'ha fet a partir del correu electrònic.

Coordinar les activitats, incloses en la programació general de l'institut, que promouen l'ús de la llengua catalana, i el respecte i la valoració de la diversitat lingüística i cultural.

Aquestes qüestions s'han treballat, bàsicament, des del Departament de llengua i també des de la participació de la CLIC en el Grup de Treball de Coeducació del centre.

Coordinar-se amb els assessors de llengua, interculturalitat i cohesió social dels serveis Territorials d'Ensenyament.

S'ha mantingut contacte personal, telefònic i per correu electrònic amb la persona assessora de llengua, interculturalitat i cohesió social, que aquest curs ha estat la sra. Àngels Claramunt . Se l'ha anat informant d' aspectes com el seguiment de l'alumnat de l'aula d'acollida, les activitats que s'estan realitzant al centre relacionades amb la interculturalitat... També s'ha informat l'assessora lingüística i de cohesió social sobre el funcionament i les activitats plantejades dins el grup de Coeducació.

Altres aspectes tractats amb l'assessora han estat el seguiment individualitzat de l'evolució acadèmica i personal de cadascun dels alumnes de l'aula d'acollida. S'ha informat també d'aspectes tan importants com l'orientació acadèmica i/o professional d'aquest alumnat quan acaba l'etapa educativa de 4t d'ESO.

Aquest curs també s'ha gestionat per part de la CLIC el tema de la tutoria amb els familiars d'una alumna de 1r del centre procedent de la Xina, ja que el tutor va plantejar les dificultats que tenia per posar-se amb contacte amb els pares perquè no parlaven l'idioma.

e) Des de l'aula d'acollida s'ha potenciat que l'alumnat nouvingut participés en els activitats del centre així com també se l'ha informat de les diferents activitats culturals i de lleure que es poden realitzar a la ciutat. S'ha continuat recollint fotos de les activitats realitzades i s'han penjat al web del centre.

Tanmateix, s'han promogut actuacions per a la sensibilització, foment i consolidació de l'educació intercultural i de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu basat en el plurilingüisme.

Destacaríem diferents activitats enfocades a la sensibilització cap a la diversitat lingüística que s'han realitzat en el present curs: difusió de les tradicions i cultura del nostre país, activitats com la celebració de la Castanyada, celebració del caga tió per Nadal, l'elaboració de flors i roses per sant Jordi, l'exposició de la situació de les dones a diferents països del món, l'exposició de contes tradicionals de les diferents cultures de l'aula d'acollida, entre d'altres.

També s'ha procurat que l'alumnat nouvingut del centre participés en la revista escolar amb la finalitat que es veiessin més integrats dins el centre i dins la societat en general. Com a complement de la revista s'ha fomentat la participació en el blog Escoles en xarxa, dins el qual s'han inclòs les activitats més rellevants que es realitzen al centre. També s'han escrit cròniques per a la web del centre (www.guindavols.cat).

f) Fer la revisió i correcció, al llarg de tot el curs, dels documents i textos del centre procedents dels diferents departaments, com han estat per exemple pòsters i cartells que s'han penjat a les aules i passadissos, textos per a exposicions diverses, correspondència del centre adreçada a les famílies, documentació dels departaments adreçada a institucions, treballs que es presenten per optar a premis diversos... etc.

g) Revisar i corregir la revista /anuari d'aquest curs 2016/17 per la seva publicació ara al juny, amb el recull de tots els esdeveniments importants del nostre centre.

h) Elaborar la Memòria Anual de la Coordinació LIC. Al final de cada curs acadèmic s'elabora una memòria on es resumeixen i es valoren les actuacions realitzades. També s'hi inclouen propostes de millora per al curs següent.

3. Reunions de Coordinació

La CLIC s'ha reunit, al llarg del curs, amb l'assessora LIC assignada al Centre des del Departament d'Ensenyament, la Sra. Àngels Claramunt:

- En una primera presa de contacte, a l'octubre, es fa un repàs de les tasques a fer per la CLIC, atès que és la primera vegada que assumeix aquest càrrec de coordinació.

- En la segona reunió, es parla de la conveniència d'implicar-nos en l'anomenat Grup impulsor de la Lectura, a la vegada que se'ns informa de tot el procés de formació i avantatges que suposaria el fet d'engegar aquest projecte, tant a nivell de professorat com de l'alumnat i del centre mateix.

- Posteriorment, al desembre, en una reunió de la CLIC amb el Departament de llengües, es trasllada tota la informació rebuda per part de l'assessora LIC. Els membres del Departament valoren i expressen el seu punt de vista al respecte.

- També s'informa a Direcció sobre la intenció que hi ha d'engegar aquest projecte.

- Al març, tenim una altra reunió amb l'assessora per tal de concretar i especificar el tema del projecte de lectura i consultar dubtes que han sorgit i preguntes per part dels diferents membres del departament i que la CLIC havia de consultar-li.

- El divendres 5 de maig tenim una reunió al centre amb la responsable del LIC d'Ensenyament, la Sra. Carme Moncasi, en la qual assistim la Cap de Departament de Llengües, un membre de Direcció – Marina Capdevila- i jo mateix com a Coordinadora, en què se'ns explica i concreta les diferents opcions que tenim per engegar el Grup Impulsor de la Lectura.

- A partir d'aquesta reunió, la Cap de Departament de Llengua Emília Bellmunt, en la reunió de Caps amb la Direcció, informa de la intenció i conveniència d'implicar-nos en el projecte de pla lector per al nostre alumnat. Es fa també per escrit on s'explica les necessitats de

l'alumnat quant a la millora de la competència lectora i de comprensió i també la concreció del projecte.

3.1 Acords presos

S'acorda, en la primera reunió, de deixar de banda el "Pla Sexennal pe a la millora de la qualitat i de l'ús de la Llengua Catalana", que feia un curs que s'havia engegat al Centre per iniciativa de l'anterior coordinador LIC. Aquesta decisió es pren d'acord amb la Direcció del centre i havent-ho parlat també amb l'assessora LIC, tenint en compte la poca acollida i poca implicació del projecte per part del professorat, la dificultat per recollir tota la informació demanada i considerant que el projecte era tot plegat massa llarg, poc efectiu i massa feixuc de dur a terme.

S'acorda traslladar tota la informació rebuda en les diferents reunions amb l'assessora LIC, tant als membres de la Direcció com als membres del Departament de llengües, per tal de poder prendre una decisió de cara al curs vinent 2017/18.

Un cop explicades totes les opcions i debatuts els pros i contres, s'acorda unànimement d'apuntar-nos per al curs que ve a la Formació per a centres ILEC (d'Impuls de la Lectura) anomenat "TSLs: Temps de lectura per Secundària", un taller per compartir orientacions per al desenvolupament de l'hàbit lector entre l'alumnat. Aquesta formació serà molt positiva per dur a terme el pla de lectura que tenim intenció d'engagar el curs que ve.

S'acorda traslladar tota la informació referent al Pla Lector que es pretén dur a terme el curs vinent a 1r d'ESO, al Claustre que es farà a començament de curs, al setembre. No s'informa en el claustre d'aquesta setmana perquè hi ha molt professorat que no hi serà el curs que ve (per trasllats, jubilacions, etc), per tant n'hi haurà molt de nou i hauríem igualment de repetir tota la informació de nou.

4. Indicadors relacionats

Els indicadors relacionats amb la coordinació lingüística i de cohesió social són els següents:

Grau de satisfacció de la comunitat educativa per la informació rebuda.

Grau de satisfacció de la comunitat educativa per les relacions entre les persones.

Grau de satisfacció de la comunicat educativa per la identificació de les persones amb el centre.

Grau de satisfacció per la manera com es resolen els conflictes.

Grau de satisfacció per l'acollida.

Grau de satisfacció per l'acció tutorial.

Grau de satisfacció pels resultats d'aprenentatge.

Taxa d'alumnat que supera les diferents matèries en els diferents cursos.

Taxa d'alumnat que supera l'ESO, el batxillerat o els CCFF.

Percentatge d'abandonament escolar.

En resum, els indicadors relacionats tenen a veure amb els resultats educatius, la convivència al centre i també la satisfacció en determinats aspectes.

5. Propostes de millora per al proper curs

Les millores que es proposen des d'aquesta Coordinació per al curs que ve, van en la línia de les millores que se'n deriven de la mateixa coordinació:

Millora dels resultats acadèmics

Millorar de la cohesió social

Identificació amb el centre de la comunitat educativa.

I aquestes millores es concreten en:

- Cal continuar treballant per una correcta implementació del Projecte lingüístic de centre. Cal seguir vetllant per tal que la llengua vehicular del centre sigui la catalana tant en les comunicacions orals i escrites dins del propi centre com amb les famílies o altres grups d'interès.

- Cal continuar vetllant per tal que el Pla d'acollida i integració sigui aplicat correctament.

- Major divulgació de la revista del centre cap a les famílies i dins el propi centre. Es considera que cal potenciar la revista del centre i això requereix un grup de persones que se'n facin responsables i hi treballin conjuntament.

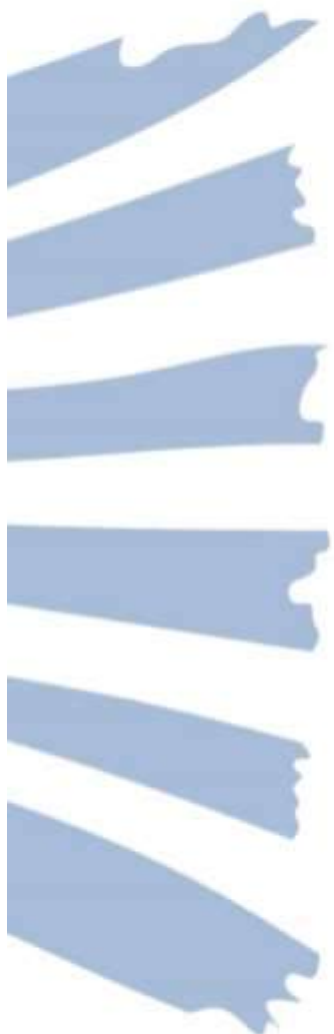
- Major seguiment i aplicació de les adaptacions curriculars per a l'alumnat nouvingut (PI).
- Major incentivació de la participació de l'alumnat nouvingut dins les activitats del centre (sortides, actuacions musicals, representacions teatrals...)
- Manteniment d'una secció dins la biblioteca del centre referit a temes com el respecte cap a la diversitat lingüística i cultural.
- Manteniment i major difusió de l'entorn moodle "De l'aula d'acollida a l'aula ordinària".
- Continuació del treball coordinat entre la persona encarregada de la Coordinació del sistema de gestió i la CLIC per tal d'anar actualitzant la documentació relacionada amb l'aula d'acollida.
- Creació d'una línia de treball al centre en la qual es plantegi la correcció lingüística i l'expressió d'una manera interdisciplinar, és a dir, des de diferents àrees.
- Major seguiment i correcció per la publicació de notícies al nostre web del centre, per tal de facilitar i millorar si cal, a final de curs, la publicació de l'anuari.
- Desenvolupar, millorar i incentivar l'hàbit lector de l'alumnat a través de la creació d'un Grup Impulsor de la Lectura.

CLIC Coordinadora de Llengua, interculturalitat i cohesió social.

3.2. PLC (2018)

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Guindàvols

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE | PLC |

Institut Guindàvols

Índex

INTRODUCCIÓ.....	3
1. ANÀLISI DEL CONTEXT.....	5
1.1. Dades sociolingüístiques.....	5
1.2. Bagatge lingüístic de l'alumnat.....	5
1.3. Competència lingüística del professorat.....	5
2. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES.....	6
2.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa.....	7
2.2. Desplegament del currículum.....	7
2.2.1. Metodologia.....	7
2.2.2. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera.....	8
2.2.3. Ús de la llengua estrangera.....	9
2.2.4. Projectes i programes plurilingües.....	9
2.3. Llengües de l'alumnat de nova incorporació.....	9
3. OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES.....	10
4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENENTATGE DE LES LLENGÜES	12
5. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES.....	13
5.1. Els recursos complementaris.....	13
5.2. Les accions complementàries.....	13
6. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN.....	13
7. LA QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL DELS DOCENTS.....	14

INTRODUCCIÓ

El principal repte per a un centre educatiu és preparar el seu alumnat per viure, interactuar i adaptar-se a un entorn cultural divers, complex i canviant, per això una de les competències primordials que cal assegurar és la que els doni eines per formar part activa de la societat i poder-s'hi desenvolupar amb èxit.

Probablement la competència base és la comunicativa i lingüística perquè amb el seu assoliment les persones tenim eines per entendre el món en què vivim, per manifestar els nostres pensaments i inquietuds, per raonar, crear i relacionar-nos amb la resta de la societat.

Dominar la competència comunicativa i lingüística a partir de la interrelació, interacció i coneixement de diferents llengües permet a la persona comprendre realitats diverses, pensaments i mirades al món diferents.

Per aquest motiu el Projecte Lingüístic de Centre es defineix a partir de la realitat que s'hi viu i cada institut, a partir d'una reflexió sobre les seves necessitats i emparat per la normativa vigent (LEC, Llei de Política Lingüística, Decret d'autonomia de centres i Instruccions d'inici de curs) singularitza les seves propostes educatives que aniran d'acord amb allò especificat en els documents bàsics del centre (PEC, PGA, PAT, NOF).

Per dur a terme aquest projecte caldrà que el centre tingui en compte el propi context sociolingüístic i el del seu entorn, i també el bagatge lingüístic dels seu alumnat i les seves necessitats, expressades a través dels resultats de les avaluacions internes i externes. Partint d'aquest punt, caldrà emprendre una reflexió interna en els equips educatius i en les diferents matèries per establir estratègies que assegurin l'assoliment de les competències lingüístiques, i la seva coordinació i coherència al llarg de l'etapa, posant en valor el fenomen comunicatiu com un punt de partida cap al desenvolupament integral de les persones.

El present document, doncs, participa de l'objectiu, considerat com a central per a l'educació, que és el de preparar l'alumnat perquè sigui capaç de desenvolupar-se com a persona, de comunicar-se i d'afrontar els reptes de la societat plural, multilingüe i multicultural del segle XXI. Dins la societat actual, es veu com a imprescindible educar el nostre alumnat per tal que desenvolupi aquelles competències comunicatives i lingüístiques que els han de permetre de participar en el seu entorn per esdevenir gent respectuosa amb la realitat social. Cal afavorir el plurilingüisme i la intercultural com a motor del respecte a la diversitat lingüística i a l'aprenentatge d'altres llengües. Això ha de

permetre al nostre alumnat la comprensió de la realitat i la relació amb persones tant de la seva cultura com d'altres cultures i llengües del món.

El Projecte Lingüístic del Centre assegura els mecanismes per a l'assoliment dels objectius generals referents a la competència lingüística definida per la normativa vigent i que són:

- Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat).
- Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).
- Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars de l'alumnat d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
- Capacitar l'alumnat per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
- Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
- Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

1. ANÀLISI DEL CONTEXT

1.1. Dades sociolingüístiques

Tal com queda explicitat dins el Projecte Educatiu de Centre (PEC), l'Institut Guindàvols es troba en un entorn urbà no conflictiu i el centre té una imatge força positiva dins la ciutat de Lleida. En aquest sentit, la tasca educativa s'ha vist reconeguda al llarg dels cursos tant pel que fa als premis en Treballs de Recerca com també pel que fa a la consolidació d'uns bons resultats a les PAU.

Es tracta també d'un centre amb una important oferta de projectes i programes del Departament d'Educació, així com amb una alta demanda i inserció laboral de l'alumnat de Formació Professional, atès que nostre centre ofereix especialitats de cicles formatius úniques al territori.

Quant als usos lingüístics, es pot observar el següent:

- pel que fa a l'*alumnat*, cal destacar que en els darrers anys hi ha disminuït l'ús de la llengua catalana. Així, tant a dins de les aules com als espais comuns, els passadissos o el pati, la llengua castellana ha anat assolint un ús creixent que darrerament ha pres més força. A aquesta circumstància hi cal afegir el fet de l'arribada de molt alumnat d'altres cultures i llengües, que acostuma a connectar amb l'institut, d'entrada, en castellà.
- pel que fa al *professorat*, la llengua de relació sol ser el català, tant entre el claustre com entre el professorat i l'alumnat.
- quant al *PAS i d'altres membres de la comunitat educativa*, la llengua que hi domina és el català, tot i que el castellà també s'utilitza en casos puntuals.

1.2. Bagatge lingüístic de l'alumnat

Tenint en compte aquell alumnat provinent d'altres entorns lingüístics, el centre preveu una acollida que accepta el bagatge lingüístic que aporten aquests nous alumnes. D'aquesta manera poden aprofitar les habilitats i coneixements en la pròpia llengua per consolidar les activitats d'aprenentatge de noves llengües. A més, cal tenir en compte que la valoració positiva de la llengua d'origen de l'alumnat serveix per crear un vincle afectiu amb la nova llengua i el nou entorn que afavoreix l'adquisició de competències lingüístiques i comunicatives.

1.3. Competència lingüística del professorat

El nostre centre s'adequa a allò que estableix la LEC en el seu article 13 i regula el Departament d'Educació :

Article 13 Competència lingüística del professorat, dels professionals d'atenció educativa i del personal d'administració i serveis.

1. Els mestres i els professors de tots els centres han de tenir la titulació requerida i han d'acreditar, en la forma que es determini per reglament, el domini de les dues llengües oficials, de manera que en puguin fer un ús adequat, tant oral com escrit, en l'exercici de la funció docent. Els mestres i els professors, en l'exercici de llur funció, han d'emprar normalment el català, tant en les activitats d'ensenyament i aprenentatge com en l'àmbit general del centre.
2. El Departament ha d'adoptar les mesures necessàries per a actualitzar la competència lingüística del professorat i ha de promoure la creació i la utilització d'eines didàctiques que facilitin l'ensenyament del català i en català.
3. Els professionals d'atenció educativa i el personal d'administració i serveis dels centres educatius han de conèixer el català i el castellà, de manera que estiguin en condicions de fer-ne un ús adequat en l'exercici de les funcions corresponents. El Departament ha d'establir els mecanismes i les condicions que permetin assegurar el coneixement i el domini del català i del castellà del personal no docent de l'Administració educativa.

2. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

El Consell d'Europa, en el document *Marc Europeu Comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar i avaluar* descriu, d'una manera clara, les competències que els i les usuaris d'una llengua han de desenvolupar en funció dels seus propòsits. Així, el currículum de llengües estrangeres s'ha organitzat tenint en compte les recomanacions del document del Consell d'Europa que parteix d'un enfocament orientat a l'ús de la llengua, que n'inclou l'aprenentatge, mitjançant accions, és a dir, activitats lingüístiques com la producció, recepció i interacció oral i també escrita amb temes i en àmbits que són propers a l'entorn de l'alumnat i amb l'objectiu que aquest assoleixi la competència lingüística bàsica indispensable per continuar i ampliar els aprenentatges en el seu futur acadèmic o professional.

En aquest sentit, el centre possibilita l'aprenentatge de les següents llengües estrangeres: anglès (primera llengua) i francès o alemany (com a segona llengua), durant tota l'etapa d'ESO i Batxillerat.

La segona llengua es pot cursar tant a l'ESO com al Batxillerat. A l'ESO té la consideració de matèria optativa, amb 2 o 3 hores setmanals, segons els cursos, tenint en compte que un cop l'alumnat l'ha iniciat en un curs cal que la continuï fins al final de l'etapa. Quan es tracta del Batxillerat, la segona llengua és una matèria optativa d'oferta obligada que consta de 140 hores.

2.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

Seguint les recomanacions del Marc Comú Europeu de Referència, s'anima l'alumnat a organitzar i expressar les seves idees, experiències i opinions mitjançant tasques d'expressió escrita i oral. S'avaluen les seves habilitats lingüístiques a mesura que les van treballant.

El propòsit és que l'alumnat assoleixi les següents competències:

- Comprendre els punts principals de textos clars i en llengua estàndard, si tracten sobre qüestions que li són conegudes, ja sigui en situacions de feina, d'estudi o d'oci.
- Produir textos senzills i coherents sobre temes que li són familiars o en els quals té un interès personal.
- Descriure experiències, esdeveniments, desitjos i aspiracions, així com justificar breument les seves opinions o explicar els seus plans.

2.2. Desplegament del currículum

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes. Així, se'n poden variar els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat. L'Institut també ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula com espais d'interacció suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge.

Per millorar el coneixement de la llengua estrangera es preveuen agrupaments de diversa tipologia que atenguin els diferents ritmes d'aprenentatge.

2.2.1. Metodologia

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la

competència oral i es proposa que adquireixi autonomia de forma progressiva per tal que pugui aprendre individualment i també en col·laboració. La llengua estrangera es treballa sempre des d'un enfocament comunicatiu.

A continuació reproduïm uns principis bàsics a partir dels quals s'articula l'ensenyament de la llengua al nostre centre:

- Ensenyar la llengua estrangera amb la finalitat que l'alumnat aconsegueixi comunicar-se i sortir-se'n amb èxit en el pla oral i en l'escrit de manera natural.
- Aprofundir en el desenvolupament de les estratègies d'aprenentatge perquè pugui enfrontar-se amb èxit a situacions reals de comunicació.
- Aconseguir que l'alumnat entengui el funcionament del sistema lingüístic i reflexioni sobre aquest tot comparant-lo amb la seva llengua materna per aconseguir un bon nivell de comunicació.
- Aprofundir en el sistema fonètic, les funcions gramaticals i el vocabulari de forma que pugui reconèixer-los i emprar-los en situacions reals de comunicació.
- Desenvolupar i dominar de forma integrada les quatre dimensions bàsiques: comprensió oral, expressió oral, comprensió escrita i expressió escrita.
- Oferir a l'alumnat totes les facilitats possibles perquè amplii els seus coneixements sobre els aspectes socioculturals de la llengua estrangera i assimili la cultura de la qual forma part.
- Despertar en l'alumnat la responsabilitat d'aconseguir l'autonomia en el seu aprenentatge, reconeixent els mètodes d'estudi i el tipus d'organització que més l'ajudin.
- Motivar l'alumnat amb temes d'interès i oferir-li unes metes clares al llarg del curs.
- Fomentar l'autoavaluació com a eina imprescindible per aconseguir un progrés eficaç en l'aprenentatge.

2.2.2. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria de materials i vetlla per donar oportunitats a l'alumnat amb l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixin l'atenció a la diversitat.

Períodicament, el departament revisa i consensua els recursos didàctics per adaptar-los a les necessitats de tot l'alumnat. Cal destacar que es fan servir material de consulta, tant per trobar informacions (enciclopèdies, revistes, llibres de divulgació, pàgines web) com per millorar la capacitat de comprensió i expressió (diccionaris, gramàtiques, exercicis de gramàtica, pronunciació, vocabulari,

l·listes de verbs irregulars, de preposicions...). Així mateix, es treballa d'una manera prioritària la discriminació crítica de la fiabilitat de les fonts consultades.

Es demana a l'alumnat que treballi en equip per tal de resoldre tasques de tipus cognitiu o social. També es treballa l'autoavaluació i s'utilitzen les eines TIC per assolir les competències lingüístiques i digitals.

Periòdicament es realitzen exposicions gràfiques de temes relacionats amb la cultura i geografia dels països a l'aula de llengües, activitats durant el dia de Sant Jordi, participació de l'alumnat en el Concurs literari Carme Ribes, celebracions de les festes tradicionals...

2.2.3. Ús de la llengua estrangera

El centre decideix que l'aula de llengua estrangera sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge. Per tant, el professorat utilitza aquesta llengua en les interaccions (formals i informals) tot intentant que l'alumnat la vagi utilitzant progressivament. Així mateix, el centre preveu l'ús de la llengua estrangera mitjançant la pàgina web, representacions teatrals, exposicions i contactes amb altres centres.

2.2.4. Projectes i programes plurilingües

El centre participa en projectes plurilingües, com els que permeten potenciar la comprensió de les diverses llengües.

2.3. Llengües de l'alumnat de nova incorporació

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures. A l'Institut Guindàvols es pretén que l'alumnat nouvingut pugui construir una nova identitat compartida i no excloent, la qual no ha d'implacar la renúncia al bagatge lingüístic i cultural propis.

Una de les línies d'actuació consisteix a treballar a l'aula el coneixement de les cultures i les llengües d'origen com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que aporten a la nostra societat amb la finalitat de millorar la integració i la cohesió social.

3. OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

Els eixos vertebradors a partir dels quals es determinen els objectius que emmarca el Projecte Lingüístic, d'acord amb la normativa vigent, són:

a. El paper de la llengua catalana, i de l'occità a l'Aran, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.

En aquest sentit, el centre es regeix pel que assenyala el Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, en el seu article 5:

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

I especifica que:

L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assolixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el seu projecte educatiu.

b. Els criteris per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i els seus usos lingüístics.

A l'article 10 de la Llei 12/2009 d'educació, en l'apartat "Dret i deure de conèixer les llengües oficials" s'hi exposa el següent:

- 1. Els currículums han de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana en finalitzar l'ensenyament obligatori, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.*
- 2. Els alumnes que s'incorporin al sistema educatiu sense conèixer una de les dues llengües oficials tenen dret a rebre un suport lingüístic específic. Els centres han de proporcionar als*

alumnes nous una acollida personalitzada i, en particular, una atenció lingüística que els permeti iniciar l'aprenentatge en català. Així mateix, els centres han de programar les activitats necessàries per a garantir que tots els alumnes millorin progressivament el coneixement de les dues llengües oficials i que hi hagi concordança entre les accions acadèmiques de suport lingüístic i les pràctiques lingüístiques del professorat i altre personal del centre.

Aquests dos eixos, a l'Institut Guindàvols, es concreten amb les següents actuacions, tal com s'indica en els Documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2018-2019:

- i. Les activitats internes del centre, orals i escrites, la interacció entre docents i entre aquests i l'alumnat i les activitats de formació del professorat es realitzen en llengua catalana, sempre que no tinguin com a objectiu el coneixement d'altres llengües.
- ii. Així mateix, les activitats administratives, la comunicació entre el centre i l'entorn i la documentació que expedeix el centre es fa en llengua catalana, excepte quan aquesta documentació ha de tenir efecte en l'Administració de l'Estat o d'alguna comunitat autònoma no catalanoparlant.
- iii. En les manifestacions culturals i públiques, de projecció externa, i en les actuacions amb entitats de l'entorn s'utilitza normalment la llengua catalana.
- iv. A les persones encarregades dels serveis d'activitats no docents se'ls trasllada el contingut del Projecte Lingüístic.
- v. La retolació dels espais es fa en llengua catalana.
- vi. El professorat actua com a model lingüístic.
- vii. Es visibilitzen les llengües d'origen de tot alumnat i, si escau, es facilita el seu aprenentatge i l'adaptació de la comunicació en el període d'acollida al centre.

c. Els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions metodològiques i lingüístiques

En el Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, es fa referència al Projecte Lingüístic, que forma part del Projecte Educatiu de Centre, en els següents termes:

L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre

missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el seu projecte educatiu.

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat de tot el professorat de les matèries, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi la competència lingüística en totes les seves dimensions, l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que afavoreixin l'expressió oral i escrita.

Per garantir la funció educativa que tenen tots els centres escolars l'equip docent ha de coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'assoliment de les competències establertes en el currículum.

4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANIZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

- Per tal de treballar coordinadament, el centre disposa de documents que concreten aspectes didàctics i organitzatius. Les programacions i els criteris d'avaluació es revisen dins dels diferents departaments didàctics. Es disposa de protocols per fer el traspàs d'informació dins del mateix centre i amb els centres de procedència.
- La coordinació a l'àrea de llengües es fa per nivells tenint en compte les competències i els criteris d'avaluació.
- El centre treballa en un eix transversal de coeducació que, conjuntament amb el treball pel respecte a la diversitat lingüística i cultural, afavoreix la integració i el respecte als valors de la nostra societat.
- L'atenció a la diversitat de l'alumnat, per motiu d'incorporació tardana i/o de necessitats educatives individuals, es fa mitjançant una sèrie d'estratègies organitzatives:
  - Plans individualitzats per a l'alumnat nouvingut (PII).
  - Plans individualitzats per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques (PI)
  - Distribució de l'alumnat de 1r i 2n d'ESO en 4 grups per nivell i agrupaments flexibles per tal de potenciar el Programa Intensiu de Millora per a l'alumnat que no ha assolit les competències de primària.
  - Distribució en 3 grups de l'alumnat de 3r i 4t d'ESO per nivell.
  - Agrupaments flexibles per treballar les competències lingüístiques.
- L'hàbit lector com a font d'aprenentatge es treballa a partir del Pla Lector. Iniciat el curs 2017-

18, abasta 1r i 2n d'ESO amb la intenció d'ampliar-lo a la resta de nivells.

- La biblioteca es concep com un espai font d'aprenentatge autònom i d'estudi assistit.

5. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

5.1. Els recursos complementaris

- Un recurs existent al centre al qual ja s'ha fet al·lusió anteriorment és el de l'aula d'acollida, un marc de referència i un entorn de treball obert que facilita l'atenció immediata de l'alumnat nouvingut.
  - Aquesta estructura organitzativa permet tenir previstes una sèrie de mesures que garanteixen l'aprenentatge intensiu de la llengua catalana per tal d'afavorir la progressiva incorporació de l'alumnat a l'aula ordinària. La presència de l'alumnat a l'aula d'acollida té, per tant, un caràcter transitori ja que l'objectiu és que pugui integrar-se al més aviat possible a l'aula ordinària.
  - S'hi treballa el nivell A1 corresponent al Marc Europeu Comú de Referència i també, si s'escau, el treball preparatori dels continguts necessaris per al seguiment de les diverses matèries.
- Un altre recurs és l'estudi assistit que es dona cada tarda, a la biblioteca del centre, per atendre l'alumnat.
- A més a més, es disposa d'una Educadora d'Educació Especial (EEE), una Tècnica d'Integració Social (TIS) i una Auxiliar d'Educació Especial (AEE). Totes elles contribueixen a l'atenció a la diversitat.

5.2. Les accions complementàries

El centre participa en diversos projectes com el Pla Educatiu d'Entorn, el Programa Salut i Escola, el programa Agenda XXI, l'Aprenentatge i Serveis (ApS) i altres programes europeus.

6. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

- En les reunions de professorat, en la interacció que es manté entre ell i l'alumnat i amb les famílies s'utilitza normalment la llengua catalana.
- La documentació del centre està redactada en català, així com les notificacions o altres informacions per escrit que en surten.
- Per a l'atenció personalitzada a les famílies se segueix el protocol d'acollida de l'alumnat nouvingut que queda recollit dins el Pla d'Acollida i integració. En aquest document s'estableixen els passos a seguir tant si l'alumnat nouvingut arriba al centre a principis de curs -dins el període de preinscripció i matrícula- com si arriba un cop iniciat el curs. Així mateix, es defineixen un seguit d'actuacions generals i també particulars, és a dir, d'atenció a famílies i alumnat de manera individual.
- En la rebuda de les famílies i alumnat al centre, el Pla d'Acollida preveu la utilització del servei de traducció del Departament d'Educació si és necessari.
- La comunicació interna entre el personal del centre en llengua catalana es garanteix amb la documentació de la web, la dels taulers d'anuncis i la del correu de centre.
- La comunicació externa, és a dir, la documentació de la web, la comunicació d'incidències a través del Geisoft i el correu electrònic (institutguindavols.cat), es fa en llengua catalana.
- Les accions de dinamització lingüística i comunicativa que es duen a terme per incrementar el domini i ús de les llengües són:
  - o Exposició oral en gran part de les matèries.
  - o Recitacions de poemes, lectures en veu alta, exposicions de treballs i presentacions entre l'alumnat i de cara a les famílies.
  - o Organització de certàmens literaris.
  - o Intercanvis en llengua anglesa.
  - o Presentació de treballs de recerca d'ESO i de batxillerat i cicles formatius fora del centre.

7. LA QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL DELS DOCENTS

- El centre disposa d'un Pla de Formació de l'equip humà.
- Es disposa d'una plaça de professorat lligada directament a l'aula d'acollida.

CONTROL DE CANVIS.

Revisió	Data	Descripció
1.0	28-06-2004	Aprovació d'aquest document. Data d'entrada en vigor: 28/06/2004
2.0	24-3-2010	Nou document que substitueix a l'anterior. 24/03/2010
3.0	10-04-2013	Nou document que substitueix l'anterior
4.0	21-12-2018	Adaptació als canvis normatius i a la realitat sociolingüística del centre

**Generalitat
de Catalunya**

DG TRANSP., DADES OBERTES I QUALITAT DEMOCRA.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Secretaria General

Resolució de la secretària general del Departament d'Educació, per la qual es desestima la sol·licitud d'accés a la informació pública amb codi de tràmit C702M6D94, expedient EXI_2019_EXP_SIP001 SOLC_00003362

Antecedents de fet

1. En data 1 de setembre de 2019, mitjançant el formulari de petició genèrica sense signatura electrònica, la persona sol·licitant va presentar una sol·licitud d'accés a informació pública d'acord amb la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, per sol·licitar el nombre d'alumnes i la seva procedència des del curs en què van començar a l'aula d'acollida de l'Institut Guindàvois, de Lleida.
2. D'acord amb allò previst a l'article 27.5 de la Llei 19/2014, en data 3 de setembre de 2019 es va notificar a la persona interessada la recepció de la seva sol·licitud, amb indicació del dia de recepció, l'òrgan responsable de resoldre, la data màxima per resoldre i la persona responsable de la tramitació.

Fonaments de dret

Primer. Titularitat del dret i compliment dels requisits aplicables al seu exercici.

La Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, per mitjà del seu article 15, reconeix a totes les persones el dret d'accedir a la informació pública, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica.

D'altra banda, l'article 26 de la Llei 19/2014 estableix els requisits que han d'acomplir les sol·licituds d'accés a la informació pública i l'article 27 disposa que aquestes sol·licituds s'han d'adreçar a l'entitat o l'òrgan administratiu que disposi de la informació.

A la vista de la sol·licitud formulada, s'ha de considerar que la persona sol·licitant disposa de legitimitat per presentar-la i que la sol·licitud ha estat presentada d'acord amb els requisits previstos legalment.

Segon. Competència de l'òrgan resolutori.

En data 3 de setembre de 2019 es va comunicar electrònicament a la persona interessada que l'òrgan competent per resoldre la seva sol·licitud era la secretària general del Departament, com a titular de la Secretaria i Unitat d'informació del Departament d'Educació.

Per tant, l'òrgan resolutori disposa de competència per resoldre, d'acord amb allò que disposa l'article 32.a de la Llei 19/2014, on s'assenyala que aquesta competència correspon, en el cas de les sol·licituds adreçades a l'Administració de la Generalitat, als òrgans superiors jeràrquics dels serveis o les unitats que disposen de la informació, d'acord amb el que estableixen les normes reguladores de l'organització administrativa, o bé, per al cas de la sol·licitud formulada davant del Consorci d'Educació de Barcelona, d'acord amb allò que disposa l'article 32.c de la Llei 19/2014, on s'assenyala que aquesta competència correspon, en el cas de les sol·licituds adreçades a organismes autònoms, entitats de dret públic, societats i fundacions públiques, consorcis i universitats públiques, al seu òrgan de direcció i govern.

Via Augusta, 200-204
08001 Barcelona
Tel. 901 506 400
educacio.gencat.cat

1/4

Doc original signat per:
Núria Cuervo León 02/10/2019

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

04NA5G9WEVL3K1TJVYK1M0516AJXWLP

Data creació còpia:
02/10/2019 11:40:27
Data caducitat còpia:
02/10/2022 00:00:00
Pàgina 1 de 4

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Secretaria General

Tercer. Admissibilitat de la sol·licitud.

La Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern defineix a l'article 2.b) que informació pública és l'elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei.

L'article 20 preveu que el dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones i que només pot ser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis.

L'article 21.1. e) de la Llei 19/2014 limita el dret d'accés a la informació pública si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per als drets dels menors d'edat. De igual manera, els apartats 2 i 3 de l'esmentat article 21 preveuen la desestimació o restricció de la informació si la informació té la condició de protegida per una norma amb rang de llei i, en tots cas, la relativa als menors d'edat el coneixement o divulgació de la qual pugui condicionar el lliure desenvolupament de la seva personalitat en el futur. Així, la informació pot ésser denegada en aquest supòsit llevat que se'n garanteixi el caràcter anònim de la informació facilitada, bé sigui amb l'anonimització de centres, bé amb la informació facilitada al nivell territorial superior al centre (municipal o comarcal).

El Departament d'Educació considera que facilitar dades de les aules d'acollida d'alumnat als centres, permetria fer rànquings entre ells per fer comparacions, el que resta prohibit per la legislació vigent i podria perjudicar a la matriculació en centres en contextos socials difícils, així com a les possibilitats de promoció de l'alumnat d'aquells centres. Igualment, facilitar dades de l'aula d'acollida d'un sol centre, l'identifiquen a nivell de dades sensibles de caràcter psicosocial i econòmic que podrien afavorir una segregació social del centre.

El posicionament del Síndic de Greuges de Catalunya també és contrari a donar dades desagregades de resultats de centres o de la seva composició social amb la identificació del nom del centre, atès que s'ha demostrat que contribueix a debilitar la demanda dels centres amb una composició social desfavorida i a incrementar el risc de segregació escolar, que té efectes provats sobre el rendiment de l'alumnat. Així en l'actuació d'ofici AC-00231/2018 en referència a altres peticions en què s'han demanat al Departament dades desagregades de centres, el Síndic defensa la necessitat de fer compatible el dret a la informació pública amb el dret a la protecció dels infants, que també preveu l'art. 21.1.e) de la LTAIPBG, amb el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats, i recomana evitar els efectes d'una eventual segregació escolar amb la informació anonimitzada per centre, fet que evitaria una possible estigmatització del centre sense afectar el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats, cosa que no resulta possible quan les dades sol·licitades fan referència a un únic centre.

Així, el recentment aprovat Pacte contra la segregació escolar a Catalunya, signat entre el Síndic de Greuges, el Departament d'Educació i més d'un centenar d'ajuntaments i agents de la comunitat educativa, preveu múltiples actuacions de lluita contra la segregació escolar, entre elles la promoció de bones pràctiques, en què l'Actuació 13. *Regulació de la difusió dels resultats de centres*, preveu desplegar en el marc d'un nou decret l'article 184.1.c) de la LEC, quan fa referència a "ús reservat de la informació individualitzada dels agents i dels centres i serveis educatius, pel que fa a l'avaluació general del sistema", i també l'article 186.1.a) quan fa referència a "avaluacions generals del sistema educatiu i de l'Administració educativa". Aquest decret hauria de desplegar, entre altres aspectes, (a) la prohibició explícita de difusió (activa i a petició de tercers) dels resultats de les proves d'avaluació desagregada per centre i per alumne en què consti el nom del centre i de l'alumne, (b) la

2/4

Doc original signat per:
Núria Cuadros León 02/10/2019

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web cav.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

04NA5G9WEVL8K1TJVYK1M0816AJXWLP

Data creació còpia:
02/10/2019 11:40:17
Data caducitat còpia:
02/10/2022 00:00:00
Pàgina 2 de 4

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Secretaria General

prohibició explícita de difusió (activa i a petició de tercers) d'altres informacions sensibles del centre a efectes de la lluita contra la segregació escolar (composició social, etc.) i (c) la determinació dels límits a aquesta aplicació (qui té accés a la informació de les avaluacions per centre).

En les peticions d'informació pública desglossada a nivell del centre educatiu el criteri seguit pel Departament d'Educació sempre ha estat el d'intentar conciliar el dret a la informació amb la protecció dels menors, entenent que la segregació escolar va en detriment de la igualtat d'oportunitats dels menors al sistema educatiu equitatiu a què els atorga el Llei 12/2009, d'Educació, i que el fet de facilitar informació pública a nivell de centres permet fer llistes o rànquings de centres que afavoreixin la segregació, atès que els pares rebutgen generalment la matriculació en centres coneguts que tinguin índexs elevats de qualsevol tipologia o classificació que comporti problemes afegits, com són el nombre d'alumnat estranger o d'alumnat amb necessitats educatives, i amb la falta de diversificació augmenten els *ghettos* o segregació escolar.

És per això que, junt amb l'aprovació el 26.02.2019 de la nova Instrucció 2/2019, el Departament va aprovar el Document de Política de Transparència, pel qual s'estableix que el Servei d'Educació de Catalunya, que es regeix pels principis d'equitat, inclusivitat educativa i foment de la cohesió social, no facilitarà les dades dels centres educatius relacionades amb la segregació escolar, perquè s'ha comprovat que fer-ne difusió comporta un perjudici greu per als drets dels infants, com ve recollit en les limitacions de l'article 21.1.e) de la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Es considera que són dades dels centres educatius que poden condicionar la segregació escolar les relacionades amb els resultats acadèmics i/o la composició socioeconòmica, entre elles, les dades sobre les aules d'acollida, aquí sol·licitades.

Atesos els elements contraris a donar dades pelsosocioeconòmiques desagregades al nivell de centre i fonamentades en què aquesta informació és susceptible d'afavorir la segregació escolar, el que suposa una vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats, protegit per la Convenció de les Nacions Unides dels drets de l'infant i per la legislació en matèria d'educació.

Resolució

Per tant, resol:

1) Desestimar la sol·licitud de la persona sol·licitant fonamentada en les causes indicades en l'apartat Tercer d'aquesta Resolució.

Contra aquesta resolució, d'acord amb l'article 38 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, es pot interposar amb caràcter potestatiu recurs de reposició davant l'òrgan que l'ha dictat, en el termini d'un mes a comptar des del dia següent a la recepció d'aquesta notificació (art. 123 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques).

Contra la desestimació expressa del recurs de reposició, en el seu cas, o bé directament contra aquesta resolució, es podrà formular reclamació davant de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, d'acord a l'article 39.1 de la Llei 19/2014, restant esgotada la via administrativa. Així mateix, la persona interessada pot formular un recurs

3/4

Document signat per:
Núria Cuervo León 02/10/2019

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

04NASG9WEVL8K1TJVYK1M0616AJXWLP

Data creació còpia:
02/10/2019 11:40:27
Data caducitat còpia:
02/10/2022 00:00:00
Pàgina 3 de 4

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Secretaria General

contenciós administratiu davant del Jutjat del Contenciós Administratiu, i qualsevol altre recurs o acció que estimi procedent en defensa dels seus drets i interessos.

Núria Cuenca i León

Secretària General

4/4

Doc original signat per:
Núria Cuenca León 02/10/2019

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat.

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

04NASG9WEVL3K1TJVYK1M0816AJXWLIP

Data creació còpia:
02/10/2019 11:40:27
Data caducitat còpia:
02/10/2022 00:00:00
Pàgina 4 de 4

Annex 4. Transcripcions de les entrevistes

Tot seguit es reprodueixen les entrevistes que vaig realitzar a diferents persones vinculades a l'institut Guindàvols en diferents moments de la seva història i tenint en compte el seu rol (professorat, alumnat o personal no docent). Cal tenir en compte que, malgrat tractar-se d'entrevistes semidirigides, els entrevistats es van expressar lliurement, la qual cosa queda reflectida en les transcripcions següents. Així doncs, s'ha respectat al màxim el discurs original i no s'han eliminat repeticions o respostes més autònomes que no corresponien estrictament a l'enunciat de la pregunta —només s'ha omès una part de la gravació (indicat amb [...]) quan el contingut s'allunyava molt del tema. En algunes ocasions s'han unificat dues preguntes atès que la resposta ha estat unitària, mentre que, en d'altres, s'ha afegit alguna pregunta complementària per tal de poder ampliar la informació. La majoria de les entrevistes les vaig realitzar personalment i de forma presencial. Totes es van enregistrar amb el permís dels entrevistats i de les entrevistades. Algunes de les entrevistes, tanmateix, es van fer per altres mitjans a través d'un qüestionari electrònic que es va enviar i que es pot veure reproduït abans de la transcripció de les entrevistes.

Pel que fa als criteris de transcripció aplicats, s'ha intentat adequar el discurs oral a l'escrit a través d'un sistema d'ortografia i puntuació convencionals i s'han respectat les formes no normatives (dialectalismes, col·loquialismes i barbarismes, per exemple), que s'indiquen en lletra cursiva o bé assenyalant entre parèntesis algunes elisions.

Les entrevistes es presenten en dos blocs. Per una banda, les que corresponen a professorat i personal no docent i, per l'altra, a l'alumnat. En el primer cas hi ha un total de 14 entrevistes i, en el segon, 15. En els dos casos s'ha seguit un ordre cronològic pel que fa a la vinculació dels entrevistats amb el centre: de més llunyana a més propera. La majoria de les entrevistes es van realitzar durant l'estiu del 2019.

EL CATALÀ A L'INSTITUT GUINDÀVOLS

Estudi sociolingüístic

Alumne/a de...

☐ ESO

☐ CICLES

Data de naixement

DD / MM / AAAA

/ / 2020

Professió

La vostra resposta:

1. Quins anys vas estar al Guindàvols?

La vostra resposta:

2. Quina llengua utilitzes habitualment per relacionar-te?

☐ Català

☐ Castellà

☐ Una altra

Si has respost una altra, digues quina

La vostra resposta:

3. Recordes quines matèries es feien en català al Guindàvols?

Columna 1

Matemàtiques	☐
Ciències Socials	☐
Ciències Naturals	☐
Visual i Plàstica	☐
Tecnologia	☐
Música	☐
Altres	☐

Si has respost altres digues quines

La vostra resposta

4. Quantes hores es feien de llengua catalana?

La vostra resposta

5. Quina llengua predominava a la classe?

☐ Català

☐ Castellà

6. Hi havia alumnes d'altres països?

☐ Sí

☐ No

Si has respost sí, quants eren?

La vostra resposta

I de quins països?

La vostra resposta

7. Quina llengua parlaves habitualment amb el professorat?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua que parlés la persona professor/a

8. Quina llengua parlaves habitualment amb els/les companys/es?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua que parlés el company o la companya

9. Si hi havia una o dues persones que parlaven català, el grup parlava en català?

- ☐ Sí
- ☐ No

10. Si hi havia una o dues persones que parlaven castellà, el grup parlava en castellà?

- ☐ Sí
- ☐ No

11. Vas viure o notar algun canvi a l'institut relacionat amb la llengua? El podries explicar?

La vostra resposta

ENVIA

4.1. Entrevistes al professorat i personal no docent

FTM (74 anys)

Data de l'entrevista: 6-8-2019

Enginyer tècnic industrial. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys has estat al centre?

Jo crec que al 72, 73 vam inaugurar les instal·lacions noves del Camí de Montcada, que dèiem nosaltres, i va ser l'any que vam començar; vam començar com vam *poguer*. El curs no va començar fins al novembre perquè no teníem ni llum ni les obres estaven acabades, no funcionaven *los* tallers. Hi havia una bombeta de 40 a les aules, a les 5 de la *tarde* ja no s'hi veia, i era, perquè clar, vam començar al novembre. No es podia començar abans perquè no teníem calefacció. Va ser un desastre, no? Però *bueno* vam començar, si no estaríem a l'altre centre.

I això que dius del boom d'aquesta primera llista de matrícula, que va passar de 100 a 300, va ser el resultat de la campanya publicitària que vam muntar. *Allavons* estava jo de director i el M i el F eren secretari i cap d'estudis i ho vam muntar més o *menos* entre els tres i algun altre que ens ajudés, que ens ajudava i vam anar per tots *los* centres de primària, d'EGB. *Los* alumnes que venien al Guindàvols eren *los* que havien acabat *la* EGB als 14 anys i *pues bueno*, el primer dia de la matrícula a les 6 del matí ja hi havia gent esperant.

Tu vas ser el primer director no posat a dit sinó triat per claustre.

Exacte, el primer que va elegir el claustre.

Vai(g) entrar al Guindàvols que potser tenia 22 o 23 anys i em vai(g) jubilar quan en tenia 61, és a dir 40 anys.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Jo impartia la Tecnologia del metall, a part *de que* esporàdicament altres assignatures. I ho fèiem bàsicament al començament en castellà, perquè no hem tingut mai llibres de text i tot això que *estiguessen* en català de l'especialitat, de la Tecnologia no n'hi havia, encara no n'hi ha ara. Ho fèiem amb els llibres, evidentment, els que hi havia, de les editorials Don Bosco i

companyia, aquestes, Edebé. Ara se diuen Edebé i... *bueno* encara hi són, no? I la classe la fèiem *amb* castellà encara que jo me dirigia als alumnes sempre *amb* català. De manera que jo, quan *explicava* la lliçó, de manera que no es *perguessen* massa al llibre, la solia *explicar* en castellà. Al començament, *después* ja no. I a partir de... jo crec que a partir *de* que va entrar el català a l'institut, *allavons* a poc a poc ho vam anar canviant, no jo, sinó la majoria i vam anar passant al català. *Allavons* ja seria això als anys, als anys... cap als 70 llargs, 80, cap als 80. La dècada dels 80 ja es va fer més en català encara que no hi havia obligació de fer-ho. *Dingú* ho vigilava, *dingú* deia res, de la inspecció no deien re, i la gent ho feia en català perquè, *bueno*, perquè era la nostra llengua i ens *entenéiem* així amb els alumnes. Però hi havia professors que no, professors que ho feien *amb* castellà i a més a més castellà perquè jo ho *vui* fer *amb* castellà; una certa oposició frontal.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català. Amb tots no perquè tenim aquesta mania de canvia-*mos* al castellà quan *el* altre se't dirigís *amb* castellà. Fem el canvi automàtic aquest que encara fem.

N'hi havia molts que parlaven castellà?

Sí, n'hi havia molts sí. Jo, el que recordo més que parlava amb ell *amb* català i, en canvi, ell feia les classes en castellà era... I a més insistint *en* que les feia en castellà, era *el* A, el J. El JA les feia en castellà i així, en canvi, parlava després *lo* català.

I el Bardají?

El B no. El B sempre castellà, el JM castellà. El que es va canviar va ser el SR. El SR sí, va fer un esforç. *Después* d'un curset de català que vam fer a l'institut a l'estiu, a l'Escola d'Estiu, *allavòrens* ell se va canviar al català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Amb l'alumnat *amb* català també, encara que, si sabia que l'alumne era castellà, parlava amb... tampoc mirava jo si... parlava amb castellà.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

No, en aquella època no. Immigració no n'hi havia en aquella època. La gent parlava, normalment parlava o el català o el castellà. Molts alumnes venien dels pobles del voltant.

Allavòrens la FP només se podia estudiar a Lleida o en tot cas *amb* alguna capital de comarca perquè els instituts no tenien FP. *Llavòrens* baixaven, baixaven dels pobles del voltant cap a Lleida i aquesta gent dels pobles normalment són catalans, parlen català.

I de les barriades?

De les barriades no teníem massa gent, de les barriades, perquè si estaven aquí a Lleida ja es repartien. L'escola de FP que tenia més alumnes a Lleida no era el Guindàvols. Era l'Escola del Treball, era la Caparrella, tots *aquestos* ja hi eren i hi havien estat sempre, no? I *bueno* tenien més especialitats que nosaltres. Tenien especialitats per nenes que nosaltres no teníem. *Allavòrens* la majoria de la gent de Lleida, diria que la majoria se'n *nava* molt a...

A les diferents entrevistes hi ha percepcions diferents de la realitat, és a dir, per a uns hi havia més gent de poble i per a altres de barriades.

Jo crec que sí, que la majoria eren de pobles. I tant! Gent de pobles. I aquesta gent eren catalans, fills de pagesos que venien a fer mecànica per arreglar el tractor i coses d'aquestes.

D'Andorra també en teníeu, eh?

També, també, en aquella època també.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

No ho recordo exactament, però m'imagino que es feien tres hores en aquella època. Quan se va començar a fer el català, també va ser amb la nova FP. El TP primer. Quan va marxar ell, *allavons* la F i després ja compartit la F amb la C, la CR.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

No. *Tin* en compte que jo no he fet mai oposicions per la plaça. A mi me van venir a buscar a casa. Em van dir "escolta, per favor, que *mos* fa falta un de Tecnologia de mecànica que no en trobem i tal". Jo tenia feina a casa, tenia un taller a casa i em van dir: "bueno, només seran unes horetes. Només 5 o 6 hores, com a molt nou". I així vai(g) començar. Vai(g) ser interí i, com que se va *retrassar* tant tot el tema de les oposicions al professorat, se va *retrassar* tant... Va arribar un moment que van traure una convocatòria ja restringida i deien que la gent que portés més de no sé quants anys *pues* que ja no calia fer res, no calia presentar-se a oposicions. I jo era l'únic de l'institut que no les vai(g) fer. *Bueno* jo i el G i el R. *Los demás* hi van anar.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

El tema del canvi a la FP. Primer hi havia “Oficialía y maestría” i després es va passar a la FP1 i FP2. I *allavons* ja hi havia llengües, perquè abans no n'hi havia de llengües a la FP. No hi havia més que la Humanística. No hi havia idiomes ni castellà. *Allavons* a la FP van entrar les llengües i aquí a Catalunya es va posar el català. Això devia ser *pues* al 76 o al 77. Devia ser aquella època, del P, del TP.

El TP va dir que era 79-80. Va estudiar Filologia Hispànica.

Al 79 vai(g) entrar de director.

Professor de secundària. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys has estat al centre?

És que no m'hai bellugat mai jo del Guindàvols. Vai(g) *dentrar* a l'escola vella amb 21 anys. Vaig marxar a la mili i al tornar ja vam anar a l'escola nova, en tenia *llavons* 23 i fins als 60 *hai* estat al Guindàvols. L'escola vella estava al Carrer del Nord, cap allà baix al riu, allí era l'escola vella. *Pues* hi vai(g) estar un any allí, *después* vai(g) *tindre que* marxar a la mili i ja em van cridar i no m'hai bellugat mai més. Esta(v)a molt a gust.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Matemàtiques, i quan vam començar, ho fèiem en castellà però després ja va passar al català.

Quan vau passar al català? Jo crec que bastant ràpid va ser això, al 70, quan va morir el Franco, al 75 o així, *pues* al 76 jo ja les feia en català. Passa(v)a que *bueno*, si hi havia un xiquet que em feia una pregunta en castellà *pues* jo li contestava en castellà, però és que *llavons* era molt diferent. *Los* nens eren molt, molt, molt respectuosos, molt, no comparis amb *lo* que hi ha ara.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Amb català. *Bueno* amb el M no, però és que això era amb puntuals, però habitualment la majoria en català abans i després de Franco. Jo al T tota la vida li he parlat *amb* català i al M potser no tant perquè clar ell, ell parla el castellà, però no et pensis, també parla català, eh?. Amb el M *mos* vam conèixer als 14 anys. Anàvem junts als Maristes.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Català, a no ser que fos algú estrany, no? Un noi molt castellà, que n'hi havia, parlava castellà, però si no, no (**quan dius molt castellà...?**) molt castellà, que venien de fora, de fora, o *bueno* aquella època ens va donar perquè teníem xinesos i així, però en canvi teníem veneçolans i els *hi* parlàvem en català.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

Al començar immigrant, no. De fora de l'Estat potser en podria venir algun de pobles relativament propers. Algun *manyò* però la majoria eren *casi* tots catalans. Venien de Balaguer, de Tàrraga, de molts poblets de per aquí venien (**i la gent de les barriades, més castellana?**) Hi havia de tot, però sí, potser sí, hi havia molta gent que venien de pagesos i *aquestos* parlaven *lo* català contínuament i conto que no sabien res més que el català. Hi havia relativament poca gent de castellà.

Allavons clar, els anys van passant i això canviava però una animalada. Jo puc assegurar que els alumnes que tenia als anys 70 no tenen res a veure, absolutament res a veure, amb *los* que hi havia ara, però res. Eren uns xavals que dins del *gamberrillo* que tenien, eren educats, respectuosos. Jo estava molt content d'aquella època. Encara me'n vai(g) algun dia a sopar amb la primera promoció que vam anar... Quan jo vai(g) vindre el primer any, me'ls van fer endur a Mallorca i *pues* encara ens reunim de tant en tant. (**Quants anys tenen?**) *Pues* imagina't, cap als 60, 62.. [...].Tots aquests, els de la primera promoció, molt *majos* i vam quedar molt molt molt amics i encara *pues* escolta si miressis el mòbil, tinc un munt de números de telèfon d'ells i *mos* truquem, "què feu", *lo* típic, però clar *después* van començar a vindre que si alguns de baix del *sur*, morets d'*enquells*, que si sud-americans. Hi va haver una petita temporada que van vindre xineses però no, no, per dir molt no, *xinos* i *xines*, però *los* del *sur*, *los* del *sur* és *lo* que... Allí no, no sabien *lo* que era unes regles, unes normes, ells a la seua... I allò poc a poc va anar... sa(p)s? [...] Els sud-americans, els primers que van vindre no eren mals nens, el que passa que ara tenen una mica de mala fama [...]. Abans encara imposava una mica per allí però ara, ara se'm *jalarien* però ràpid.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Quan se'n feien, se'n feien tres.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

No la tenia i me la van demanar perquè ens van obligar a fer-ho *amb* català però *claro* jo no tenia un títol reconegut. Em vai(g) *tindre* que presentar a uns exàmens i els vai(g) treure.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

De tindre assignatura Castellà a passar a tindre Català i Castellà; no entro als idiomes, eh? Allò ja va ser un canvi. Va costar una mica que el català se fes exactament igual que la llengua, i de la llengua castellana, eh? I és que al final ha set al revés, que es va posar pel damunt el català sobre el castellà, que no *hai* acabat d'entendre mai el perquè.

Professor de secundària. Utilitza indiferentment el català i el castellà com a llengües habituals per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys has estat al centre?

Trenta-sis anys de professor des de l'any 73 al 2009.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Jo vaig entrar per donar un curs que es deia "pre" l'any 73 i donava Matemàtiques, Física, Llengua, Gimnàstica, Francès, tot, totes les assignatures. Després ja vaig començar a donar Francès, que era *lo* meu i també donava classes de Literatura i de Història i després vaig passar...

I això ho feies en...

Normalment en castellà, sobretot la primera època a l'any 73, 74, 75.

Ens va dir un ocellet que tu vas canviar al català, però que l'únic que no va canviar va ser el B.

No, el B no va canviar. A ve(u)re, has de pensar que la meua llengua materna és el castellà. Jo soc el xarnego més pur d'Espanya. Pensa que jo tinc les àvies, una àvia basca, una gaditana; els avis, un avi valencià i un avi gallec; mon pare de Madrid, ma mare criada a Lleó però nascuda a Manresa i les meves germanes asturianes i jo català, vull dir, érem una barreja. Normalment a casa es parlava castellà. A ve(u)re, és que en aquella època quan jo era petit el català pràcticament no es parlava, al carrer no, només a les botigues, i la gent parlava en castellà, inclús jo crec que quedava una mica de.... d'allò que va passar al segle XIX amb la burgesia catalana. La burgesia catalana parlava el castellà perquè parlar el català era de gent sense formació [...]

Sí perquè hi havia aquella... suposo que ara ha canviat, no? *de* que el català era la llengua de la gent sense formació, que parlava el poble, i a ve(u)re, clar, quan jo vaig començar a donar classes, a l'institut es parlava castellà, a ve(u)re, es parlava castellà però, si tu volies parlar català, ningú no et posava problemes. Oficialment, oficialment, les coses s'havien de fer en

castellà però, si tu donaves una classe en català, o tal, ningú no posava problema. Els problemes van començar a aparèixer a l'institut. Jo el primer problema que recordo relacionat amb la llengua a l'institut va ser el primer any que va aparèixer un professor de català, ho sa(p)s qui era? [...] El TP. El T, jo crec que va entrar a l'institut, 'como dice el refrán castellano', 'como un elefante en una cacharrería', i el primer problema que recordo relacionat amb la llengua va ser en un claustre. En aquella època potser érem *vint-i-pico* persones al claustre, no era el Guindàvols *de* ara, eh? I hi havia un professor d'Electricitat, el senyor G, tu el vas conèixer, que aquell era... parlava sempre en català. No em diguis per què. En un claustre es va dirigir al TP, que era el professor de Català que acabava d'arribar quatre dies, però no sé per què es va dirigir en castellà —allí normalment parlaven en català— i el TP se li va quadrar i li va dir: "A mi, quan em parlis, em parles en català" i l'altre li va dir "en este instituto cada uno habla en lo que le da la gana y los demás le escuchan en lo que quieran". Va ser el primer problema que va haver relacionat amb la llengua, el primer punt d'intransigència.

El segon va ser quan va venir anys després un inspector —jo llavors feia més Francès que res—, i me va dir que en què feia les classes i li vaig dir que en francès. "¿Y si necesita utilizar otra lengua?" "No utilizo otra lengua". "Pero, si necesitase utilizar otra lengua, ¿qué lengua utilizaría?" "El francés". "Y si tuviera que elegir entre castellano y catalán, ¿cuál elegiría?". "El francés". Ell volia que li digués que català i a mi no em donava la gana, vull dir. Quan me toquen els nassos i em diuen per qui, dic "per llà". *Vale, bueno*, ja no sé què m'havies preguntat.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Francès. Jo feia molt poca comparativa, però, per exemple, si havien de fer una traducció, jo els *hi* deixava fer tant en castellà com en català, era igual, i quan els *hi* posava un text que el traduïssin, el podien traduir al castellà o al català i de vegades els *hi* posava un text en castellà o un text en català, però, *bueno*... I *después* quan vaig passar a moda em vaig trobar que el 90% de la gent parlaven en castellà. Hi havia els alumnes, les alumnes, moltes alumnes eren castellanès. Després teníem la CG que era castellana. La P no; la P parlava en català, però *vui* dir, no es feia problema d'això. Cadascú *de repent* estaves parlant en castellà i passaves al català sense més complicacions.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els companys/es?

Indiferent, per exemple, amb el F parlàvem sempre en castellà, perquè havíem estudiat junts quan érem petits. El F i jo vam fer el batxillerat junts i parlàvem en castellà perquè anàvem als Maristes i als Maristes es parlava en castellà. Mai no hem sigut capaços. Ara parlem *algo* en català, però mai no hem sigut capaços de parlar...

I tu quan vas començar a parlar en català a l'institut?

Pues no t'ho puc dir. Va anar a poc a poc, potser que es normalitzés l'ús del català a l'institut ja devia ser prop dels 80. Després de la mort de Franco, va haver uns anys, com així, com d'*impàs* i llavors ja va haver un moment en què l'institut ja va passar de l'antic sindicat —l'institut pertanyia a l'antic Sindicat Vertical— ja va passar a la Generalitat i tal, *bueno*... No sa(p)s en quin moment comences a parlar més en castellà, tampoc més en castellà que en català. Pensa que nosaltres teníem molts professors, molts que eren castellanoparlants perquè el L —tu no el vas conèixer— de Gimnàstica, era de Ciudad Real; el P era de Cádiz; gent que havia vingut de fora i que no parlaven el català. A casa meva, mon mare i ma mare —ma germana sí, però—, mon pare i ma mare mai no van aprendre a parlar en català. Per què? Primer perquè van arribar a Catalunya quan ja eren grans i, segon, perquè suposo que a més a més el fet de venir castigat a Lleida. Mon pare va venir a Lleida castigat. Mon pare era inspector d'Hisenda, inspector de tribunals i va fer la guerra amb els republicans i després de la guerra el van castigar un any a Lleida perquè Lleida era ciutat de càstig, des de l'època dels romans. Els romans tenien una dita que era una maledicció: "*Ilerdam videas*" ('en Lleida te veas'),³⁸ perquè estava considerada un mal lloc per viure, sobretot pel clima, l'asma que produïa. Al meu pare el van castigar un any a Lleida. Va venir a Lleida, *lo* que passa és que vaig néixer jo aquí i ja es van quedar aquí. Però suposo que el fet d'haver vingut castigat, i ja mon pare quan va venir a Lleida ja devia tenir prop dels 50, i a casa amb l'àvia que vivia amb nosaltres que era basca i tal *pues* és que... era impossible parlar a casa. No es va parlar mai. Ara i amb la meva dona... La meva dona va néixer a *Ciutat* Real i, quan tenia un any, la van portar a Lleida. Ella parla en català, jo parlo en català, entre nosaltres sempre parlem en castellà, no sabem parlar en català perquè les famílies... Amb la meva filla i amb el meu fill parlo en castellà. Amb el meu gendre parlo en català, o sigui, i amb els meus nets, depèn, si me parlen en castellà o me parlen en català, perquè ells normalment parlen en català a casa però després quan es relacionen amb nosaltres passen d'una a l'altra. [...]

---

³⁸ En realitat la traducció és: Tant de bo vegis Lleida! o ¡Ojalá veas Lérida!.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Castellà i català, indiferent, depèn del que sortia, *vui* dir, no...

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

Els primers anys del Guindàvols *mos* venia molta gent de l'Aragó. A més els primers anys normalment se parlava en castellà i després és que hem tingut molt alumne castellanoparlant, molt. Tu tens els barris del Secà de Sant Pere o Mangraners que hi havia unes colònies de castellanoparlants molt grans i molts alumnes que venien d'allà. Llavors notaves la diferència dels que venien d'una part de la ciutat o els que venien d'una altra (però immigrants de fora de l'Estat?) A la meua època pràcticament molt pocs, molt pocs, molt pocs. Jo recordo els últims anys d'estar al Guindàvols, recordo *a* alguns, l'A, no te'n recordes de l'A? Sí, però l'E no era immigrant, sa mare s'havia casat amb un C. Després teníem aquella nena que era de Puerto Rico que treballava al Carrefour, la S, però molt pocs; una xinesa, recordo; una *alemana*, la MS. Sí, però tot això ja era més cap aquí, *allavors* hi havia el KW. Però a la primera època no; immigrants no en teníem. La immigració va aparèixer al Guindàvols ja cap al 2000.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Als primers anys zero. Als primers, des del 73 al 78 pot ser, o 79, zero. Després no sé si es feien dos o tres hores de català a la setmana, no recordo bé.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Sí però no de català. No em van demanar mai cap... Jo tenia de francès però no de català.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Sí *bueno*, *lo* que t'he explicat. Aquell punt i després de vegades alguna *tonteria* però alguna *tonteria*, a ve(u)re... Jo penso que la llengua és per comunicar-nos, no? A ve(u)re, jo parlo, la primera llengua, la meua llengua materna és el castellà i després el francès, perquè jo als 6 anys me van portar a classes de francès i va ser la segona llengua que vaig aprendre. Després el català i *el* italià. Jo me defenso en les quatre. Jo penso que la llengua s'ha d'utilitzar per comunicar-se *lo* millor possible; català, castellà, depèn del moment. Allò de jo només parlo en català, no; o només parlo en castellà, no. Parla... I de vegades t'has trobat en algun cas... —molt pocs, eh?— d'intransigència de jo només parlo en... *Vale*, només parles en *lo* que sigui; és el teu problema.

Mestre i professor. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Molta perquè vai(g) entrar com a interí, que vol dir per un any per a fer petites hores. Vai(g) continuar, vai(g) fer oposicions. Em van donar la plaça al Guindàvols. Tot això era l'any 74-75. Vai(g) començar amb una assignatura que es deia Humanística, que ja ha desaparegut, perquè s'havia de ser llicenciat, perquè abans no feia falta perquè era un centre de sindicats, 'sindicato único', una cosa molt rara que hi havia de la dictadura de Franco. I després va anar canviant la cosa i em vai(g) fer professor d'Humanística fent cursets i després vai(g) acabar sent catedràtic de Geografia i Història/Ciències Socials fins que em vai(g) jubilar.

2. Quants anys has estat al centre?

Trenta-cinc anys.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Al principi em va tocar moltes assignatures perquè hi havia poc professorat i tenia *que* fer Ciències Naturals, Llengua Castellana i Humanística i *después* també una assignatura que també em tocava que ere l'Ètica, una alternativa a la Religió.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Evidentment en aquella època només se podia parlar el castellà i el català estava perseguit i parlar català podia que, si et veia un professor que era un *jefe* o la policia, et d(e)ien automàticament "habla en castellano". Perdó: "habla en cristiano" o "habla la lengua del imperio", perquè estava superprohibit el català. Catalunya era una cosa com a molt llunyana, molt perduda, molt d'això. Com que havien perdut la guerra, els catalans esta(v)en *pues* molt marginats i perseguits i la llengua el que més.

Quan vas poder començar a parlar català?

Sempre. Sempre vai(g) parlar català. Als 18 anys parlava català amb qui podia. *Lo* que passa que, evidentment, —perquè vai(g) començar a treballar als 18 anys—...

Estava perseguit però en parlaves igualment. T'arriscaves que et *maxaquessin*? I de *profes*, n'hi havia molts que parlessin castellà?

Tots.

Tots parlaven castellà. I quan vas poder començar a parlar català? Sense estar perseguit?

A l'institut, a partir de l'any 80.

80, fins al 80...?

Quan va passar a la Generalitat. Aleshores van posar el català, el TP, el *fotógrafo*. L'any 80-81. I a l'any següent, ell va dir que no servia *pa* professor i es va llançar a la piscina per fer de fotògraf. Així mateix, eh? Jo coneixia la seva dona. Les seves filles són amigues de ma filla. Em va dir: "Jo me'n vai(g) perquè donar classes no és *lo mío*".

El C va dir que ell als anys 70 ja havia començat a donar català.

Perquè ell va anar a Manresa a un col·legi privat de Convergència i Unió, que és el més gran de Manresa i va estar un any allí o uns mesos, uns mesos i, evidentment, a Manresa, quan va començar ell a l'any 77 o 78, oi que m'entens? Allí ja podia fer català, si no, no contracta(v)en.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Sempre que podia el català. Evidentment molts alumnes no sabien el català res de res i aleshores teníem *que* fer-ho en castellà o fer la traducció simultània.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

Eren alumnes dels barris obrers extrems de Lleida, o sigui, Magraners, Blocs Juan Carlos, Balàfia, Pardinyes, de pares castellanoparlants i no sabien ni els pares, ni ells, ni els mestres mai els havien ensenyat mai *lo* català.

Hi havia gent immigrant però, en aquella època, eren immigrants de l'Estat espanyol. Pràcticament de fora d'Espanya no hi havia ningú. No vol dir que hi hagués un que havia estat a França... I va ser al cap dels anys, avançats *los* 80, quan vam començar a rebre alumnes

immigrants, primer del Marroc, després de Romania, bàsicament, i després d'altres països. I ara de tot el món perquè inclús tenim xinesos i de llocs *lo* més llunyà que et puguis imaginar.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Al principi, el primer any que es va fer català obligatori, aquest any 80-81, que el feia un senyor molt famós de Lleida, el senyor TP, avui fotògraf artístic de *vanguardia*, feia dos hores de català a la setmana a tots los cursos *de* FP, que es feien en aquell moment.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Jo, com que no era professor de Català, encara que feia Català o Castellà, tenia formació específica perquè *el* any 71-72, jo vai(g) fer un curs de català a la universitat, el primer que es va fer a Lleida. I després vai(g) anar a fer sempre reciclatges de català, *pues* al CAP o a altres llocs fins que *después* em vai(g) treure el títol de professor de Català.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Molts canvis. Podria dir que, des del principi, tot se parlava en castellà i, si eres professor o alumne i no parlaves en castellà, tenies automàticament una sanció. A l'època actual, on és tot *lo* contrari, on avui en dia, després de tot *lo* procés de la immersió, després de la LOGSE, que ha funcionat molt bé a Catalunya, tots *los* alumnes parlen *lo* català i se'ls fa una immersió especial perquè puguin anar a parlar en català. A vegades *lis* costa evidentment i, si no posen molt interès, *les* costa molt. Però avui en dia, a l'època que et parlo dels anys 80 o 70, és tot *lo* contrari.

Tinc que dir que jo vai(g) néixer a Saidí, un poble de la Franja, o sigui, de la frontera entre Aragó i Catalunya, que *linda* en *los* termes de Lleida i Alcarràs, i que allí parlen *lo* català de sempre, un català que ha quedat com a molt antic, molt més pur que el que es parla a Barcelona o el que es parla Lleida. I així ho hem tingut a casa dels meus padrins, els meus pares i els meus fills. I a l'arribar a Lleida, evidentment, tots *los* estudis que mos obliga(v)en a EGB al poble, a Lleida a Magisteri, eren sempre *amb* castellà i tot *lo demás* jo vai(g) anar mantenint molt agressiu i activista el català contra tots *los* inconvenients que hi havia.

En aquella època els de l'Aragó eren superanticatalans però, quan era jo que era una dictadura pura i dura, encara era molt més exagerat i als mestres, quan *mos* sentien parlar en català, no

és que fessin com a Barcelona... no, allí anaven directe a matar-te. A veure si m'entens; no a matar-te, vull dir, te pega(v)en un cop primer i després te d(e)ien “habla en castellano” o “habla la lengua del imperio” perquè era una època militaritzada, als anys 50. Passa que jo vai(g) tenir molta sort perquè jo vai(g) començar a pàrvuls P5, perquè era l'únic que s'havia fet al poble i feien coeducació amb una mestra tots junts, com que jo ja sabia llegir i escriure, evidentment, en castellà, però parlava el català, i m'entenia perfectament. La mestra era d'Oscà, aragonesa, *pues* a mi m'utilitzava de comunicador, de mediador i a part de mediador, quan feia llegir, com que jo ja sabia llegir, *mos* posa(v)a en dos línies —tenie overbooking a la classe— i jo feia llegir per un cantó i ella per l'altre cantó. Als 5 anys ja feia de professor d'infantil. I a primer de bàsica ja ho sabia tot, *hasta* que no vai(g) arribar a segon, que començàvem amb la multiplicació, l'arrel quadrada i aquestes coses, a segon, eh? Imagina't com anàvem. *Allavors* sí que em vai(g) posar a estudiar, però molt, eh? Sí que estudiava molt i sempre m'ho van aprovar tot. A Magisteri, les Matemàtiques, ara que hi ha tanta dificultat, excepte una assignatura, que me la van *tindre que* aprovar per claustre. Això ja ve de molt antic aquí a Espanya, perquè quan un alumne tenia bon comportament i li fallava una assignatura, al claustre se li deia al professor “oye, tú apruébalo que todos queremos que lo apruebes”. Això em va passar a mi. A quina assignatura, creus que em va passar? [anem provant assignatures]. Política, la Formación del Espíritu Nacional, que es deia. Era una assignatura que podia ser com l'Ètica, que es deia Formación del Espíritu Nacional, per a que tu aprenguessis *lo* que havies de fer —'como ser un buen facha'— i jo eixa me la van suspendre. I quan vai(g) *tenir que* fer la revàlida de Magisteri, que era al juny, els professors li van dir al professor de Gimnàstica que era el de Política, FAC —*claro*, la Gimnàstica l'aprovava perquè era l'únic que saltava i feia coses— i aleshores li van dir: “escolta tu, si fa bé la Gimnàstica i ha suspès la Política, com és?”. “Oh es que tiene unas ideas muy diferentes al régimen, al sistema de la dictadura”. I me van aprovar per claustre. *Pel* matí *mos* posa(v)en l'himne i aixeca(v)en la bandera i tots formats i això ho feien a Arbeca també. Cantàvem “Prietas las filas” “Cara al Sol” i “Yo tenía un camarada... al redoble del tambor”.

Auxiliar administrativa. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys has estat al centre?

Em penso que vai(g) entrar al Guindàvols l'any 75. Sí l'any 75 fins al 90-91. Hi vai(g) estar 16 anys.

3. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Amb els qui eren catalans, català, i amb els qui eren castellans, castellà. És que *n'hi* havien força castellans, *vui* dir, castellà, és *lo* que s'estilava. A secretaria, el català. Quan vai(g) entrar hi havia el JA, la CR i jo. La R va vindre després i l'A l'últim.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

A l'alumnat, com que *n'hi* havia dels pobles, en català, i amb els d'aquí, *pues amb* castellà, pràcticament. *Bueno*, els que eren catalans, català, i els qui eren castellans, castellà.

5. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

Jo penso que hi havia gent de tota manera. *Allavòrens* hi havia el concepte *de* que el que no servia per estudiar, anava a formació professional i a formació professional —amb tots *los* respectes, eh?— venia *lo* rebuig —*vui* dir que això entre comilles eh?— i *allavòrens*, també hi ha un moment que per mi va ser incomprensible. Se va presentar a matricular-se —això era abans de la transició— un nen incapacitat, no intel·lectual, físic, i no se'l va admetre, i no se'l va admetre perquè no estava contemplat. Jo em recordo *de* que veure aquells pares, la desesperació, no? la impotència d'aquells pares, per mi va ser terrible. *Vui* dir això, me va... Després em penso que això se va... Jo l'he viscut aquest cas. No es va acceptar un nen incapacitat no intel·lectual sinó físic.

L'alumnat era de les barriades?

N'hi havia de tots, sobretot els qui venien molts eren de la Mariola i d'aquell col·legi que hi ha a la *falda* de Gardeny, de Magí Morera, a la part de dalt de la Mariola. Aquell col·legi era un col·legi de mala mort i *mos* venien molts alumnes allà, pobres. Dels pobles venien nens i

famílies molt maques. Sobretot venia molta gent de Seròs. Al principi, amb gent que vai(g) connectar molt, era amb gent de Seròs. Hi havia una família que eren molts germans. Tots van passar per formació professional però per convicció; *vui* dir, no perquè *serviguessin* per altres coses, no, no, perquè volien fer formació professional. No recordo l'*apellit* com eren però era una família molt maca de Seròs.

6. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

No!!! Allí??? Quan vam començar era l'any 75. Tothom parla(v)a castellà. Escolta... jo la tenia perquè me la buscava. Jo tenia la meua formació —entre cometes— catalana perquè me la buscava. *Después* en parlarem.

Jo anava a classes de català a l'Orfeó. *Llavòrens* les classes de català les havíem de fer d'amagat i, quan sortíem de les classes, no podíem anar *amb* grup més de cinc persones perquè esta(v)a prohibit. *Vui* dir que *llavòrens* per fer una reunió de junta, havíem de demanar permís, *vui* dir, *vui* dir això és història. Aviat també ho farem. Un professor de català de l'Orfeó, que havíem treballat junts, que es deia RB, germà del JB, l'historiador —ara em penso que hi ha un fill que és professor de la universitat—, *pues* un dia, aquest, *lo* RB, me telefona —i ja era director el T—i em diu: “T tinc un problema”. “Tinc un noi...” —i ell era el mestre que estava al Santo Ángel de la Guarda, que eren els que acaparaven els nens de pares desestructurats— i diu “tinc un problema amb un nen; no li puc certificar res” —perquè necessitaven un certificat per entrar— “i jo com he pogut li he ensenyat una mica de cada cosa, però no li puc certificar que ha fet *los* estudis primaris i em penso que hauríem de fer alguna cosa perquè aquest xiquet entrés”. I evidentment li dic al T i el T diu “bueno...”. I aquest xiquet, el seu pare era un malalt alcohòlic que li donava per *xoriçar* als autobusos, sempre anava borratxo, sempre, i era pare de nou fills, i entre un d'aquests era aquest, que es deia, me sembla que es deia MD. *Bueno pues* aquest xiquet va entrar, va fer el primer de formació profesisonal, el segon i es preparava per anar a la Politècnica de Terrassa. *És* dir que un nen d'una família desestructurada, que només tenia una noció de cada cosa, aquell amic que era una bellíssima persona, era un bon mestre d'aquells vocacionals, li va ensenyar la mica, i mira per a on [...].

7. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Después de la mort de Franco, quan les primeres eleccions, *llavòrens* hi va haver un canvi evidentment.

Com es va notar el canvi?

Sí, com te diré jo ara? Per alguns no es va notar. Per altres ens va frustrar. Jo vai(g) ser una que vai(g) estar frustrada perquè clar, *bueno* era, era a la plenitud de la joventut, a la plenitud. Jo sempre havia estat, sempre havia estat a través de l'Orfeó... no puc dir resistència, però sí fèiem —se'n deia *llavòrens* fer país—, i clar, a mi em va semblar, *llavòrens*, que es (ha)via obert una porta gran i resulta que la porta estava així només [poc oberta]. Va ser molt difícil inclús per a alguns mateixos professors. Va haver alguns que es van obrir, però hi va haver uns altres...

Hi ha una anècdota d'un professor que no em recordo com se'n diu, que ja no em queia bé, i un dia, jo feia... —allavons se pagava amb xecs— i com que treballava per l'Orfeó, resulta que vam comprar uns pianos a Saragossa i jo vai(g) fer els xecs *amb* català. I vai(g)... i ho vai(g) comentar, dic “mira, *hai* fet” —de veritat, és que amb l'eufòria d'aquell temps, *vui* dir, ara no ho faria, però a mi em va semblar: que carai!. També podia fer els xecs en català a Saragossa, però a Saragossa no ens van posar cap problema perquè, com que estaven contra la Caixa de Catalunya, els *hi* vam pagar els xecs. I ho vai(g) comentar, i hi havia aquest professor que no sé d'on era, però era *castellanufo* dels *retrógrados*, i em diu “pues yo no los hubiera pagado”. Jo dic: “claro, pagado no, que no los hubiera pagado, pero cobrarlos sí”. O ves, no siguis ruc, escolta [riu]. Me recordo que li vai(g) dir: “ya lo entiendo que no lo hubiese pagado, pero cobrarlos sí”, perquè els van cobrar ells.

Algun canvi en la llengua que parlaven les famílies?

Tenia relació amb les famílies perquè em cuidava de les beques i les beques era un motiu per relacionar-te amb les famílies. Volia que vinguessin *los* nois a fer-se les beques. No volia que intervinguessin els pares. Per una raó: perquè els nanos venien i feien 'la beca', i venia el pare i tampoc te la portava plena, o perquè no en sabien o perquè no ho entenien. I *llavòrens* vai(g) pensar: “això no pot ser, has d'obligar *a* que s'ho facin els nens”. I jo els *hi* deia: “jo us ajudaré, però ho *hau* de *rellenar* vosaltres”. I *allavòrens*, com que clar, n'hi havia algun... no vai(g) *espolsar* mai a cap pare... —entent-me—, però sempre els *hi* deia “no son ustedes, ellos

ya saben escribir, lo tienen que hacer ellos, yo estoy dispuesta a ayudarles, a todo lo que sea, pero lo tienen que hacer ellos”. I *bueno, llavòrens* això es va anar... però de totes maneres, era molt difícil perquè els nanos te venien allà i 'la beca'. “No, senyor, no, primer *llegis-te-ho*, quan t’ho hauràs llegit, *allavòrens* t’ajudaré, però primer *llegis-ho*”. Els contactes eren aquests. Els castellans eren igual o pitjor que ara, de reactius, *vui* dir, que és *lo* que passa ara.

Me recordo, que, per exemple, *lo* JM parlava sempre castellà però a partir de *llavòrens* va parlar català; no *aixís* el B. Al R li va costar més. El M va ser el primer. *Bueno*, també val a dir que el M, com que ja feia Llengua Francesa, *pues* potser tenia molta més facilitat. N’hi havia un que havia set de la UGT. Aquell també va fer el canvi, el Ll. *Los demás* que me’n recordo, tots eren catalans, més o menys catalans.

Per què la davallada del català?

Jo penso que l’anglès ha fet molt mal. S’ha fet servir fins fa poc, una mica per fer-s’hi veure, és dir, una cosa és... però una altra cosa és utilitzar mots anglesos per un cert esnobisme i em penso que això també ha perjudicat *al* català.

Jo em penso que el català l’hem perjudicat nosaltres mateixos, que *mos* hem posat a parlat castellà amb una facilitat increïble.

És evident [...]. I aleshores la immigració, sigui del país que sigui, només parlen castellà.

No estiguis pessimista perquè jo, des de la perspectiva, soc optimista perquè, quan penso que per escriure català... Mira, va haver un jesuïta —no sé si l’has sentit tu *nombrar*—, en JG, que era de la Coordinació Mariana, que en deien. Feia escrits *amb* català sobre la religió i el van suspendre a... I el van desterrar a Barcelona, el bisbe, un bisbe que es deia don APG —que potser l’has sentit *nombrar*—, pues aquest home... Per això et dic que, des d’aquesta perspectiva, jo encara soc optimista [...].

Professor de Cant. Ha exercit com a professor més de 30 anys al Conservatori Professional Municipal de Lleida, del qual també n'ha estat director (1989-2014). Es dedica a cantar òpera. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Jo vai(g) entrar al Guindàvols l'1 de novembre de l'any 75 i vai(g) ser professor de Dibuix i Tecnologia, però principalment de Dibuix.

2. Quants anys has estat al centre?

M'hi vaig estar tretze anys, 75 i 13 són, 88. *Allavons* ja combinava Conservatori i Guindàvols; encara es podia fer. Abans se d(e)ia Montesinos, Ángel Montesinos en aquella època.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Tecnologia i Dibuix. La meva oposició que vai(g) fer a Madrid era de Dibuix. Passa que *llavons* per circumstàncies feies Dibuix, Tecnologia.

I amb la llengua, jo, si no recordo malament, ho feia tot en català, parlava en català perquè els alumnes tots eren per aquí de poble, i tots parla(v)en català, però jo recordo que no hi havia en aquell moment professor de català, eh? Va ser més tard que es va incorporar l'assignatura de Català. Al començament no n'hi havia, a la FP. Jo era molta activista, molt, molt, molt *follón*. Venia de Barcelona, venia... Havia estat desterrat a Ceuta fent la mili perquè havia creat problemes i coses d'aquestes i tal, no? Però *bueno*.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Ostres però és que jo parlava... el català i el castellà, perquè amb el B parlava el castellà, amb el M castellà també, no em recordo massa bé. Després el M ja es va catalanitzar i parla(v)e en català. El F, el T, tota aquesta gent que ara parlo d'aquella època, tots parlàvem català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

En català. Si podia, en català. Si ells parlaven català, català.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

Si hi havia gent immigrant no ho sé, però jo penso que no, que tots eren gent de poble. Quan vai(g) entrar era un institut de nois només, eh? No hi havia noies. Tots els nois, jo diria que eren de poble, sí, sí. Me'n trobo molts que me saluden "que no te'n recordes de mi, *lo* que *sigo*". Tants anys no me'n recordo, però penso que parlava català perquè tota aquesta gent era de per aquí dels pobles, i parlaven català.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

No se'n feia. A veure jo t'explicaré una mica la història. Allò era Sindicat Vertical. Quan vai(g) entrar jo allò era Sindicat Vertical, era el sindical franquista. Hi havia un director que sí, amb qui hi havies de parlar castellà. Era un director posat a dit i el que hi havia, quan hi era jo, era un que estava desterrat; alguna cosa devia fer *por ahí* i Lleida era una ciutat de càstig. *Llavons* amb ell li havies de parlar sempre en castellà, però hi havia un *tio*, un tal A, que era un secretari, que és el que —allavons no hi havia cap d'estudis, ni res—, era un secretari que ho portava tot. Després això va passar al Ministeri de Treball. Quan el Sindicat Vertical aquest se va desfer va ser del Ministeri de Treball, no del Ministerio de Educación, i després ja va passar a la Generalitat a Educació. La F era de Català i el P, però el P va estar un curs, però un curs, molt poc, eh?

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

No, no, la meua formació era de castellà. Jo tot ho havia fet a l'escola, a la carrera, tot en castellà.

I no et van demanar reciclatge?

No, no, *bueno* jo tinc el nivell D potser, no sé quin tinc, però el vai(g) fer després. Nosaltres ja érem funcionaris. Potser als que entraven nous potser sí. Jo anava a Òmnium a fer allò que feies a les nits, a classes de Català, allò que feies com activista. Jo recordo que això m'ho vai(g) treure pel Conservatori, que vai(g) *tindre que* anar a treure'm un títol de Català. Potser quan ells ho van fer, jo ja treballava al Conservatori a mitges. Sa(p)s què vull dir? Que *allavons* jo ja estava aquí fins a les 3 i de 4 a 10 ja estava al Conservatori. És que no me'n recordo massa bé. Fa molts anys.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Sí, *en* quan posen un professor de Català, el canvi ja és, ja és important. El canvi és quan, el canvi allí passa quan passa *lo* que ja he dit, quan ja puja el Turmo com a director que és nomenat pel claustre que... etc. etc. I *llavons* allí ja canvia tot. Abans no, no podies fer res. Al canviar el règim, al *morís* Franco. Eren el T, el F i el M. Van estar els tres molts anys. Mira jo una vegada vai(g) ser secretari potser tres o quatre mandats, potser. Ara que ho dius me'n recordo. *Llavons* a mi m'anaven demanant del Conservatori, *sats*? Jo música l'he fet des de sempre. Jo era de l'Orfeó. Amb la Trini hem fet de tot. Mon pare era l'*archivero* de l'Orfeó.

[Informació addicional]

No havia tingut cap problema *amb* parlar català. Amb el L, *aquestos* vinien de Falange, de OJE. Aquest parlava castellà però era molt bon *tio*. Ell intentava parlar català. però jo encara parlo castellà amb algú, eh? Quan em ve de cara una persona amb qui tota la vida he parlat castellà, ell me parla català i jo li puc parlar castellà, eh? Això em pot passar a mi, eh? I però *bueno* jo recordo que no vai(g) tindre cap problema, mai, mai i amb *los* alumnes *menos*. I allò de dir-me a classe parlaràs castellà, no jo penso que no m'ho havia dit ningú, perquè el director aquell que teníem era una persona d'aquelles que es volia imposar i no se'n sortia. *Pues* aquests enyor era *bueno* no sé però, *después* el van tornar a enviar a Canàries. Veus amb *lo* R potser també parlava castellà al començament. Ara parla català.

Professor de Tecnologia. Actualment és director dels Serveis Territorials d'Empresa i Coneixement a Lleida. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se; usa el castellà esporàdicament, si l'interlocutor no entén el català.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Ostres!! És a dir, l'institut Guindàvols ho ha estat tot per a mi, una vinculació molt potent i molt forta. Vaig començar aquí de professor al curs 78-79, per tant fa uns quants anys de tot això. I la veritat és que bé, ha estat de les millors i potser la millor etapa de la meua vida, tot *lo que hai* viscut en aquest centre, com a professor, com a director del centre, que també vaig ser-ho. Per tant, doncs, una vinculació total. Tant és així que, fins i tot els temps que he estat fora amb altres responsabilitats, m'agrada molt venir, tenir contacte amb els meus companys i amb la gent que habitualment eren professors i tal. Per tant, doncs, una vinculació estreta i a més a més molt important.

2. Quants anys has estat al centre?

Pues mira, t'ho deia ara fa un momentet, des de l'any 78-79. Vaig entrar llavors. Aquest centre, en aquells moments depenia d'unes altres institucions, de l'antiga AISS (l'Administració Institucional de Serveis Socioprofessionals), que això era una organització sindical, eh? I vaig ser-hi fins al 2000. Al 2000 me varen proposar ser delegat d'Ensenyament. Llavors vaig estar quatre anys de delegat d'Ensenyament. Allò es va acabar. *Después* vaig tornar, vaig tornar a estar aquí, un any i una mica més. Llavors me van donar una altra responsabilitat al partit. Després vaig anar a Madrid i tal, i després vaig tornar, és a dir, que he anat venint i he anat tornant, però *aixís* de manera interrompuda, des del 78 fins a l'1 de gener del 2000.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Mira, això és molt important parlar de la llengua, perquè amb els anys, des que vam començar *hasta* avui, diguem-li, ha fet una evolució molt diferent i molt positiva, sortosament, no? Quan vaig començar aquí, a l'any 78-79, *allavors*, és a dir, *bueno*, fèiem les classes *amb* castellà i jo per tant la llengua d'utilització de classes era la llengua castellana com la majoria de professorat. Perquè *bueno* jo havia estudiat tot *amb* llengua castellana i el català

pràcticament l'utilitzàvem a nivell de conversa d'amics i de família i tal. Però, per exemple, jo no el sabia escriure; la llengua catalana no la sabia escriure i vaig aprendre-la estant aquí.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Amb els companys sempre llengua catalana. Això dic, perquè era així, no? Però ja dic, les classes en aquells moments, en aquells anys, eren prioritàriament *amb* llengua castellana, precisament perquè nosaltres venim d'una formació. Jo a la universitat, tota l'etapa universitària la vaig fer estudiant *amb* llengua castellana, i els meus apunts, que moltes vegades els mirava per recuperar coses i tal, *pues* en llengua castellana. I, per tant, vam començar aquí *amb* llengua castellana i aquest és un canvi que va anar fent, com segurament més endavant parlarem, vam anar fent en aquest centre molt significativament.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Bueno, pues, és una mica el que dèiem, és a dir, les classes, i parlo d'aquella etapa 78-79, i devia ser fins per allà al 80-81,82, eh?, les classes *amb* castellà; però *lo* que era les relacions habituals i normals sempre *amb* llengua catalana. Aquesta és d'aquelles coses curioses perquè igual, per exemple, a l'entorn familiar s'empra la llengua catalana, però com que la llengua catalana en aquells moments estava discriminada i per tant proveníem d'una etapa en la qual no es podia utilitzar, i exclusivament només la llengua castellana, doncs, les classes i tota la formació que vam fer la vam fer en llengua castellana. I a partir d'aquí doncs van anar canviant molt les coses com t'explicaré una mica més endavant.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

A veure els alumnes que hi havia aquí inicialment, venien alumnes de molts llocs perquè això era un institut exclusivament *allavors* era de formació professional, eh? Aquí no hi havia... Després va venir la reforma educativa, en la qual... una reforma molt important que es va implantar a l'ensenyament secundari obligatori als centres i, per tant, doncs feien fer l'ensenyament secundari i el batxillerat i la formació professional però abans no funcionava així això. Abans aquest era un institut d'FP exclusivament i aquí es feia formació professional de *lo* que era el primer grau i segon grau. I llavors hi havia per una altra banda a l'àmbit d'aquí de Lleida els instituts de batxillerat, on feien batxillerat i aquí hi havia, doncs, doncs, una diferència molt gran. Doncs en *lo* que era la formació professional i *lo* que era les línies de batxillerat i, per tant, doncs jo les matèries que en aquells moments, quan vaig entrar aquí

pues feia, *pues* feia una mica de tot. Vaig fer Tecnologia, vaig fer Física, feia Química, havia fet també pràctiques de taller d'Electricitat. *Bueno*, una mica de tot; Dibuix també.

Immigrants?

No, en aquella etapa no hi havia gent immigrant i després una cosa que m'he deixat de dir-te. Teníem molts alumnes de pobles de Lleida, molts. I recordo, per exemple, que teníem alumnes de la Vall d'Aran, de Vielha, d'aquella zona, que venien aquí per fer determinades especialitats com fred industrial perquè era un dels pocs instituts en els quals hi havia aquesta especialitat i llavors teníem alumnes *pues* gairebé de tots els pobles.

Eren tots de pobles, prioritàriament d'aquí de Lleida, és a dir, que, ja et dic, doncs de la Vall d'Aran sempre n'havíem tingut molts. I *después* de l'entorn d'aquí de municipis del Segrià però en aquella etapa *pues* immigrants aquí a l'institut *pues* no n'hi havia. Va venir amb molta més posterioritat la immigració i, per tant, els alumnes immigrants.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

A veure, aquí es va començar a fer el català em sembla —i ara dic parlo una mica de memòria—, devia ser per allà l'any 80, 81, abans inclús de la Llei de Normalització Lingüística, perquè la Llei de Normalització Lingüística crec recordar que es va aprovar al 83. A l'any 83 i *allavons* a partir d'allí, doncs ja es reconeixia la llengua catalana com a llengua pròpia, eh? de Catalunya, i per tant, doncs, ja a partir del 80 va començar a tenir algun professor de llengua catalana al centre, i les hores que es feien eren les mateixes que en llengua castellana, eh? I a partir d'aquest moment, és quan ja hi ha aquest punt d'inflexió *de* que el català..., i a partir sobretot de la Llei de Normalització Lingüística comença a tenir un canvi important. Tant és així que *bueno pues* d'alguna manera vam començar a fer molts cursos de formació per al professorat perquè poc a poc poguéssim anar impartint les classes en català, no? I llavors, per exemple, jo recordo que vaig aprofitar per fer tots els cursos que fèiem a través de l'Òmnium, a través del Departament d'Ensenyament, i sobretot doncs de cara a la implantació als instituts del que havia de ser la normalitat. La normalitat era la utilització plena de la llengua catalana en totes les classes. Per tant això va suposar una transformació, un punt de transformació i que, per cert, doncs el... podem dir que la Llei de Normalització Lingüística va ser clau. Va ser molt important perquè realment tot aquest canvi es poguéssim fer i que alhora la gent, la societat catalanoparlant i castellanoparlant poguessin dominar les dues llengües i de manera totalment correcta. I, per tant, no una en pro d'una altra

i una altra discriminant *amb* una altra, sinó que la llengua catalana havia d'anar agafant el seu pes perquè, ja dic, és que proveníem de fer les classes exclusivament en castellà.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

No, quan vaig entrar aquí no, perquè precisament ja et dic, *bueno* totes les classes i tot, tothom, tothom fèiem les classes en llengua castellana. Per què? Doncs perquè el català no no, en aquells moments, en aquella etapa —fixa't que et parlo del 78-79, que és quan jo vaig entrar aquí—, per tant, doncs, no hi havia. No tenia formació lingüística perquè no es feia, perquè el català no es podia utilitzar i és a partir de l'any 80, 81 quan comença a venir algun professorat de Llengua Catalana i comença a impartir la Llengua Catalana als alumnes i llavors nosaltres, des del punt de vista de professorat, quan ja apareix, com et deia abans, la Llei de Normalització Lingüística, és quan comencem a fer cursos de formació i jo aprenc a escriure la llengua catalana estant aquí de *profe* i, per tant, faig també una transformació, com tots els altres professors, de passar d'utilitzar la llengua castellana habitualment a ser a l'inrevés, a ser la llengua catalana. I, per tant, doncs hi havia, jo crec que val la pena posar en valor el que representava la Llei de Normalització Lingüística, que era una llei que permetia doncs, d'una banda, tenir clar que la llengua pròpia de Catalunya és la llengua catalana i la coexistència de les dues llengües oficials, no? I, per tant, això el que feia era un model de societat cohesionada i que ningú es discriminava per raó de la llengua i, per tant, no hi havia mai cap tipus de conflicte ni problema i, per tant, el que volíem és que tothom *sapigués la una* llengua, l'altra, i vaig més enllà, i quantes més llengües millor: anglès, francès, etc. etc.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Bueno, aquest va ser un canvi... Jo n'he viscut dos, és a dir, un lingüístic, aquest va ser molt important perquè passar *de* que gairebé tot el professorat fèiem les classes *amb* llengua castellana a llengua catalana, això va ser un canvi *tremendo* i, per tant, la Llei de Normalització Lingüística va ser clau. Però també va ser clau la voluntat. Jo diria la voluntat pròpia del professorat i de la gent d'aprendre-la bé, d'aprendre la llengua catalana, perquè tot i ser diríem la llengua d'utilització materna, d'utilització familiar i d'utilització amb els amics, doncs ben poca gent la sabíem escriure la llengua catalana no? I llavors vam començar a fer cursos, cursos de formació aquí al propi centre *hasta* arribar a tenir els nivells que avui es demanen, doncs, per poder impartir classes a un institut, no? I, per tant, aquesta va ser una de les transformacions més potents: passar de fer les classes de llengua castellana a llengua

catalana i això va suposar una transformació que poc a poc, poc a poc se va anar fent on pràcticament ja tothom feia les matèries en llengua catalana, *salvo* evidentment les llengües estrangeres, que s'havien de fer en les seves llengües corresponents o la llengua castellana, que s'havia de fer també doncs *amb* llengua castellana.

Fotògraf i docent de Fotografia. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys has estat al centre?

Doncs amb el Guindàvols, vai(g) ser professor. De fet va ser una de les meves primeres feines tot just acabada la carrera. Jo vai(g) acabar la carrera de Filologia, jove, als 22 anys i al Guindàvols potser hi vai(g) entrar aquell mateix, no als 23; 23 anys tenia, ara no em facis dir quin any era. Ho hauria de calcular, però no sí, però *bueno* potser ho sabreu millor vosaltres. Jo no recordo exactament quin any era. Ara t'ho calcularé. Després t'ho dic.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Impartia Català i lògicament ho feia en català. El que passa és que tam(b)é impartia una altra classe. Tam(b)é donava classes de Francès, que lògicament ho feia en francès perquè en sabia una mica, no molt. Me tocava fer de tot. Tam(b)é donava Llengua. *Bueno* Llengua i Literatura anava tot junt i ho feia tot en català.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Jo sempre parlava en català amb tothom. El que passa és que hi havia algunes persones que elles en aquell temps, elles eren castellanoparlants i no feien fàcilment el canvi. Aleshores amb aquestes persones, recordo el JM, per exemple, algun professor així. Ells parlaven sempre en castellà i aleshores en aquella època quan algú parlava en castellà tu li parlaves en castellà, normalment, que és un dels defectes que tenim els catalans.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Com que jo era professor de Català jo havia de parlar en català. Havia de donar exemple, si hi havia alumnes castellanoparlants, jo els *hi* parlava en català sempre. Formava part de la pedagogia.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

L'alumnat del Guindàvols en aquella època era un alumnat molt diferent del d'ara. Els plans d'estudis eren diferents i eren uns alumnes que procedien d'una etapa en la *que*, si no tenien

edat laboral, havien de fer alguna cosa. Aleshores molts d'ells estaven allí a la força. No eren alumnes que triaven uns estudis de formació professional. No era un institut normal. Era un institut *de* FP i molts d'aquells alumnes no tenien encara..., *és dir*, havien abandonat els estudis segurament anteriors o havien tret algun nivell molt baix i no podien..., no tenien 16 anys per treballar i era aquesta etapa de 14 a 16 anys. Molts d'ells estaven allí a disgust. D'altres estaven allí perquè no els *hi* quedava més remei. Uns pocs estaven allí vocacionalment perquè volien aprendre un ofici i, aleshores, la nostra feina era bastant difícil perquè havíem d'intentar que aquests alumnes, que havien aparegut allí sense triar-ho, sense ganes, doncs que no perdessin aquests dos anys; que aquests dos anys aprenguessin coses i se'ls *hi* despertés inquietuds, però el clima no era fàcil.

Era un clima... els alumnes, molts d'ells eren de famílies castellanoparlants. Molts d'ells eren de famílies que havien vingut d'Andalusia, d'Extremadura. No hi havia la immigració que hi ha ara d'altres països. Era immigració dins d'Espanya, no? I la gran majoria eren castellanoparlants. De pobles, alguns, però jo crec que molts d'ells, la procedència era gent que havia tret males notes en els estudis bàsics i aleshores era, malauradament en aquella època —no voldria ofendre a ningú, no—, era com una guarderia d'una etapa. El que no volia estudiar més, encara no tenia edat per treballar i el posaven allí. En canvi, hi ha gent que després... m'he trobat sorpreses agradables amb el pas del temps, que alguns nois que ja s'han fet grans i te'ls has tornat a trobar, i m'han dit “ah! tinc molts bons records d'aquella època. A mi, mira que nosaltres, mira que n'érem de rucs, mira que no teníem ganes d'estudiar, mira que no volíem saber res del català”. I eren gent castellanoparlant que ara te parlen en català. Que bé en aquella època!! Alguns, eh? Alguns, molt pocs, molt pocs.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Eren poques, no et sabia dir quantes, però jo diria que eren poques. Era una de les assignatures que començava en aquells temps. És a dir, això era justament els inicis diguéssim de *la* obligatorietat de l'ensenyament del català tant al batxiller com a l'ensenyament professional i, per tant, això era com a estrany. Jo crec que no devíem de fer més d'un parell d'hores setmanals, no crec, eh? Una o dos.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Formació lingüística sí, perquè jo havia acabat la carrera, llicenciat *amb* Filologia Hispànica i això ens capacitava per donar classes de català i de castellà. Però el problema no era la

formació lingüística, el problema era la formació pedagògica, que d'això no en teníem. Els estudis que fèiem abans, quan tu feies uns estudis i sorties llicenciat en Llengua, en Literatura, en Francès, en el que fos, podies ser llicenciat i no haver fet res de pedagogia en tota la carrera. Ara fan el CAP o fan alguna cosa. Jo vai(g) acabar —i la meua dona que l'heu conegut ara— vam acabar Filologia al juny i a l'octubre vam entrar a donar classes. Jo vai(g) entrar al Gili i Gaya i *después* del Gili i Gaya al Guindàvols, però, *bueno*, vui dir que va ser, *bueno* però el Gili i Gaya molt pitjor. Al Gili i Gaya molt pitjor perquè vai(g) entrar donant llengua de 1r, 2n, 3r i COU. Jo tenia 22 anys i a COU el Gili i Gaya era femení. Aleshores jo tenia classes de quaranta noies, de 17, 18, 19 anys, *vui* dir que va ser un desastre. Van fer amb mi *lo* que van *vulgue* —ja us ho podeu imaginar—, *vui* dir que jo estava acollonit. Però no teníem cap, cap base, i clar, què fèiem? Home, sí que veníem d'una universitat *potenta*, veníem amb moltes ganes, havíem estudiat a Lleida, a Barcelona, companys d'estudis molt bons, i així. Sí que tenies ganes de fer les coses sobretot d'una altra manera, però la dura realitat te feia aterrar. No pots no fer exàmens, per exemple, dèiem “Oh! no faré exàmens”. No pots no fer exàmens. Al final te n'adonaves *de* que et pujaven a cavall a la que tu donaves alguna facilitat. Ui, va ser molt dur, molt dur.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Jo no el vai(g) veure el canvi rellevant. Et diré que la introducció del català va ser una introducció obligatòria, ho va marcar la llei i el que vai(g) notar és que era, jo fins i tot diria com que *estorbava*, no? No tant perquè fos el català, sinó perquè la gent el donava per *sapigut*, que no calia o que era més feina encara, més estudis; *és dir*, es veia una molèstia. Jo crec que no tant pel català en si, sinó perquè pensaven i això per què, i la gent ja el parla. Doncs si resulta que ja tenim *prouta* feina, per què hem de fer català a més a més? Hi havia una mica aquest ambient. L'institut el va acollir bé, els companys, els professors, la veritat que vai(g) tenir una bona acollida i els alumnes, mira, no els *hi* quedava més remei, mira, ho havien de fer.

Jo t'*hai* de dir una cosa. Jo aquesta experiència ja me la sabia perquè el meu pare va ser tota la vida catedràtic de Llatí i aleshores, imagina't, si amb el català la gent considerava que no calia, imagina't el llatí. El llatí, la gent sempre ha dit que no calia; sempre, tota la vida perquè la gent no és conscient de la cultura que s'amaga *radere* del llatí. De fet parlem llatí, no ho sabem, però parlem llatí, parlem una evolució del llatí.

Jo, afegint una cosa, que ja *te* he explicat, jo soc professor de Fotografia, des de fa molts anys, de cursos privats. Jo recordo haver assistit com alumne *amb* un curs de Fotografia als EUA i el professor em deia *amb* anglès “que afortunats que sou vosaltres, perquè tota la terminologia de la fotografia és grega”. Ve tot del grec, eh? *Foto* vol dir ‘llum’ en grec, *grafia* vol dir ‘dibuix’ o ‘escriptura’, i així tantes, el *tele*, un teleobjectiu, *tele* vol dir ‘distància’, doncs *vui* dir, fixa’t que les llengües aquestes que, teòricament estaven mortes, realment són llengües vives. Però clar, la gent hi va haver una època, però no sé si encara funciona així, que es va pensar que amb la tecnologia n’hi havia prou, que no calia l’humanisme, tenir un nivell cultural. Crec que això ha set un error molt gran, perquè ara hi ha gent que té uns coneixements tecnològics molt grans però quan t’envien un whatsapp fan trenta faltes d’ortografia i dius “osti,! me fa una mica de..., vols dir que en saps tant de les coses si no ets *capaça* d’escriure bé?”.

Professora de Llengua i Literatura Catalana a secundària. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys has estat al centre?

Professora i membre de l'equip directiu durant catorze anys, del 1981 al 2004.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Llengua catalana i en català.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Català.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

La majoria eren alumnes catalanoparlants perquè eren dels pobles de les rodalies més que de la ciutat. Venien molts alumnes de pobles, molts de Juneda. Hi havia molts alumnes de les Borges Blanques perquè com que fèiem les especialitats de mecànica, venien molts nois que els seus pares eren mecànics als pobles. Aleshores n'hi havia de Vilanova de Segrià, de Benavent, de tots los pobles de les rodalies i aquest era un alumnat molt diferent de l'alumnat que procedia de Lleida ciutat. L'alumne que procedia de Lleida ciutat era majoritàriament del Secà de Sant Pere i podria ser que fins i tot de la Mariola, els Magraners, és a dir de barris perifèrics que eren absolutament diferents amb els que teníem de poble. Eren molts, alumnes molt contrastats.

Algun de fora de l'Estat espanyol?

Doncs jo crec que en aquella època... a partir del 2000 sí, però abans, no. No en recordo cap. No en devíem de tindre cap. Els estrangers eren els de les barriades, per dir alguna cosa.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Dos.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

A mi no me la van demanar perquè era llicenciada en Filologia Catalana però se demana(v)a en aquell moment el nivell C de llengua i literatura catalana que no el tenien la majoria dels professors, al començament t'estic parlant, al 81. Al començament és quan se va implantar que tots els professors havien de tenir el nivell B o C, depèn del nivell que tinguessin. Van haver de fer reciclatge. Havien d'assistir a unes classes i treure's un títol. La majoria no el tenien, eh? Me'n recordo que el van fer allí molts professors. Tots vaja.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

El canvi rellevant va ser que quan vai(g) arribar jo, la majoria del centre Guindàvols era un centre que depenia de de... venia de l'època franquista. Era un centre que pertanyia als sindicats verticals, els 'sindicatos', que no vol dir el que vol dir ara. Sindicat en aquella època volia dir una cosa molt molt d'ultradretes, i aleshores aquest centre era un centre que no depenia d'Ensenyament sinó que depenia d'aquest organisme. Quan jo vai(g) entrar ja no, depenia de Treball, de Trabajo, depenia de l'Estat espanyol directament. Aleshores la majoria dels professors, encara que tots parlaven català, n'hi havia uns quants que es mantenien fermes parlant en castellà, encara que la seva llengua materna era català i es van mantenir fins que es van jubilar. Però aquests eren cada vegada menys. Però quan jo vaig entrar n'hi havia molts i els alumnes també es sentia, els conserges i el personal no docent, també parlava castellà i amb l'alumnat la llengua vehicular, no oficialment, era el castellà. Encara que tots parlessin català, era allò de "A ver, usted, señor, a ver". Només hi havia nois. No hi havia cap noia, eh? Aleshores clar era un llenguatge masculí sempre i s'utilitzava doncs castellà; *encabat* (a) poc a poc es va anar perdent aquesta por de... no sé si era por o... es va (a)nar perdent. La gent va anar acostumant-se, sobretot l'alumnat, a parlar la seva llengua materna que era el català. Se trobaven molt més a gust i els professors que van entrar darrerament evidentment tots parlaven català, però clar encara la majoria de professors eren catalans, parlaven català però utilitzaven el castellà perquè l'havien utilitzat sempre i perquè també eren molt —no sé si la paraula seria correcta— molt fatxes, *vui* dir en el sentit que encara pensa(v)en que allò era un feudo del Estado, no? Agradava cridar l'atenció dels alumnes en castellano "Oiga, usted, señor, venga aquí". Un nen de catorze anys "usted cree que..", parlant amb molta autoritat i

sempre utilitzant el castellà encara que tots sabíem que eren catalanoparlants, tots, l'alumne i el professor però això era extraoficialment, eh?

Les actes me sembla que ja es feien en català, sí. Hi havia el FJ; sí es feia en català tot, però ens va costar molt demanar-les. El canvi va ser aquet, que vam haver de lluitar uns quants professors perquè les actes i la llengua vehicular fos en català tot i que la llei ens emparava, però una cosa és que la llei ho digui i l'altra doncs que es faci, que es compleixi. Ens va costar molt que respectessin doncs aquest fet: començar a canviar els papers, el nom. Primer es deia Ángel Montesinos. Això era al començament, no fa tant d'això eh? i *encabat* vam canviar el nom d'Ángel Montesinos, que era un aviador, un militar que portava una obra social de Formació Professional d'electricitat i mecànica. No la portava, era com el protector i era un aviador de la Guerra Civil, evidentment del costat franquista. Aleshores aquest aviador no sé si el van abatre o no sé què va passar, total que va morir i li van posar el nom a aquest institut d'aquí Lleida. No era de Lleida ni res. En aquella època es feia molt de posar el nom de persones del règim, no? A tot. I (a) l'institut d'aquí Lleida li van posar. Suposo que el van construir en el moment que a aquest senyor li havia passat això i li van posar Ángel Montesinos. Ningú el coneixia ni ningú sabia ben bé qui era ni ningú conto que ho sap. De la mateixa manera que a Barcelona n'hi havia un altre com el d'aquí Lleida i li van posar. Hi havia un ministre que havia de tindre una criatura i havia de ser un nen perquè sempre abans havien de ser nens i li van posar el nom del fill a l'institut perquè la senyora va avortar. El nen no va nèixer mai i se li va quedar a l'institut el nom de la criatura no nata. Passa(v)en coses així. Doncs aleshores això va costar molt de superar fins que nosaltres vam voler canviar el nom continuant amb el procés de catalanització i era molt important que no es digués Ángel Montesinos perquè ningú sabia qui era i a més a més representava un senyor que no ens interessava. I vam decidir *ficar* després de molt discutir el nom de la partida. Algú va dir: "Davant de l'institut, no sé si t'hi has fixat mai, hi ha una placa que hi diu, camí de Guindàvols, amb una casa vella allí davant". I ens va fer gràcia i allò que passant vam dir: "Oh! és bonic Guindàvols, és diferent de tot, no es pot associar a res, té sonoritat". I vam proposar Guindàvols. Va costar potser tres votacions i *encabat* al consell escolar. La primera ens van enviar... va ser horrorosa. La segona... no tan horrorosa i la tercera ja vam treure els vots suficients per canviar el nom del centre. I a partir d'aquí el procés de catalanització ja va ser molt més fàcil. Aquest és el procés que jo vai(g) viure allí, no? Primer era com si fos professora de llengües exòtiques, com si hagués ensenyat àrab o rus, xinès o japonès, hagués

set el mateix que ensenyar català. El canvi de nom potser va ser al 86-87, això sí que potser ho trobaríeu a les actes.

Va ser un canvi d'etapa perquè precisament jo quan vai(g) entrar, encara vai(g) tenir la sort que hi havia el director, el VS, i era molt jove; en aquella època era un crio, i ell va ser una persona clau per a poder fer tot aquest procés perquè de cap de les maneres deixaven. Vull dir a veure... Jo només vai(g) tenir un mes i mig de baixa maternal. Ma filla va nèixer al Nadal i a finals de gener em van dir que, si no m'incorporava, al tenir un contracte d'aquests contractes que ningú sap massa bé, em van dir: "Si no t'incorpores, *ficarem* al teu lloc una altra, una su(b)stituta". I vaig tornar a la feina al cap d'un mes i mig. Això ho tinc gravat, no ho oblidaré mai i va ser gràcies als companys. Això sí, gràcies al V va ser la persona clau. Em va defensar a mort, que tingués la baixa i al final vai(g) decidir tornar a treballar perquè... eren uns... en fi.

Jo quan vai(g) entrar vai(g) entrar la més jove de tots. Jo vai(g) estar molts anys la més jove i l'única dona. Hi havia dos administratives: la T i la R a secretaria, que ja tenien una edat. Aleshores tot això va comportar el fet *de* que no hi havia un lavabo per dones; no me'l volien donar. Vam haver de... tots aquests companys més joves vam fer una mena de... potser hi havia de lavabos... No us enganyo si us dic que n'hi havia vint. No me'n volien donar cap fins que al final vai(g) (a)conseguir un lavabo i el vai(g) (a)conseguir *ficant* moltes capsas de Tampax i moltes compreses al lavabo, així els homes no volien entrar. Quan entraven, les capsas eren un revulsiu per ells perquè eren molt... Els altres no. Els altres estaven d'acord, em van donar una clau. S'havien de començar a imposar aquestes coses, que a vegades ho diuen "el que vas patir, el que vas patir tants anys sola". Llavors va entrar la CR, la que va morir, però ella, la C, ella havia treballat d'auxiliar a l'institut, coneixia l'institut, però jo no clar. I, abans que jo, encara va treballar el TP de professor, un any, que va ser el que em va passar la feina a mi, el TP, perquè jo vai(g) estudiar amb el TP, la seva dona. La meua promoció era molt molt variada i molt estranya: el TP, la seva dona, el JB, que és més gran que *natres* però és clar, ell va venir del seminari. Tenia uns anys més. Després el SE, no sé si el coneixes, la TT i *encabat* barrejats. Un o dos anys *menos*, hi havia el MP, el MV, tots aquests està(v)em junts perquè *bueno*, algunes matèries les compartíem i quan vam acabar jo me'n vai(g) anar a Andorra a treballar. Me'n vai(g) anar a Andorra perquè em van oferir feina a Andorra i vai(g) estar dos anys i mig a Andorra. *Encabat* vai(g) baixar aquí baix, perquè el TP va marxar de l'institut desesperat, cremat, enfadat. Va marxar per la porta petita perquè se

va enfadar amb la situació del centre. No li deixaven fer la seva feina, el català era considerat com un... a l'hora de català... Jo que sé... Allí feien electricitat, mecànica i fred industrial.

Vai(g) estar un any o dos a l'ESO però *encabat* vai(g) anar a l'EOI. Sempre he tingut la plaça allí i ara últimament abans de *jubila'm*, volien que tornés al Guindàvols. Els dos anys darrers el delegat d'Ensenyament que hi havia va fer una operació estranya i no em va renovar la comissió de serveis de l'EOI després de quinze o setze anys, que ningú tenia aquella plaça, ni la tindrà mai ningú aquí a Lleida, perquè no fan oposicions. És una molt bona plaça, molt bona, però molta gent no ho sap. Va col·locar una interina, una amiga seva amb l'excusa que jo tenia plaça al Guindàvols i ella no pobra. Aleshores em va dir que tornés al Guindàvols però això fa quatre anys, imagina't, però clar jo vai(g) dir que no, que no tornava al Guindàvols, no per la gent sinó perquè no tenia ni idea d'ESO ni batxillerat. Jo no em volia reciclar per dos anys que em queda(v)en, entens? No, els alumnes tampoc tenen cap culpa *de* que jo no *sàpigui* què estan fent. Hi va haver una lluita forta. Al final va ser quan em vai(g) quedar al departament d'Ensenyament portant el projecte de lectura de llengua i cohesió social. Sí vai(g) fer això. És clar, s'ha de ser una mica honest, perquè jo a l'ESO vai(g) estar dos anys. Me van oferir anar a l'EOI al departament de català i em va semblar... La veritat és que clar, quan portes molts anys en un centre, un canvi penso que és molt positiu i clar jo només havia estat a Andorra dos anys i mig. Pensava que estaria molt bé un canvi d'aires. La veritat és que em va anar molt bé, però clar... Ara, els primers anys del Guindàvols van ser molt *dusos*, molt molt *dusos*, perquè a més l'alumnat era molt maco. A ve(u)re no era conflictiu, era molt gamberro, la paraula era aquesta. La paraula conflictiva ara, sí que serien conflictius, posa(v)en *petardos* a l'entrada de l'Arnau, *vui* dir a ve(u)re feien coses que ara anirien a la presó, a ve(u)re si m'entens, no? Però en aquell moment era tan absolutament normal. Hi havia el SR, també el coneixeràs, no? El S també esta(v)a quan jo vai(g) entrar; era el cap d'estudis. Va ser molts anys el cap d'estudis, recte, tal... Ell és el viu exemple de com se porta(v)a tot, havia de ser "pam, pam". No dic que no estés bé, però clar, les maneres una mica... i ell la disciplina la porta(v)a molt bé, això sí. I *vui* dir després que conegueu *valtres* no sé, perquè els altres, *lo F*, *lo T*, *lo JM* que encara ve per allà també. *Aquestos* quan jo vai(g) entrar esta(v)en a la direcció. Quan jo vai(g) entrar esta(v)en a la direcció ells i aquests sí que tenien una sèrie de privilegis. Jo això no ho vai(g) veure, però l'any abans d'entrar jo es veu que als alumnes per Nadal se'ls regala(v)a una panera perquè ho pagava... Franco ja havia mort, ja hi havia la transició però *bueno* aquest costum encara no. *Encabat* se van acabar. Teníem un menjador enorme i els alumnes tenien tots beca de menjador, *vui* dir és

que era un centre... Ara això sí, un centre dur, mecànica, fred industrial i electricitat. *Encabat* l'electricitat la van passar a l'Escola del Treball i va haver molts enfrontaments entre l'Escola del Treball i el Guindàvols. Va ser molt dur perquè els d'electricitat no volien anar a l'Escola del Treball i els de mecànica no volien pujar al Guindàvols. Al final va ser així, però va ser també una guerra dura que hi ha hagut episodis forts però tots aquests episodis ja fa molts anys. Era quan al començament de ser-hi jo.

Encabat també vam organitzar unes tancades perquè ens fessin oposicions que no se'n feia, jo què sé... Feia deu o vint anys que no s'havien fet oposicions. No, deu o vint no, perquè hi havia *aquestos* que les tenien, *lo T* i *aquestos* les tenien, però *encabat* van fer molts anys que no van fer oposicions. *Encabat* els que està(v)em allà teníem una indefensió total i absoluta. Vam fer tancades a l'institut amb alumnes, pares, *mos* vam quedar a dormir almenys un mes a l'institut, tancats allí dins, eh? Els pares els primers, eh? I ens van convocar oposicions i *encabat* les oposicions ja les vam fer al Departament d'Ensenyament de la Generalitat perquè la cosa esta(v)a que volien que les *féssem* per l'Estat espanyol. *Naltros* volíem estar dins d'Ensenyament; no podíem estar al Ministerio de Educación y Ciencia. La Generalitat ja existia, *vui* dir era un fet, però sa(p)s allò que uff! va ser duríssim, va ser duríssim.

[Preguntes addicionals]

Aquesta gent que encara parlava castellà amb l'alumnat, tot i ser catalans, a partir del canvi de nom van conscienciar-se individualment o va ser des de la direcció que es va posar alguna altra mena d'incentiu o què va passar?

La direcció parla(v)a, excepte el JM que sempre ha parlat castellà encara que va nèixer aquí —però és igual— ell és un exemple dels que parla(v)a castellà, però els altres no va haver cap incentiu. Al contrari, *encabat* va ser quan van començar les classes de reciclatge i es van rebotar molts professors; no les volien fer. Les classes *mos* les van d(e)ixar fer al centre i les dona(v)a jo. Imagina't, era un xollo, per dir, entre cometes, clar que eren moltes hores i les fèiem a partir de no sé, les sis de la tarda, un dia o dos a la setmana. I *encabat* jo penso que va ser tot junt, això i el fet de començar el reciclatge que van quedar *los* professors joves tots, la direcció tota. Van ser la meitat que van entrar directament. D'altres d(e)ien que no volien fer el reciclatge perquè no volien que se'ls imposés, sa(p)s allò que "jo estudiaré i parlaré català quan jo vulgui no quan m'ho imposin". No, aquesta famosa frase, no? Que era cert, però és clar algú altre havia de posar ordre, no? Perquè, clar, ja van començar a haver els decrets *de* que les classes havien de ser en català i a ve(u)re que hi havia d'haver uns mínims i clar ¿qui

ho feia això? No hi havia cap problema perquè el VS tota la vida va fer les classes en català. Quan vai(g) entrar, ell ja les feia, impartia Història i ja ho feia en català. A ve(u)re, i molts professors feien les classes en català quan jo vai(g) entrar. El que passa és que d'altres, no; la majoria no i jo penso que sí que va canviar. Va ser un procés *de* que van començar a entrar professors i el fet *de* que *entressen* professors, doncs que no tenien cap problema, al contrari, amb el català, la C era de Llengua Espanyola per exemple. Era més gran que jo i ho tenia molt clar això. Era de Llengua Espanyola, però amb tothom parla(v)a en català. A veure i clar ja érem un grup més nombrós. A la sala de professors es parla(v)a català, clar. No era allò d'entrar a la sala de professors i dir allò de "Oye mira que", hi havia algú que ho feia, més d'un, més de dos i més de tres "Oye que me han dicho que tal y cual". I clar una relació absurda, no sabies si era disglòssia o... no sabies massa bé, pensaves: "ara aquest...". Però, sí, sí, o fins i tot algun tutor que et deia, sobretot algun professor de taller, no? que et deia: "No, que el alumno tal...". Jo em feia molta gràcia perquè pensa(v)a, si ets catalanoparlant, i els hi deia: "Perquè em parles en castellà?" "Ah bueno, com són coses de la feina..." deien. I jo els hi deia: "No, no, jo prefereixo que encara que sigui de la feina, que m'ho digueu en català, *vui* dir, perquè me trobo més còmoda i no tinc ganes de riure, no? I és un procés lent, però....

Això estem parlant dels anys 86-87, cap als 90 ja.

Sí, sí. Ja dic, no recordo quan va ser *lo* decret de... la llei que als professors els van donar, encara ara, no? Ara, si no tenen un nivell de català, no es poden presentar a les oposicions, però en aquell moment no el demana(v)en eh? Tot i que a les oposicions havien de fer una prova en català, eh? Això sí que me'n recordo. Passa que, no sé com la devien corregir perquè era impossible que la passessin alguns d'ells. Però bé, hi havia molt bon ambient, això sí, entre companys hi havia un ambient excel·lent.

I la plantilla, de quines xifres estem parlant de professors?

La plantilla... ui la plantilla! Quan vai(g) entrar jo potser hi havia trenta-set professors, trenta-sis, trenta-cinc... Mira què et dic. És que hi havia tres-cents cinquanta alumnes quan jo vai(g) entrar. Això sí que me'n recordo: tres-cents cinquanta alumnes. Pensa que a taller ells estan doblats. Per tant, la majoria eren dels tallers. De matèries comunes hi havia un de Geografia, el V, de Català només era jo —clar al començament feia català i castellà—, però sort que *encabat* ja va entrar la C de Castellà, perquè és que era impossible. A ve(u)re i després poca gent més. Matemàtiques ho feia el F; al començament ho feia en castellà també i les

tecnologies totes en castellà les feien, totes les que eren matèries d'FP concretes les feien en castellà.

Com a professor castellanoparlant que va buscar molt problema vam tenir un que es deia G de Cáceres al començament de tot. Doncs, que aquest sí que va voler imposar la seva, ara diríem el que més s'assemblaria a VOX en tots els sentits, tots. Va estar un parell o tres d'anys allí a l'institut, vam patir molt perquè és clar, als claustres eren interminables perquè sempre busca(v)a problemes, sempre busca(v)a problemes. Fins que un dia se li va acudir, divertit —i això a les actes també hi és—, que no volia treballar *los* dilluns al matí. *Lo S* era el cap d'estudis i es va enfadar i van discutir al pati davant dels alumnes i dels professors perquè el pati es veu molt des de les aules. Les aules abans eren a planta baixa i es veia tot, se sentia tot. Es van discutir perquè el seu horari no li va semblar bé, perquè tenia classe el dilluns al matí, i clar el S li va dir, quin luxe, no? Perquè tu... Era de Saragossa encara que vivia aquí a Lleida, i li va dir: “No, no, tu faràs classe el dilluns al matí”. I ell va dir: “No, no no haré clase los lunes por la mañana”. “Bé, doncs m'has de donar —així en veu ja forta— un motiu pel qual tu creus que tu no has de tenir classe el dilluns al matí”. I va dir: “Porque los lunes por la mañana es el día que le toco el culo a mi señora”. I ho vam sentir tot *lo* pati i *encabat* al proper claustre *lo S* va dir que els horaris estaven impugnats. Va venir un inspector perquè no hi havia acord possible i l'inspector va dir: “Però per què aquest senyor no vol signar l'horari?”. I el S va dir: “Porque los lunes es el día que le toca el culo a su señora”. I el FJ, que no sé si el coneixes, viu aquí davant, és un professor de l'Auditori, esta(v)a allà de secretari al Guindàvols, professor de Dibuix Tècnic, va fer enginyeria i música i va estar molts anys a l'institut. Era un professor de Dibuix Tècnic. Aquest era un dels que també va ajudar *a* que la transició, ell, *lo V*, aquesta gent amb sensibilitat diferent i ell ho va escriure a l'acta i al següent claustre ho va llegir. Jo, aquesta anècdota l'explico sempre perquè penso és una de les vegades que he rigut més en un claustre. Tu sa(p)s, al cap de dos mesos sentir-ho en un claustre!! Aquest senyor sempre venia i d(e)ia: “La ley tal barra 3, 3.4./5 no sé què, dice que...”. Sempre en castellà evidentment. Deia per exemple que ell no tenia obligació de parlar en català. Doncs no parlis, però jo sí. “No, però és que la llei tal tal diu que tu també m'has de parlar amb la llengua oficial del país”. Ens esgota(v)a perquè li havíem de traure l'article aquell que deia que sí que podíem. Eren unes converses estúpides que feien perdre molt temps, i ell es va frenar una mica també perquè cada vegada teníem més gent al nostre costat, perquè va influir molt, perquè era una cosa demencial.

Clar la història del Guindàvols és divertida però convulsa a vegades i dura pel que ho va haver de viure. Molt dura perquè havia de fer moltes coses que no feien els d'altres centres. Això fa molts anys però a ve(u)re, que hi havia democràcia i ja feia anys que hi era la democràcia. Al 90 encara està(v)em... Uí de reciclatge de professorat *n'hi* vam fer al 90 i tants encara en fèiem. Els van donar uns anys per a traure-se'l i hi va haver gent que fins a l'últim moment no el van voler treure, que tampoc eren *los* pitjors, eh? Però bé era una qüestió de principis perquè els professors del Guindàvols, del Montesinos perdó, se sentien molt orgullosos de ser professors del Montesinos, entens? Era un orgull molt fort. Entre ells, un tal B, que segur que n'has sentit a parlar. Era professor de tallers, JMB, que era de Fred Industrial i va morir en un accident fa tres o quatre anys de moto. Era capellà, últimament era capellà. Aquest era dels de "jo nunca haré el examen de catalán y porque no me da la gana". Però amb l'alumnat no va ser mai una persona que... Ell parlava castellà però tothom podia parlar, dir i fer el que volgués i no posa(v)a mai... Aquest va votar a favor de canviar el nom.

Professor d'Història de secundària. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut/tens amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys fa que ets al centre?

Fa molts anys que vai(g) venir a treballar aquí. Fa, em podria equivocar, però fa trenta anys, trenta-un anys o així. Vaig arribar al 89, una cosa així.

3. Quina matèria imparties/imparteixes i en quina llengua?

Ara, habitualment faig Història de segon de batxillerat i ho imparteixo en català. Abans, quan no hi havia el batxillerat, i a la formació professional feia una matèria que es deia Formació Humanística i també ho impartia en català. El que passa que abans, fa trenta anys, molts llibres estaven en castellà. Ara els llibres estan en català.

4. Quina llengua parlaves/parles habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

En català sempre.

5. Quina llengua parlaves/parles habitualment a l'institut amb l'alumnat?

En català.

6. Com era/és aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava/parla). Hi havia/hi ha alumnat immigrant?

Quan vai(g) arribar aquí fa més de trenta anys, la majoria de la gent parlava català i hi havia un percentatge d'alumnes que entre ells parlaven en castellà, però això s'ha mantingut. La diferència està *en* que fa trenta anys no hi havia cap alumne immigrant; en canvi, ara hi ha bastants alumnes que els seus pares són immigrants o alguns que ells mateixos són immigrants. Molts en diem que són immigrants, però no ho són perquè han nascut aquí Lleida.

7. Recordes quantes hores es feien/fan de català?

Ja quan vai(g) arribar més o menys el mateix. El català ja era una assignatura i es feia em sembla que tres hores setmanals de llengua catalana i més o menys s'ha anat mantenint així.

8. Tenies/tens formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Sí havia estudiat tres anys d'uns cursos que es deien per a mestre de català. Tenia el títol de mestre de català. No me la van demanar però me va anar bé el contingut perquè jo a la meva formació inicial no existia el català. Vai(g) començar a estudiar el català a l'acabar la carrera.

9. Vas viure/has viscut algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Sí, la llengua es va anar estenent com a llengua oficial. Quan vai(g) arribar el català no estava prou estès i a mesura que van anar passant els anys, sobretot els anys 90, el català es va convertir en la llengua oficial, de comunicació, als actes. Es va anar normalitzant.

Professora de Llengua i Literatura Catalana a secundària. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut/tens amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys fa que ets al centre?

Jo vai(g) començar a treballar a l'institut Guindàvols l'any 94 i vai(g) començar a ser professora. Després més endavant, crec que és al 99, vai(g) ser cap d'estudis i al 2000 vai(g) ser directora durant sis mesos i després ja vai(g) tornar a ser professora i fins ara he estat professora.

3. Quina matèria imparties/imparteixes i en quina llengua?

Llengua Catalana i en català.

4. Quina llengua parlaves/parles habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català sempre.

5. Quina llengua parlaves/parles habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Català.

6. Com era/és aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava/parla). Hi havia/hi ha alumnat immigrant?

Quan vam arribar a l'institut hi havia gent de Lleida i de la Franja. En general parlaven bastant en català, bastant més que a l'actualitat. Potser també n'hi havia que parlaven en castellà, però no ho recordo tant com per exemple ara; ara sí que hi ha molta gent que parla castellà. Ara suposo que la majoria venen de per aquí al voltant, dels barris del voltant, però ara n'hi ha molta d'immigració, molta gent de fora. Abans no n'hi havia tanta.

7. Recordes quantes hores es feien/fan de català?

Sempre se n'havia fet tres crec. Quan feia la FP n'hi havia tres, sí em sembla que tres, i a l'ESO també tres, i ara en alguns grups *n'hi* fem quatre. Però això perquè la direcció ho decideix així, però, si no, no. I després a batxillerat dos ara només, però abans se'n feia tres i aquest és un gran mal.

8. Tenies/tens formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Tenia formació lingüística perquè era de la matèria de llengua catalana i en aquest cas

9. Vas viure/has viscut algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Jo crec que el canvi més rellevant l'estem vivint ara. Ara que al pati no es parla català sinó que es parla castellà. Abans era a la inversa: al pati es parlava en català i a les classes a la millor te trobaves gent que et parlava en castellà. Però, ara, aquest és el canvi més rellevant, crec, no en recordo cap altre, de canvi així molt important. No perquè jo quan vai(g) entrar a l'institut les coses ja es feien en català. Me sembla que les actes i tot, es devien fer totes en català ja.

Funcionària del grup E de la Generalitat de Catalunya. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys fa que ets al centre?

Vaig començar a treballar a l'Institut Guindàvols al gener del 1995. En aquella època, el centre era només d'FP. Dins al centre la meva feina s'ha desenvolupat sempre a consergeria. Fa vint-i-quatre anys que presto serveis a l'institut.

3. Quina llengua parlaves/parles habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Sempre català.

4. Quina llengua parlaves/parles habitualment a l'institut amb l'alumnat?

Sempre català.

5. Com era/és aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava/parla). Hi havia/hi ha alumnat immigrant?

Quan vaig començar a treballar al centre no hi havia alumnat immigrant. La gran majoria d'alumnat era catalanoparlant. Hi havia potser una minoria d'alumnes que parlaven castellà, de famílies procedents d'altres indrets de l'Estat, però era un percentatge gairebé insignificant.

6. Tenies/tens formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Al passar l'oposició, ens exigien el nivell B de català, el nivell que exigien al nostre grup. Després he fet cursos de formació.

7. Vas viure/has viscut algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Sí que he notat canvis importants des *de* que vaig començar al centre pel que fa a la llengua, ja que molta part de l'alumnat és immigrant. Moltes vegades sents que, parlant entre ells, es comuniquen en castellà o en llengües dels seus països d'origen, tot i que coneixen bé el català. I pel que fa a les famílies, la majoria no parlen el català, ni tan sols l'entenen.

Professora de Llengua i Literatura Catalana de secundària. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys has estat al centre?

Doncs jo hi vai(g) estar potser deu o onze anys com a professora de Català. Em sembla que vai(g) arribar, si no m'equivoco, al 2003 o al 2004 fins al 2014. No recordo exactament.

3. Quina matèria imparties i en quina llengua?

Català en català.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Sempre català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb l'alumnat?

També català.

6. Com era aquest alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

Quan jo vai(g) ser al Guindàvols hi havia molts catalanoparlants i cap allà al 2004 es va organitzar l'aula d'acollida perquè començava a arribar gent de fora. No hi havia molta *cantitat*. Començava a arribar gent *magrebís*, del Marroc, alguns xinesos i potser hi havia també algun sud-americà.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Tres hores.

8. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Sóc llicenciada en Català.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

La creació de l'aula d'acollida. Jo hi vai(g) ser al principi a la creació. La tutora de l'aula d'acollida era la CB. Des del principi però jo era la coordinadora lingüística i la vai(g) ajudar una mica a organitzar-ho junt amb l'assessora lingüística que venia, que era la MM. No sé si saps qui és. Venia cada setmana i ens va ajudar a organitzar-la. La vam crear de nou, diguéssim.

[Preguntes addicionals]

Si poguéssim tenir llistats d'aula d'acollida des del 2004

Jo tinc coses.

Qui et va encomanar el Projecte lingüístic?

Lo director, el JC.

En llegir l'anterior, vas veure el canvi necessari?

Sí, *lo* canvi era molt necessari perquè, al que hi havia, que estava molt bé, no hi havia res d'emigrants, perquè no n'hi havia i després tampoc no hi havia res de les assignatures que es fan en anglès, per exemple, com se treballava les llengües estrangeres. Això era la novetat que havíem d'incorporar.

Creus que es va aplicar?

Pues, relativament. Jo crec que és més un paper que el director el volia per a *tindre'l*, que per *aplica'l*. En part sí, hi ha gent que sí que ho compleix, però algunes coses no. No hi ha un seguiment després, no.

Alguna cosa més a afegir?

Jo recordo que quan jo vai(g) venir al Guindàvols, venia del Maria Rúbies de la Bordeta i vai(g) notar que parlaven més català els del Guindàvols en aquell temps. Vai(g) notar un canvi molt important. Parla(v)en molt més en català. *Lo* que *vec* que no s'ha canviat mai és això que comentàvem, que els *profes* que fan les classes en castellà, ningú els *hi* diu res. Ningú els *hi* diu res, tot i que legalment s'han de fer les classes en català. No he vist mai en cap institut que el que no les fa, que tothom ho sap, ningú li digués res, no ho he vist mai. No s'ha fet mai. No s'ha dit mai ni s'ha fet mai. A Torrefarrera tenim molts romanesos de molts

anys, romanesos són els que s'adapten més. Es parla molt en català a l'institut. Són canalla de poble. Ara els *profes*, si hi ha un *profe* que és de l'Aragó i parla en castellà ningú li diu “ei!!”, que això és il·legal”. Això no li diu ningú. Allí no tenim aula d'acollida i als nens que venen estrangers, tothom *los* parla en castellà. També es feia al Guindàvols, també se'ls *hi* parlava en castellà, tot i que la professora de l'aula d'acollida deia “s'ha de parlar en català” i ells sí, doncs, en castellà. N'hi ha que es pensen que els fas un favor parlant-los en castellà.

Professora de Llengua i Literatura Catalana de secundària. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut/tens amb l'institut Guindàvols? En quina època?

2. Quants anys fa que ets al centre?

Al Guindàvols hi vaig arribar fa 14 anys.

2. Quan vas començar a ser tutora de l'aula d'acollida?

Vaig començar fa 13 anys, perquè el Guindàvols era l'únic institut de Lleida que no tenia aula d'acollida, perquè no hi havia gent immigrant. Llavors, jo vai(g) arribar fa 14 anys. Doncs fa 13 anys el director, el JC, em va proposar de crear l'aula i de ser-ne la tutora. Llavors doncs des de fa 13 anys que soc tutora, o ara ja no soc tutora, però soc responsable de l'aula d'acollida, però d'alguna manera fent la mateixa feina.

3. Recordes la quantitat d'alumnes que tenies al principi i de quins països eren?

Al començament potser hi havia més persones de Sud-amèrica; el gruix important era de Sud-amèrica. Després aquest gruix va minvar una mica i van ser persones del nord d'Àfrica, sobretot, i ara, no et podria dir perquè hi ha tant de tot que un any potser sí que tenim més sud-americans, l'altre any... Però ara, per exemple, *aquestos* dos o tres últims anys s'ha observat un creixement de la gent que ens arriba de l'Europa de l'Est, diguéssim. Però això no vol dir que no continuïn arribant dels altres llocs. Per exemple, aquest any hi ha hagut una allau important de gent, de nouvinguts.

4. Em podries parlar de l'evolució del tipus d'alumnat?

L'evolució, a veure, potser al començament, ja et dic, era gent que venia més de Sud-amèrica, diguéssim, i per tant que el català els era més fàcil d'aprendre, però més difícil de parlar. Això que sembla una paradoxa, sembla un contrasentit, doncs no, l'aprenen de pressa. Perquè clar, que et diré jo, paraules com que són molt semblants en català i en castellà, la fonètica és molt semblant, però, per contra, com que ja sabien castellà, els costava més, i els costa sempre als alumnes de parla castellana d'utilitzar el català, perquè el veuen tan proper al castellà, que diuen per què l'he d'utilitzar jo el català. Llavors actualment potser hi ha més gent que aprèn el català amb la consciència que aquí, al país aquest en què vivim, o aprens català o no tens

accés a una bona feina o a una feina, d'acord? Llavors al començament potser costava més. Ara, que no vol dir que no costi, eh? Perquè també costa que parlin en català, però potser estan més conscienciats que es necessita el català. Jo observo que, per exemple, passo pels passadissos i a vegades *los* alumnes de l'aula d'acollida són els que parlen *amb* català i alumnat que ha nascut aquí parla sempre en castellà. Llavors és una cosa que a mi em sorprèn, *vui* dir l'evolució que jo *vec* és aquesta.

5. Quines activitats has anat fent perquè l'alumnat es relacionés amb els altres, amb el centre i sentissin que en formaven part?

Sobretot, a veure, activitats de traure'ls a fora no, però, per exemple, si hi ha una exposició, doncs els portem a veure l'exposició. Però saps que passa que moltes vegades *aquestos* nens, aquestes activitats ja les fan a les classes. Llavors jo al començament sí que feia, per exemple, feia panellots o fèiem o elaboràvem una mona, però saps què passa que actualment, pel que sigui, per la dinàmica del centre, que ja es fan tantes coses, que això ja ho hem deixat de fer, perquè llavors a l'aula d'acollida també intervenen moltes persones. A vegades és difícil de lligar-ho. Tot i això ho hem anat deixant de fer per circumstàncies. Abans fèiem moltes exposicions, moltes coses, però a vegades també, doncs un, o se'n cansa o potser li han passat coses que l'han fet tirar enrere, alguna experiència negativa. Que és molt positiu tot, però a vegades pots trobar alguna cosa negativa, i *allavons* fa que a vegades et plantegis de dir, això no ho farem més perquè he tingut alguna conseqüència i ho deixes de fer, d'acord? Però sobretot amb aquest alumnat les activitats que fem és molt d'acollir, d'acollir ja ho diu la paraula, que se sentin còmodes, més que passeja'ls amunt i avall, perquè ells no volen pas ser passejats. Vull dir, ells volen sentir-se bé i sentir-se part del Guindàvols, d'acord? Allavons val més un gest amable, un hola com estàs, apropar-se *amb* ells, no pas dir, mira me'ls emporto aquí o allà, perquè aquí o allà, al mercat ja hi poden anar ells.

6. Hi ha algun alumnat, alguna nacionalitat, l'alumnat de la qual estigui més predisposat a aprendre? I el que menys?

Abans ja t'ho he comentat una mica això. El que menys, és la gent que parla castellà, sobretot me vai(g) trobar amb algun problema que venia de l'Estat espanyol, és a dir, nens que venen de Madrid, que diuen i ara per què nassos jo he d'anar a l'aula d'acollida amb aquests nens que són d'una altra raça d'una altra ètnia, d'un altre color, si jo soc espanyol? Jo m'he de poder escolaritzar en espanyol. *Llavons*, la gent de fora de l'Estat no en té tantes d'històries. Ells veuen que les classes es fan en català i han de seguir en català. *Llavons*, sobretot els

russos, l'alumnat que ve de Rússia, d'Ucraïna, tots aquets països de l'Est, i fins i tot els romanesos són gent súper predisposada a aprendre el català. Tenen claríssim que el català que és importantíssim, és a dir, que per integrar-te en un país has de parlar la llengua, i ho tenen claríssim.

4.2. Entrevistes a l'alumnat

MLB (67 anys)

Data de l'entrevista: 12-7-2019

Professor tècnic de Termodinàmica. A més de professor, prèviament va ser alumne de l'institut Guindàvols.³⁹ Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Vaig ser alumne de l'escola vella al 1960, quan es deia Ángel Montesinos, i vaig ser professor, quan es d(e)ia Ángel Montesinos i quan es d(e)ia Guindàvols, al 1977 *después* de la mili.

2. Quants anys has estat al centre?

Quaranta-quatre.

3. Quan eres alumne, quines matèries s'impartien en català?

A la primera escola cap, ni una i esta(v)a prohibit parlar el català, *mos* el prohibien.

A la nova escola, quan se va canviar de nom, *mos* van obligar a parlar el català els que ens havien prohibit parlar el català.

Quin professorat de català teníeu?

Cap. La B, que era de Llengua Espanyola i fèiem *algo* de català amagat; fèiem *algo*, però no era legal.

4. Com a professor, quina matèria imparties i en quina llengua?

Pràctiques de fred i en català. Igual abans que ara.

5. Com a alumne, quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Si em deixa(v)en, català.

---

³⁹ En aquest cas s'han unificat les respostes obtingudes per a la mateixa pregunta, segons aquesta doble condició d'alumne i professor, per tal de poder contrastar millor l'evolució de la realitat lingüística dels moments respectius.

I com a professor, amb els/les companys/es de feina?

Amb català.

6. Com a alumne, quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català.

I com a professor, quina llengua parlaves habitualment amb l'alumnat?

Amb català.

7. Durant la teva època d'estudiant al centre, com era l'alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

La majoria eren de pobles, uns quants de Lleida i no hi havia cap immigrant, ni un.

I quan ja exercies com a professor?

Quan vaig començar de professor, no hi havia cap immigrant. Després van començar molt poquet a poquet i quan vai(g) acabar n'hi havia molts, sobretot a manteniment electromecànic.

8. Com a professor, recordes quantes hores es feien de català?

Al començament cap, i després molts ho fèiem tot en català.

9. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

Sí, vai(g) fer un mòdul de català que *mos* el va donar la FC i després en vam fer un altre a l'Escola del Treball quan me vai(g) traure el nivell B de Català.

10. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut quan eres alumne? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Molts, moltíssims. Molts *jefes* que ens van prohibir parlar el català, *después mos* van obligar a parlar el català, els mateixos *jefes*. Venia donat per l'Administració i els canvis que vai(g) viure són *aquestos*. Després tot ho vam començar a fer en català i cada vegada una mica millor.

Vigilant de l'aigua de reg del terme d'Arbeca. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Del 1975 que devia ser quan va morir Franco, vaig estar 3 anys: el primer, el segon i el tercer d'oficialia.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Cap.

3. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Castellà.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català.

5. Hi havia alumnes d'altres països? Recordes els països?

Sí, n'hi havia un que era argentí.

6. Quina llengua predominava a la classe?

Parlant entre *naltres*, català.

7. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Català generalment.

8. Si hi havia una o dues persones que parlaven català al pati, el grup parlava en català?

Sí, normalment es parlava sempre en català al pati, perquè els que eren castellanoparlants també entenien el català i no hi havia cap problema.

9. Si hi havia una o dues persones que parlaven castellà, el grup parlava en castellà?

Quan te dirigies *amb* ells personalment sí. Moltes vegades els *hi* parlaves en castellà, però només si et dirigies *amb* ells personalment. Si parlaves en grup no, perquè la majoria eren catalans; *allavons* parlaves català.

10. Vas viure o notar algun canvi a l'institut realcionat amb la llengua? El podries explicar?

No, perquè jo vaig agafar l'època que només era castellà. Ja et dic, vaig ensopegar l'any 75 amb la mort d'en Franco i a partir de *llavons* no sé si va ser l'any següent o el mateix any ja vaig plegar.

Encarregat del servei de grues de l'ajuntament de Lleida. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Hi vaig estudiar del 1977 al 1982.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

En aquella època cap. És que *natres* vam entrar... Potser sí que van fer català. Ara m'ha vingut; van fer català però als que estàvem més avançats ja no *mos* el van *ficar* com assignatura obligatòria. Només *mos* va fer llegir un llibre i potser el TP *mos* feia literatura. Potser havia de fer català i els que estàvem en cursos més avançats ja no. El català obligatori no. És que el centre pertanyia al Ministeri de Treball, eh?

Quantes hores es feien de Llengua Catalana?

Una a la setmana. *Mos* van fer llegir un llibre en català. Fèiem *algo*, però ni examen ni res. Que *ojo!!* Si a *naltres mos* va agafar que fèiem... sí *mos* va agafar que fèiem segon grau ja. Segur que fèiem segon grau, però *llavons* ja no... En canvi els de primer sí, els que començaven sí que tenien una assignatura, però *naltres* això no.

Quina llengua predominava a la classe?

Català.

Hi havia alumnes d'altres països? I de quins països?

No.

Quina llengua parlaves habitualment amb el professorat?

Català, *bueno*... Si n'hi havia de castellans, castellà és clar. Com a norma era: si tu *erets* català *pues* català.

No tenieu l'obligació de parlar castellà a classe?

No.

Quins professors tenies que parlessin castellà?

Amb castellà hi havia un home, que es deia R, que feia taller. Aquest home era castellà, castellà. Aquest era amb la zeta, zeta, zeta. Llavons en teníem un que es deia P, que el tenia el X també a Agrònoms, que feia Dibuix i Física. També n'hi havia un que es deia M, que feia Francès, que també era castellà, però, *bueno*, parlaves en castellà però ell parlava en català. Ah! un altre que es deia R. Que hi és encara? Aquest noi també era castellà. Van començar allí al sortir de la carrera, els famosos PNNs. El B mai va parlar català però també venia dels frarets aquell, també venia de...

Quina llengua parlaves habitualment amb els/les companys/es?

Català.

Si hi havia una o dues persones que parlaven català, el grup parlava en català?

Sí.

No vam tindre una obligació de parlar el castellà. No sé com dir-t'ho, tal com venia.

No hi havia molta gent de les barriades?

No.

És que feien les aules... els de poble quan fèiem horari de matí començàvem a les 9, i els de ciutat començaven a les 8 me sembla. I *allavons* quan vam començar, em sembla que vam començar quatre aules —una bestia!—; no sé quants érem a cada aula però devíem ser *hasta* cinquanta. Érem molts. *Llavons* sí que hi havia, el A, era de la zona Lleida. Clar *allavons* a la classe que vai(g) anar jo érem tots de poble.

Mos van cridar a dos o tres a veure si volíem fer de professors de Tecnologia i jo tenia la mili i aquest noi va quedar exempt de *cupo*. I van agafar a aquest noi, es deia R, *bueno*, es va quedar al *puesto* del B, eh?

Si hi havia una o dues persones que parlaven castellà, el grup parlava en castellà?

Sí. Hi havia classes en què l'idioma era el castellà i pels de poble era el català.

Entre *naltres* sí. Si algun parlava el castellà sí; encara ho fem ara.

Vas viure o notar algun canvi a l'institut relacionat amb la llengua? El podries explicar?

No, jo això no ho vaig viure. *Mos* van *ficar* una hora però potser *mos* va agafar l'últim any perquè *llavons* va vindre una noia baixoneta, que es deia FC, que aquesta noia jo no la vai(g) tindre mai.

Professor de Tecnologia a secundària. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Bé, jo he estat alumne quan era *el* Ángel Montesinos, del 79 al 82.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Recordo que es feia Català —vam començar a fer Català— la Història, que la dona(v)a el V, i les Matemàtiques.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

Només en vai(g) tindre una: la FC.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Amb el professorat depèn. N'hi havia que parla(v)a en català i en castellà; la majoria en català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Amb els companys, la majoria en castellà, eren castellanoparlants. Hi havia un grup de catalanoparlants però més reduït.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

A l'any que t'estic dient, la majoria eren fills d'immigrants andalusos, extremenys, aragonesos i venien de la barriada de Magraners, Mariola, Secà de Sant Pere i jo era de Cappont.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Si no mal recordo, eren tres hores a la setmana.

8. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

No, de fet, bàsicament no vai(g) veure un canvi rellevant. *Lo* que sí hi havia cada vegada més gent que *ho* parlava.

Mestre de taller a Cicles Formatius. A més de professor, prèviament va ser alumne de l'institut Guindàvols.⁴⁰ Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se. Comenta, però, que, quan estava estudiant, al començament utilitzava el castellà però després els van introduir el català.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Vaig començar em sembla que va ser al 80 com a exalumne i vaig acabar al 86 potser. Ara no recordo bé, però entre el 85-86 vaig acabar la formació professional.

De professor vaig començar al 86 a un a(l)tre institut, no en (a)quest, eh?

2. Quants anys has estat al centre?

Cinc anys com alumne més dos més que vai(g) fer una convalidació amb Fred Industrial.

3. Quan eres alumne, quines matèries s'impartien en català?

Pues mira, se feien en català, a ve(u)re, les Matemàtiques, per exemple, que no feia falta, *diguéssim* cap tipus de llengua escrita en català, però el professor, com era català, *pues* parlava en català. *Después* es feia el Català, el Català jo ho vai(g) agafar poc com a alumne; ho vai(g) agafar potser els dos anys últims. Totes les llengües se feien en castellà i, segons la tipologia del professor, si era catalanoparlant, *pues* se feia en català però estem parlant d'uns 60, *casi* una mica més en català que en castellà, eh? Es parla(v)a més en català que en castellà, encara que no s'*escriva* tant, s'*escriva* més en castellà i es parla(v)a més en català. Era així.

Quin professorat de català teníeu?

Vaig tindre... jo me'n recordo que de Català, aquí a aquest institut vaig tindre dos professors, a la FC, de Català, i al TP.

4. Com a professor, quina matèria imparteixes i en quina llengua?

Mecànica, en català.

---

⁴⁰ En aquest cas s'han unificat les respostes obtingudes per a la mateixa pregunta, segons aquesta doble condició d'alumne i professor, per tal de poder contrastar millor l'evolució de la realitat lingüística dels moments respectius.

5. Com a alumne, quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

En català.

I com a professor, amb els/les companys/es de feina?

El català.

6. Com a alumne, quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

En català.

I com a professor, quina llengua parlaves habitualment amb l'alumnat?

El català i, excepcionalment, algun cop em veig obligat a parlar el castellà perquè m'entenguin.

7. Durant la teva època d'estudiant al centre, com era l'alumnat (procedència, quina llengua parlava). Hi havia alumnat immigrant?

Pràcticament no hi havia ningú immigrant. Tots érem, per dir *algo*, lleidatans.

I, com a professor, com és ara l'alumnat que tens?

Abans parla(v)a més català que ara. Ara parlo el català i em *vec* obligat, com he dit abans, a parlar una mica més el castellà perquè m'entenguin, perquè tenim més gent que són immigrants. Abans no n'hi havia tants.

8. Recordes quantes hores es feien de català?

Això depenia del professor. Si el professor tenia una llengua materna que era el castellà, s'expressa(v)a en castellà, però actualment *casi* tots *los* professors eren catalans i podríem parlar d'un 80 % de llengua catalana.

9. Tenies formació lingüística específica? Te la van recomanar?

No, en principi no. Quan vaig fer les oposicions sí que me la van demanar.

10. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut? Algun que hagi tingut a veure amb la llengua?

Bueno, la gent esta(v)a preocupada pels canvis tan ràpids que hi va haver d'una llengua, del castellà al català. Ens van exigir, ens van fer, com aquell qui diu, un pas molt ràpid, de més que res d'escriure; de la llengua escrita en castellà *mos* van fer passar a la llengua escrita en català i tot això va suposar no un problema però una adaptació molt ràpida a que *mos teníem* que formar per escriure bé i per fer *bueno*, per no fer tantes faltes d'ortografia, que nosaltres sempre *mos* havíem expressat normalment en castellà. O sigui, quan vam estudiar, sempre estudiàvem en castellà, *escri(vi)em* en castellà, no parlàvem, *escri(vi)em* en castellà, eh?

Tècnic frigorista. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Vaig ser estudiant del centre del 1990 al 1995.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Català, Matemàtiques, Ciències, Educació Física, Dibuix, Tecnologia, Física, Humanística.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

De professors de català jo vai(g) tindre dos: FC i AB.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català i castellà, però predomina(v)a més el castellà.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

De totes classes, gent de capital, gent de poble, tot bé, bona gent. D'alumnat de fora d'Espanya hi havia dos alumnes: un peruà i un francès.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

No, però dos mínim i màxim quatre.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Català.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

No, cap canvi i cap problema en parlar castellà o català.

Polícia. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Vaig estar al Guindàvols de l'any 89 fins al 94.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Totes *menos* la Llengua Castellana.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

La FC, una que recordi. La mateixa sempre.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català i castellà

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

D'aquí del país. No, tots d'aquí de Lleida.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Dos a la setmana.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Castellà i català.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

No, en principi no.

Esteticista. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Vaig ser alumna del Guindàvols des del 1994 fins al 2001 (vaig fer un *parón* de dos anys entre mig).

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Les assignatures que recordo en català eren: Disseny (JM), Tallers (P), Història (VS, JC), Ètica (R), Física i Química (A, MB), Anglès (M), Català (F i JC).

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

De Català F i JC.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Quan vaig fer 1r i 2n parlava català amb la majoria dels meus companys. Després vaig deixar l'institut un parell d'anys i, al tornar, els nous companys de classe, la majoria parlaven castellà, tot i ser catalans.

5. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

No recordo cap estranger en aquells anys.

6. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Les meves amistats també parlaven català a casa.

Repartidor. Utilitza el castellà com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Soc antic alumne de Guindàvols. Hi vaig ser des de 1999 al 2001.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Els professors de Mecànica eren tots castellans i, els de les comunes, catalans.

Les assignatures en català eren: Història (VS, JC), Ètica (R), Física i Química (A, MB), Català (F i JC).

3. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Per norma parlava castellà amb companys i amb professors.

Enginyer de software. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se, tot i que a la feina emprà l'anglès.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Vaig estudiar secundària i batxillerat i va ser fins l'any 2002 que vaig acabar.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

La majoria, excepte Llengua Castellana i Anglès.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

L'E i el JA.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

També català.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

No n'hi havia gaires, no.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Tres.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Català, generalment.

Si en un grup hi havia gent que parlava català i, en un altre, castellà, s'acabava parlant una sola llengua? Quina?

El grupet aquest, per exemple de la S, l'E, la C, tots aquestes parlaven castellà. Crec que parlàvem *amb* català perquè l'idioma de la classe era en català. Tots els professors parlaven en català, *menos* a Llengua Castellana.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

Mentre jo vaig estar no.

És film-maker i té una empresa d'audiovisuals. Utilitza el castellà com a llengua habitual per relacionar-se a la feina o amb la majoria d'amics; en l'àmbit familiar més proper empra sobretot el català.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Pues vaig estar estudiant i a part mon pare és professor all. Hi vaig començar sobre el 2001-2002 fins al 2006-2007.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Pues jo crec que totes excepte Castellà. Igual hi havia algun professor que era castellanoparlant, però generalment totes les fèiem *amb* català.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

Que jo recordi, vaig tenir *al* JA, la ML i *a* l'E.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

També català.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

A la meua època la veritat és que no teníem estrangers; per exemple, no hi havia cap noi de color al meu curs i sud-americans o africans o asiàtics, no en recordo cap. Va haver un any que va venir un noi xinès però va estar només un any.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Jo diria que quatre.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Català. *Bueno* és que amb mon pare parlo castellà i amb ma mare parlo català. *Llavons* clar depèn amb qui.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

No, a la meva època no. No hi havia gaire enrenou amb tot això, la veritat és que no.

Veterinari. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Estudiant; del 1999/2000 al 2005/2006 (potser em fallen els càlculs... de 1r d'ESO a 2n de Batxillerat). Vaig ser al centre 7 anys.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Al llarg dels anys va canviar (*per els* professors i les assignatures), però en general: en català sempre: Català, Educació Física, Història, Ètica, Filosofia, Física, Química, Dibuix, Biologia, Biologia Humana, Anglès (sempre eren en anglès i català), Música.

Català i castellà: Matemàtiques. Sempre en català inclòs al batxillerat, excepte un parell de cursos de l'ESO (no recordo exactament quan; va ser amb un professor que es diu M de cognom). Tecnologia, sempre en català menys a 3r d'ESO que es va donar en castellà (la professora crec que es deia C, però no n'estic segur).

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

JA, N (no recordo el cognom), ML.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

El nostre grup era força heterogeni. Jo venia d'una escola que es diu Pràctiques II, que inicialment estava *a les* afores de Lleida. Quan jo feia 5è de primària ens van unificar amb una escola que està molt a prop del Guindàvols que en aquella època es deia Capitán Masip (potser només amb una S, ha ha). Era una de les últimes escoles de Lleida on la llengua vehicular era el castellà. Alguns dels alumnes que es van quedar al nou Pràctiques II després

van passar al Guindàvols, amb la qual cosa hi havia gent principalment castellanoparlants i d'altres catalanoparlants. Habitualment amb els companys de l'antic Capità Massip parlàvem en castellà (també al Guindàvols).

D'alumnes d'altres països: Holanda-Xile, Polònia, Romania, Bòsnia-Herzegovina, República Dominicana. No recordo si durant el primer any va venir una noia xinesa que havia estat amb nosaltres a l'escola.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Crec recordar que tres a l'ESO i quatre al batxillerat. No n'estic segur.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Principalment català, però també castellà.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

A les classes de Llengua Catalana, Anglesa i Castellana ens barrejaven a tots els grups i ens repartien per nivells (A, B i C per cada llengua). Podies estar al grup A en totes les llengües o en diferents grups en funció del teu nivell.

Dietista i nutricionista. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se.

Com a alumne d'ESO

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

ESO. 2003-2007.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Totes menys Castellà.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

No sé quants; me'n recordo del JA.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Majoritàriament català.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

Sí, del Marroc, Equador, República Dominicana, que recorda.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Quatre hores.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Majoritàriament català.

---

⁴¹ Aquest alumne va ser estudiant d'ESO i de cicles formatius al centre. És per això que se li va fer una doble entrevista, que reproduïxo.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

No ho recordo.

Com a alumne de cicles formatius

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

CFGM / CFGS.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Totes menys RET.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

No es feia català a FP.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Català.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

Sí, de Rússia.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

No es feia català a FP.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Català tots menys el noi de Rússia.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

No ho recordo.

Actualment és estudiant. Utilitza el català com a llengua habitual per relacionar-se, tot i que depèn de l'àmbit.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Jo al Guindàvols vaig estudiar a l'ESO i al batxillerat. Em vaig graduar l'any 2013 diria, i això van ser 6 anys d'estudis al centre, del 2007 al 2013.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Que jo recordi, es donaven totes *amb* català, excepte les llengües estrangeres, com Anglès i Francès, la gent que les feia, i el Castellà, evidentment.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

Sí, moltíssimes, *lo* que, per exemple, a segon i tercer d'ESO els professors de Català que vam tindre van estar uns mesos de baixa i ens van vindre més d'una substituta. Vaig tindre *a* l'E.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Amb el professorat *amb* català, excepte amb els professors de llengües.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Aquí sí que es parlava bastant més castellà, perquè molts companys eren... els pares eren de fora i estaven habituats a parlar castellà.

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

Sí, molta gent, hi havia bastanta gent sud-americana, de Cuba, de l'Equador. També vam tenir un parell d'asiàtics a l'ESO. Hi havia gent d'Europa central. Clar tota aquesta gent se'ls havia de parlar castellà perquè no sabien; és *lo* primer que aprenen a l'aula d'acollida.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

A l'ESO es feien tres hores, i a batxiller diria que es feien quatre.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Depèn, com jo tinc pare *amb* parla castellana i mare *amb* parla catalana, doncs els meus amics, molts d'ells *lo* mateix, inclús els dos de parla castellana.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

Que jo recordi no.

Professor adjunt de llengua estrangera. Utilitza el castellà i l'anglès com a llengües habituals per relacionar-se.

1. Quina vinculació has tingut amb l'institut Guindàvols? En quina època?

Vaig cursar l'ESO al Guindàvols, l'any 2008-2009.

2. Quantes i quines matèries recordes que es feien en català?

Totes excepte Castellà; Religió potser no, ho fèiem *amb* català depenent del professor —no sé quin any va ser—, però sí Història, Matemàtiques, tot, en general tot.

3. Quants/es professors/es vas tenir de català? Te'n recordes dels noms?

De català tan sols vaig tenir una professora: l'EB.

4. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb el professorat?

Català.

5. Quina llengua parlaves habitualment a l'institut amb els/les companys/es?

Castellà,

6. Recordes la tipologia d'alumnat? N'hi havia de fora de l'Estat espanyol? Recordes els països?

El nombre d'alumnes no me'n recordo, però Algèria, Senegal i Camerun, o sigui, serien les nacionalitats que tenia a classe.

7. Recordes quantes hores es feien de català?

Tres hores mínim, més després *fiques* Història, Matemàtiques.

8. Quina llengua parlaven les teves amistats quan venien a casa?

Depenent, si el que venia a casa era castellanoparlant, doncs castellà i, si era catalanoparlant, doncs català.

9. Vas viure algun canvi rellevant a l'institut, relacionat amb la llengua (més hores de català, aula d'acollida...)?

Vaig perfeccionar el català, perquè al vindre d'una família castellanoparlant, *pues* el català que utilitzes o el català que jo vaig aprendre va ser a l'escola de primària, al Pràctiques II. *Allavons* a l'ESO l'has de perfeccionar una mica, més que res pel tema de matèries. I tant que va progressar el meu català a l'ESO. Però, canvis a nivell de centre, cap.

E1. ENQUESTA ALUMNAT

L'Institut Guindàvols actualitzarà el Projecte Lingüístic. Et demanem la teva col·laboració per poder estudiar les característiques sociolingüístiques del centre. Per això t'agraïrem que responguis aquesta enquesta anònima. Així podrem recollir informació real i actualitzada.

Moltes gràcies.

* Obligatòria

Adreça electrònica *

El teu correu electrònic

Curs *

	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r Batx	2n Batx	Grau mitjà (1r curs)	Grau mitjà (2n curs)	Grau superior (1r curs)	
Curs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Edat *

La vostra resposta

Sexe *

☐ Home

☐ Dona

Lloc de naixement *

La vostra resposta

Lloc de residència actual *

La vostra resposta

Quants anys fa que hi resideixes *

La vostra respo...

Si resideixes a Lleida, indica el nom del barri

La vostra resposta

1. Quina llengua parles a casa?

	Català	Castellà	Altres
Pare	☐	☐	☐
Mare	☐	☐	☐
Germans/es	☐	☐	☐
Tutors/res legals	☐	☐	☐

Si has respost 'altres', concreta quines són aquestes llengües

	Anglès	Àrab	Berber	Ful	Georgià	Mandinga	Moldau	Panjabi	Polon
Pare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Germans/es	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tutors/res legals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

< >

Si és alguna altra llengua, afegeix-la.

La vostra resposta

2. Si el teu pare o tutor legal necessita comunicar-se oralment amb l'institut, quina llengua utilitza?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Necessita suport de traducció
- ☐ No s'hi adreça mai

3. Si la teva mare o tutora legal necessita comunicar-se oralment amb l'institut, quina llengua utilitza?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Necessita suport de traducció
- ☐ No s'hi adreça mai

4. Si el teu pare o tutor legal necessita comunicar-se per escrit amb l'institut, quina llengua utilitza?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ No s'hi adreça mai

5. Si la teva mare o tutora legal necessita comunicar-se per escrit amb l'institut, quina llengua utilitza?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ No s'hi adreça mai

6. Quina llengua parles habitualment a l'institut amb...

	Català	Castellà
el professorat	☐	☐
l'educadora d'educació especial	☐	☐
la tècnica d'integració social	☐	☐
la vetlladora	☐	☐
les conserges	☐	☐
el personal de secretaria	☐	☐
la monitora de la biblioteca	☐	☐
les cambreres del bar i menjador	☐	☐
els/les companys/es a l'aula	☐	☐
els/les companys/es al pati	☐	☐

7. Quina llengua utilitzes habitualment amb les amistats?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altra/es

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta _____

8. Quina llengua parles al carrer, a la plaça, al barri? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altra/es

Si has respost 'altres' indica quines són

La vostra resposta

9. Quina llengua parles quan vas a comprar? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altra/es

Si has respost 'altres' indica quines són

La vostra resposta

10. Quina llengua parles amb les persones monitores del casal o esplai?

- ☐ Català
- ☐ Castellà

11. Quina llengua parles a la feina?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altres

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta

12. Si veus la televisió a casa, quins canals estatals mires més?

	TVE 1	TVE 2	TV3	3/24	33	Esport 2	Barça tv	8tv	Lleida TV	A
Canals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

◀▶

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta

13. Si utilitzes plataformes de pagament, en quin idioma mires les sèries o pel·lícules?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Versió original (un altre idioma)
- ☐ Versió original i subtitulació

En el cas de la subtitulació, indica en quina llengua

La vostra resposta

14. En quina llengua canta el teu grup de música o cantant preferit/ida?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altres

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta

15. En quina llengua estan escrits els llibres, còmics... que llegeixes pel teu compte?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altres
- ☐ No en llegeixo

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta

16. En quina llengua estan escrits els diaris i revistes que llegeixes pel teu compte?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altres
- ☐ No en llegeixo

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta

17. Quan escrius a Instagram habitualment en quina llengua ho fas?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altres
- ☐ No hi escric mai

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta

18. Quan escrius al Whatsapp habitualment en quina llengua ho fas?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Altres
- ☐ No utilitzo Whatsapp

Si has respost 'altres', digues quines són

La vostra resposta

Gràcies per la teva col·laboració.

E2. ENQUESTA PROFESSORAT

L'Institut Guindàvols actualitzarà el Projecte Lingüístic de Centre. Per poder descriure la realitat sociolingüística del centre us agrairíem que completéssiu aquesta enquesta anònima amb la major sinceritat.

Moltes gràcies.

* Obligatòria

Adreça electrònica *

El teu correu electrònic

Edat *

	20-30	31-40	41-50	51-60	61-65
Franja	☐	☐	☐	☐	☐

Sexe *

☐ Home

☐ Dona

En quins nivells educatius imparteixes docència?

	ESO	Batxillerat	Cicles Formatius
Nivells	☐	☐	☐

Matèria/es impartida/es *

La vostra resposta

1. En quina llengua parles habitualment? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà

2. En quina llengua escrius habitualment? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà

3. En quina llengua et dirigeixes prioritàriament a l'alumnat? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua que l'alumnat parli

4. En quina llengua et dirigeixes prioritàriament a l'alumnat nouvingut? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà

5. En quina llengua et dirigeixes al professorat? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua que el professorat parli

6. En quina llengua et dirigeixes al personal de secretaria? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de l'interlocutor o de la interlocutora

7. En quina llengua parles amb el personal de la cafeteria? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de l'interlocutor o de la interlocutora

8. En quina llengua t'adreces al personal de consergeria? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de l'interlocutor o de la interlocutora

9. Quina llengua utilitzes amb la bibliotecària?

- ☐ Català
- ☐ Castellà

10. Quina llengua utilitzes amb l'educadora d'educació especial?

- ☐ Català
- ☐ Castellà

11. Quina llengua utilitzes amb la vetlladora?

- ☐ Català
- ☐ Castellà

12. Quina llengua utilitzes amb la tècnica d'integració social?

- ☐ Català
- ☐ Castellà

13. Si has de comunicar-te oralment amb les famílies, quina llengua utilitzes? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Si és una família estrangera, sempre el castellà

14. Si has de comunicar-te per escrit amb les famílies, quina llengua utilitzes? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Si és una família estrangera, sempre el castellà

15. En quina llengua expliques a classe? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Anglès
- ☐ Francès

16. En quina llengua estan escrits els materials que utilitzes a l'aula (no respongueu el professorat de llengües)

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Anglès
- ☐ Francès

17. Potencies l'ús del català a l'aula? *

- ☐ Sí
- ☐ No
- ☐ No m'ho he plantejat mai

18. Tens en compte la correcció lingüística en les manifestacions orals o escrites a l'aula? *

- ☐ Sí
- ☐ No
- ☐ A vegades
- ☐ No soc professor/a de llengua

Gràcies per la teva col·laboració.

E3. ENQUESTA PAS I PAC

L'Institut Guindàvols actualitzarà el Projecte Lingüístic de Centre. Per poder descriure la realitat sociolingüística del centre t'agraïrem que completessis aquesta enquesta anònima amb la major sinceritat.

Moltes gràcies.

* Obligatòria

Adreça electrònica *

El teu correu electrònic

Edat

20-30

31-40

41-50

51-60

61-65

Franja

☐☐☐☐☐

Sexe

☐ Home

☐ Dona

1. En quina llengua parles habitualment? *

☐ Català

☐ Castellà

2. En quina llengua escrius habitualment? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà

3. En quina llengua et dirigeixes prioritàriament a l'alumnat? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

4. En quina llengua et dirigeixes al professorat? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

5. En quina llengua et dirigeixes al personal de secretaria?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

6. En quina llengua t'adreces al personal de consergeria?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

7. En quina llengua t'adreces a l'Auxiliar d'Educació Especial (vetlladora)?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

8. En quina llengua t'adreces a l'Educadora d'Educació Especial ?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

9. En quina llengua t'adreces a la Tècnica d'Integració Social?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

10. En quina llengua parles amb el personal de la cafeteria? *

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Segons la llengua de la persona interlocutora

11. Quina llengua utilitzes amb la bibliotecària?

- ☐ Català
- ☐ Castellà

12. Si has de comunicar-te oralment amb les famílies, quina llengua utilitzes?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Si és una família estrangera, sempre el castellà
- ☐ Començo en català i si no m'entenen passo al castellà

13. Si has de comunicar-te per escrit amb les famílies, quina llengua utilitzes?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Si és una família estrangera, sempre el castellà

14. En quina llengua contestes habitualment al telèfon del centre?

- ☐ Català
- ☐ Castellà
- ☐ Si és una família estrangera, sempre el castellà

Gràcies per la teva col·laboració.

E4. ENQUESTA FAMÍLIES

L'Institut Guindàvois actualitzarà el Projecte Lingüístic. Us demanem la vostra col·laboració per poder estudiar les característiques sociolingüístiques del centre. Per això us agrairiem que responguéssiu aquesta enquesta anònima. Així podrem recollir informació real i actualitzada.

Moltes gràcies.

* Obligatòria

Adreça electrònica *

El teu correu electrònic: _____

Nombre de filles/s que cursen estudis al centre *

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5

Cursos de les vostres filles i/o dels fills *

	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r Batx	2n Batx	Grau mitjà (1r curs)	Grau mitjà (2n curs)	Grau superior (1r curs)	Grau superior (2n curs)
Curs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

◀ ▶

Edat de la mare o tutora legal

La vostra respo...

Edat del pare o tutor legal

La vostra respo...

Lloc de naixement de la mare o tutora legal

La vostra resposta

Lloc de naixement del pare o tutor legal

La vostra resposta

Lloc i temps de residència actual de la mare o tutora legal

La vostra resposta

Lloc i temps de residència actual del pare o tutor legal

La vostra resposta

Si residiu a Lleida, indiqueu el nom del barri (o dels barris en cas de dues residències), i si no, el poble

La vostra resposta

1. Quina llengua parleu a casa amb els fills o les filles?

	Català	Castellà	Altres
mare o tutora legal	☐	☐	☐
pare o tutor legal	☐	☐	☐

Si heu respost 'altres', digueu quines són aquestes llengües

La vostra resposta

2. Si necessiteu comunicar-vos oralment amb l'institut, quina llengua utilitzeu?

	Català	Castellà	Necessito suport de traducció	No ens hi adrecem mai
mare o tutora legal	☐	☐	☐	☐
pare o tutor legal	☐	☐	☐	☐

3. Si necessiteu comunicar-vos per escrit amb l'institut (notes a l'agenda, per exemple), quina llengua utilitzeu?

	Català	Castellà	No ens hi adrecem mai
mare o tutor legal	☐	☐	☐
pare o tutor legal	☐	☐	☐

4. Quina llengua utilitzeu habitualment per relacionar-vos amb les vostres amistats?

	Català	Castellà	Altres
mare o tutor legal	☐	☐	☐
pare o tutor legal	☐	☐	☐

Si heu respost 'altres', digueu quines són aquestes llengües

La vostra resposta _____

5. Quina llengua utilitzeu habitualment quan aneu a comprar?

	Català	Castellà	Altres
mare o tutor legal	☐	☐	☐
pare o tutor legal	☐	☐	☐

Si heu respost 'altres', digueu quines són aquestes llengües

La vostra resposta

6. Quina llengua utilitzeu habitualment per relacionar-vos a la feina?

	Català	Castellà	Altra/es
mare o tutora legal	☐	☐	☐
pare o tutor legal	☐	☐	☐

Si heu respost 'altres', digueu quines són

La vostra resposta

7. La vostra filla o el vostre fill a l'institut aprèn català, castellà, anglès i francès. Indiqueu la importància que tenen per a vosaltres (1: la més important; 4: la menys important)

	1	2	3	4
Català	☐	☐	☐	☐
Castellà	☐	☐	☐	☐
Anglès	☐	☐	☐	☐
Francès	☐	☐	☐	☐

8. Us agradaria que la vostra filla o el vostre fill estudiés una altra llengua estrangera al centre? *

☐ Sí

☐ No

Si heu respost sí, digueu quina

La vostra resposta

Gràcies per la vostra col·laboració.

Annex 6. Registres d'observació de comportament lingüístic

ROCO 1: Registre d'observació de comportament lingüístic (consergeria)

Data de l'observació:

Lloc:

Nombre d'**alumnat**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Interacció amb la M

Alumne/a **català** / M **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **castellà** / M **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **castellà** / M **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **català** / M **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

Interacció amb la C

Alumne/a **català** / C **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **castellà** / C **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **castellà** / C **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **català** / C **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

ROCO 2: Registre d'observació de comportament lingüístic (consergeria)

Data de l'observació:

Lloc:

Nombre de **professorat**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Interacció amb la M

Professor/a **català** / M **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **castellà** / M **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **castellà** / M **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **català** / M **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

Interacció amb la C

Professor/a **català** / C **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **castellà** / C **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **castellà** / C **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **català** / C **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

ROCA 1: Registre d'observació de comportament lingüístic (cafeteria)

Data de l'observació:

Lloc:

Nombre d'**alumnat**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Interacció amb la L

Alumne/a **català** / L **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **castellà** / L **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **castellà** / L **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Alumne/a **català** / L **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

ROCA 2: Registre d'observació de comportament lingüístic (cafeteria)

Data de l'observació:

Lloc:

Nombre de **professorat**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Interacció amb la L

Professor/a **català** / L **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **castellà** / L **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **castellà** / L **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Professor/a **català** / L **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

ROSE: Registre d'observació de comportament lingüístic (secretaria)

Data de l'observació:

Lloc:

Nombre de **persones**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Interacció amb l'H

Persona **català** / H **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Persona **castellà** / H **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Persona **castellà** / H **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Persona **català** / H **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

Interacció amb el F

Persona **català** / F **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Persona **castellà** / F **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Persona **castellà** / F **català**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Persona **català** / F **castellà**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Observacions:

ROPA: Registre d'observació de comportament lingüístic en converses espontànies
(pati, passadís i lavabo)

Data de l'observació:

Lloc:

Cursos

1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BATX
--------	--------	--------	--------	---------

Llengua

Català	
--------	--

Castellà	
----------	--

Data de l'observació:

Lloc:

Cursos

1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BATX
--------	--------	--------	--------	---------

Llengua

Català	
--------	--

Castellà	
----------	--

Data de l'observació:

Lloc:

Cursos

1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BATX
--------	--------	--------	--------	---------

Llengua

Català	
--------	--

Castellà	
----------	--

Data de l'observació:**Lloc:****Cursos**

1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BATX
--------	--------	--------	--------	---------

Llengua

Català	
--------	--

Castellà	
----------	--

Data de l'observació:**Lloc:****Cursos**

1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BATX
--------	--------	--------	--------	---------

Llengua

Català	
--------	--

Castellà	
----------	--

Annex 7. Transcripcions de les dades d'observació participant

CODI TRANSCRIPCIÓ: T1

LLOC: Lavabo

DATA: 23-4-19

PARTICIPANTS: YA (CAS, 1r E), RB (CAS, 1r E)

(entre parèntesis s'indica si el/la participant és catalanoparlant (CAT) o castellanoparlant (CAS) i el curs (E: ESO, i B: batxillerat))

(1) Número del torn de parla

(2) Codi del parlant: inicials nom i cognom (real), XX (identitat desconeguda)

(3) Codi del destinatari: inicials nom i cognom

(4) Llengua de l'enunciat: CAT (català), CAS (castellà), ALT (alternança a l'interior del torn), A (altres llengües)

(5) Enunciat

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	YA	RB	CAS	Porque ella me dice “me da verguenza” y le digo “pero que tampoco te va a ver”.
2	RB	YA	CAS	Pero si ellas no cambian se jode todo.
3	YA	RB	CAS	Ya.
4	RB	YA	CAS	Es que yo ya se lo dije. Ya lo saben.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T2

LLOC: pati interior

DATA: 23-4-19

PARTICIPANTS: EJ (CAT, 1r B), ML (CAS, 4t E), AS (CAS, 4t E), XC (CAT, 1r B), AL (CAS, 4t E)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	EJ	XC	CAT	Fes-me un favor, ajuda'm a buscar a l'A.
2	XC	EJ	CAT	On està l'À?
3	EJ	XC	CAT	No vull anar a buscar el DNI jo sola a fora i ella allí no està.
4	AS	EJ	CAS	¡Hala qué fuerte! Abremelo.
5	ML	AS	CAS	Calla, Calla, que casi me denuncia por decirle eso.

6	EJ	ML	CAS	Al J también ¿no?
7	ML	EJ	CAS	Al J i al A le denunciaron.
8	EJ	AS	CAS	No vayamos donde ciclos, por favor.
9	XC	AS, EJ, ML	CAT	Anem a donar una volta.
10	EJ	XC	CAT	Tu ja has començat el TdR?
11	XC	EJ	CAT	Jo sí, ja l'estic fent.
12	AS	XC, EJ	CAS	Yo aún tengo que empezar a hacer las noticias.
13	EJ	AS, XC, ML	CAS	Yo aún tengo que hablar con la M.
14	AS	AL	CAS	¡¡¡¡Está chillando negro o moro!!!! ¡¡¡¡Aimán, Aimán!!!
15	AL	AS	CAT	On va aquest tiooo!!!!
16	AS	AL	CAS	¿Aquel?
17	AL	AS	CAS	¡¡¡Míralo!!!
18	EJ	AS, XC, ML	CAS	Eeeh!! que viene vox.
19	AS	EJ	CAS	Eeeh eeeh ahí te has pasao; que si me echan a mi tu...
20	XC	EJ, AS	CAS	Ya. Echan a todo el mundo, ¿eh?
21	ML	AS	CAS	Tía ¿no has visto la foto que han subido dos lesbianas besándose enfrente de la campaña de vox? Con dos ovarios cada una.
22	AS	ML	CAS	Al menos siguen en la relación.
23	XC	ML	CAT	Tu, de quin partit ets?
24	ML	XC	CAS	Yo de nada, yo no quiero nada. ¿Tu has visto lo de Balafia, lo del PP? Lo han destrozado brutal.
25	XC	ML	CAT	El que?
26	AS	XC	CAS	Sabes lo del PP, allí en Balafia, en Magnolias, están todas reventadas.
27	EJ	AS, XC, ML	CAS	A las de mi calle le han tirado pintura amarilla.
28	AS	EJ, XC, ML	CAS	Que no salgan los de vox, que te juro que en Magno no queda ni una.

29	ML	EJ, XC, AS	CAS	Si todo hay moros.
30	XC	AS	CAT	Aiiii que raro, À, portes bocata!!!
31	AS	XC	CAT	Ah que sííí!!!
32	AS	EJ	CAS	Eeh, ¡¡escúchame!!
33	EJ	AS	CAS	Le vas a contar lo de la...
34	ML	AS, XC, EJ	CAS	O sea, hola que tiene un perro después de verme a mi Simba. ¿Qué es esto?
35	EJ	ML	CAS	¿Se llama así?
36	AS	EJ, XC, ML	CAS	Aaah la N. ¡¡¡Uiii que feo esooo!!!
37	ML	AS	CAS	¿Qué pasa?
38	AS	ML	CAS	Con el novio. ¿No has visto todos los videos que sube con su ex?
39	ML	AS	CAS	Que la tía estaba superborde. Se fue no sé dónde y volvió superdelgada, guapísima, es que es guapísima esta niña.
40	EJ	ML	CAS	¿Cómo se llama esta jamba? Y me sale la C...
41	AS	EJ	CAS	N.
42	EJ	AS	CAS	La de OT.
43	AS	EJ	CAS	No ¡¡locaa!! Mira, ¡¡aquíí!! De Barcelona tenía que ser, ¿eh?
44	EJ	AS, ML	CAS	Creo que lo han dejado. ¿Qué has dicho?
45	ML	EJ	CAS	La que se lía con los de primero y segundo.
46	EJ	ML	CAS	Había entendido la N se lía con los de primero y segundo y digo “¡¡¡qué hace, qué hace, que haceee!!!”.
47	AS	EJ	CAS	¿Eeh! que es capaz.
48	ML	EJ	CAS	Tía, que tonteaba con el A.
49	EJ	ML	CAS	¿Tenías algo con él?
50	ML	EJ	CAS	Antes de eso, él sabía que él me molaba. Luego al A le dejamos de hablar.
51	AS	EJ	CAS	Sácame el zumito y abremelo. ¿Te gusta mi sudadera?

52	EJ	AS	CAS	Es que me suena. ¿De quién es?
53	AS	EJ	CAS	¿De quién va a ser?
54	ML	AS	CAS	De tu novio.
55	XC	AS	CAT	Em dones una mica de <i>zumito</i> ?
56	AS	XC	CAS	Sí.
57	XC	AS	CAT	Ei, teniu molt morro, que vosaltres ara no feu classe. Nosaltres sí!
58	AS	XC	CAS	Clase, ayudando a los profes.
59	ML	XC, EJ, AS	CAS	Yo tengo que ir al taller este...
60	XC	ML	CAT	Bueno millor que fer classe!
61	ML	XC, AS, EJ	CAS	Bua! a mi no me gusta hacer nada.
62	MJ	XC, ML AS	CAS	Pues yo tengo que hacer mates ahora.
63	XC	ML, AS EJ	CAT	A quina hora zona? Ja fa estona que hauria d'haver sonat el timbre.
64	EJ	ML, XC, AS	CAS	Hoy no va bien el timbre.
65	ML	AS, XC, EJ	CAS	Mejor.
66	EJ	XC, AS, ML	CAS	Que yo hoy he hecho 10 minutos más de Biología.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T3

LLOC: Passadís

DATA: 25-4-19

PARTICIPANTS: AA (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), AAM (CAT,CAS, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AAM	CAT	He d'anar a deixar els llibres.
2	AA	AAM	CAT	Té que fer les seves vaines loques.
3	XC	AA	CAT	Aguanta, sis plau, el bocata.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T4**LLOC:** Pati exterior**DATA:** 25-4-19**PARTICIPANTS:** QB (CAT, 1r B), NG (CAS, CAT, 1r B), EC (CAT, 1r B), SC (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	QB, SC, EC, AA, NG	CAT	Hola, una cosa, anireu a Catarres?
2	QB	XC	CAT	No.
3	XC	QB	CAT	Ni a Buhos?
4	QB	XC	CAT	Tampoc. Que Catarres i Buhos no m'agraden.
5	EC	XC	CAT	Però qui va a Catarres i Buhos?
6	SC	XC	CAT	D'aquí ningú.
7	NG	QB, SC, XC, AA, NG	CAT	L'E va a Catarres i li dona un atac.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T5**LLOC:** pati interior**DATA:** 23-4-19**PARTICIPANTS:** DE (CAT, CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	DE	XC	CAT	Eiii! Què tal? Per cert, felicitats a ta mare per guanyar. Em va encantar. Per cert, tu estaves?
2	XC	DE	CAT	No no estava, però ma mare em va pegar la bronca.
3	DE	XC	CAT	Per què?
4	XC	DE	CAT	Em va dir "no m'ho tornis a fer mai més això".
5	DE	XC	CAT	Si quan van dir el seu nom no volia sortir, i després la van fer pujar...

6	XC	DE	CAT	Ja, ja. Ella no se'n recorda perquè ella quan puja a un escenari es fica nerviosa...
7	DE	XC	CAT	Li van fer la foto i recordo que em sembla que l'E estava fent fotos i ta mare li va dir algo a lo "venga ràpid que vull sortir d'aquí".
8	XC	DE	CAT	Ja, ja...
9	DE	XC	CAT	És que ho va passar malament.
10	XC	DE	CAT	És que ho va passar fatal.
11	DE	XC	CAT	Vaig a estudiar.
12	XC	DE	CAT	Sí sí, jo també hauria d'estudiar.
13	DE	XC	CAT	Adéu.
14	XC	DE	CAT	Adéu.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T6

LLOC: pati exterior

DATA: 25-4-19

PARTICIPANTS: MA (CAS, 1r B), SY (CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B), AAM (CAT,CAS, 1r B), AA (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	MA	CAT	Què tal portem l'anglès?
2	MA	XC	CAT	No sé. M'ha ensenyat alguna cosa la M, lo normal...
3	XC	MA	CAT	Si vols que t'ajudi en algo... Et va servir allò?
4	MA	XC	CAS	Lo que ¿lo del vocabulario? Sí me lo he mirado.
5	XC	SY	CAT	I tu?
6	SY	XC	CAT	Bueno, lo de la passiva sí que m'ho sé, pero em lio.
7	MA	AAM, AA	CAT	Què passa?
8	AAM	MA	CAS	Nada.
9	AA	MA	CAS	Nada. Déjalo.

10	SY	MA	CAS	Tienen ganas de hacer el examen ya.
11	XC	SY	CAT	Jo sí que tinc ganes de fer l'examen ja, que jope, per treure-me'l de sobre.
12	SY	XC	CAT	Ha vingut el V?
13	XC	SY	CAT	Sí, jo l'he vist ara aquí. Li volia preguntar una cosa. Lo que no no sé on està, l'estava buscant per dins.
14	SY	XC	CAS	La C y la Y sí que lo han hecho.
15	XC	SY	CAT	El que?
16	SY	XC	CAS	La clase.
17	MA	XC, SY	CAS	¿Lo han hecho bien?
18	XC	MA, SY	CAT	I qui ho fa al final el primer?
19	SY	XC	CAS	La Y i la C.
20	XC	SY	CAT	Espero que ho hagin portat...
21	SY	XC	CAS	Creo que sí.
22	XC	SY, MA	CAT	On estan? És que com no ho hagin portat, ens fotran a nosaltres la bronca perquè som les segones.
23	SY	XC	CAT	I què?, però no sou d'aquesta semana.
24	XC	SY, MA	CAT	No, però va dir, "bueno porteu els del dia anterior per si de cas fallen els altres". Clar és que no ho podem fer nosaltres perquè pensa que, si copiem lo mateix que elles sense voler, és això. Llavors he de parlar amb elles a veure què han fet.
25	MA	SY, XC	CAS	Pero ¿cómo era la lista? que ya no me acuerdo.
26	SY	MA, XC	CAS	Primero C y Y, S y M, después X i M ¿no?
27	XC	MA	CAT	No, jo amb l'A.
28	SY	XC, MA	CAT	A i M i no sé què més. Aah! i C.
29	MA	XC	CAS	Pero ¿no lo hacías tú primero y luego nosotras?
30	XC	SY, MA	CAT	Vosaltres suposadament ho fèieu. Bé que em vau dir que us van agafar el boli...
31	MA	XC	CAS	Sí pero lo cambiamos. Es que no sé, no entendió.
32	SY	XC	CAT	És que nosaltres ho vam parlar al pati, i elles no van dir res, vale? I vam dir "nosaltres som les segones, vosaltres

sou les terceres, i la M i elles les últimes”.

33	MA	SY	CAS	Querían ser las primeras ¿verdad?
34	XC	SY, MA	CAT	No, jo volia ser les segones. Volíem ser les segones.
35	SY	XC	CAT	Nosaltres vam elegir segones i elles van quedar com a terceres i, quan ens vam anar a apuntar, elles es van ficar les segones, saps? I jo vaig anar a tatxar el seu nom i vaig ficar el nostre nom.
36	XC	SY	CAT	Vas tatxar?
37	MA	XC	CAT	Sí, el seu.
38	SY	XC	CAT	És que ja ho vam parlar al pati. No és problema meu si...
39	XC	SY, MA	CAT	Ja, ja. Bueno qui ho fa primer sempre pues..., no sé una mica lleig la veritat...
40	SY	XC	CAT	Bueno, pues....
41	XC	MA, SY	CAT	Que si trobo al profe.... Bueno vaig a dins a mirar. Adéu.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T7

LLOC: pati exterior

DATA: 25-4-19

PARTICIPANTS: AAM (CAT, CAS, 1r B), AA (CAT, 1r B), DE (CAT, CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B), IR (CAT, 1r B), SS (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAM	DE	CAT	Són sinònims, ja està.
2	AA	DE	CAT	Jo tampoc me'ls sé de memòria, eh?
3	DE	AA	CAT	Ja, també.
4	AAM	DE	CAT	Més o menys.
5	IR	AA	CAT	És que no m'ho he mirat.
6	AAM	DE	CAT	Malament no t'ho pot comptar.
7	DE	AAM	CAT	És que la R va dir “recordeu que divendres és l'examen i nosaltres a lo...”

8	AAM	DE	CAT	A nosaltres ens va dir que entrava grammar i vocabulari.
9	SS	DE	CAT	Però divendres. Avui no va dir...
10	XC	SS	CAT	I tu, què tal ho portes?
11	SS	XC	CAT	Fatal.
12	XC	SS	CAT	No t'ho has mirat?
13	SS	XC	CAT	És que és lo que estem fent nosaltres a l'acadèmia.
14	IR	AA	CAT	Jo tinc un munt d'arrecades així.
15	AA	IR	CAT	Jo en tenia una però l'he perdut.
16	IR	DE	CAT	Tu, si vols arrecades, m'ho dius que jo en tinc un munt.
17	AA	IR, DE	CAT	Jo en tenia així, però una mica més gran amb <i>dibujitos</i> , però l'he perdut i ara porto aquestes.
18	XC	SS, DE, AA, IR, AAM	CAT	Anireu algú a Catarres?
19	SS	XC	CAT	I a Buhos i a tot.
20	IR	XC	CAT	Jo, si em descastiguen...
21	XC	SS	CAT	Aniràs, aniràs!!!
22	IR	XC	CAT	Jo vull anar a Buhos i Catarres però estic castigada.
23	XC	IR	CAT	Tia, pues queda't a dormir a casa meva.
24	DE	AAM	CAT	Quan ho fan?
25	AAM	DE	CAT	El 10 i el 11, divendres i dissabte.
26	AA	XC	CAT	Jo vindré per tu, eh? A Buhos i Catarres.
27	SS	IR, DE, AAM, AA, XC	CAT	Jo crec que els meus pares marxen de viatge.
28	AAM	SS	CAT	Uiiii!!!
29	AA	SS	CAS	Peligro!!!
30	XC	SS, DE, AA, IR, AAM	CAT	Vindrà la L.
31	SS	XC	CAT	Ja, ja ho sé.

32	AA	SS	CAT	Queda't amb ell a casa.
33	SS	AA	CAT	Jo vull veure Catarres. Si després ell vol venir a casa...
34	DE	SS	CAT	Però després els pares oloren.
35	AAM	DE	CAT	El que oloren?
36	DE	SS, IR, AA, XC, AA	CAT	No us passa en plan que... sí que les persones tenen com diferents colònies...
37	AA	SS	CAT	Però, quan marxen de viatge?
38	SS	AA	CAT	Els meus pares?
39	AA	SS	CAT	Sí.
40	SS	AA	CAT	És que no sé si marxen.
41	AA	SS	CAT	Però, si marxen, no maxen només un dia, marxen més diez. Llavors no s'olorarà res.
42	SS	AA	CAT	Després poso el líquid aquell que mon pare posa i ja està.
43	AA	SS	CAT	Lo que tens que fer és obrir les finestres perquè queda olor a sexo. O sigui, tu ara no m'entendràs, però quan estiguis allí ho entendràs.
44	SS	AA	CAT	Vale.
45	AA	SS	CAT	A mi també. La primera vegada ell em va dir la primera.
46	IS	SS	CAT	Tia i ton germà...
47	DE	SS	CAT	Ambient recarregat.
48	SS	DE	CAT	Vaya.
49	AA	SS	CAT	Queda olor a humanitat. Llavors s'obren les finestres i... hala! no s'olora res.
50	DE	SS	CAT	Tenim examen ara.
51	SS	DE	CAT	Venga, anem.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T8**LLOC:** entrada de l'institut**DATA:** 25-4-19**PARTICIPANTS:** KD (CAS, 1r B), YM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), CN (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	CN,YM	CAT	Que heu fet la fitxa?
2	YM	XC	CAT	Sí.
3	XC	YM	CAT	Però, tia, era bàdmiton? No era tennis, al final?
4	YM	XC	CAT	Ah sí?
5	XC	YM	CAT	Sí, però no sé si era amb les mateixes condicions que amb el bàdminton.
6	YM	XC	CAT	Però, li donem?
7	XC	YM,CN	CAT	És igual. Bé a veure si ho podrem fer avui que si no...
8	XC	KD	CAT	Em dones una mica de <i>zumito</i> ?
9	KD	XC	CAS	Tía, está la fuente allí ¿eeh?! No te doy porque estás comiendo ¿eh?

CODI TRANSCRIPCIÓ: T9**LLOC:** armariet personal**DATA:** 26-4-19**PARTICIPANTS:** XX1(CAT, 2n B), XX2 (CAT, 2n B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XX1	XX2	CAT	El del 2018 i de mates igual. O sigui només puc fer quatre, però que bueno n'he fet tres i tres i avui faré el quart.
2	XX2	XX1	CAT	Et descomptaran...

CODI TRANSCRIPCIÓ: T10**LLOC:** armariet personal**DATA:** 26-4-19**PARTICIPANTS:** AAM (CAS, CAT, 1r B), AA (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAM	XC	CAT	Ei, vens que ens fiquem amb elles on sempre.
2	XC	AAM	CAT	Sí ara vinc.
3	AAM	XC	CAT	Anem a buscar-la.
4	XC	AAM	CAT	No.
5	AA	XC	CAT	Mira està allí.
6	AAM	AA, XC	CAT	Estan al pati.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T11**LLOC:** pati interior**DATA:** 26-4-19**PARTICIPANTS:** MPB (CAT, 4t E), MPS (CAT, 4t E), AS (CAS, 4t E), XC (CAT, 1r B), AAM (CAT, CAS, 1r B), AA (CAT, 1r E), MB (CAT, 4t E), AAA (CAT, 4t E)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAM	AAA	CAT	Quan són les orles?
2	AAA	AAM	CAT	Jo què sé quan són les orles!
3	MBS	AAM	CAT	Són el 17 de juny.
4	MPB	AAM	CAT	Aiii. Quin dia són les orles?
5	AAM	MPB	CAT	Si ho acaben de dir!!!
6	MPB	AAA	CAT	No, és el 15, és el 15!
7	AA	MPB	CAT	El 15 és dissabte.
8	MPB	AA	CAT	Pues el 14!
9	XC	MPS	CAT	El 14 de què?
10	AA	XC	CAT	De juny.
11	AAM	XC	CAT	D'abril, si et sembla!

12	AAA	MPS	CAT	Que jo crec que és el 14, eh?
13	AAA	AAM	CAT	Jo em pensava que eren al maig.
14	AAM	AAA	CAT	I a Itàlia, quan marxeu?
15	MB	AAM	CAT	El 17, el diumenge per la nit.
16	AAA	AAM	CAT	Bueno el 16 per la nit.
17	AAM	MB, AAM	CAT	Com nosaltres, que vam fer les orles, un dia de festa i el dia següent vam marxar.
18	AAA	AAM	CAT	No, no, jo no tinc festa.
19	AAA	AAM	CAT	Tenim que anar xungos de emos o de...
20	AAM	AAA	CAT	Ves de hippy.
21	AAA	AAM	CAT	Anirem segurament el G, el A...
22	AAM	AAA	CAT	De xungos!
23	AAA	AAM	CAT	De pericos!
24	AAA	AAM	CAT	Per cert, tens que anar a veure Lágrimas de sangre, Rels B.
25	AAM	AAA	CAT	Aquest m'assembla que ja sé qui és. El vaig descobrir l'altre dia.
26	AAA	AAM	CAT	Catarres, Buhos.
27	AA	AAA	CAT	I per la tarda?
28	AAM	AAA	CAT	Perquè mira tot el que porten.
29	XC	AAA	CAT	Tu també aniràs a Catarres i a Buhos?
30	AAM	AAA	CAT	L'any passat, què van portar?
31	AAA	XC	CAT	Catarres i Buhos. Tothom estarà a Rels B i jo què sé... I jo i ella a Catarres i Buhos!
32	AA	XC, AAA	CAT	És a la mateixa vegada Catarres que Rels B?
33	XC	AA	CAT	No!!
34	AA	AA, XC	CAT	Perquè, si no, vaig a Rels B.
35	XC	AA	CAT	O sigui acaba Catarres i després comença Rels B.
36	AAA	AA	CAT	Sí, Buhos i Rels B és a la mateixa hora. El que passa és que jo ja he anat a Buhos.
37	XC	AA	CAT	Jo aniré a Catarres.

38	AAM	XC, AA	CAT	A Catarres, pues jo també vaig a Catarres.
39	AA	AAM, XC	CAT	Jo vaig a Catarres perquè hi va ella, perquè, si no, jo no em sé cap cançó.
40	AAA	AA, XC, AAM	CAT	I Lágrimas de Sangre eeh, hola? O sigui, ha anat per les festes majors de pobles i aquí no.
41	AA	AAM	CAT	Per les orles surt, eh?
42	AAA	AA	CAT	És que els meus pares sempre tenen algo per fer...
43	AAM	AA, XC	CAT	Mira l'any passat anava a sortir a la festa major i es va quedar adormida.
44	AAA	AA, XC, AAM	CAT	Em vaig maquillar i mon pare "bueno venga et porto", jo què sé...
45	AAM	XC, AA	CAT	S'estava adormint!
46	AAA	XC, AA, AAM	CAT	No, perquè vam anar a Barcelona. Vaig sopar súper ràpid, em vaig estirar i li vaig dir a ella. I quan mon pare em va despertar, jo la hòstia...
47	AAM	AA	CAT	A lo no tinc ganes d'anar, ja me quedo aquí!
48	AAA	AA, XC, AAM	CAT	Però és que diu mon pare "és que sortiu fins tan tard?" Pues sí!
49	AAM	AAA	CAT	Pues si surts amb mi.
50	AAA	AA, XC, AAM	CAT	Ja, però és que després també volia sortir el dia del meu cumple i és la setmana que ve, i cau amb la festa major, i llavors ja no podré sortir pel meu cumple.
51	AA	AAA	CAT	Sí dona, si tu surts per tot.
52	AAA	AA	CAT	Si surto tots els dies de la setmana!
53	AAM	AAA	CAT	Li dius "papa, la cosina m'aconsegueix <i>descuento</i> ". I jo contacto amb una amiga, i te fa <i>descuento</i> , pel cumple i ja està.
54	AAA	AA, XC, AAM	CAT	Amb qui aneu vosaltres?
55	AA	AAA	CAT	A on? A nosaltres tres.
56	AAM	AA, XC, AAA	CAT	Lo que té les festes és que vas amb un grup i acabem anant tots junts al final.
57	XC	AAA	CAT	Ja... acabem tots junts.

58	AA	AAA	CAT	O sigui acabes anant amb gent que no coneixes...
59	AAA	AA, XC, AAM	CAT	Jo sempre em giro i ja no estan.
60	AAM	AAA	CAT	Tu si et perds et vens amb nosaltres.
61	AAA	AAM	CAT	Aniré canviant de concert.
62	AAM	AAA	CAT	Bueno adéu.
63	AAA	AA, XC, AAM	CAT	Adéu.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T12

LLOC: passadís

DATA: 26-4-19

PARTICIPANTS: PC (CAT, 3r E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	PC	CAT	Ei! Com és que aquest any no t'has apuntat a futbol?
2	PC	XC	CAT	Perquè anem a França. Però si tampoc guanyaran...
3	XC	PC	CAT	Ja, ja.
4	PC	XC	CAT	Si estan nosaltres no guanyàvem, no guanyaran.
5	XC	PC	CAT	No, si ara n'hi ha una allí de Pardinyes, però que igualment...
6	PC	XC	CAT	No guanyaran!
7	XC	PC	CAT	Anem allí a passar el dia i ja està. Bueno me'n vaig a beure aigua.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T13**LLOC:** passadís**DATA:** 26-4-19**PARTICIPANTS:** EE (CAT, 2n), AA (CAT, 1r B), AAM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	EE	CAT	Vols ser professor?
2	AA	XC,EE, AAM,	CAT	Jo no sé fer mates, ja no me'n recordo de res.
3	AAM	AA	CAT	Tia!
4	AA	AAM	CAT	No, no!
5	EE	AAM	CAT	Jo tampoc, eh!
6	XC	AAM	CAT	Pensa que...
7	EE	AAM	CAT	Divideix un número...
8	XC	AAM	CAT	Amb decimals.
9	AA	AAM	CAT	Jo no me'n recordo!
10	AAM	AA	CAT	Jo sí! Agafes el número... Fiques la cometa...
11	EE	AA	CAT	Jo amb una xifra sí, però amb dos bueno encara, però amb tres ja no.
12	AAM	EE, AA, XC	CAT	Mira que és fàcil dividir!
13	EE	XC	CAT	Vull limonchelo.
14	AA	EE	CAT	“Vull limonchelo” diu!
15	XC	EE	CAT	Era taronchelo, eh!
16	EE	AA, XC, AAM	CAT	A vosaltres no us fan deixar el mòbil?
17	AA	EE	CAT	No.
18	EE	AA, XC, AAM	CAT	A pues a nosaltres ens el fan deixar damunt la taula del professor o guardat a la motxilla.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T14**LLOC:** armariet personal**DATA:** 29-4-19**PARTICIPANTS:** XX1 (CAT, 2n B) XX2 (CAT, 2n B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XX1	XX2	CAT	Ja.
2	XX2	XX1	CAT	Que no me'n recordo; vine-ho a buscar.
3	XX1	XX2	CAT	Al pati. Jo m'ho he apuntat a l'agenda.
4	XX2	XX1	CAT	Total que des de les 7 fins a les 10:30. Total que arribo a casa meva.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T15**LLOC:** passadís**DATA:** 29-4-19**PARTICIPANTS:** DE (CAT, CAS, 1r B), MP (CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	DE	CAT	Ei, que no em vas contestar el whatsapp!
2	DE	XC	CAT	Ahir vaig estar tot el dia...
3	XC	DE	CAT	Ahir? Però si te'l vaig enviar divendres!
4	DE	XC	CAT	El que?
5	XC	DE	CAT	El whatsapp.
6	DE	XC	CAT	Pues ni idea, tia. Vaig estar castigat, me'l van tornar i després vaig estar fent Català i Bio.
7	XC	DE	CAT	Sé que no sortirà lo mateix, però semblant segur que sí.
8	DE	XC	CAT	Si a nosaltres ens surt <i>Tirant lo Blanc</i> , segur que a vosaltres us sortirà <i>Curial e Güelfa</i> . És que aquest cap de semana he estat estudiant molt més per Biologia que no Català.
9	XC	DE	CAT	Jo Català és l'únic examen que tenia per aquesta semana. Així que sí que he estudiat per Català.
10	DE	XC	CAT	Jo bio perquè són deu temes.

11	XC	DE	CAT	Deu temess!!!
12	MP	XE	CAT	Ha ficat al Drive lo que entra?
13	XE	MP	CAT	Sí.
14	MP	XC	CAT	És que jo estudio el dia abans.
15	XC	MP	CAT	Doncs els temes són molt espessos... hi ha molta més literatura que temari.
16	MP	XC	CAT	Va dir que entraria la fitxa aquella.
17	MP	DE, XC	CAS	Sí, pero que va a entrar en plan, sé que de los adverbios y todo eso ¿qué te va a decir? ¿qué tipo de conjunción es?
18	XC	DE, MP	CAT	És que jo això no ho sé fer en un text, en un text no ho sé fer això, me lio molt.
19	MP	XC, DE	CAT	Jo lo dels pronoms ho he entès molt millor aquest any que l'any passat.
20	XC	MP, DE	CAT	Jo també. Jo els pronoms ho faig de cap, però, saps què passa? Que quan et diu "fica-ho al text" i et posa, "què és 'lo' o 'hi'" o has de dir que és CD. Jo això no ho sé fer.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T16

LLOC: pati exterior

DATA: 29-4-19

PARTICIPANTS: MF (CAS, 1r), JS (CAS, 1r)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	MF	JS	CAS	Ya lo habéis empezado.
2	JS	MF	CAS	Ahora lo empezaré.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T17**LLOC:** pati exterior**DATA:** 29-4-19**PARTICIPANTS:** AAM (CAS, CAT, 1r B), PG (CAS, CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAM	PG	CAT	Hipòtesis i objectius. Jo vull demostrar perquè....
2	PG	AAM	CAT	Entrevista a algú? Que guai!!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T18**LLOC:** pati exterior**DATA:** 29-4-19**PARTICIPANTS:** EG (CAT, 2n B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	EG	XC	CAT	Hola.
2	XC	EG	CAT	Bua demà tinc l'examen de Català.
3	EG	XC	CAT	Com ho portes?
4	XC	EG	CAT	Bueno suposo que bé. Suposo que sortirà diferències entre personatges o no sé.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T19**LLOC:** pati interior**DATA:** 2-5-19**PARTICIPANTS:** EJ (CAT, 1r B), AA (CAT, 1r B), AAM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), XX (CAT, 4t E), MB (CAT, 4t E), AS (CAS, 4t E)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	EJ	CAT	On és?
2	EJ	XC	CAT	Vaig a preguntar a la penya.
3	XC	EJ	CAT	Estan allí, eh! Allà baix! Mira.
4	EJ	XC	CAT	No la vec. Ah! Vale, sí.
5	MB	XX	CAT	Rels B, que a Buhos ja vam anar.

6	AA	XX	CAT	Sí però és que ella i jo no.
7	AM	MB	CAT	Chicharu, Carita de Guiño.
8	MB	AM	CAT	Al menos saber-me el nom de la cançó.
9	EJ	AM	CAT	<i>Yo me cago en sus muertos</i> , qui la veurà avui?
10	AM	EJ	CAT	Crec que vindrà després.
11	AAA	EJ	CAT	No està, que està al metge.
12	XC	EJ	CAT	T'ensenyaré lo que he fet jo i lo que ha fet ella.
13	EJ	XC	CAT	Vale. Jo faig tennis taula.
14	XC	EJ	CAT	Tot això és lo que he fet jo. Què ha fet ella? Doncs va agafar això, va treure aquestes dues coses, va treure les línies i es va quedar tan ampla i va marxar. I després, clarament, com que quedava fatal, jo vaig agafar i ho vaig tornar a posar, i es va quedar tan ampla. I jo aah molt bé, eh xigueta, molt bé!! És que em fa tanta ràbia.
15	EJ	XC	CAT	Que tu i jo sempre farem el cumple el mateix dia, però en plan, diferent setmana.
16	XC	EJ	CAT	És que no el tinc ni apuntat imagina't. Tinc apuntat els dels altres però no el meu.
17	AS	EJ, XC	CAS	Vendréis a mis orlas no?
18	EJ	AS	CAS	Yo ya tengo el vestido preparado.
19	XC	AS	CAT	Jo vindré però no vestida, sinó normal.
20	EJ	XC	CAT	Con chándal.
21	XC	EJ	CAT	No, no, amb xandall... tampoc et passis!
22	AS	XC, EJ	CAS	Una chaquetita y tejanos.
23	EJ	AS, XC	CAS	¡Y la riñonera!
24	AS	EJ, XC	CAS	¿Te imaginas que vaya con el vestido toda elegante y con la riñonera? ¡Qué te pasa primo!
25	AAA	AS	CAT	L'altre dia vaig matar una aranya!
26	AS	AAA	CAS	Eh puta asesina! De qué coño puto vas?
27	AAA	AS	CAS	Tranquila eh? ¡Te me tranquilizas!
28	AS	AAA	CAS	Muérete! Has matado un animal inocente. Ha matado un animal inocente.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T20**LLOC:** lavabo**DATA:** 6-5-19**PARTICIPANTS:** NC (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	NC	CAT	Tia!
2	NC	XC	CAT	Què? Estava malalta, per això no venia. Que dijous...
3	XC	NC	CAT	Aniràs? Com l'any passat. Sempre cau en dia de vaga.
4	NC	XC	CAT	Ja veurem.
5	XC	NC	CAT	Pues si vens, m'ho dius tia.
6	NC	XC	CAT	Sí sí vindré segur, però... a veure si m'acompanya algú.
7	XC	NC	CAT	Per cert, què tal l'examen?
8	NC	XC	CAT	No el vaig fer, perquè no vaig venir.
9	XC	NC	CAT	Buah el de Català...
10	NC	XC	CAT	Has aprovat?
11	XC	NC	CAT	No ho sé perquè no han donat la nota encara.
12	XC	NC	CAT	Buah! i Socials em pensava que suspendria, que vaig fer una pàgina per davant i per radere i mig buida i al final he tret un 5,2. I una altra persona ha fet sis pàgines per davant i per radere i ha suspès.
13	NC	XC	CAT	Bueno ja està bé, al menos has aprovat. De quin tema era?
14	XC	NC	CAT	Del tema de la guerra freda i descolonització.
15	NC	XC	CAT	No sé. Ja ho miraré al llibre.
16	XC	NC	CAT	Saps aquells mapes del powerpoint? Doncs aquells mapes van sortir.
17	NC	XC	CAT	Bueno me'n vaig al lavabo.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T21**LLOC:** passadís**DATA:** 6-5-19**PARTICIPANTS:** BM (CAT, 1r E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	BM	CAT	Saps a quina hora és el torneig?
2	BM	XC	CAT	No, però la M ho sap, perquè li acaben de dir.
3	XC	BM	CAT	Bueno ja ho miraré després a casa.
4	BM	XC	CAT	Jo és que no he trobat els quets.
5	XC	BM	CAT	Quina talla fas?
6	BM	XC	CAT	38.
7	XC	BM	CAT	Li puc dir a una que fa futbol, que ara ja no fa futbol, a veure si te les pot deixar. T'envio un whatsapp i te dic algo.
8	BM	XC	CAT	Però serà des del mòbil de ma mare.
9	XC	BM	CAT	Si la trobo abans per aquí a l'insti ja te diré.
10	BM	XC	CAT	Vale moltes gràcies.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T22**LLOC:** passadís**DATA:** 6-5-19**PARTICIPANTS:** NC (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	NC	CAT	Tia! Tu quina talla de peu fas? La 38, no?
2	NC	XC	CAT	No, la 41, 42.
3	XC	NC	CAT	¡ <i>La madre!</i> És que m'ha demanat una nena, però fa la 38.
4	NC	XC	CAT	Aah.
5	XC	NC	CAT	Bueno, igualment, merci.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T23**LLOC:** menjador**DATA:** 6-5-19**PARTICIPANTS:** AAM (CAS, CAT, 1r B), MF (CAS, 1r B), AA (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAM	XC	CAS	Estamos mirando que nos empiezan a seguir personas muy tontas.
2	AA	XC	CAS	Yo tengo 170 solicitudes de gente que no conozco.
3	MF	AA	CAS	Es para hacer memes de las caras que hay aquí.
4	AA	MF	CAS	¡No me miréis a los ojos!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T24**LLOC:** menjador**DATA:** 6-5-19**PARTICIPANTS:** XX1 (CAS, 1r E), XX2 (CAS, 1r E)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XX1	XX2	CAS	¡A ver!
2	XX2	XX1	CAS	¡Que es mi hermanoo!
3	XX2	XX1	CAS	Una foto de tu padre.
4	XX1	XX2	CAS	¡De mi abuela!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T25**LLOC:** menjador**DATA:** 6-5-19**PARTICIPANTS:** GD (CAT, 2n), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	GD	XC	CAT	Però que m'he de portar samarreta i pantalons igual? És que no m'he enterat.

2	XC	GD	CAT	No.
3	GD	XC	CAT	És que jo vaig parlar amb el V, bueno en realitat va parlar mon pare perquè treballen junts a la feina.
4	XC	GD	CAT	En sèrio?
5	GD	XC	CAT	Sí estic enchufada, i li diu “és que els dilluns a mi m’anaven súper bé perquè és l’únic dia que tinc lliure i ara pues com a que no”.
6	XC	GD	CAT	No tindràs tu pas quets de sobres, no? Jo és que en tinc però ja les deixo a una altra persona.
7	GD	XC	CAT	A veure, a mi m’han dit que botes de tacos no. No me deixen portar-les. M’ha dit mon pare que no les porti.
8	XC	GD	CAT	Botes de mini taco serà. Jo porto botes de tacos de gespa artificial.
9	GD	XC	CAT	No sé.
10	XC	GD	CAT	Llavors, què te portes?
11	GD	XC	CAT	No sé mon pare.
12	XC	GD	CAT	Però, per què no te deixes?
13	GD	XC	CAT	No sé ja li diré a mon pare que me les deixi portar.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T26

LLOC: menjador

DATA: 6-5-19

PARTICIPANTS: AS (CAS, 4t E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AS	XC	CAT	A tu no t’agrada el xoriço?
2	XC	AS	CAT	Ai, ara que parles de xoriço, m’has fet recordar que l’altre dia tota la classe es van riure perquè van dir algo a lo quan tu estàs feliç, què menges? I jo, xoriço. I llavors van estar tota la classe rient-se’n.
3	AS	XC	CAS	¡¡Eh que el bocata da el puto sida!! Ahora sabe a chorizo y no quiero chorizo.

4	XC	AS	CAT	Eh! però ara m'he quedat amb les ganes de saber què portava allò que em vas donar per dinar.
5	AS	XC	CAT	Millor no t'ho digui.
6	XC	AS	CAT	Per què?
7	AS	XC	CAT	Quan vaig saber de què <i>era</i> , vaig deixar de menjar.
8	XC	AS	CAT	Vale pues millor no m'ho diguis perquè, si no, ara vomitaré.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T27

LLOC: armariet personal

DATA: 7-5-19

PARTICIPANTS: AAC (CAT, 1r B), AS (CAS, 4t E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AS	XC	CAT	X, que al final sí que vaig.
2	XC	AS	CAT	Sí? Tia pues ma mare...
3	XC	AS	CAT	És igual que aniré a casa meva que me tinc que canviar. <i>Y luego, si eso, ya iré caminando a lo Fast furious.</i>
4	AS	XC	CAT	Pots fer una cosa també. Tu menges allí, dines. Nosaltres, com que tenim bocata, perquè ma mare no arriba fins... perquè avui ha hagut d'anar a Alpícat per fer unes proves i tal i... arriba... Nosaltres anem <i>de camino</i> , em vaig i motxilla. Tu de mentres vens, menges, si vols, com et vagi millor i ens porta amb cotxe.
5	XC	AS	CAT	Vale. Una pregunta, que no tinc les sabates, tio.
6	AS	XC	CAT	No tens sabates? No te les ha deixat l'A?
7	AS	XC	CAT	Encara no els hi he demanat. Li tinc que dir, per a què me les porti demà.
8	XC	AS	CAT	És que jo sol tinc dos <i>pars</i> , i uns els deixo avui a la S... Si en tingués tres... Quin peu fas?
9	AS	XC	CAT	39.
10	XC	AS	CAT	Diria de demanar-li a la N, però és que tampoc els té ara, saps?

11	AS	XC	CAT	Ja, ja.
12	XC	AS	CAT	Si no també...
13	AS	AAC	CAS	¡¡¡A, A!!! ¿Todavía tienes las botas?
14	AAC	AS	CAS	No sé si las tengo ya.
15	AS	AAC	CAS	¿Las has tirao ya?
16	AAC	AS	CAS	No pero a lo mejor se lo hemos dado a alguien. Voy a mirar.
17	AS	AAC	CAS	Bueno tú míramelo y, si eso, mañana me las traes.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T28

LLOC: armariet personal

DATA: 7-5-19

PARTICIPANTS: EG (CAT, 2n B) XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	EG	XC	CAT	Què tal?
2	XC	EG	CAT	Bé. Ara em toca Català.
3	EG	XC	CAT	A osti, doncs, a nosaltres ara ens ha tocat Català.
4	XC	EG	CAT	Tu estàs bé?
5	EG	XC	CAT	Súper. M'agrada la samarreta, no pots créixer més?
6	XC	EG	CAT	No.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T29

LLOC: pati exterior

DATA: 7-5-19

PARTICIPANTS: SS (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	SS	CAT	Has preguntat a quina hora és allò?

2	SS	XC	CAT	No. Ara tindrà Educació Física.
3	XC	SS	CAT	Aah pues pregunta-li plis. Qu���� aix��?
4	SS	XC	CAT	Em pots agafar la motxilla i baixar-me-la.
5	XC	SS	CAT	L'A me fa.... "���� que t'ho juro que no me'n vaig enrecordar!" M'obre a les onze i pico i me fa, "no vindr�, vale?" I jo: per què? Passa, que �� demà, qu�� passa!? I fa... futbol! I jo a lo.... que no ere dimecres? I ma mare llavors li dic que dem���� entreno. Que pots fer dinar per la S, i ara m'ho dius? I jo ups... i fa "tu penses que ara penso fer el sopar?" I jo...
6	SS	XC	CAT	No.
7	XC	SS	CAT	Me diu "bueno doncs us mengeu un bocata i ale".
8	SS	XC	CAT	Bueno me menjo un bocata.
9	XC	SS	CAT	I ara me fa... "bueno que s�� vindr�, vale..." I jo "aaah molt bé". I llavors li dic, "però ara tinc que anar a buscar les coses; ja vindr�. I despr��, s�� però �� que necessito saber l'hora, perquè, si no, no arribem. Entre que té d'anar a dinar i fer-ho tot, ja vindr� a casa i no s�� si li aniria millor anar caminant fins all�� a ella.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T30

LLOC: pati exterior

DATA: 7-5-19

PARTICIPANTS: JS (CAS, 1r B), DE (CAS, CAT, 1r B), PG (CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B), SS (CAT, 1r B), IR (CAT, 1r B), YR (CAS, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	JS	DE	CAT	Tu no vols?
2	DE	JS	CAT	No, no vull.
3	SS	DE	CAT	Que s��!
4	DE	SS	CAT	Que ja me n'he menjat un aquest matí!
5	PG	DE	CAS	��No puedo!
6	JS	DE	CAS	Dale, la puntita.

7	DE	JS	CAT	Aiii no.
8	PG	IR	CAT	El J està allà autista i no vol, eeh? Que el J s'ha anat autista, per la vida.
9	DE	JS, PG	CAT	Que creieu què farem a Química?
10	PG	DE	CAT	Morir. Farem l'app o demà?
11	PG	DE	CAT	Quan farem l'app?
12	SS	DE	CAT	Eii! que t'està preguntant!
13	DE	PG	CAT	Perdó. Demà.
14	JS	DE	CAT	A quina hora?
15	DE	JS	CAT	Vaig a comprovar si és avui.
16	XC	DE	CAT	Tens la motxilla oberta.
17	PG	XC	CAT	Jo tinc un 5 i algo.
18	XC	PG	CAT	Jope, al menos has aprovat.
19	PG	XC	CAS	Yo tenia un 6,5.
20	DE	PG	CAT	Joder. Veus, és que són uns merdes
21	XC	SS	CAT	Qui?
22	DE	XC, SS	CAT	Estem a maig, veritat?
23	XC	DE	CAT	Sí.
24	DE	XC, SS	CAT	Doncs posa que la resolució dels problemes es farà públic abans del 7 de maig. <i>¡Hostia! pero si tenemos que ir el 1 de junio.</i>
25	JS	DE	CAS	No podemos.
26	XC	DE, JS	CAT	Ja esteu fent exàmens. Ja pues llavors són els exàmens, eh?
27	DE	XC	CAT	Bueno, no sé...
28	JS	DE	CAS	Que aplacen los exámenes.
29	DE	JS	CAS	Exacto, ¿por qué no?
30	SS	DE	CAS	Sí claro, por un puto grupo de Física que ha hecho...
31	JS	SS	CAS	No a nosotros.
32	DE	JS, SS	CAS	Exacto, ¡qué coño!

33	JS	SS, DE	CAS	No para nosotros; lo normal.
34	DE	JS	CAS	Básicamente.
35	JS	SS, DE	CAS	Somos cuatro.
36	XC	DE, JS	CAT	Sol que haureu de venir per la tarda. No us donaran més opcions segurament.
37	DE	XC	CAT	Bueno o sí, no sé. Ja ho parlaran els profes, no és cosa nostra. No l'1 de juny és dissabte.
38	SS	DE	CAT	No, és divendres.
39	JS	DE	CAT	Però igual, o sigui, estudiaràs.
40	DE	SS	CAT	No, que és dissabte.
41	SS	DE	CAS	Es verdad.
42	XC	DE	CAT	Bueno tu amb 10 minuts ja en tens suficient.
43	DE	JS	CAS	Ya estudiamos la semana antes. Total es un sábado qué másda. Ahora estamos dando por hecho que vamos a tener que ir, sabes?
44	JS	DE	CAS	Ya.
45	DE	JS	CAS	Estamos dando por hecho que vamos a ganar.
46	XC	DE, JS	CAT	Però no heu guanyat ja?
47	DE	XC	CAT	Només l'europea, però la catalana no ho sabem.
48	XC	DE	CAT	A veure, no té lògica que, si has guanyat l'europea, també guanyis la catalana?
49	DE	XC	CAT	No, perquè mon pare me va dir "com els hi agafi als de la catalana per dir, doncs com ja han guanyat l'europea els donem l'oportunitat a..."
50	DE	JS	CAS	Le podemos decir de corregir el examen.
51	JS	DE	CAS	¿De qué?
52	DE	JS	CAS	De química.
53	JS	DE	CAS	¡Ui, no!
54	DE	JS	CAS	Es decir, de hacer los ejercicios, que por lo menos, me entretiene, porque es en plan...veo si lo hice bien o no. Tío ¡somos cuatro personas! Bueno no, somos cinco exámenes. ¿Cuándo hicimos el examen?

55	JS	DE	CAS	Ayer.
56	DE	JS	CAS	Aaah, fue ayer. ¿En serio? Jolín me parecía súper distante.
57	JS	DE	CAS	Que fue a primera hora.
58	DE	JS	CAS	Es verdad. Somos cuatro gatos, somos siete ¿verdad? Ai no, somos ocho ¿Somos?
59	JS	DE	CAS	Siete.
60	DE	JS	CAS	Siete, porque con la J cinco, y con A y K siete.
61	XC	DE, JS	CAT	No sé com poden estar a dins amb lo bé que s'està a fora.
62	DE	JS	CAT	Aguanta, plis.
63	JS	DE	CAS	¿Sabes que le hice a A aquí? Y él me hizo ¡toma!
64	DE	JS	CAS	Eso me lo hace la K, y no me gusta nada.
65	JS	DE	CAS	Me hizo así. Y me dice “vale ya lo he visto es negro”. Y yo....
66	DE	JS	CAS	¡Aah! ¿El sujetador? No es más fácil preguntárselo.
67	XC	JS	CAT	¡¡Que tonto!!
68	DE	JS	CAS	Pero es más fácil preguntártelo, que se lo vas a decir igualmente.
69	JS	DE	CAS	Ya pero él quería ver.
70	DE	JS	CAS	Ya bueno...
71	JS	DE	CAS	Bueno que me la suda sabes, ya ma visto, bueno en realidad todos me habéis visto.
72	XC	DE	CAT	Sí a l'estiu.
73	JS	DE	CAS	Es como ir en bikini
74	XC	DE	CAT	Ja.
75	JS	DE	CAS	Luego el año pasado...
76	DE	JS	CAS	¿Ya te ha visto en bikini?
77	JS	DE	CAS	No.
78	XC	DE	CAS	Es igual pero...
79	DE	JS	CAS	Aah no, pero sí que te he visto en Alquimia.

80	JS	DE	CAS	Luego también el año pasado en Italia.
81	DE	JS	CAS	El próximo examen es el martes ¿no?
82	JS	DE	CAS	Sí el último.
83	DE	JS	CAS	No. Ah sí, es verdad que hemos hecho parcial de Física. ¡qué bien, esto me va a salvar!
84	JS	DE	CAS	Buah, ¡ya ves!
85	DE	JS	CAS	Porque saqué un 10 y eso ahora me permite hacer ¡pum! Pinchazo en el otro, es como un salvavidas, sobre todo porque esto se me da como la mierda.
86	JS	DE, XC	CAS	¡Mira el R!
87	XC	JS	CAT	Què fan venint ara! A on els veus?
88	DE	JS	CAT	Ah mira, t'ensenyó el...
89	JS	DE	CAS	Es que mira... tengo esta mierda.
90	DE	JS	CAS	Es igual básicamente. Hombre podemos bailar como cuarta canción.
91	JS	DE	CAS	Tenemos siete canciones, loco.
92	XC	DE, JS	CAT	Heu fet un remix de set cançons?
93	DE	XC	CAT	No, només tenim aquí tres.
94	JS	DE	CAS	Pon lo último que te he enviado.
95	XC	DE, JS	CAT	Fareu aquesta cançó?
96	DE	JS	CAS	Únicamente que mira. Lo que le he cambiado ha sido la transición.
97	XC	DE, JS	CAT	Si l'haguéssiu pogut ficar en anglès hagués quedat millor.
98	JS	DE	CAT	M'encanta!
99	XC	DE, JS	CAT	Ho feu tot <i>reguetón</i> ?
100	DE	XC	CAS	Sí, yo creo que sí.
101	YR	XC	CAT	I l'A i l'A?
102	XC	YR	CAT	Amb la K.
103	YR	XC	CAT	Què fa amb la K?

104	XC	YR	CAT	Jo què sé! Jo he anat allí, he vist que estaven parlant del jo què sé el que i me n'he anat perquè no volia...
105	YR	XC	CAS	Ah, ¿del I y el otro? ¡Qué asco!
106	XC	YR	CAT	Deixa-les fer.
107	DE	JR	CAS	Vale pero sólo tenemos dos minutos y cuarto. Si le ponemos otra canción más, tendremos los tres minutos ya. Sólo tendríamos que elegir una tercera canción.
108	XC	DE	CAT	Nosaltres hem fet un minut cada i ja està.
109	DE	XC	CAT	Un minut de cada un, nosaltres...
110	XC	DE	CAT	Són una merda les cançons per mi. Jo ja els ho vaig dir. A mi no m'agraden.
111	DE	XC	CAT	Quines són?
112	XC	DE	CAT	Una que es diu "Internationale" o no sé què. Una altra que no sé de què va tampoc i una altra que és l'única que me sé que és d'Ariadna Grande.
113	DE	XC	CAT	Seven Rings?
114	XC	DE	CAT	Seven Rings, sí. A veure jo <i>reguetón</i> tampoc volia fe, vale? Però cançons que no me sàpigui encara em motiven menos a ballar, perquè és com... no me les sé, me la suden, són una merda cançons per a mi. Però cada cançó que deia no els agrada. Pues mira...
115	DE	JS	CAS	Pero no sé cómo hacer esta parte, también está bien.
116	XC	DE	CAT	Això també ho feu?
117	DE	XC	CAT	Sí.
118	XC	DE	CAT	Te'n recordes quan tu i jo vam fer un ball...
119	DE	XC	CAT	Amb l'E. També anàvem amb l'E.
120	XC	DE	CAT	M'encantaria tornar-lo a fer. Te n'adones que haguéssiu pogut fer el mateix ball que vam fer nosaltres?
121	DE	XC	CAT	Sí, sí, la veritat.
122	XC	DE	CAT	I copiar-vos-el i ja el sabríeu de memòria.
123	DE	XC	CAT	Per castellà, que hem de fer un monòleg, agafaré un que vaig fer per l'any passat, pel dia de la dona i ¡hala!
124	XC	DE	CAT	Hala, jo no!

125	DE	XC	CAT	Com el vaig fer jo, encara em pujarà més la nota, i me l'empollo i ja està.
126	XC	DE	CAT	Un monòleg. Però això s'ha d'explicar o sol s'ha d'entregar?
127	DE	XC	CAT	Has de dir-ho amb veu alta durant vuit minuts.
128	XC	DE	CAT	Nosaltres també. És que a nosaltres no ens ho han dit.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T31

LLOC: lavabo

DATA: 8-5-19

PARTICIPANTS: AAA (CAT, 4t E), MB (CAT, 4t E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAA	MB	CAT	Haurien de posar com més lavabos, no?
2	MB	AAA	CAT	O obrir els de dalt.
3	XC	MB	CAT	Sí.
4	AAA	MB	CAT	És que tres...
5	XC	MB, AAA	CAT	Un cop em van tancar a mi.
6	MB	XC	CAT	La tia aquella que és baixeta...
7	XC	MB	CAT	No, no, no!
8	MB	XC	CAT	És que un dia la tia aquesta entra i comença "no no no", i ens va agafar i ens va fer fora.
9	AAA	XC	CAT	És que, a veure, tres lavabos per no sé quantes ties és que...
10	MB	AAA	CAT	Els tios...
11	AAA	MB, XC	CAT	És que els dels tios també tenen el de pixar de peu no? Tenen dos, no sé.
12	XC	AAA	CAT	Jo és que mai he entrat als lavabos aquells.
13	MB	AAA	CAT	Jo tampoc.
14	AAA	MB, XC	CAT	Tenen per pixar de peu. Tenir lavabos sí que tenen tres o dos.

15	MB	AAA	CAT	Jo és que m'estic pixant.
16	AAA	MB XC	CAT	És que jo vull el del mig. Tinc una mania amb el lavabo del mig.
17	XC	AAA	CAT	Si pues, t'hi pots estar tot el pati.
18	MB	AAA	CAT	És que jo he vist com entrava al del mig, però al del final no.
19	AAA	MB	CAT	Jo és que ara no podria pixar si no és al del mig, i no me puc concentrar si no...
20	XC	AAA	CAT	Ja, ja.
21	MB	XC	CAT	Vas tu i vaig jo?
22	XC	MB	CAT	Ves tu, ves tu.
23	AAA	XC, MB	CAT	Joo, és que jo vull anar al del mig.
24	XC	AAA	CAT	Eiii, tia, que al del mig no hi havia ningú, eh!
25	AAA	XC	CAT	Bueno da igual.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T32

LLOC: menjador

DATA: 8-5-19

PARTICIPANTS: BM (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	BM	XC	CAT	Jo estic súper cansada.
2	XC	BM	CAT	No vas estirar?
3	BM	XC	CAT	Sí, però....
4	XC	BM	CAT	Pues demà per córrer, però saps que les agulletes... Tu no te preocupis per no jugar, que abans jugues tu que altres.
5	BM	XC	CAT	Tu portaràs espinilleres?
6	XC	BM	CAT	Sí claro, que, si no, allí et peguen una patada i et fan un mal... Si tu no saps dominar la pilota, és que te peguen...
7	BM	XC	CAT	No, si jo també ho faig. Com que no sé molt, pues llavors...

8	XC	BM	CAT	Tu ves a hòsties, o sigui intentar posar cos. No et preocupis per si fas mal o no a la gent.
9	BM	XC	CAT	I si fai mal, què?
10	XC	BM	CAT	És igual! Jo, quan jugava a futbol abans, els primers anys sempre em feien volar i eren així, fins que vaig començar a posar cos i ja està. O sigui igual vosaltres.
11	XC	BM	CAT	Jo lo que demano és que no em facin mal i, si perdem, no passa res.
12	BM	XC	CAT	És que sol vam guanyar un any.
13	XC	BM	CAT	Bueno pues, sort.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T33

LLOC: menjador

DATA: 8-5-19

PARTICIPANTS: AA (CAT, 1r B), AAM (CAS, CAT, 1r B), MF (CAS, 1r), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AA	CAT	Anem a comprar algo?
2	AA	XC	CAT	No.
3	AAM	MF	CAS	¿Qué te pasa?
4	MF	AAM	CAS	Me han quitado el móvil.
5	AA	MF	CAS	¿Y eso?
6	MF	AA, AAM, XC	CAS	Porque estaba así mirando la hora, porque hemos empezado más tarde y no sabía cuánto tiempo tenía, y he mirado la hora, tío. Es que no había escrito nada en el examen, porque me lo acababa de dar. Es que a sobre me diu “desbloqueja’m el mòbil”. Se lo desbloqueo. Va al <i>cap d’estudis</i> i “que t’he demanat que desbloqueguessis el mòbil i no l’has desbloquejat”. Y yo “¿como que no?”. Sí se lo he desbloqueado.
7	XX	MF	CAS	¿A qué hora?
8	MF	XX	CAS	Pues a partir de las 3. Cuando salgas. Pero yo no lo puedo coger; ha de venir un padre a buscarlo.

9	XX	MF	CAS	Pues a las 3 te lo recojo.
10	XC	AA,MF AAM	CAT	Però, no ha de passar un dia?
11	MF	XC	CAT CAS	No perquè jo demà no vinc a l'insti que estic fent l'examen de francès. És que jo se lo he dicho <i>al cap d'estudis</i> , "yo mañana no voy al insti".
12	AAM	XC	CAT	Tia, tu t'has llegit el llibre de <i>La Sargent Anna Grim</i> ?
13	XC	AAM	CAT	Me sona, sí.
14	AAM	XC	CAT	El tens?
15	XC	AAM	CAT	M'assembla que sí. Jo el busco. És que l'altre dia també em van demanar llibres i els tenia i no sé què ha passat que m'han desaparegut.
16	AA	AAM	CAT	Però quan el vulgui que m'envii un whatsapp.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T34

LLOC: armariets personals

DATA: 13-5-19

PARTICIPANTS: MA (CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	MA	CAT	Però conseqüències, tia, és fàcil!
2	MA	XC	CAS	Yo a lo mejor me pongo a llorar.
3	XC	MA	CAT	No miris a la gent.
4	MA	XC	CAS	Es que no me sale.
5	XC	MA	CAT	Tu mira'm a mi.
6	MA	XC	CAS	Es lo que haré.
7	XC	MA	CAT	Com si m'ho expliquessis a mi o a la...
8	MA	XC	CAS	Es que me pongo nerviosa y empiezo a leerlo y después no me sale. Quiero que pase el día ya, para hacerla y...
9	XC	MA	CAT	Que no passa res, tia, i si vec que te bloqueges molt llavors ja t'ajudaria però...
10	MA	XC	CAS	Ya, ya le dije a M, porque si no me voy a morir.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T35**LLOC:** armariets personals**DATA:** 13-5-19**PARTICIPANTS:** EJ (CAT, 1r B), AA (CAT, 1r B), IR (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	EJ	XC	CAT	Tens el llibre d'Anglès?
2	XC	EJ	CAT	Sí, però jo després del pati tinc Anglès.
3	EJ	XC	CAT	Ah, vale.
4	XC	EJ	CAT	Perquè tu, a quina hora tens Anglès?
5	EJ	XC	CAT	Ara.
6	XC	EJ	CAT	I jo després. Si vols te'l deixo però...
7	EJ	XC	CAT	Després te'l torno, és que no el trobo.
8	XC	EJ	CAT	Però perquè no portis un dia el llibre no et dirà res.
9	EJ	XC	CAT	Has vist l'À?
10	XC	EJ	CAT	Avui ha faltat molta gent a classe.
11	EJ	XC	CAT	M'ha dit la S que l'havia vist.
12	XC	EJ	CAT	Vols que t'acompanyi a buscar-la?
13	EJ	XC	CAT	Sí.
14	XC	EJ	CAT	Però un moment, plis. Si vols te'l deixo i després a la següent hora me'l tornes.
15	XC	AA	CAT	Què toca després?
16	AA	XC	CAT	Psico i Anglès.
17	XC	AA	CAT	Però on Anglès?
18	AA	XC	CAT	A la de Música.
19	EJ	IR	CAT	Què I?
20	IR	EJ	CAT	No ens vam veure, tio!
21	EJ	AA	CAT	Jo a ella sí, a tu no!
22	EJ	AA	CAT	Perquè ja havies marxat.
23	EJ	IR	CAT	La I anave turbia, eh?

24	IR	EJ	CAT	Jo anava fatal.
25	EJ	AA	CAT	Tu estaves?
26	IR	EJ	CAT	Te quedes a dinar?
27	EJ	IR	CAT	Sí, mira.
28	XC	AA	CAT	De què és?
29	AA	XC	CAT	Tia, un café.
30	XC	AA	CAT	Sembla Colacao.
31	EJ	XC	CAT	Està fora.
32	XC	EJ	CAT	És que si jo me piro amb tu després me deixaràs sola... Al final sí que està al pati.
33	EJ	XC	CAT	És que em va fatal el mòvil; se m'envien els watsapps al cap d'una hora.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T36

LLOC: pati interior

DATA: 13-5-19

PARTICIPANTS: EJ (CAT, 1r B), ML (CAS, 4t E), AS (CAS, 4t E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AS	EJ, ML	CAS	Se enfadó connmigo.
2	XC	AS	CAT	A veure, una mica normal ho hauries de trobar, no pel fet...
3	AS	XC	CAT	Si anava a anar amb tu, però...
4	XC	AS	CAT	No, no, no me prenguis el pèl. Si jo sabia que tu te volies anar amb ell. Jo, és que ja t'ho vaig dir, te va anar de puta mare que te digués... A mi lo que me va fotre és que m'haguessis pogut avisar. És que jo trobar, que surto i veure al teu nòvio, quan tu després me vas contant que ja portes dos cops dient-me que t'ha fet tal i tal, pues no sé, jo ho vec de fora.
5	ML	XC	CAS	Es que si te gusta el chaval, vas a volver las veces que haga falta.
6	XC	ML	CAT	Ja però jo ho vec des de fora i...

7	ML	XC	CAS	No, si todo el mundo lo ve así, pero que se tiene que dar cuenta ella.
8	XC	AS	CAT	Al menos haver-me avisat, saps?
9	AS	XC	CAS	Si al final acabamos yendo al Burguer.
10	XC	AS	CAT	I jo perduda amb la S.
11	AS	XC	CAS	Luego veo los instas y digo “pero ¿dónde van estas locas?”.
12	XC	AS	CAT	Però, tia, que ens vam posar a un pavelló...
13	EJ	XC	CAT	On la FM?
14	AS	EJ	CAS	Sí, estaban por ahí.
15	ML	EJ, AS, XC	CAS	Vaya mierda fiesta, sólo ha durado tres días.
16	XC	ML	CAT	Ja, l’any passat va durar molts més diez. Va durar casi cinc dies.
17	JL	XC	CAT	La festa major?
18	XC	ML	CAT	Va haver un any que va haver festa, que van posar lliure disposició i aquest any no.
19	ML	AS, EJ, XC	CAS	Yo dije a mi padre “quiero ir”, y me dice “vale, vas a ir”. Llega el día, “va vamos a las ferias”, y digo “si no he salido hoy, déjame salir por la noche”, y me hace “¡no!”. “Y ¿cómo que el otro día me dijiste que sí?”.
20	AS	XC	CAS	¡¡Buah!! ¿Tú sabes que tengo toda la espalda quemada? No me puedo duchar bien.
21	ML	AS	CAS	Y yo en verano que me quemé entera.
22	XC	ML	CAT	Bueno a l’estiu és normal.
23	ML	AS	CAS	Me puse crema y me quemé igual todo el cuerpo.
24	XC	AS	CAT	Jo me vaig cremar fent el camí de la ruta perduda.
25	EJ	XC	CAT	Però, cap a on anàveu?
26	XC	EJ	CAT	Vam anar...
27	AS	XC	CAS	¿Cuál era el destino?
28	XC	AS, EJ	CAT	El Mcdonald’s, que al final no vam anar, però bueno. O sigui, vam anar, però vam anar al Viena. Vam sortir, vam anar cap a on vosaltres anàveu, o sigui tot recte, després... és que no me sé els carrers. Vam anar per on....

29	AS	XC	CAS	Ya, ya sé por dónde fuisteis.
30	XC	AS	CAT	Pels Camps Elisis.
31	ML	AS	CAS	Estaba reventao eso ¿eh?
32	XC	AS	CAT	Al Camp de Pardinyes de futbol.
33	AS	XC	CAS	Que en vez de ir tipo al Mediamarkt, hicieron toda la vuelta.
34	XC	AS	CAT	No, no, el problema no és aquest. El problema que vam anar.. saps on està lo dels Catarres?
35	EJ	XC	CAT	El de l'Atlètic Segre?
36	AS	EJ	CAS	Que no, tía, al lado de l'skate. Vale pues fueron por la carretera.
37	XC	EJ, AS, ML	CAT	Sí, algo així, però després vam anar a parar on feien els concerts els Catarres i tot això. I no hi havia sortida. Si estava tot envallat i sol hi havia dos sortides, la que vam entrar, perquè la S em guiava per les firetes, però aquest any les havien canviat, i ella es pensava que allí on eren les firetes hi havia el Decathlon i tot això. I per on vam sortir, la tia volia anar a on les firetes que era d'on havíem vingut. I li vaig dir "però, S, que les han canviat". Bueno al final vam trobar la sortida que vam estar com a mitja hora voltant per allí.
38	EJ	XC, AS	CAT	Però si hi ha un camí que dona a La Nuit.
39	AS	EJ	CAS	No, tía, pero cuando vas a pie, no es lo mismo que ir en coche y caminando es más largo, porque yo fui caminando.
40	XC	EJ, AS, ML	CAT	Després vam arribar a una rotonda que portava a la carretera i no hi havia més sortida. Vam passar cap a la Bordeta per un camí, després ja me vaig cansar i vaig dir, "anem a demanar ajuda". Total que després l'A ens va acompanyar fins allí i ja està. Total, que amb mi no es pot anar.
41	EJ	XC	CAT	I el GPS?
42	XC	EJ	CAT	El GPS anava fatal.
43	AS	EJ, XC	CAS	¿Quién se guía por el GPS del móvil?
44	XC	AS, EJ	CAT	Jo me perdo. Tío que la S me volia fer anar per la carretera, perquè no hi havia sortida, i me diu "venga anem per on passen els cotxes". I jo "sí ja, i de pas ens fotem al mig i que ens atropellin". I després de sortir del Viena dic "pues haguéssim pogut agafar un autobús, no?"
45	ML	XC	CAS	También, también ¡la verdad!

46	AS	XC	CAS	¿En serio?
47	EJ	AS	CAS	Tía, ¿sabes qué me pasó en el concierto? Que se me llenaron todas las cosas del móvil y se me fundió y no me dejaba grabar y la mitad de mis vídeos se borraron.
48	AS	EJ	CAS	Ya me parecía raro que hubieras grabado tan poco.
49	EJ	AS	CAS	Ya, ya, porque se me fundió y los demás no se me colgaron.
50	XC	EJ	CAT	Com vols dir que se't va fondre?
51	EJ	XC	CAT	Se'm va apagar, va morir, perquè no podia més, estava ple i va dir " <i>bueno pos me voy de la vida</i> ". I se me van penjar els que se me van penjar.
52	AS	EJ	CAS	¿Cómo se llama la canción ésa?
53	ML	AS	CAS	No la he encontrado.
54	AS	ML	CAS	"No digas nada". ¿Es la de "no digas nada"?
55	ML	AS	CAS	Tía, he visto la del dragón.
56	AS	ML	CAS	¿La de "yo te esperaré"?
57	XC	AS	CAT	Aquí pots ficar-te moreno, perfectament.
58	AS	XC	CAS	No me digas de ponerme morena, que me da un...
59	XC	AS	CAT	Tia que me vaig cremar al cotxe, tornant de Salou.
60	AS	XC	CAS	Yo estoy toda quemada, te lo juro, tal cual estoy toda quemada.
61	XC	AS	CAT	Jo la cara me la vaig cremar. Feia un mal... Se me va pelar tota la cara.
62	EJ	AS	CAS	Yo es que me la iba a pillar, pero se la compró mi hermana. Se la compró todo Dios y digo "pues no".
63	XC	EJ	CAT	Tia, com pots anar amb texana? Jo m'estaria morint ja.
64	AS	XC	CAT	Buah! Tia, m'està fent un mal!!
65	XC	EJ, AS	CAT	Que el F té nòvia?
66	EJ	XC	CAT	No, un amic d'ell.
67	XC	EJ	CAT	Aah!! perquè amb lo <i>feo</i> que és.
68	AS	XC	CAS	Horrible, ese jambo.
69	XC	EJ	CAT	Que me va obrir per dir-me que volia sortir amb tu.

70	EJ	XC	CAT CAS	Me cau fatal, ho sento molt però... que el día ése que estábamos todos juntos y se presentó ahí para decirnos lo que se había comprado...
71	XC	EJ	CAT	És veritat, que se volia comprar un xandall de 100 euros.
72	EJ	XC	CAS	Y luego, “¿habéis escuchado mi nuevo tema?”. Y digo “me la suda tu puta canción de mierda, vete pa tu casa”.
73	XC	EJ	CAT	“Quan em faci famós ja em demanareu fotos” i no sé que tonteries va dir. A més, si té les 1000 visualitzacions que té, és perquè els diu als seus amics que...
74	EJ	XC	CAS	¡Es un matao!
75	XC	EJ	CAT	A sobre que ha de pagar per fer això.
76	AS	XC	CAS	El día que le paguen por hacerlo ya hablará.
77	XC	AS	CAT	Ya, però mentres ho hagi de pagar ell...
78	AS	EJ	CAS	Tía, dime canciones tristes para decirle al D, la de cicatrices.
79	EJ	AS	CAS	“Yo te esperaré”.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T37

LLOC: armariets personals

DATA: 14-5-19

PARTICIPANTS: AAM (CAT, CAS, 1r B), IR (CAT, 1r B), JS (CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B), MF (CAS, 1r B), JM (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAM	IR	CAT	I, crec que no t’havia de tornar res més l’A, crec!
2	XC	AAM	CAT	M’en vaig al lavabo.
3	AAM	XC	CAT	Vols que t’acompanyi?
4	JS	XC	CAS	¡¡¡Cumpleañeraaaaaa!!! ¡¡¡Felicidades!!!
5	AAM	MF	CAS	Mire, me voy con X.
6	MF	AAM	CAS	Joder os vais todas. Y yo ¿qué hago?
7	XC	MF, JM	CAT	Vine. Felicitats!
8	JM	XC	CAT	Merci, igualment!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T38**LLOC:** lavabo**DATA:** 14-5-19**PARTICIPANTS:** XX1 (CAT, 4t E), XX2 (CAT, 4t E), MF (CAS, 1r), AAM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XX1	XC	CAT	Felicitats!
2	XC	XX1	CAT	Gràcies.
3	XX2	XC	CAT	Ah! Bueno, pues, felicitats.
4	XC	XX2	CAT	Gràcies.
5	MF	XC	CAS	¡A ver! que no se tarda tanto en mear, eh! Me voy a acabar el bocata y aún no habrán salido.
6	XC	MF	CAT	Buah!! No t'ho perdís que ahir me van fer beure 1,5 l d'aigua. Va ser horrible. La meva pitjor tortura del món. La tia a sobre em va posar allò per aquí i m'apretava i jo a lo que se m'escapà el pipi.
7	MF	XC	CAT	M'imagino la doctora, així, i tu, "no apretis, no apretis!".
8	XC	MF	CAT	Tal qual, eh! És que va ser horrible, i li dic "jope per què em fas beure 1,5 l, eh? Que tota la nit he estat pixant, tota la nit al lavabo.
9	MF	XC	CAT	Pues saps què hauria fet jo?, M'hauria posat un panyal...
10	AAM	XC	CAT	Quan entris, farà una oloreta...
11	MF	AAM, XC	CAT	Podríem haver anat als de dalt.
12	AAM	MF, XC	CAT	Estan tancats, no?
13	MF	XC, AAM	CAS	Nos da tiempo de ir al A y volver,
14	XC	MF, AAM	CAT	I després diuen els profes "per què no heu anat a l'hora del pati?" Pues mira, la vida.
15	MF	AAM	CAS	¿Os falta mucho? ¡Están muertas, tío, están muertas! <i>Tia aquí no hi ha ningú!</i>
16	AAM	MF	CAT	Estan mirant vídeos. Que ho escoltes?
17	XC	AAM, MF	CAT	¡Eh! pero que cabrona la tía esa; ho ha fet expressament.

18 MF XC CAT Estaven mirant vídeos perquè se'ls hi escolta la música.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T39

LLOC: armariets personals

DATA: 14-5-19

PARTICIPANTS: YR (CAS, 1r B), MF (CAS, 1r B), AAM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), DE (CAT, CAS, 1r B), PG (CAS, 1r B), SB (CAS, 1r B), KD (CAS, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	YR	MF, AAM, XC	CAS	Pero ¿estaban viendo vídeos dentro del lavabo?
2	MF	YR	CAS	Encima voy, le abro la puerta y dice “està ocupat”. Y yo...
3	YR	MF	CAS	Estaba cagando, estaba concentrada.
4	MF	YR	CAS	Que no tenia ni el pantalón bajado, ¡eh!
5	PG	XC	CAT	X, felicitats!!
6	XC	DE	CAT	Aii, m'he assustat. Me punxes!
7	DE	XC	CAT	Ho sé, felicitats! Què tal?
8	XC	DE	CAT	Bé.
9	DE	XC	CAT	Què, algun regal?
10	XC	DE	CAT	No, però me caurà el Macbook.
11	DE	XC	CAT	Joder!
12	XC	DE	CAT	Damunt el MacBook Pro, xaval!
13	DE	XC	CAT	I quan ho celebraràs?
14	XC	DE	CAT	No, no ho celebraré.
15	DE	XC	CAT	Però amb família i tal.
16	XC	DE	CAT	Avui.
17	DE	XC	CAT	Avui venen els padrins.
18	XC	DE	CAT	Ara han vingut, m'han trucat, hem fet <i>videollamada</i> i tal, i vindran i anirem a dinar.
19	DE	XC	CAST	¡Que guai! Ya verás.
20	XC	DE	CAT	Perquè demà ells se'n van de viatge.
21	DE	XC	CAT	A on?

22	XC	DE	CAT	Ah, no sé on era. Que disfrutin la vida, que mira, que la vida són dos dies.
23	DE	XC	CAT	Te deixo que vaig a estudiar Mates que ho porto fatal.
24	XC	DE	CAT	Ohhh que asco!
25	DE	XC	CAT	Sí bastant.
26	XC	DE	CAT	Perdó! Però...
27	DE	XC	CAT	No si va en sèrio!
28	XC	SB	CAT	Hola! Que m'ha vingut de sobte. Saps què m'ha passat? Que estàvem al lavabo i resulta que estem allí i no surt ningú, bueno esperem cinc minuts i tampoc...
29	SB	XC	CAT	I has pujat a dalt?
30	XC	SB	CAT	No, no, perquè estaven tancats. Truco a la porta i no contesta ningú i obro i me fa "ocupado". Truco a la segona, "ocupado". Ja portaven deu minuts i, després, la tercera, ocupat. Però aquella ha sortit i li dic "què, ja està?", i fa "no, hi ha una altra persona"...
31	SB	XC	CAS	¡Ajá! ¡Bien!
32	XC	SB	CAT	Ens estàvem descollonant. I al final la M s'ha cansat i ha anat a mirar per sota els lavabos.
33	SB	XC	CAT	Però, que hi havia dues a cada lavabo o què?
34	XC	SB	CAT	Estaven mirant vídeos.
35	SB	XC	CAT	Dintre del lavabo.
36	XC	SB	CAT	Espera, i allí a l'últim, la tia esa que m'ha dit que hi havia dues persones, que ha sortit la primera, doncs no hi havia ni Dios, i ha anat a obrir la M...
37	SB	XC	CAT	¡Qué cabrona, tío!
38	XC	SB	CAT	Sí, sí, sí, i nosaltres esperant-nos allí.
39	XC	SB	CAT	Ha dit que hi havia una altra persona...
40	SB	XC	CAS	La M <i>salidísima</i> .
41	XC	SB	CAT	És que ha vingut un munt de gent i al cap d'un rato marxaven.
42	SB	XC	CAT	<i>Colapso</i> . És que jo no sé per què tanquen els lavabos de dalt.

43	XC	KD	CAT	Havia d'anar a l'Aplec, o sigui aquell restaurant que venen cargols, i està tancat. Perquè mon padrí ho ha anat a mirar i està tancat, just avui.
44	SB	XC	CAT	Però per tot el dia?
45	XC	SB	CAT	Sí, i just havia de ser avui.
46	KD	XC	CAT	Pues ves a menjar a un altre lloc.
47	XC	KD	CAT	Ja però jo volia anar a menjar cargols. És que ara no aniré.
48	KD	XC	CAT	A la Dolceta?
49	XC	KD	CAT	Aii el N m'ha felicitat!
50	KD	XC	CAT	A la Dolceta!
51	XC	KD	CAT	Què és la Dolceta?
52	KD	XC	CAT	Que venen cargols.
53	XC	KD	CAT	Ah pues aniré! No sé on està però vale.
54	KD	XC	CAS	Por ahí arriba.
55	SB	XC	CAT	Hi ha molts llocs on venen cargols, eh!
56	XC	SB	CAT	Ja però cargols així bons...
57	KD	XC	CAS	Cerca de la Lleidatana.
58	XC	KD	CAT	Tampoc sé on està, però ma mare sí que ho sabrà.
59	KD	XC	CAS	¿Sabes donde está la funeraria?
60	XC	KD	CAT	Què és això?
61	SB	XC	CAT	El tanatori!
62	XC	SB	CAT	Ah vale! Sí, sí. Ui allò no està molt lluny?
63	SB	XC	CAT	Sí, cap a l'Arnau.
64	XC	KD	CAT	Ui, tu me faràs caminar ara fins allí i després tornar cap allà? Ni de conya!
65	KD	XC	CAS	Ah pero ¿que tenéis que ir andando, no tenéis coche?
66	SB	XC	CAS	Ésta hace tiempo que no se la ve por el insti.
67	XC	SB	CAT	Perquè estava de baixa.
68	SB	XC	CAT	De què?

CODI TRANSCRIPCIÓ: T40

LLOC: pati exterior

DATA: 15-5-19

PARTICIPANTS: PG (CAS, 1r B), JS (CAS, 1r B), SS (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), DE (CAS, CAT, 1r B), EE (CAT, 2n B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	PG	CAT	Me puc quedar aquí amb vosaltres?
2	PG	XC	CAT	Vine, on estaves?, És que no te trobava.
3	XC	PG	CAT	És que la R m'havia de donar una cosa i ja està.
4	PG	XC	CAT	Avui s'està molt bé al solet.
5	XC	PG	CAT	Sí, sí, jo ara me tindria que estudiar una presentació, però em fa un pal...
6	PG	XC	CAT	De què és la presentació, d'Anglès?
7	XC	PG	CAT	No, no, la d'Anglès ja la vaig fer. Aquesta és de Socials, que en realitat és poc saps? Ahir com no vaig estudiar perquè era el dia del meu <i>cumple</i> ...
8	PG	XC	CAT	<i>Obvio</i> . El dia del cumple a no fer res.
9	XC	PG	CAT	Basurera municipal.
10	PG	XC	CAT	<i>Trabajo social</i> . M'està donant tot el sol a mi.
11	XC	PG	CAT	Jo és que no podria anar amb jaqueta.
12	PG	XC	CAT	Aii no sé, tinc fred. Tenim 25 minuts de pati ni tan mal. I com estàs, X?
13	XC	PG	CAT	Estava pensant en un cosa que potser m'estic fent jo paranoies però...
14	PG	XC	CAT	Què estaves pensant?
15	XC	PG	CAT	Que l'A, jo crec que des del dia que no vaig sortir amb ella s'ha enfadat amb mi.
16	PG	XC	CAT	Quin dia?
17	XC	PG	CAT	El dia que havíem de sortir de festa a Catarres.
18	PG	XC	CAT	Pero si no té motius.
19	XC	PG	CAT	Ja, però jo què sé. Ja però des de llavors que em fa un paper raro.

20	JS	XC	CAT	Yo vaig dir una conya, y me va dir “vosotras vais aparte”.
21	PG	XC	CAT	Però no és motiu, per què s’hauria d’enfadar? Tu pots fer lo que vulguis.
22	XC	PG	CAT	Si no me necessitaven.
23	PG	XC	CAT	Per això, ja van estar ben ocupadetes. A part, jo les vai veure amb la I estaven allà. Soles no estaven i amb la K també, que va marxar perquè es trobava malament però...
24	XC	PG	CAT	És que, per exemple, ahir saps, era el meu <i>cumple</i> i estava molt animada.
25	PG	XC	CAS	Obvio, 17.
26	XC	PG	CAT	Vale i l’A no me parava de dir “és que no te soporto. Estàs insuportable”. I jo “jope tia, és el meu dia, deixa’m disfrutar, amargat tu sola”.
27	PG	XC	CAS	Pero no entiendo ¿a qué se debe eso?
28	XC	PG	CAT	És que no ho entenc. És que, si hi hagués algun motiu, però no n’hi ha cap.
29	PG	XC, SS, EE, DE	CAS CAT	No entiendo... No me parece bien [<i>adreçant-se a XC</i>]. D, tens el mòbil aquí? [<i>adreçant-se a DE</i>]. Bueno, S, et passaré ara per insta un chiste de biòlegs [<i>adreçant-se a SS</i>]. Sara, ¡mantente pendiente! E, què fas aquí? No heu acabat ja? [<i>adreçant-se a EE</i>]
30	EE	PG	CAT	Ens toca a les 12. He tret un 7.
31	XC	EE	CAT	Felicitats.
32	PG	EE	CAT	Quantes t’han quedat?
33	EE	PG	CAT	No ho sé encara.
34	PG	EE	CAT	Però...
35	EE	PG	CAT	Mates.
36	PG	EE	CAS CAT	Hauràs de recuperar Mates? Aaah E!! Me dona molt repelús! Para!! que no me gusta, que me dona repelús.
37	XC	EE	CAT	Ah para!!!
38	PG	XC	CAT	Dona súper repelús!
39	XC	PG, EE	CAT	No, repelús no!!! Fot mal!!! Hòstia! Fes-t’ho tu! Pensava que ho feia més suau, si no, no li dono la mà!

40	PG	DE	CAS CAT	¡A D le gusto yoo! D, quan te'm declararàs?
41	DE	PG	CAT	Estic esperant a les orles de 2n de batxillerat.
42	JS	PG	CAT	Joder.
43	XC	PG	CAT	Pues encara te queda, eh?
44	PG	DE	CAT	Ah <i>pues anda que no me quede</i> , eh? O sigui he d'esperar darrere teu fins a batxillerat.
45	DE	PG	CAT	Home estem a batxillerat.
46	PG	DE	CAT	No, fins a segon?
47	XC	PG	CAT	No, fins a finals de segon.
48	PG	DE	CAT	Però jo vui que ens casem.
49	SS	PG	CAT	Petro, jo te vui veure a les orles del sexsímbol, eh?
50	PG	SS	CAT	Hòstia venim, venim.
51	SS	PG	CAT	Per favor. Però se necessita una entrada.
52	PG	SS	CAT	Jo soc de la family.
53	XC	SS, PG	CAT	Jo també vindré.
54	PG	AAC	CAT	Tu, ruc, dona'm lo que portis allà que no he menjat res.
55	AAC	PG	CAT	Segura?
56	PG	AAC	CAT	Has anat a parlar amb el tutor?
57	AAC	PG	CAT	Sí.
58	PG	AAC	CAT	Estan caçant pokemons, així que ni ho intentis. Eh portes el pantaló!
59	AAC	PG	CAT	Què?
60	PG	AAC	CAS	Le dije yo que se lo comprara,
61	AAC	PG	CAT	Si el vaig portar a la FM.
62	JS	AAC	CAT	Ah!! Sí?
63	XC	JS, PG	CAT	És que no us entereu, eh!
64	PG	AAC	CAT	No me vaig fixar, no me vaig fixar! És que te vaig veure un segon i va ser a lo bueno...

65	AAC	JS, PG, XC	CAT	Vui dormir.
66	XC	AAC	CAT	Tothom i la vida.
67	AAC	PG	CAT	Has fet Anglès?
68	PG	AAC	CAT	Què havia d'Anglès?
69	AAC	PG	CAT	Les dos pàgines.
70	PG	AAC	CAT	Gilipolles de merda!! Tu torna'm a pegar que te quedes aquí.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T41

LLOC: armariets personals

DATA: 16-5-19

PARTICIPANTS: AS (CAS, 4r E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AS	CAT	On vas?
2	AS	XC	CAS	A buscar a la E. ¡Buah! me han reventado.
3	XC	AS	CAT	Per a on?
4	AS	XC	CAS	En Mates. Me han puesto ahí tres temas y no furula la cosa.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T42

LLOC: taquilles

DATA: 23-4-19

PARTICIPANTS: AA (CAT, 1r B), PG (CAS, 4t E), AAM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), XX1 (CAS, 3r E), XX2 (CAS, 3r E)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AA	XX1	CAT	Va que m'estic pixant!
2	PG	AA, XC	CAS	¿Tenéis que ir a mear?
3	XC	PG	CAT	Sí, tu també?
4	PG	XC	CAS	Sí.

5	XC	PC	CAT	És que sempre...
6	AAM	XC	CAT	Buah, se tanquen.
7	PG	XC, AA, AAM	CAS	No sé qué hacen ahí.
8	AA	PG	CAS	Yo tampoco.
9	AAM	PG	CAS	Mirar vídeos.
10	PG	XX2	CAS	Pues venga: ¡¡fuera nenas!!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T43

LLOC: menjador

DATA: 16-5-19

PARTICIPANTS: AA (CAT, 1r B), AAM (CAS, CAT, 1r B), EE (CAT, 2n B), XC (CAT, 1r B), YR (CAS, 1r B), MF (CAS, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AA	CAT	No ho vui mirar això, eh! No però com se diu ' <i>naranja</i> '?
2	AA	XC	CAT	Agente naranja.
3	XC	AA	CAT	Agente naranja, eh! A, A...
4	AAM	AA, XC	CAT	Entre les dos.
5	AA	XC	CAT	Aquesta ja l'hem vist.
6	XC	AA	CAT	Ja ho sé.
7	AAM	XC	CAT	Però has ficat <i>naranja</i> no sé que...
8	AA	AAM, XC	CAS	Sí, aiii! pobre niño...
9	XC	AA	CAT	Però passa, passa. Mira aquí al radere hi havia un, sembla un ETE.
10	MF	EE	CAS	Cuando te hayas bebido tres litros me dices si está bueno.
11	XC	MF	CAT	Què és això?
12	MF	XC	CAS	Suero.
13	XC	MF	CAT	Per què?
14	MF	XC	CAT	Perquè tinc gastroenteritis. Me tengo que beber una botella de
			CAS	esas al día.

15	EE	XC	CAS	Es la calculadora que trae mala suerte.
16	XC	EE	CAT	Canvia-te-la.
17	EE	XC	CAT	Però què més dona si he fet l'examen amb el fotoMath que me dona les solucions i fins i tot amb això no he aprovat.
18	XC	EE	CAT	Hòstia!
19	EE	XC	CAT	L'únic que tenia bé era lo del fotoMath i he tret un 4, que al final li diré, "tio que te faig els exàmens amb fotoMath, una calculadora científica de la NASA, i estàs suspenent a la NASA".
20	XC	EE	CAT	Ja, ja, és veritat. Però no te veu el mòbil?
21	EE	XC, MF	CAT CAS	Que va! Amb el mòbil faig així i ja està [<i>adreçant-se a XC</i>]. Pero el jamón es malo para la barriga [<i>adreçant-se a MF</i>].
22	MF	EE	CAS	Ya, pero no puedo comer nada más.
23	EE	MF	CAS	Huevo.
24	XC	MF	CAT	El salat és dolent per la panxa.
25	MF	EE	CAS	Pero es de patata y la patata está frita.
26	EE	MF	CAS	Pero es peor el jamón salado que la patata frita.
27	XC	MF	CAT	Però, tia, que el pernil salat és dolent, eh!
28	MF	EE XC	CAS	Pero a mi me han dicho que el jamón salado sí que lo puedo comer,
29	EE	MF	CAS	A mi me decían dulce, el salado no
30	XC	EE	CAT	A mi també
31	EE	MF, XC	CAS CAT	Porque el dulce te duele la barriga el doble. Yo cuando estaba malo, hacía todo lo que no tenía que hacer y me curaba antes. Que tenía otitis, me tiraba al agua con otitis y se me pasaba; que tenía tal, que tenía fiebre, pues yo a la calle [<i>adreçant-se a MF</i>]. Algú té suquet? [<i>adreçant-se a XC</i>].
32	XC	EE	CAT	No.
33	EE	AAM	CAT	Andrea. tens suquet? Tens menjar?
34	XC	EE	CAT	No, no tinc res més. Si ara tinc que fer ball. Ja me veuràs tu a mi fent ball. A, avui hauríem d'acabar el ball!
35	EE	MF	CAS	Ahora, por agredirme, un euro.
36	MF	EE	CAS	Sirt!

37	AAM	XC	CAT	Que m'has dit algo?
38	XC	AAM	CAT	Sí, que avui hauríem d'acabar tot el ball, ja.
39	AA	XC	CAT	Hala!!
40	AAM	XC	CAT	On vas tu, flipada!
41	XC	AA	CAT	No tenim ni un minut encara?
42	EE	XC	CAT	Però què fas mirant al subnormal?
43	XC	EE	CAT	No són subnormals...
44	EE	XC	CAT	Bueno...
45	XC	EE	CAT	Te passes, eh!
46	AA	EE	CAT	Agente naranja.
47	EE	AA	CAT	Què? Agente naranja? A veure. Movimiento naranja...
48	XC	AA	CAT	Eeeh! A, mira això! Està deforme, mira com té els braços.
49	AA	XC	CAT	Aaah!
50	EE	AA, XC	CAT	Però per què mireu gent deforme?
51	AA	EE	CAT	Perquè ho hem estudiat a la guerra del Vietnam d'ara d'Història i ens ha dit que ho miréssim.
52	XC	AA	CAT	I ara t'ensenyó un altre que...
53	EE	AA	CAT	Això no és la guerra de Vietnam, això és la guerra de fotoshop!
54	AA	EE	CAT	No, no, ho sigui a la guerra del Vietnam els americans els hi van tirar unes coses que van fer que les pròximes generacions quedessin deformes.
55	EE	AA	CAT	Bombes nuclears, guerra química.
56	AA	EE	CAT	No, el agente naranja van tirar.
57	EE	AA	CAT	Ah! vale ja sé quin és aquell gas, que va fer una mutació genètica.
58	XC	AA	CAT	Hi ha un més cap allí que se veu dos cossos en un.
59	EE	XC	CAT	Mutació genètica, ho diu amb paraules científiques, però és lo mateix.
60	AA	EE	CAT	Selecció natural.

61	XC	AA	CAT	Pobret, no té ulls.
62	EE	XC	CAT	¿A ver? Aii que guai.
63	XC	EE, YR	CAT	Venga. pobret xaval. Ai! que guapa vas avui!
64	YR	XC	CAT	Aii! gràcies carinyoo.
65	XC	YR	CAT	Mira, espera t'ensenyó un que són dos en un, dues persones en una. Aquest!
66	YR	XC	CAT	Dios, tía!
67	XC	YR	CAT	El agente naranja. Tot això són conseqüències de la guerra de Vietnam. Els nens van néixer tots deformes. Mira aquest.
68	YR	XC	CAT	¡Aaah, qué asco! Tía, para de mirar això! Avanzando en la serie de <i>Vis a Vis</i> , la rizitos y la rubia están juntas pero...
69	MF	YR	CAS	Tía, ¿por qué temporada vas?
70	YR	MF	CAS	Por la cuatro. Están juntas otra vez.
71	XC	YR	CAT	Però, on ho veus? a quin canal?
72	YR	XC	CAS	No, yo le he buscado por internet.
73	XC	YR	CAT	Però, com es diu que jo no sé.
74	YR	XC	CAT	Tia pues te descargues el eTorrent o algo així, després vas a buscar una pàgina que descarrega eTorrent.
75	XC	YR	CAT	Ja me fas un vídeo tutorial.
76	AA	EE	CAT	Mira la seva reacció.
77	EE	AA	CAT	A què?
78	XC	AA, EE	CAT	No té reacció. Me canvies la classe d'ara?
79	EE	XC	CAT	No tinc jo.
80	XC	EE	CAT	Classe de ball.
81	EE	XC	CAT	Que guai!, com es fica?
82	XC	EE	CAT	Te conto la historia.
83	EE	XC	CAT	No vui la història, vui saber com es fica.
84	XC	EE	CAT	Cony! No puc perquè t'ho tinc que contar la història, o sigui, es fica per aquí, però resulta que vaig posar pega, pega superglue i se m'ha quedat empegada i no me la puc treure ara, si no és tallant-me-la i no me la vui tallar, clarament.

85	EE	XC	CAT	No te la tallis. Agafa un mechero, fas així...
86	XC	EE	CAT	No no, espera perquè resulta que volia empegar, perquè se m'havia anat aquesta part pero resulta que llavors me vaig empegar aquí i se'm va quedar tot enganxat al braç empegat. I a demunt els dits se'm van cremar. Ja, horrible.
87	EE	XC	CAT	Bueno són d'aquestes que es poden mullar.
88	XC	EE	CAT	Sí bueno es rovellan però es poden mullar.
89	EE	XC	CAT	El que es rovella?
90	XC	EE	CAT	Al mar es rovella, el ferro, però la part bona és que no me la poden treure, per molt que vulguin els fatxes.
91	EE	XC	CAT	Jo és que la desfaria.
92	XC	EE	CAT	No es pot, està súper empegat, que ja ho he intentat, no es pot, és Superglue.
93	EE	XC	CAT	Me cauen la niña.
94	XC	EE	CAT	Que no es pot, que ja pots estirar ja.
95	EE	XC	CAS	És que es tonta. Le pone Superglue.
96	XC	YR	CAT	Se'm va despegar i li vaig posar Superglue i se'm va quedar aquí empegat.
97	YR	XC	CAS	Ahora no hay Dios que te la quite.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T44

LLOC: armariets personals

DATA: 21-5-19

PARTICIPANTS: AS (CAS, CAT, 4t E), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AS	CAT	M'assembla que som les úniques que hem acabat la...
2	AS	XC	CAT	Crec que sí, l'activitat no?
3	XC	AS	CAT	Sí.
4	AS	XC	CAT	No ho sé, eh? però ja ens ficaran bona nota i ja està.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T45**LLOC:** armariets personals**DATA:** 21-5-19**PARTICIPANTS:** AS (CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AS	CAS	¿Qué te pasa?
2	AS	XC	CAS	Me duele la espalda.
3	XC	AS	CAT	I a mi la panxa, que m'ha vingut la regla.
4	AS	XC	CAS	Olé.
5	XC	AS	CAT	Jo després tinc examen. No li tinc que demanar a ma mare, soc així saps de despistada.
6	AS	XC	CAT	On està l'E?
7	XC	AS	CAT	Suposo que ara vindrà.
8	AS	XC	CAS	¡Ah mira, jambica va!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T46**LLOC:** menjador**DATA:** 21-5-19**PARTICIPANTS:** AA (CAT, 1r B), AAM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AA	XC	CAT	X, tu aniràs a <i>vinos</i> ?
2	XC	AA	CAT	No.
3	AA	XC	CAT	Per què no aniràs a <i>vinos</i> ?
4	XC	AA	CAT	Perquè tenim la setmana d'exàmens, i jo no surto, saps?
5	AA	XC	CAT	Però si és divendres.
6	AAM	XC	CAT	Tanquen a les 3.
7	XC	AA	CAT	Ja però el dia següent no m'aguanto i no fai res. Ja me va passar un cop. Després de la setmana d'exàmens foteu lo que vulgueu amb mi però ara no.

8	AA	XC	CAT	No, no me deixes! Això em vas dir el segon trimestre. i Al final no vas sortir de festa.
9	XC	AA	CAT	Que sí, que sí que ja ho vaig llegir a la postal, que sí que sortiré.
10	AA	XC	CAT	Veus t'ho vaig ficar. Te vaig ficar "ja estàs sortint de festa".
11	XC	AA	CAT	Que sí, que sí que sortiré després, però ara, amb setmana d'exàmens no.
12	AA	XC	CAT	Quan s'acabi, o sigui...
13	XC	AA	CAT	Vale sí ja podràs...
14	AA	XC	CAT	No, no, no, nooo...
15	XC	AA	CAT	Vale.
16	AA	XC	CAT	Acabem el 5. El 7 surts de festa amb mi.
17	XC	AA	CAT	Ja. Tan aviat?
18	AAM	XC	CAT	Oh i tant!
19	AA	XC	CAT	X me cauen la puta, eh!
20	XC	AA	CAT	Vale...
21	AA	XC	CAT	Vale, ja li estàs dient a ta mare que el 7 surts de festa. O el 7 o el 14 vale? Tinc agulletes.
22	AAM	AA	CAT	De què?
23	XC	AA	CAT	Pues eso.
24	AA	AAM	CAT	A.
25	AAM	AA	CAT	Què?
26	XC	AA	CAT	Què ho vas fer al final?
27	AA	XC	CAT	Me'n vaig, eh?
28	XC	AA	CAT	Vale, però què ho vas fer? És que no me vas contestar al whatsapp.
29	AA	XC	CAT	No me vas enviar res, me vas deixar <i>en visto</i> , guapa.
30	XC	AA	CAT	No, que te vaig enviar després m'assembla. Si t'ho he enviat!
31	AA	XC	CAT	No ho havia vist.

32	XC	AA	CAT	Veus? Però després em van trucar mons padrins i després de que me truquessin te vaig enviar allò. Això vol dir que sí, no? Vale.
33	AA	XC	CAT	Sí, X, sí.
34	XC	AAM, AA	CAT	Que bonic!! Per molt que tots a classe m'hagueu mirat amb una cara de "què collons fot ficant-se amb l'A", sóc intel·ligent...
35	AA	XC	CAT	No, ja.
36	XC	AA	CAT	Perquè amb un d'aquells dos...
37	AA	XC	CAT	Si jo te dic "ole tus huevos".
38	XC	AA	CAT	No per res, sinó que sé que amb l'A podré fer coses; amb els altres dos no hagués fet res.
39	AA	XC	CAT	Sí l'A és llesta. Jo també ho hagués fet.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T47

LLOC: armariets personals

DATA: 22-5-19

PARTICIPANTS: DE (CAT, CAS, 1r B), SS (CAT, 1r B), MP (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	DE	CAT	Quan feu l'examen de Català?
2	DE	XC	CAT	El divendres.
3	SS	XC	CAT	Divendres.
4	MP	DE	CAS	Ya, pero quiero comer.
5	DE	MP	CAS	Pues come, que tengo un... Bueno es de C ¿verdad?
6	SS	MP	CAS	Un mordisco.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T48**LLOC:** menjador**DATA:** 22-5-19**PARTICIPANTS:** AAM (CAT, CAS, 1r B), AA (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	AAM	XC	CAT	X.
2	XC	AAM	CAT	Estic buscant fotos amb l'E i no en trobo. Se m'han borrrat totes les fotos.
3	AAM	XC	CAT	Què dius?
4	XC	AAM	CAT	T'ho juro.
5	AAM	XC	CAT	Avui és el <i>cumple</i> de l'E.
6	XC	AAM	CAT	Sí! Però sol tinc fotos dolentes d'ella.
7	AAM	XC	CAT	Què?
8	XC	AAM	CAT	Sol tinc fotos dolentes. Mira quina foto m'ha sortit anant clicant.
9	AAM	AA	CAS	¡Mira! Mañana me corto el pelo.
10	AA	AAM	CAS	El jueves.
11	XC	AA	CAT	Jo fa un any que no me'l tallo.

CODI TRANSCRIPCIÓ: T49**LLOC:** menjador**DATA:** 23-5-19**PARTICIPANTS:** JL (CAT, 4t E), AAM (CAS, CAT, 1r B), AA (CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), EJ (CAT, 1r B), RB (CAS, 1r B), IG (CAS, 1r E)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	JL	AA	CAT	És amb comptagotes.
2	IG	JL	CAS	¡Ej! Me das miedo.
3	JL	IG, AA	CAS CAT	Déjame en paz [<i>adreçant-se a IG</i>]. Pero no te pensis que t'ho prendràs i ja te curaràs [<i>adreçant-se a AA</i>].

4	XC	AA	CAT	Dura una hora.
5	JL	XC	CAT	Que t'ho prens, tu?
6	XC	JL	CAT	Bueno, jo això m'ho prenia de petita.
7	JL	XC	CAT	Això és natural.
8	XC	JL	CAT	Ja, ja. Jo també em prenc pastilles naturals. Pren-t'ho una hora abans d'anar-te'n a dormir.
9	AA	XC	CAS	Manzanilla, tila y amapola de California.
10	XC	AA	CAT	Tot lo mateix que porta la pastilla, sol que una cosa amb líquid i l'altra amb pastilla.
11	AA	XC	CAT	Jo és que no me sé tragar pastilles.
12	XC	AA	CAT	És molt fàcil. El Paracetamol és molt difícil, però aquestes pastilles que me prenc són plàstic i rellisquen. Estava pensant...
13	AA	XC	CAT	En què estaves pensant?
14	XC	AA	CAT	No sé, en moltes coses. Sí, sí, estava pensant que últimament la gent es fa molts tatus, en la merda dels balls. Després que... si no sé un remix, què faig al final d'això...
15	AA	XC	CAT	Ell ho tenia i li va anar súper bé i ma mare fa "pregunta-li a ell". I llavors li vaig preguntar i me va dir "t'ho dono perquè ja no ho utilitzo, perquè això és caro eh? perquè això te costa pasta".
16	XC	AA	CAT	Ja, ja ho sé, ja.
17	AA	XC	CAT	Costa 20 euros o més.
18	EJ	AA, XC AAM	CAS	Mañana se sale a vinos.
19	AAM	EJ	CAS	Mañana se viene.
20	AAM	EJ, XC, AA	CAS	Quién sale a vinos?
21	EJ	AAM	CAS	Pero a parte de nosotras, ¡ah! los que están en el grupo.
22	XC	EJ	CAT	Aah! que demà és el cumple!?
23	AA	XC	CAT	Sí.

24	EJ	XC	CAT	Tia, t'ho he dit un huevo de vegades. T'ho vaig preguntar i te vaig dir "el divendres vindràs".
25	XC	EJ	CAT	Però jo pensava que era l'altre.
26	EJ	XC	CAS CAT	¡Noo es este! Però si t'ho vaig dir ahir i me vas dir "claro".
27	XC	EJ	CAT	Ah! Jo, claro, l'altre divendres. Hòstia! Bueno total, no surto a <i>vinos</i> què més me dona.
28	AA	XC	CAT	Vec venir que avui me prenc aquestes gotes i demà no m'aixeco a primera hora del matí.
29	XC	AA	CAT	Eh! sí és veritat. Les coses estes et fan adormir moltes hores i després te costa molt molt molt aixecar-te. Sol t'aviso.
30	AAM	AA	CAS	Pues, A, tú puedes.
31	XC	EJ	CAT	T'estan trucant, eh? Hola...
32	EJ	AS	CAS	Espérate, que saco una cosa.
33	XC	AS	CAT	Què te passa?
34	AS	XC	CAS	La C. Llega tarde como 20 minutos y cogió 20 minutos de patio.
35	XC	AS	CAT	Tia, que jo m'acabo d'enterar que demà és el cumple de l'E.
36	AAM	EJ	CAS	¿A qué hora a la Sangio?
37	EJ	AAM	CAS	A las 22:30. Si llegáis más tarde, no pasa nada, que me lo ha dicho el chaval. A las 23 no, pero que..
38	XC	EJ	CAT	A quina hora hem d'estar allí?
39	EJ	XC	CAT	A les 22.30.
40	XC	EJ	CAT	Tan tard?
41	EJ	XC	CAT	Sí.
42	XC	EJ	CAT	Per?
43	EJ	XC	CAT	Perquè així, quan acabem, anem directe a <i>vinos</i> i tampoc m'ho podien donar més aviat. I és que la S igual ha d'anar a les orles de son germà a les 20.
44	XC	EJ	CAT	Ah! És veritat. Jo també volia anar a les orles però em fa pal anar-hi.
45	AAM	EJ	CAS	¡E, E! ¿No iréis muy arregladas, no? ¿Para <i>vinos</i> ?

46	EJ	AAM	CAS	Eh?
47	AAM	EJ	CAS	No iréis muy arregladas para vinos ¿no?
48	EJ	AAM	CAS	Bueno, yo me pondré una falda pero vosotras ir como queráis.
49	AAM	EJ	CAS	Es que me da mucha pereza.
50	EJ	AAM	CAS	Da igual, yo me lo pongo porque voy motivada.
51	AA	EJ	CAS	Porque es tu cumple.
52	XC	AAM, AA,EJ	CAT	És que ahir em vaig desfogar. però amb tanta gent.
53	AA	XC	CAT	Per què?
54	XC	AA	CAT	Vaig començar a parlar amb la gent i desfogar-me i comentar amb tu, amb l'E, amb l'A i un munt de gent.
55	AAM	XC	CAT	Amb l'A?
56	XC	AA	CAT	Amb l'A. Me cau bé, és maja.
57	AA	XC	CAT	“És maja, és maja” diu.
58	XC	AA	CAT	Sí, després de desfogar-me me vaig posar a estudiar i ja està.
59	AAM	AA	CAT	Saps que ahir la S va penjar lo de la història i pues l'I li va contestar.
60	XC	RB	CAT	Però, què dius? Que parlo mal de qui?
61	AA	XC	CAT	Què? Quin mobil és el teu!!
62	XC	AA	CAT	Ah! Un Iphone 7.
63	AA	RB	CAT	El 8.
64	RB	AA	CAS	Seis, siete, ocho? Aah no mira seis, seis y siete, aah no ocho.
65	AA	RB	CAS	Sí.
66	RB	AA	CAS	Yo tengo este juego. Es muy aburrido.
67	AAM	RB	CAS	Es muy adictivo.
68	XC	RB	CAT	Depèn de la persona.
69	RB	AAM	CAS	¡Ah! Ya, porque no sabes como pasar el nivel. ¿A que sí?

70	AAM	RB	CAS	¡No sé cómo hacer esta mierda!
71	RB	AAM	CAS	Ven, te lo hago, que yo ya voy por el trescientos.
72	XC	RB	CAS	¡Hostia!
73	RB	AAM	CAS	Pónmelo... Ah no, nada.
74	AA	RB	CAS	Enga, a ver si sabes.
75	RB	AAM	CAS	A ver espérate. ¿Cómo se hace iniciar? que yo no sé hacer.
76	RB	AAM	CAS	No se inicia.
77	AA	RB	CAS	¡Espérate!
78	AA	AAM	CAS CAT	Es que te has quedado bien encasquetada, A. Com has entrat aquí cony?
79	XX	RB	CAS	¡Ai! ¿Me dejas, me dejas?
80	RB	AA	CAS	Muchacha, que tú hiciste, yo lo estoy haciendo desde el principio.
81	AA	RB	CAS	Hostia, pues ya salió.
82	AAM	AA	CAS	Ella sí, ella sí.
83	RB	AA	CAS	¡Hala! Déjame hacer, pero sin eso.
84	AA	RB	CAS	Este.
85	RB	AA	CAS	Pues esta así ¿eh? ¡Esta, nena!
86	AA	AAM	CAS	¡Esta nena!
87	AA	RB	CAS	Vas bien.
88	XC	RB	CAS	¿Lo consigues o qué?
89	AA	XC	CAS	X, estàs parlant castellà?
90	RB	XC	CAS	¡Bruta!
91	AA	RB	CAS	¡Bruta!
92	RB	XC	CAS	Hazlo tú. ¿A ver?
93	XC	RB	CAS	Jo no sé, jo no jugo.
94	AA	RB	CAS	¡Adoro su puto cerdo, tío!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T50**LLOC:** menjador**DATA:** 27-5-19**PARTICIPANTS:** AAM (CAS, CAT, 1r B), AA (CAT, 1r B), KD (CAS, 1r B), XC (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AAM	CAT	Espera, que volia mirar.
2	AAM	XC	CAT	Jo l'únic que no m'he estudiat res de res és lo de Tarraco.
3	XC	AAM	CAT	Tarraco?
4	AAM	XC	CAT	No m'ho he mirat gens.
5	XC	AAM	CAT	És que Tarraco tampoc sortirà gaire, eh?
6	AAM	XC	CAT	És que què preguntarà de Tarraco?
7	XC	AAM	CAT	Aquest examen m'anirà malament.
8	AAM	XC	CAT	És que a mi em va anar malament el de Grec.
9	XC	AAM	CAT	És que el de Grec... Què has estudiat?
10	AAM	XC	CAT	Res.
11	XC	AAM	CAT	Jo és que ahir vaig tenir tota la tarda febre i tot i així havia d'estudiar.
12	AAM	XC	CAT	Ahir vam anar a la biblio, la K, l'A i jo i només vaig fer resums i ja està.
13	XC	AAM	CAT	Ah! jo resums que va, o sigui vaig fer això mira.
14	AAM	XC	CAT	Si no has fet res.
15	XC	AAM	CAT	Ja, si ja te dic vaig fer un resum de l'últim de tot i ja. Avui em sortirà fatal el ball.
16	AAM	XC	CAT	Eh! Pues és l'últim assaig.
17	XC	AAM	CAT	Ja... i no podríem gravar-li i entregar-li des de casa. És més fàcil per ell, <i> digo yo</i> .
18	AA	XC	CAT	És un examen. No se pot fer un examen des de casa.
19	XC	AA	CAT	L'E m'ha dit que a ells no els compta com a nota d'examen.
20	AA	XC	CAT	Deuen fer practiques.

21	AA	AAM	CAT	Tenen dos pràctiques. És que no puc, m'expliquen com una persona te pot agradar tant.
22	XC	AA	CAT	El que?
23	AA	AAM	CAT	Tia, supera-ho, supera-ho jaa!
24	XC	AA, AAM	CAT	Teniu mocadors? És que no els trobo.
25	AA	XC	CAT	Ja els has acabat tots?
26	XC	AA	CAT	Al final m'he decidit a fer resums de Català.
27	AA	XC	CAT	Ho ha penjat ja?
28	XC	AA	CAT	Ho va penjar ja. Trenta-dos diapositives un powerpoint. Saps quan m'ha ocupat tres powerpoints de literatura? Cinc pàgines.
29	AA	XC	CAT	Vas fer el comentari de text?
30	XC	AA	CAT	No el faré jo. Jo si puc tot lo que sigui.... perquè ja m'ocuparà dos hores.
31	AA	XC	CAT	Tia, val dos punts, eh!
32	XC	AA	CAT	Ja, ja ho sé, per això m'intento estudiar més lo altre i fer-ho bé i el comentari si me dona temps ho faré al final.
33	AA	KD	CAS	Hola, guapa. ¿Sabes quién me abrió ayer?
34	KD	AA	CAS	El I.
35	AA	KD	CAS	Me escribió por whats.
36	KD	AA	CAS	¿Qué te dijo?
37	AA	KD	CAS	No, me puso eso de...
38	KD	AA	CAS	¡No chiquita!
39	AA	KD	CAS CAT	Me dijo "te puc matar a mimos" per variar. Eso es lo que me han dicho, però que si tu estàs bé, és lo que compta.
40	KD	AA	CAS	Joder, que sí.
41	AA	KD	CAS	Me dice, me dice,"sé que vas de flor en flor, però mentres els elegeixis bé i estiguin bons...". Pero me dice, "però, clar, com el meu cos cap".
42	KD	AA	CAS	Pero ¿él?
43	AA	KD	CAS CAT	I jo "sí, sí, és que el teu és inigualable, però en pal". Li he dit d'ironia, i me hace, "no cal que ho reconeguis".

44	KD	AA	CAS	Me cauen la puta mare. Ai no sé yo.
45	AA	KD	CAS	No sé si es buena idea tan temprano.
46	KD	AA	CAS	No, eso da igual. Es el I, coño, que es mi amigo,
47	AA	KD	CAS	Por eso.
48	KD	AA	CAS	Pero él lo sabe.
49	AA	KD	CAS	Por eso yo no.
50	KD	AA	CAS	¡Tú no! Si te apetece liarte con él, te lías, pero el que lo estará haciendo feo será él.
51	AA	KD	CAS	Por eso.
52	AA	AAM	CAS	Anda que...
53	KD	AA	CAS	I tú.
54	AA	KD	CAS	Han ido rápido los chicos, ¿eh?
55	AA	AA	CAS	Ni veinticuatro horas.
56	KD	AA,XC AAM,	CAS	¿Qué habéis hecho en Filo?
57	AA	KD	CAS	Hablar de Matrix.
58	AAM	KD	CAS	Hablar de Matrix.
59	AA	KD	CAS	Una hora de mierda.
60	XC	KD	CAT	Per això me quedo a casa.
61	AAM	KD	CAS	Nos ha mandao un trabajo.
62	XC	KD	CAT	I el powerpoint de Pakistan l'he hagut d'acabar jo.
63	KD	XC	CAS	¿Por qué? ¿Qué falta?
64	XC	KD	CAT	La biografia.
65	AA	KD	CAS	Nosotras vamos en Inglés.
66	AAM	KD	CAS	O sea vamos a la biblio a estudiar.
67	XC	AA	CAT	Yo no me salto Inglés.
68	KD	AA	CAS	Nos ponen falta ¿verdad?
69	AA	KD	CAS	Tía, da igual.
70	AAM	AA	CAS	Pero ella no.

71	KD	AA, AAM	CAS	Da igual, si voy estudio allí.
72	AA	KD	CAS	No te va a dejar.
73	AAM	KD	CAS	Ya. La R no te va a dejar.
74	KD	AAM, AA	CAS	Siempre dice “no, no, no” pero mira.
75	AA	KD	CAS	Pues a mi siempre me hace recoger las cosas.
76	AAM	KD, AA	CAS	Hay muchas posibilidades de que me dejen ir.
77	KD	AAM	CAS	¿A la playa?
78	AA	KD, AAM	CAS	¡Nos vamos a la playa!
79	AAM	KD, AA	CAS	A ver no es seguro pero hay posibilidades ¿sabes?
80	AA	KD	CAS	Me empezó, “que yo me voy a trabajar”, y le digo “pues yo me voy a la playa”, y me dice “me apunto a ir a la playa contigo y nos vamos juntos a Pachá y luego...”, y le digo “vente cuando quieras” y me dice...
81	AAM	AA	CAS	Una velita.
82	AA	KD	CAS	Y me dice “vale vale, no sé que ya me apuntaré, que si encima está cerca y yo...”.
83	AAM	AA	CAS	Me voy a comprar dos velas para este fin de semana.
84	AA	KD	CAS	No he dicho nada.
85	KD	AA	CAS	¡¡Aiiii!!
86	AA	KD	CAS	¿Por qué te emocionas?
87	KD	AA	CAS	No me emociono. ¡En choc!
88	AA	KD	CAS	Yo también me quedé ¡en choc! Yo en plan...
89	KD	AA	CAS	¡Dios! Es que no pasó ni un día.
90	AAM	AA	CAS	Unas horas ¿eh? Si te quieres liar, te lías y ya está.
91	AA	KD	CAS	Y le contesté “¿pero tienes novia? no sé que” y me dice “sí sí”, y empieza “qué tal estás”...
92	KD	AA	CAS	Joder, si es su ex.
93	AA	KD	CAS	¿Qué haces?
94	AAM	KD	CAS	¿Qué haces?
95	KD	AAM, AA	CAS	Busco un ...

96	AA	KD	CAS	No le digas nada de esto a N ¿eh? Me diu “te vec descontrolada”. Me dice, “ets molt bona nena i ets moníssima i molt maca i ara mateix vas de flor en flor i m’encanta i jo...”.
97	KD	AA	CAS	¡Ui!

CODI TRANSCRIPCIÓ: T51

LLOC: armariets personals

DATA: 28-5-19

PARTICIPANTS: AS (CAS, CAT, 1r B), JF (CAT, 1r B), AAM (CAS, CAT, 1r B), XC (CAT, 1r B), AA (CAT, 1r B)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	XC	AS	CAT	A, després toca Castellà?
2	AS	XC	CAT	Sí, ens toca a l’aula.
3	XC	AS	CAT	A l’aula 12?
4	AS	XC	CAT	Sí.
5	XC	AS	CAT	Tu, quin llibre t’has llegit?
6	AS	XC	CAT	El del D, però no m’he enterat de res. A damunt hi ha un munt de personatges.
7	XC	AS	CAT	Ja, jo me vaig llegir l’altre, no el del D, i tot i així també és molt liós.
8	AS	XC	CAT	És espès.
9	XC	AS	CAT	Molt. No sé, però crec que aquest examen, no tu, eh?, però en general la classe li anirà malament.
10	AS	XC	CAT	A mi també m’anirà malament eh? I el llibre no vaig tenir temps de llegir-me’l. Me l’he llegit per damunt, hi havia molts personatges.
11	XC	AS	CAT	Ja.
12	AS	XC	CAT	O sigui alguns fets me’ls sé però...
13	XC	JF	CAT	T’has llegit el llibre?
14	JF	XC	CAT	Sí.
15	XC	JF	CAT	Quin?

16	JF	XC	CAT	El de la modelo.
17	XC	JF	CAT	T'has enterat d'algo? perquè jo no.
18	JF	XC	CAT	Sí, m'ha agradat bastant.
19	XC	JF	CAT	És que jo sí que m'ha agradat, però és que fa molt temps que me l'havia llegit i ja no me'n recordó. I ara estic a lo, no me'n recordo i tinc que fer l'examen.
20	JF	XC	CAT	Ja és que això és una merda. S'hauria de fer abans dels exàmens. És que a sobre no ens el fa ni avui.
21	XC	JF	CAT	I és que a sobre l'ha posat per l'examen trimestral.
22	JF	XC	CAT	Per això.
23	XC	JF, AA	CAT	Espero que sí, eh? Perquè, si no, jo me queixo. El J m'ha dit que potser a ell li sembla que l'examen no el farà avui, sinó que l'haviem de tenir llegit com fa sempre per avui, però que el farà el dia de l'examen. Això és lo que diu ell.
24	AA	XC	CAT	El que?
25	XC	AA	CAT	Això és lo que diu el J.
26	AA	XC	CAT	Pues me cagaré amb sa puta mare.
27	AAM	XC	CAS	La verdad.
28	XC	AAM, AA	CAT	Dic que...
29	AAM	XC	CAT	Que fa examen normal.
30	AA	XC	CAT	Ja, ja.
31	XC	AAM, AA	CAT	A veure que és millor també que ho fiqui per avui, perquè ho tinguem llegit i ho fiqui el dia de l'examen.
32	AAM	XC	CAS	Yo no creo que piense tanto en nosotros.
33	AA	AAM	CAT	Yo tampoco.
34	XC	AA	CAS	Però tenim tot el dret a queixar-nos també. Toca ara?
35	AA	XC	CAT	No.
36	XC	AA	CAT	A quina hora?
37	AA	XC	CAT	A tercera hora.
38	XC	AA	CAT	Ah! M'he asustat.

39	AA	XC, AAM	CAT	Jo em posaré el mòbil entre les cames. M'he posat pantalons curts i fot un fred de l'hòstia.
40	XC	AA	CAT	Però han dit que les temperatures que pujaran a partir del dimecres.
41	AA	XC	CAT	Tens la <i>modelo extraviada</i> ?